ר"ש שבט תשמ"ו, 29.1.1986 מיספר זנה 50 המחיר 1.85 שקל חדש (כולל מע"מ)

העיר

סקופ

אביבה גרנות

בגלל פרשת־אהבים עם חבר־כנסת

האשה באדום סחטה את חווה ישרי

רש!
פסק זמן חדש.
בטעם מר-מתוק.
קורין מאגי
HAZELNUT WAFER IN BITTERSWEET CHOCOLATE
WAFER IN FINEST MILK CHOCOLATE
עלית

מכתבים

עת לעשות

על תסריטי־זוועה של המישטר ב־מדינה (העולם הזה 15.1).

עם כל הכבוד לקורא רביד, ועם כל החשיבות למאבק בגיזענות, יש אומנם לעשות לקידום הרעה שכנגד פני המדינה — אבל הרעה הזאת היא, קודם כל, לפני הכל, ובראש הכל — סכנת הרוטציה.

שבע שנים של שילטון הליכוד זה כל מה שהעם הזה יכול לשאת. יש למנוע חזרתו לשילטון של הליכוד בכל מחיר, אלא אם כן נטרפה דעתו של העם הזה לחלוטין.

ולכן, אכן, עת לעשות, לפני שתיתם תקופת־החסד שעוד נותרה, של מיספר החודשים עד לסתיו הקרוב, מועד הרוטציה. ממשלה צרה, גם במחיר כניעה לדתיים, ובוודאי ממשלה צרה עם שיתוף פרלמנטרי של רק"ח והרשימה המת־קדמת.

מוטב איבוד כביכול של אמינותו של שימעון פרס, על שאיננו מקיים הסכם (של הרוטציה), מאשר איבוד עתידם של ילדינו.

יקיר רצון, תל־אביב

● ● ●

יום כיפור שני

על סכנת הרוטציה (העולם הזה 22.1).

לא צריך להטיף לשימעון פרס בצורה רציונאלית בנושא הרוטציה. די להסב את תשו־מת־ליבו ללוח־השנה.

לפי הסכם הרוטציה, מסתיימת תקופת כהונתו של פרס ב־12 באוקטובר 1986. זאת אומרת שיצחק שמיר ייכנס לתפקיד ראש־הממשלה ב־13 באוקטובר 1986, שהוא יום־כיפור.

האם יום־כיפור אחד, זה של שנת תשל"ה, לא הספיק לעם ישראל? **דוד וקסמן**, רמת־גן

● ● ●

כה אמר ניטשה

על סיכום הקבינט בעניין טאבה.

אבקש לא להשתומם על תגובתם חמוצת־הפנים של המצרים לחבילת ההצעות של ממ־שלת־ישראל בנושא טאבה וכל השאר.

הלא כבר אמר הפילוסוף פרידריך וילהלם ניטשה (1844־1900): „הפתיון צריך להיות טעים לחיכו של הדג ולא לחיכו של הדייג!"

שרגא סופר, ירושלים

● ● ●

זכות היוצרים

על קריקטורה של אבשלום (העולם הזה 15.1).

מה רוצה אבשלום מח"כ אברהם שפירא? מדוע זה צריך להיות ח"כ שפירא, המוריע, זורח מאושר, לרגל השביתה בטלוויזיה, כי „עכשיו יהיו במדינה הרבה ילדים" (כנראה כתוצאה מהעיסוק החלופי, במקום הצפיה בטלוויזיה).

הלא הלוחם הגדול לריבוי הילודה הוא ח"כ מאיר כהן־אבידוב, והיה זה צריך להיות דיוקנו שהיה צריך לקשט את אותה הקריקטורה.

שימעון גרין, רמת־גן

● ● ●

גן־החיות של איוב

על תיאורי חיות בתנ"ך (העולם ה־זה 15.1).

אומנם הסוס שעליו נכתב בספר איוב („ישחק לפחד ולא ייחת; ולא ישוב מפני חרב:") הוא לא בדיוק הסוס שראה אורי אבנרי ביפו, כפי שהוא בעצמו הקפיד לציין, אבל עצם איזכור המשורר התנ"כי גירה בי את חוש הסקרנות. פתחתי את הפרק בספר איוב (ל"ט), שממנו הוצאה המובאה של אבנרי, והמשכתי לקרוא.

אין מה לדבר. מי שכתב את ספר איוב היה בעל כישורים זואולוגיים נכבדים ביותר. כך, למשל, מתואר ההמות (ההיפופוטם): „כוחו במותניו, ואונו בשרירי ביטנו. יחפוץ זנבו כמו ארז... עצמיו אפיקי נחושה, גרמיו כמטיל ברזל."

שרה בן־חיים, הרצליה

●

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר לעצמו את הזכות לעריך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות, מישפטיות או טכניות.

כתבת השער הקרמי:

השפוטה של אביבה

מניין ההשפעה האדירה שהיתה לאביבה גרנות על חווה יערי? מי הגניב את הסכין לתאה של חווה ולמי היה עניין בכך שתתאבד? האם איימה אביבה על חווה שתלשין על הרומאן שלה עם ח"כ? מיהו בעל הרעיון של „גיהוץ" גופה? „העולם הזה" משח־זר את הנירסות השונות בפרשה.

8

„פרס משקר!"

„לישראלים יש נשק גרעיני – והם מוכנים להשתמש בו!" מזהיר ברונו קרייסקי, הצופה מילחמה בניהולה של מיפלגת העבודה והתובע: לגרש את פרס השקרן מהאינ־טרנציונל הסוציאלים־טי — „בגלל שקרנותו!"

7

בלונים ציבעוניים

ענן של בלופים פוליטיים אופף את מסעו־תיו הססגוניים של שימעון פרס בין בתי־המלוכה של אירופה. הוא מפזר הבטחות ורמזים, מפריח בלונים ציבעוניים ומרגיע: או־טו־טו מתקרב השלום. אבל כשיגיע מועד האו־טו־טו, יישב על כיסאו שמיר.

11

כתבת השער האחורי:

גירושי אהבה

שרה אנג'ל הובאה מכלא נווה־תירצה, שמעיה (בתצלום) הובא מכלא באר־שבע. הם באו לרבנות להתג־רש בפעם השניה, דווקא מפ־ני שהם אוהבים זה את זה.

42

מוות באגם

רצח או התאבדות? הגופה שנמשתה מתוך מכונית מקרקעית האגם המלאכותי בפרק־הירקון, נמצאה במושב הא־חורי. החוקרים במבוכה, וברב־נות לא יתקיים ריון־גירושין.

41

הפועל לא פועל

כמה עסקנים של הפועל תל־אביב משלמים את משכורות השחקנים מכיסם – בעוד שהאגודה שילמה 200 אלף דולר תמורת שחקן אחד, ומכ־רה אחר ב־3.000 בלבד.

14

מיני סוודר

הסוודרים של חורף 1986 ארוכים ורחבים ומסתיימים מהירך ומטה – הרבה יותר נמוך משמלות־המיני.

28

גונדר מישגה

גונדר־מישנה **ויקי פר־לך**, המפקד המוחד של כלא איילון. בן 39, נכנס למקרה. בעת ש־לו זמן ללכת לאס־פת־הורים. „עשית פאשלה — ואני משלם." מתוודה הקצין, המציג עצמו בתואר „גונדר־מישגה". במונולוג בן ומרתק.

22

איתן בבדידותו

ח"כ מיכאל איתן הוא בעל עמדות חריגות בקרב חבריו שבחוגי הימין הקיצוני. בראיון מיוחד הוא מסביר מדוע הוא מתנגד לעונש מוות, מדוע הוא מטיף נגד כהנא, מדוע התנגד למהו־מה בהר־הבית ומה יש לו נגד עלייתם של כוכבי־טל־וויזיה כמו בנימין זאב בגין.

30

רחל המרחלת מדווחת:

הרומאן של **שרה ברוכין** עם הברון **אד־מונד דה־רוטשילד** ● איך נפלה **תמי בן־עמי** בזרועותיו של **דני זיתוני** ● **עירית בולקא** (בתצלום) קיצ־צה בשיערה לטובת החרדים ● **אריק סיני** לא משליך עציצים על **טלי יאיר** ● תחרות ההרזיה בין **אהרון** („ילו") **שביט לצביקה לופוביץ.**

44

ילד במחתרת

גיל בן ה־13, העבריין הצעיר ביותר בתולדות בת־ים, מחגנב מפעם לפעם לביתה של יפית ניניו, שאימצה אותו, אומר שלום וחוזר להס־תתר במיקלטים – מפחד המישטרה.

27

שידורים כחולים

הבימאי אלן רודולף מספר להעולם הזה כיצד עשה סרט־אינסטנט על אהבה־אינסטנט של יועצת־מין רדיו־פונית, בעלת בארים ושקרן.

34

המדורים הקבועים:

מיכתבים – גן־החיות של איוב 3
איגרת־העורך – מה מריץ את איסר הראל 4
תשקיף – רבין יתן לשרון את חברון? 5
במדינה – בדיחה ושמה מרפי 6
הנדון – בלונים צבעוניים 11
אנשים – השר והגלגל העיתונאי והסנדל 12
יומן אישי – שושן בין החוחים 17
מה הם אומרים – „אני רוצה שהמלצרים יתרוצצו וישרתו ויחייכו" 18
גם זה וגם זה – לא קל לכתוב השמצות 21
חשבון־נפש – של יוסף פולק. מי שהיה מפקד כלא איילון 22
הדוי – אתה אוכל 15 קילו בשנה 27
חלון־ראווה – הסוודרים לחורף 86 28
ראיון – עם ח"כ חרות מיכאל איתן 30
תשבץ – זרע כמון שחור (3 אותיות) 32
קולנוע – אהבה נוסח אמריקה 35
הוריסקופ – דלי: העזה וקצת שיגעון 37
מיכתבים לרחלי – חמודה ופיקנטית. אוהב ואהוב 38
שידור – צל"ג לשדיים בטאבה 39
רחל המרחלת – רומאן רומאן 44
העולם הבא – רק 16 אחוז מצליחים להתגרש 46

העולם הבא

אמנים מהשטחים ישתתפו בוועידת הציירים והפסלים: האמנים מהשטחים יטלו חלק נרחב בבניית הקונסטרוקציות והביתנים. שישמשו את באי־הכינוס.

46

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 232262/3/4־03. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך כיתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר, ענת פרגוסטי ♦ עורך דסק: יסתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זכריני ♦ המו"ל: „העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: „הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ הפצה: „גד" בע"מ תל־אביב

קוים ישרים

טוב שקיים איסר הראל.

אילמלא הוא, היה קשה להיזכר במצבה של הדמוקרטיה הישראלית בימי־הזוהר של שילטון דויד בן־גוריון ועוזריו — שימעון פרס, משה דיין, איסר הראל ואחרים.

עברו 22 שנים מאז שהודחו, כזה אחר זה, איסר הראל ודויד בן־גוריון. הרבה מאוד השתנה במדינה. במשך 14 שנים שלטו לוי אשכול, גולדה מאיר ויצחק רבין. אחריהם באו שבע שנות שילטון הליכוד, עד לממשלה הנוכחית.

במשך התקופה הזאת התבססה הדמוקרטיה במדינת־ישראל (ממערב לקו הירוק), השתרשו מושגים דמוקרטיים כמו חופש־העיתונות ו־חופש־הביטוי.

עד כדי כך, שנשכח המצב ששרר בשנות ה־50. יותר מזה: מתוך נוסטלגיה אווילית, הוא מצטייר כיום כעידן־הזהב של ארץ־ישראל־העובדת, לפני שהליכוד אכל כל חלקה טובה.

זוהי תמונה כוזבת לחלוטין. עכשיו בא איסר הראל ומזכיר לנו — מבלי להתכוון לכך — את התמונה האמיתית.

משפט קסטנר

כיפרו החדש של איסר הראל מטפל בהת־רחשויות שאירעו במדינה לפני שרוב הקוראים

שער „העולם הזה" (20.3.57)
אוייב מס' 1

הנוכחיים עמדו על דעתם. או אף לפני שנולדו.

הנושא הוא רצח ישראל קסטנר. במארס 1957, אחרי משפט ארוך ומסעיר, שבסיומו קבע השופט המחוזי בנימין הלוי ש„קסטנר מכר את נישמתו לשטן." על פסק־דין זה הוגש ערעור בבית־המישפט העליון, והכל ציפו לפסק־דינו הסופי.

לפני כן נרצח קסטנר. זה היה בערב. בפתח ביתו בתל־אביב.

הראל אינו מטפל במישפט־קסטנר, שחשף לראשונה עולם מדהים שלא נודע ער אז: המשא־ומתן בין קסטנר ובין אדולף אייכמן בכורפשט הכבושה. השליחות של יואל בראנד וההצעה של „דם תמורת סחורה". הסגרת בראנד על־ידי המוסדות הציוניים בארץ לידי הבריטים. ש־

והעולם הזה. הוא בא לא רק לנקות את הש"ב (של אז) מן החשד, אלא גם להוכיח כי עצם השמעת החשד על־ידינו היתה מזימה נוראה ואפלה, שנועדה להפיל את המישטר הדמוקרטי במדינת־ישראל.

חרם ופצצות

משתה על הרקע:

קיבלתי לידי את העולם הזה בפסח 1950, בראש קבוצה של צעירים שרובם שוחררו זה עתה משרות קרבי בצה"ל. לגבר עינינו עמדו יעדים ברורים מאוד.

מבחינה עיתונאית, רצינו לחסל את המצב, שבו היתה העיתונות כולה כלי־שרת בידי השילטון הפוליטי. רוב עורכי־העיתונים היו מלחכי־פינכה של השילטון, אם מתוך הכרה, אם תמורת הפירורים שנפלו משולחן־השילטון. השתקת נושאים ופרשות, על פי דרישת השילטון, היתה נוהג מקובל. החלטנו לשבור את קשר־השתקה ולהנהיג בארץ עיתונות חרשה, לוחמת וחושפת.

מבחינה לאומית, ייצגנו תפיסה חלופית של מדינת־ישראל. תפיסה שהתגבשה אצלנו בימי שרותנו הצבאי במילחמה. רצינו בישראל רמוקרטית, היוצרת שיווין בין אשכנזים וספרדים, ותיקים ועולים חדשים, גברים ונשים, יהודים וערבים. ישראל חילונית, שבה תתגשם הפרדה מוחלטת בין הדת והמדינה. ישראל שוחרת־שלום. המושיטה את ידה לתנועה הלאומית הערבית והמבקשת להשתלב במרחב השמי. ישראל נאורה, מודרנית, הומאניסטית, המטפחת תרבות ישראלית חדשה. ושצבאה הוא צבא עממי. „פלמ"ח". ישראל שראשיה הם שליחי־ציבור ולא מעמד מיוחס, מדינה ה־משוחררת משחיתות מימסדית.

בכל העניינים האלה עמדנו באופוזיציה קיצונית למישטר של דויד בן־גוריון, שהגשים תפיסה הפוכה. מכאן שהעולם הזה החדש היה מיומו הראשון עיתון אופוזיציוני קיצוני. שחשף

איסר הראל
ריח של סטאליניזם

קרטי: ביטאון של המישטרה החשאית (ראה מיסגרת). רימון נכשל וחוסל כעבור כמה שנים.

„מנגנון החושך"

עוד משתה על הרקע:

השילטון היה מרוכז אז בידי בן־גוריון ובני־חסותו האישיים. בצורה שקשה לתאר אותה כיום.

אנשיו של בן־גוריון, שקיבלו ממנו פקודות אישיות, החזיקו בצה"ל (משה דיין), בכל שרותי־הביטחון (איסר הראל), במישטרה (עמוס בן־גוריון), באימפריה הגדלה והולכת של מישרד־הביטחון (שימעון פרס). מיפלגתו של בן־גוריון, מפא"י, שלטה שילטון טוטאלי במשק המדינה (לוי אשכול, פינחס ספיר), וכמובן בהסתדרות, במערכות הבריאות, החינוך, העבודה והרווחה. למי שלא נמנה עם מפא"י, או שלא קיבל בלי היסוס את פקודותיה, לא היה כל סיכוי לעלות בצה"ל, לקבל מישרה חשובה במנגנון־המדינה או להצליח בעסקים.

למעשה לא היתה קיימת במדינה אופוזיציה של ממש. אומנם, היו מישחקי קואליציה ואופוזיציה, מפ"ם והציונים הכלליים (הליברלים של היום) היו פעם בפנים ופעם בחוץ, תנועת־החרות היתה תמיד בחוץ. אך כל המיפלגות האלה היו סמוכות על צלחת השילטון, קיבלו ממנו נתחים שמנים ושירתו אותו על פי העיקרון של „שמור לי ואשמור לך". הכנסת דמתה לסובייט עליון צייתני. כשם שהעיתונים חיקו את פראבדה ביחסם לשילטון. (המשך בעמוד 20)

עם סלעים

* בסימפוזיון של **העולם הזה** על גורל השטחים הכבושים 1968.

„הם פחדו פחד־מוות!"

קטע מדבריו של איסר הראל בראיון עם יצחק ליבני ב„קול ישראל", בליל שבת, ה־24 בינואר 1986:

הראל: ...אבנרי באותה תקופה הטיל את חיתתו על כל המדינה, על כל הפקידים...

ליבני: טוב, זה דמוקרטיה. אם היתה הוצאת דיבה, אפשר היה ללכת לבית־המישפט. ברמוקרטיה אסור לכתוב מה שרוצים?

הראל: כן, בהחלט, אבל תלוי מה כותבים, תלוי איזה דברים כותבים!

ליבני: וזוהי סיבה לש"ב להוציא עיתון?

הראל: אבל עיתון של הממשלה, כלומר השייך למיפלגת־הממשלה, דבר, לא היה מוכן לפרסם איזשהו דבר, לתקן את העלילות וההסתות והדיבות שאורי אבנרי היה מפרסם... שום גורם לא היה מוכן לפרסם: פחדו, ערכי העיתונים, העיתונאים עצמם, פחדו פחד־מוות מאורי אבנרי.

ליבני: אסור לעיתון...

הראל: להטיל את אימתם על האנשים...

ליבני: במיסגרת החוק...

הראל: החוק בעצמו פחד: כולם פחדו ממנו! היחידי שלא פחד זה הייתי אנוכי... אם באותה תקופה — היום זה לא יכול לקרות — באותה תקופה יכול עיתון אחד להטיל את מוראו על כל המדינה כמעט, על כל המימסד הממשלתי, ובעיתונות פשוט טאבו היה, לא יכולת לפרסם בעיתונות תיקון על מה שהיה כתוב בהעולם הזה, כביכול מתוך החרמה, אבל למעשה מתוך פחד...

(קטע שבא להסביר מדוע החליט הש"ב באמצע שנות ה־50 להוציא לאור שבועון מוסווה בשם רימון, שהתיימר להיות בלתי־תלוי, שמומן על־ידי הש"ב מקרנות סודיות, כשמטרתו הבלעדית היא להילחם בהעולם הזה.)

פרשות־שחיתות, ושמתח ביקורת קטלנית על מעשי השילטון.

מובן שדרכנו מדי שבוע על יבלות רבות, ושכמעט כל אנשי הצמרת הפוליטית והחברתית שנאו אותנו שינאת־מוות. בכמה חוגים שרדה שינאה תהומית זו עד היום.

השינאה לא היתה מופשטת. הוטל עלינו חרם כלכלי טוטאלי, שמנע את התפתחותנו במשך השנים המכריעות. במשך 20 שנה ויותר לא קיבלנו אף סנטימטר מרובע אחד של מודעות מידי שום מיפעל או מוסד ממשלתי, סוכנותי או הסתדרותי. וגם לא מידי שום מיפעל פרטי שהיה תלוי בשילטון. נאסרה הכנסת העולם הזה לכל מיתקן של צה"ל. פעלנו תחת עיקוב מתמיד של שרות־הביטחון. תוך שלוש שנים בלבד (1952־1955) הונחו שלוש פצצות במישרדי המערכת והדפוס שלנו (שתיים התפוצצו ופצעו אנשים, ונערכה התנקשות בי. המישטרה לא חקרה פיגועים אלה ברצינות, ואיש לא הואשם בהם מעולם. בתקופה מאוחרת יותר נשרפה המע־רכת ונערכה התנקשות בחיי.)

שחנות־הממשלה עבדו קשה כדי לחוקק נגדנו חוקים מיוחדים. בעיתוני המימסד התנהלה נגדנו מערכה כמעט יומיומית של השמצה ושיטנה.

כלאוהו ומנעו ממנו לחזור לבודפשט לשם הצלת יהודים.

בינתיים נכתבו על נושאים אלה מיליוני מילים של פרשנים והיסטוריונים. וידיעותינו התעמקו עד ללא־הכר. ואילו אז היה הכל חדש, מהמם ומרגש. רוב העובדות שהתגלו לראשונה היו בבחינת „לא ייאמן כי יסופר."

העולם הזה מילא תפקיד מכריע בפירסום המישפט. מה שהיה בתחילה מישפט קטן נגד משמיץ תימהוני, שהוציא דיבה על פקיד קטן בשם קסטנר. הפך תורות לדיווח העולם הזה לאירוע המרכזי של המדינה במשך חודשים רבים. בגלל פרשת־קסטנר נפלה ממשלת־ישראל לפני הבחירות של 1955.

את המישפט עצמו ניהל עורך־דין צעיר, שמואל תמיר, בשיתוף יומיומי הדוק עם העולם הזה. נגד תמיר והעולם הזה, ונגדי אישית, הופנתה מלוא השינאה של צמרת־המימסד. שראתה במישפט סכנה למעמדה.

כאשר נרצח קסטנר הועלתה האפשרות — בעיקר בעמודי העולם הזה — שמא היה זה אקט של השילטון, שהפעיל את הש"ב. נגד חשד זה קם עתה איסר הראל. סיפרו מהווה בעיקר כתב־אישום נגד הגביל המרכזי, אורי אבנרי.

בן־גורין היה מעורב אישית במאבק. על פי בקשתו האישית, הציגה הבימה מחזה שהוזמן על־ידו, בשם זרוק אותו לכלבים. היה זה מחזה־הסתה שהיה מכוון בגלוי נגד העולם הזה, שתואר בו כמיפלצת עיתונאית אוכלת־אדם. בך גוריון עצמו בא להצגת־הבכורה, רבר שלא עשה מימיו לפני כן, ישב בשורה הראשונה ומחא כפיים באופן הפגנתי, כשהוא מוקף בראשי־השילטון. המחזה נכשל כישלון חריף.

בשיא המאבק הופיע לפתע שבועון מיסתורי בשם רימון. מבחינה מסויימת הוא דמה לכמה ביטאונים בימינו. הוא היה משופע בכספים עצומים. השתמש בנייר היקר ביותר, שכר עיתו־נאים בכסף רב, ומכר את גליונותיו במחיר אפסי. מטרתו הגלויה היתה לשבור את העולם הזה העני, ולשים במקומו שבועון הדומה לו למראית־עין, אך המשמש מכשיר בידי מיפלגת־העבודה (מפא"י של אז).

ידענו שרימון שייך לשרות־הביטחון, ושהוא ממומן בקרנות הסודיות של השרות. הדבר הוכחש כעוד בדותה מגוחכת של העולם הזה. כיום אין איסר הראל טורח אף להכחיש שאכן היתה זו תופעה מיוחדת־במינה בעולם הדמו־

דף תשקיף

כוכבים גם בגרמניה

ביומו השני של ביקורו בגרמניה, קיבל ראש־הממשלה הבטחה גרמנית לבדוק את שילובם של מדענים ומיסעלים ישראליים בפרוייקטים שיסופקו לרפובליקה הפדראלית במיסגרת „מילחמת הכוכבים".

רבין יתן לשרון את חברון?

אריאל שרון מפעיל את קשריו הטובים אצל יצחק רבין ומפציר בו לאשר את קיום ועידת־חרות בשטחים הכבושים — בחברון, באריאל או במעלה־אדומים.

בכך מקווה שרון להופיע בוועידה, שתיערך כנראה בתחילת מרס, כמנהיג היודע לדאוג לעניינים החשובים באמת. בעור יריביו מתקוטטים על קטנות.

דיפלומטים עולים לרגל

אנשי הסגל הדיפלומטי בנציגויות־ישראל באירופה לחמו בעקשנות להתקבל לראיונות אישיים אצל שימעון פרס, במהלך מסעו. ההנחה היא, כי הוא יעמוד בהבטחתו לפנות את לישכת ראש־הממשלה ואז יהיה הבוס החדש שלהם, ובכוחו יהיה לקדם אותם בשורות.

לביקורו בגרמניה הצטרף אשר („ארתור") בן־נתן, שהיה בעבר השגריר בבון, ומייד נפוצו שמועות כי צפוי לו מינוי כמנכ"ל מישרד־החוץ.

ישראל סירבה לרעבים

בוב גלדוף, מייסד הקרן למען הרעבים באפריקה ויוזם מופע אמני־הרוק שהתקיים בלונדון, מאשים כי ממשלות מערב־בירת רבות, ביניהם ממשלת־ישראל, סירבו לממן חובלת 100 אלף טון מזון מפורט־סודאן למערב־סודאן, שם נמקים שניים וחצי מיליון רעבים.

היחיד שנענה לו היה נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן.

חקירת עמר מסתעפת

אחרי שחקירתו של אלברט אזולאי מקריית־שמונה הועברה ממצ"ח למישטרה, צפויות אפתעות. הקשורות לא רק בח"כ שלמה עמר, אלא גם בעסקנים אחרים של יחד.

בגדים פרטיים לאסירים

לפי תקנות חדשות שהתקין שר־המישטרה, רשאי נציב שרות בתי־הסוהר להתיר לאסירים שפוטים, לפי שיקול־דעתו, ללבוש את ביגדיהם הפרטיים, תחת מדי־הכלא.

גוראל נגד בג"ץ

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, הורה לתיאטרון־חיפה שלא לעתור לבג"ץ נגד פסילת הצנזורה את המחזה אפריס חוזר לצבא. הסיבה: חששו שהדתיים והליכוד יפרשו מהקואליציה.

את העתירה יגיש המחזאי יצחק לאור עצמו, ויצטרפו אליו איגוד המחזאים והליגה להגנת זכויות האזרח.

נזיפה לצור

מקורביו של שימעון פרס זועמים על שר־הקליטה, יעקב צור, בשל התקפותיו על שר־הפנים, יצחק פרץ, שהפר את כל הסכמי־הטבילה עם האתיופים.

לצור נאמר מפורשות, כי בדי לשמור על היחסים הטובים עם ש"ס מוטב לעצום עין ולא להגיב על ההוראות המחמירות שניתנו לרושמי־הנישואין.

חדר באגם

חוקר־המישטרה מישל חדד, העסוק בימים אלה בחקירת תיק הרצח של מלה מלבסקי, הצטרף ביום הראשון השבוע לשוטרים שחקרו באגם פרק־הירקון ליד זירת־המוות של יוסף יזראלוב (ראה כתבה בעמוד 41).

החוקר המפורסם התעקש להישאר במבוניתו, כדי להתחמק מצלמי־העיתונות.

נעמי ארווה תגיש עירעור

העיתונאית ואשת־החברה נעמי אדווה, שנשפטה לשלושה חודשי־מאסר בעוון סרסרות, עומדת להגיש עירעור על ההרשעה.

משום־כך נדחה בינתיים ריצוי עונש־המאסר.

פלאטו בין שני בנקאים

פרשת הסגרתו של שמואל פלאטו־שרון לצרפת הולכת ומסתבכת. האישלקים מעכבים את ההחלטה כי ברצונם לקבל מהצרפתים את הבנקאי־הנובל האי־טלקי לואיג'י קבאלו. הקשור בפשיטת־הרגל של בנק „אמברוזיאנו", שהיה קשור בוותיקאן; הצרפתים, לעומתם, רמזו כי לא יסגירו לישראל את משה שפרן, מבנק „צפון אמריקה", עד שלא יראו את פלאטו.

שנקר על הכוונת

לקראת כינוסו של הוועד־הפועל הציוני, המוסד הממנה את חברי הנהלת־הסוכנות, מתקיים במפ"ם טוטו: האם אברהם שנקר, נציג־המיפלגה בהנהלה, יפריש סוף־סוף מתפקידו?

שנקר הקשיש, החבר הוותיק ביותר בהנהלה, הבטיח לפרוש כבר לפני שלוש שנים, אך התחמק בתירוצים שונים. בשנה שעברה נערכה הצבעה במוסדות מפ"ם, ובמקומו נבחר דב זכין. אך שנקר דאג שההצבעה תתקיים ביום האחרון לכינוס הקודם של הוועד־הפועל, והיה כבר מאוחר מדי לאשר את החילופין.

„מעריב" לא משתנה

בעיקבות פירסום במדור זה, כי המעצב שימעון זנדהאוז מתכנן פורמאט חדש ל„מעריב", התקיים דיון בהנהלת הצהרון, והוחלט להקפיא את התוכנית. הסיבה: אבד יסוד ההפתעה.

לקט מחליף מחנות?

יחיאל לקט, איש מחנהו של יצחק רבין, מאוכזב מיחסו של פטרונו.

במשך חודשים הוא ניסה לשווא לסדר לדויד לפלר, אחד מעוזריו, מישרה במישרד־הביטחון. כעת הצליח למצוא לו תפקיד דווקא בלישכתו של נמרוד נוביק, אחד מעוזריו של שימעון פרס.

סוכני־הנסיעות לכנסת

סוכני־הנסיעות לוחצים על ח"כים ומנסים להפעיל אותם נגד פאנל חברות־התעופה, למען שקליוציה של כרטיסי־הטיסה. ישראל היא המדינה היחידה בעולם — חוץ מארצות־הברית — שבה מחשבות החברות את מחירי־הכרטיסים בדולארים.

הסוכנים, הגובים את הכסף בשקלים, חוששים מהפסדים כבדים במיקרה של פיחות. מזכ"ל הסוכנים, פנחס מולה, כבר הגיש בעניין זה עתירה לבג"ץ, שתתברר ב־12 בפברואר.

נתיב לאמריקה

אלוף (מיל') משה נתיב, היום מנכ"ל מחלקת כוח־אדם בבל"ל, ייצא באוגוסט לארצות־הברית, לשמש שם כנציג הנהלת הסוכנות והגיזברות שלה. במקומו של אברהם אבירד.

הפתעה לברק

פעילים פלסטיניים בשטחים הכבושים, בשיתוף עם פעילים ישראליים בקבוצת „ההאה הבינוש", מכינים קבלת־פנים מפתיעה לאלוף החדש של פיקוד־המרכז: הפגנה מול המטה שלו, בירושלים המיזרחית.

ההפגנה, שתיערך בישיון בשבת הקרובה, היא במחאה על המדיניות החדשה של גירושים, מעצרים מינהליים וריסת בתים.

שיתוף־הפעולה ההדוק של פעילים משני צידי הקו הירוק, שהסכימו ביניהם לערוך הפגנה בירושלים מהמישטרה, הוא תופעה חסרת־תקדים ב־19 השנים האחרונות. תופעה הגורמת כבר עכשיו כאב־ראש לשילטונות.

שוברים את שוק הסוללות

יבואן־הסוללות משה הורביץ החליט לשווק סוללות לכיבוי־שמיעה באופן ישיר, באמצעות הדואר. בכך יוזלו הסוללות לצרכן עד 50%.

ג'ק נאצר — קונסול־כבוד

איש־העסקים היהודי־אמריקאי ג'ק נאצר, המקורב לאריאל שרון, מונה לשמש בקונסול־כבוד של הפיליפינים בירושלים, אף שאינו תושב ישראל. מנכ"ל מישרד־החוץ, דויד קימחי, חתם על תעודת־הכיום. המעניקה תוקף למינוי.

למישפחתו של נאצר עסקים מסועפים בפיליפינים.

אש"ף בשבח המקבים

„ביבושה של ירושלים בידי הרומאים הסתיים כאשר היא שוחררה בידי המקבים," קובעת נציגות־אש"ף בשוודיה.

המחמאה ההיסטורית הופיעה בדף־הסברה, המתעד את כל המישטרים ששלטו בעיר במשך שלושת אלפי השנים האחרונות, וכולם מתוארים ככיבושים. רק המקבים זכו בתואר „משחררים".

„כור" מחפשת שותפים בכפרים

בעיקבות הצלחת מיפעל־הטחינה באום־אל־פחם ומיפעל־המסגרות בכפר תמרה, שניהם בשותפות עם משקיעים ערביים, מחפשים עתה בכור שותפים נוספים בכפרים הערביים בתחומי הקו הירוק.

הכוונה היא להשקיע בסרוייקטים ריווחיים, מבלי להתערב בניהולם בסועל.

פקודת־מאסר נגד דניאלה וייס

בית־מישפט השלום בכפר־סבא הוציא שש פקודות־מאסר, לתקופה כוללת של 126 יום, נגד דניאלה וייס, מזכירת גוש־אמונים.

וייס לא שילמה את הקנסות שהטיל בית־המישפט על גיש־אמונים בעיקבות ההבקה סריעה של פלקאטים ברחובות העיר כפר־סבא, ויזילה בעשרות בתי־הקנס שנשלחו אליה.

העם

פגישה לשם פגישה

ממיפגש למיפגש הארץ תרעש. המדיניות הופכת לבית־מפגישות וזה מועיל בעיקר לנפגשים עצמם.

מדינאים אוהבים „פגישות". ויותר מכל הם אוהבים „פגישות פיסגה".

פגישות יוצרות דראמה. פגישות הן עניין חזותי, שגם אנשים בלי כל תודעה מדינית יכולים לחוש בו. פגישות מעלות את משתתפיהם ל־מרומי התהילה. פגישות מעוררות תשומת־לב כללית, ולפעמים הן גם נכנסות להיסטוריה.

בעידן התיקשורת האלקטרונית, גברה תשוקת המדינאים לפגישות. מצלמת־הטלוויזיה אינה מסוגלת לקלוט רעיונות, קווי־מדיניות, עבודה דיפלומטית אפורה. עדשת־הטלוויזיה עטה על אירועים צילומיים — ופגישות בין מדינאים הן אירועים צילומיים מהדרגה ראשונה. המצלמה יכולה להתמקד בפני הנפגשים — ואין דבר אשר פוליטיקאי אוהב אותו יותר.

מכאן הלהיטות הכללית של המדינאים לפגישות מכל הסוגים. שימעון פרס אינו יוצא מן הכלל. להיפך — הוא הלהוט שבין הלהוטים.

גריטאה יוניט. בעודו מקפץ השבוע מפגישה לפגישה — כשאינו מדלג על נסיכה בריטית, המכסכת בכל מדורי־הרכילות, ולא על מלך יווני מודח במחסן הגרוטאות המלכותיות — חשב פרס על הפגישה הגדולה מכל: הפגישה עם הנשיא חוסני מובארכ.מכאן האירוע התיקשורתי של השבוע: פגישת עזר וייצמן עם נשיא — מצריים (ראה להלן).

באותה השעה נערכה גם בעמאן פגישת־פיסגה בין המלך חוסיין ויו"ר הוועד הפועל של אש"ף, יאסר ערפאת. גם זאת היתה פגישה למען פגישה. המטרה העיקרית היתה ליצור אפשרות לפגישה של מישלחת ירדנית־פלסטינית עם פקיד אמריקאי כלשהו (ראה להלן).

אף אחת מן הפגישות האלה — אותן שהתקיימו ואותן שלא התקיימו — לא שינתה את המציאות כהוא זה. פגישה בין מדינאים יכולה לתרום תרומה שולית לפיתרון בעיות. על־ידי יצירת אווירה מתאימה ויחסים אישיים טובים. אך שום פגישה אינה מהווה פיתרון לשום בעייה כשלעצמה.

התרומה היחידה של הפגישה היא לאגו של הנפגשים עצמם.

יחסים מרחביים

עזר לעזרה

גם הקסם של וייצמן לא יכול היה לשנות עובדה קשוחה: המזרח שהוטמן בהחלטת הקאבינט

עזר וייצמן אינו חסיד הרוטציה. הוא רוצה לפוצץ אותה. אך השבוע נחלץ לעזרת הממשלה כולה, וטס למצריים. מכל טיסותיו בשמי מצריים — כטייס־קרב וכמדינאי — היתה זאת הטיסה חשוכת־התיקווה ביותר.

כי גם הקסם האישי של וייצמן אינו יכול לשנות עובדות מדיניות נוקשות.

שינוי סיגנון. כאשר החליט הקאבינט להסכים לבוררות על טאבה, שמחו הכל על הפשרה ההיסטורית שהושגה בין שני הצדדים — שימעון פרס ויצחק שמיר. הסכמת המצרים נראתה כמובנת מאליה.

ואכן. בעזרת עזר וייצמן התקשר שימעון פרס בבוקר שלמחרת עם חוסני מובארכ, שקיבל את ההחלטה בברכה. נראה כי הנה הפשיר הקרח בין ירושלים וקאהיר.

אולם באותה שעה לא ידע מובארכ דבר על תוכן החלטת הקאבינט, וולת העובדה שהוסכם על הבוררות. וכבר בערב של אותו היום באו מקאהיר התבטאויות שונות לגמרי.

מה קרה בינתיים? הממונה על השגרירות המצרית בתל־אביב, מוחמד באסיוני, קרא את החלטת־הקאבינט בטלפון לממונים עליו בקאהיר. ניתנה לו הוראה לבוא מייד לקאהיר ולהביא עימו את המיסמך. ואילו הסיגנון של קאהיר התקרר בצורה בולטת.

כי נוסח ההחלטה הדהים את ה־מצרים. אמנם היתה בה הסכמה לבוררות — אך ההסכמה הותנתה בתנאים כה רבים ומרגיזים, עד כי הפכו אותה כימעט לסירוב.

שמיר במקום מובארכ. בעיקר הרגיזו את המצרים התנאים הבאים:

● תקופת־פישור של שמונה חודשים לפני התחלת הבוררות עצמה. משמע: לא תהיה בוררות לפני כניסת יצחק שמיר ללישכת ראש־הממשלה. מאותו הרגע יוכלו כל שאר התנאים לשמש מוקדים לפיצוץ הבוררות. יתר על כן: המצרים לא הסכימו מעולם לפישור, אלא רק ל„אמצעים אחרים", והזכרת ה„פישור" היתה עלולה להתפרש במצריים ככניעה מצרית.

● הבוררות לא עמדה על רגליה העצמאיות, אלא הותנתה בפירוש בהתקדמות תהליך הנורמליזציה. משמע: בכל שלב יוכלו נציגי־ישראל לטעון כי הנורמליזציה לא התקדמה כראוי, ועל כן מבוטלת ההסכמה לבוררות.

● גם בעיות אחרות שאוזכרו בהחלטה עלולים להפוך עילה לפיצוץ הבוררות. למשל: יחסי מצריים עם אש"ף, שקאהיר רואה בו אירגון לאומי מדיני, ואילו ירושלים טוענת שאינו אלא אירגון־טרור.

המצריים אוהבים לקרוא. הם קראו את נוסח ההחלטה בעיון. קראו גם בין השורות והסיקו את המסקנה: זה רחוק מלהיות הסכמה לבוררות. זהו, אולי, צעד קטן לקראת הבוררות. שימעון פרס זכה בהסכמת שמיר — אך על חשבון הסכמתו של מובארכ.

חין אחרון. מאותו רגע נמוג הסיכוי לפגישה מיידית של מובארכ ופרס — היעד המיוחל של פרס, הרוצה להפגין כלפי המדינה והעולם שהוא נוחל הצלחות מסחררות.

בעיני פרס, חשובה פגישה זו יותר מכל דבר אחר ביחסים בין שתי המדינות. על כן שוגר וייצמן לקאהיר. שמיר לא התנגד. הוא ניחש, בצדק, כי החלטת הקאבינט מונעת כל התקדמות דרמאתית, ולא היה איכפת לו להציג את וייצמן כמי שנסע ונכשל.

ואילו וייצמן ירה את החץ האחרון שבאשפתו, מבלי להשיג את הפרס המבוקש.

מדיניות

בדיחה ושמה מרפי

מרפי בא בידיים ריקות. מאחוריו לא עומד כלום. אבל ההצגה צריכה להימשך

את המושג „מסע דילוגים" המציא הנרי קיסינג'ר, כאשר ביקש להשיג הסדרי־ביניים בין ישראל, מצריים וסוריה, אחרי מילחמת יום־הכיפורים. קיסינג'ר היה אישיימפתה בממשלה האמריקאית, ונהנה מגיבוי מוחלט של הנשיא.

במידה מסויימת חזר על שיטה זו הנשיא ג'ימי קארטר, בימי קמפ־דייוויד, לפניהם ואחריהם. הוא ייצג את מלוא העוצמה האמריקאית.

עכשיו חוזר על תרגיל זה דיפלומט אמריקאי בשם ריצ'ארד מרפי, בעל התואר „עוזר שר־החוץ". תחילה התייחסו אליו בכבוד. מתוך הנחה שהוא מייצג את המדיניות והעוצמה של ארצות־הברית. עכשיו אין עוד אדם אחד במרחב, מלבד שימעון פרס, הרואה באיש יותר מאשר בדיחה ניידת.

כי בינתיים נוכחו הכל לדעת כי מאחורי מרפי לא עומד כלום: לא נשיא ארצות־הברית, לא ממשלת־ארצות־הברית, ואף לא שר־החוץ שלו, ג'ורג' שולץ.

ליצן או לוליין? במשך חודשים ארוכים התרוצץ מרפי כדי להרכיב „מישלחת ירדנית־פלסטינית", שתהיה מוסכמת על ישראל ועל המלך חוסיין, ובעקיפין על אש"ף (ראה הנדון). כל מטרתה של המישלחת לא היתה אלא להיפגש עם מרפי בכבודו ובעצמו.

אך גם זה לא הצליח. ירדן ואש"ף הסכימו למישלחת של שישה איש — ואז הודיעה ממשלת־ישראל שהיא מתנגדת לארבעה מתוך השישה. גם מרפי הסכים רק לארבעה מתוך ה־שישה.

זה היה הרגע שבו היתה ממשלת ארצות־הברית צריכה לדפוק על השולחן ולקבוע: אנחנו נפגשים עם השישה. אך איש לא נתן למרפי גיבוי. הוא נשאר מרחף באוויר, כמו ליצן המשחק לולייין.

גם הצער הזעיר הזה — פגישה של מישלחת ירדנית־פלסטינית עם הפקיד האמריקאי — לא נעשה.

בעיני אש"ף זה הצטייר כך: אש"ף ויתר על זכותו הבלעדית לייצג את העם הפלסטיני, והסכים למישלחת פלסטינית־ירדנית — ולא יצא מזה כלום. הוא מינה שישה אנשים למישלחת — ולא יצא מזה כלום. עכשיו תובעים האמריקאים מאש"ף להכיר בהחלטות מועצת־הביטחון 242 ו־338 — ושוב אינם מציעים תמורת זה כלום.

הכל תמורת כלום. האמריקאים תבעו מאש"ף לקבל את שתי החלטות מועצת־הביטחון בפה מלא ובמפורש, בניגוד לעמדתם העקרונית של הפלס־טינים. עמדה זו נובעת מן העובדה שההחלטות מכירות בישראל, אך אינן מכירות באש"ף, וגם לא בעצם קיומו של העם הפלסטיני וזכויותיו החוקיות. מבחינה זו נופלת ההחלטה 242 משנת 1967 וההחלטה 338 משנת 1973 בהר־בה אף מהסכמי קמפ־דייוויד של 1978, שבהם הכיר מנחם בגין בפירוש ב„זכו־יותיו החוקיות של העם הפלסטיני."

אין זה סוד שאש"ף מוכן לעשות עתה את הצעד הזה, בתנאי שיש תמורה. למשל: הסכמה מפורשת של ארצות־הברית לנהל משא־ומתן עם אש"ף. הסכמה לשתף את אש"ף בוועד־דת־שלום בינלאומית, ו/או הכרה בז־כות ההגדרה העצמית של העם הפלס־טיני.

על רקע זה נערכו טיוליו האינ־סופיים של מרפי. הוא תבע מאש"ף לקבל את ההחלטות הדרושות, אך לא היה מסוגל להבטיח שום דבר בתמורה. כל מאמציו הנואשים של מרפי בוושינגטון לקבל התחייבות ברורה של הנשיא או הממשלה עלו בתוהו. הוא לא יכול היה לתת לאש"ף ולמלך חוסיין אלא נוסחות מעורפלות ומגומ־גמות.

חללית בחלל החיצון. כיום משוכנעים בעמאן — הן בחוגי הממ־שלה, הן בחוגי אש"ף — כי ארצות־הברית קשוחה אף מישראל. המלך חוסיין התייאש מן הסיכוי שוושינגטון תלחץ על ירושלים למתן את עמדתה. הרושם הוא הפך: שוושינגטון לוחצת על ירושלים להקשיח את עמדתה.

מדוע? לפי גירסה אחת, הרווחת ב־ממשלה האמריקאית, וושינגטון פשוט אינה מסוגלת לגבש מדיניות ברורה כלשהי, בגלל אופיו של הנשיא רונלד רגן או בגלל לחצי הקונגרס, שבו שול־טים תומכי־ישראל. לפי גירסה אחרת, אמריקה פשוט אינה מעוניינת בשלום במרחב.

כאשר נפגשו השבוע המלך חוסיין

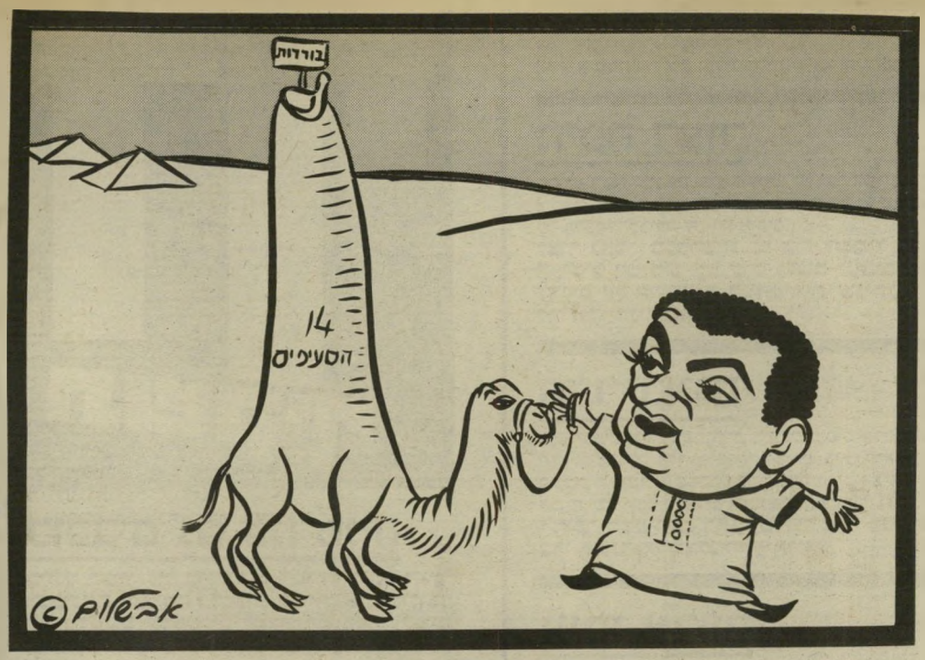

„איך עולים על זה?"

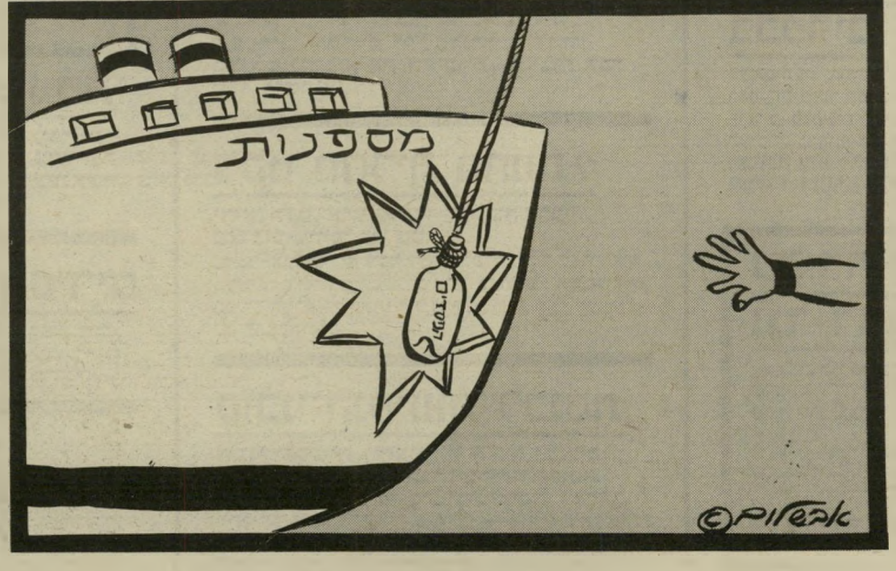

ויאסר ערפאת, בחברת עוזריהם וביחי־דות, היה ברור לשניהם שאין תזוזה. אי־אפשר להשיג רוב במוסדות אש"ף לקבלת 242 בהיעדר כל תמורה, ובלי הסכמת אש"ף אין המלך חוסיין יכול ומוכן לזוז. הכל מאשימים את האמ־ריקאים.

למרות זאת ניסו חוסיין וערפאת לעשות מאמץ נוסף. ההצעה היא מעין נוסחת שם־טוב־יריב במהדורה ערבית. ויקטור שם־טוב ממפ"ם ואהרון יריב, ראש אמ"ן לשעבר, הציעו ב־1975 שמדינת־ישראל תכריז שהיא מוכנה לנהל משא־ומתן עם כל גורם פלסטיני (הכוונה: אש"ף) בתנאי שיכיר בישראל ומוכן לשלום עימה. בעמאן נדונה עתה נוסחה האומרת שאש"ף מוכן לנהל משא־ומתן עם ישראל תמורת הכרה באש"ף ו/או בזכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים. מובן שממשלת־ישר־אל מתנגדת לכך בתוקף.

בינתיים ממשיכים מרפי ועוזריו לרחף במרחב כחללית בחלל החיצון.

תפוצות

קונגרס מרובה רוברים

מילחמה מילולית פרצה בין דוברים שונים של יעידת הקונגרס היהודי שנפתחה השבוע בירושלים

דובר הסוכנות, צבי אייל, נמצא כפאניקה. בשבוע שעבר פורסם כי אייל רוצה להיות דובר הקונגרס ה־יהודי, אך הוא לא מונה לתפקיד. העיתונאית עדה הוז־פלס, שהיתה הדוברת של שימעון פרס במיפלגת־העבודה ושל המערך בבחירות ה־מוניציפאליות בתל־אביב, נשלחה על־ידי הנהלת הקונגרס היהודי מניו־יורק כיועצת־תיקשורת לעיתונות הישר־אלית.

ריצ'רד („ריק") כהן, שעושה בניו־יורק יחסי־ציבור למוסדות יהודיים שונים, היה מועמד ליועץ־התיקשורת לעיתונות הזרה בישראל.

כשהוז־פלס נסעה לארץ, עוד לא היה בטוח שכהן יקבל את התפקיד, כי היו כאלה שהתנגדו לו וטענו ש־נאמנותו תהיה קודם כל לגופים המשלמים לו את משכורתו במשך כל השנה, אך לבסוף הוחלט כי יישלח בכל זאת.

צבי אייל, שעבר בעבר עם כהן בכינוס מועדון הנשיאים שנערך בארץ, טילפן אליו לניו־יורק מייד כשנודע לו מן העיתונות כי הוז־פלס קיבלה את תפקיד היועץ לתיקשורת בארץ. אייל ביקש מכהן שיאפשר לו להיכנס לתמונה. הוא גם הפעיל את הסוכנות, שהיא חברה בקונגרס היהודי, ובזכות חברותם, טען, צריך לתת לו את התפקיד כדי להציל את כבודו. לבסוף נמצאה פשרה: אייל והסוכנות הוכנסו לתמונה כאחראים ללוגיסטיקה, לספק שרותים כמו כתבניות, שליחים, ניירת וכו'.

הוז־פלס הגיעה לפני שבועיים לארץ, התמקמה במלון הילטון ב־ירושלים (שם נערכת הוועידה) ו־התחילה לעבור במלוא הקיטור. היא אירגנה ראיונות רבים לאנשי הקונגרס ברדיו בשתי הטלוויזיות (העברית והערבית) ובעיתונות הכתובה.

אפילו כהן, שהגיע לארץ יומיים לפני פתיחת הקונגרס, התרשם ממה שהספיקה להכין בזמן כל־כך קצר. אייל אירגן את חדר־העיתונות ושלח הזמנות לעיתונאים, כמו שסוכם.

במסיבת־עיתונאים, שנערכה ביום הראשון, הודיע כהן כי לקונגרס שלושה דוברים — הוא עצמו, הוז־פלס וצבי אייל. אבל אייל, שהצלחתה של עדה מרגיזה אותו, מטפטף כל הזמן רעל נגדה. הוא המציא סיפור שהוא־הוא הדובר ואילו היא „עוברת כאילו היא היועצת."

כשנשאלה עדה מה תגובתה ל־פירסום של אייל, ענתה: „בשביל מישהו שהיא לא יועצת־תיקשורת ל־קונגרס, הם שילמו לי יותר מדי..."

ברונו קרייסקי על שימעון פרס:

„הוא משקר לנו!"

בחודש שעבר פירסם כתב־עת אוסטרי ראיון עם ברונו קרייס־קי. הנושאים המרכזיים היו המשבר במרחב פעולות־הטרור האח־רונות של פלסטינים באירופה, המפגש מישרדי־אש"ף בתוניס, ועוד.

בראיון זה דיבר קרייסקי על ראש ממשלת־ישראל. שימעון פרס. כפי שאיש לא העז עדיין לדבר עליו. יש לציין כי בתקופה מסויימת, כאשר התייאש ממנהיגותו של יצחק רבין, דווקא העלה קרייסקי את פרס על נס, כמנהיג אלטרנטיבי.

קרייסקי, שמלאו לו השבוע 75 שנים, אינו קובע עוד את המדיניות האוסטרית. אך יש לו השפעה מוסרית רבה על הסו־ציאליסטים ברחבי אירופה.

בעמוד זה הקטעים העיקריים של הראיון.

„התקפתי את פרס מפני שהוא מחרחר מילחמה!"

„היו צריכים לגרש אותו מזמן מהאינטרנציונל. זוהי בושה!"

„אם הישראלים לא יקבלו שכל, תהיה מילחמה נוראה!"

„לישראלים יש נשק גרעיני, והם מוכנים להשתמש בו!"

● האם הגעתי לנקודה שאין ממנה חזרה? האם הגיע התיס־כול אצל הפלסטינים למימדים כאלה, שלא יתכן עוד פיתרון בדרך של משא־ומתן?

אני מאמין שהדלת אצל הפלסטינים עוד פתוחה כדי סדק. העמדה שלהם היא כפי שהיתה — משא־ומתן. אם ישראל תכיר באש"ף. אלא שאין שם סיכוי, אין שם תיקווה. פרס אומר עכשיו שהוא רוצה בפיתרון מדיני עם הפלסטינים בגדה המערבית והמלך חוסיין. הרי זה שיגעון: בגדה המערבית אין אנשי אש"ף. פירוש הדבר שאנשי אש"ף יהיו אז מטרה חופשית לירי. זה יהיה רצח המוני, זאת תהיה מילחמה, זה יהיה נורא...

● המדיניות של הישרא־לים...

היא עכשיו שיגעון, שיגעון ממש. ההתנפלות הזאת על מיפקדת אש"ף בתוניס שוחרת־השלום — אפשר להג־דיר את זה רק כשיגעון. אצל הישר־אלים השיגעון הוא שיטה — מבחינתם אלה הם תימרונים טאקטיים. בלי הת־חשבות באבידות.

● בשבועות האחרונים הת־קפת את פרס בחריפות בלתי־רגילה.

התקפתי אותו מפני שהוא מחרחר מילחמה. הוא מבצע במיזרח התיכון פעולות־מילחמה, כפי שבוצעו בעימ־תים המילחמתיים הגרועים ביותר לפני 1938. והוא אומר שוב ושוב אי־אמת. הוא משקר לנו. הוא מביא שוב ושוב נוסחות. איך הוא רוצה להביא את הבעיה הפלסטינית לידי פיתרון — ובכל פעם מתגלה שזו אי־אמת. אם הוא יתגרה בי עוד פעם אחת, אני אניח את כל האמת על השולחן...

● האם ההתנהגות של יש־ראל בלבי הפלסטינים אין בה תבונות במעט־פאשיסטיות?

מה זאת אומרת, פאשיסטיות? מה שישראל עושה היום הוא אפרטהייד. ממש אפרטהייד: יש להם רק מזל שבשעתו רדפו את היהודים עד כדי כך, שכיום אף אחד אינו מעז לפעול נגדם. לולא תסביך־האשמה הזה כלפי היהו־דים, היתה ישראל עומדת כיום בדיוק במקום שבו עומדת דרום־אפריקה.

● אז מדוע אף אחד אינו קם באינטרנציונאל הסוציאליסטי ואומר את זה?

הפעם כולם קמו: במשך שנים הייתי הקול היחידי הקורא במידבר. הפעם, בוועידת האינטרנציונאל הסוציאליס־טי בווינה, היה הרוב המכריע נגד ה־מדיניות של פרס. אף אחד לא קם להגן על פרס. אף לא אחד! ואז הוא נשא נאום־סיום שבו הוא חירף וגידף בצורה נוראה, ושבו אמר שלעולם לא יכיר באש"ף. נו. הוא עוד יתפלא מה שהוא יצטרך לעשות...

● ואתה עומד על דרישתך לגרש את פרס מן האינטר־נציונאל הסוציאליסטי?

אני עומד על כך בהחלט. ואני רוצה לחזור על כך כאן: מי שנותן פקודה להתנפל על ארץ שוחרת־שלום כמו תוניסיה, אין לו מה לחפש עוד באינ־טרנציונאל הסוציאליסטי. היו צריכים לגרש אותו כבר מזמן. לא היה לו מה לחפש באינטרנציונאל כאשר תמך במילחמת־הלבנון... זה מתחיל להיות בושה בשבילנו, שהוא עוד חבר באינ־טרנציונאל.

● האם לדעתך יש עדיין תיקווה שפרס יכונן שלום עם הפלסטינים? הרי סוציאליסטים רבים תלו בו את התיקווה ה־זאת.

לי לא היתה תיקווה כזו אף פעם. תמיד חשבתי שאין טעם לדבר עם פרס. אין עוד מקום לתיקווה כזאת. מפני שאף פעם — אף פעם אחת — לא קיים מה שהבטיח.

● האם זו המנטליות הישר־אלית?

אני לא יודע. לעם הזה יש כיום מנטליות מוזרה. הרי זה לא עם שאפשר להשוות אותו עם עמי־התרבות של אירופה. הישראלים הם כיום בליל של אנשים ממוצא שונה. בעלי אופי שונה, קבוצות שונות. זהו בליל. ולא עם שיש בו קונסנזוס מינימלי. אולי יהיה הדור הבא יותר טוב... אבל אסור להכליל. יש מיעוט נהדר בישראל. אנשים נהדרים. אך הרוב. שהקים את מישטר־החירום הקיים — זה מישטר־חירום — הרוב הזה דוחה.

● האם במצב זה יש לך עוד תיקווה שארצות־הברית תוכל ליישב את המשבר במיזרח־התיכון?

יש כמה אנשים הגונים מאוד במיש־רד־החוץ האמריקאי, היודעים בדיוק מה צפוי לנו. אבל לאנשים האלה אין כוח. מולם עומדת ממשלה אמריקאית שאינה מסוגלת לבצע מדיניות אמי־תית במיזרח־התיכון.

● אבל הממשלה האמרי־קאית זכתה בשבחים רבים בארצות־הברית על מאבקה — מאבק של קאוביים — נגד הטרור הפלסטיני.

זה ישתנה בקרוב.

● האם אתה המום לנוכח הצורה שבה יירט רגן מעל לים התיכון את המטוס המצרי, ש־היו בו הטרוריסטים?

אני בכלל לא המום. התקרית הזאת מראה את המציאות בים התיכון. לחופיו שוכנות שבע מדינות אירופיות, אבל הן חסרות־אונים. מפני שחיל־הים האמרי־קאי עושה שם מה שהוא רוצה...

■ ■ ■

● אף פעם לא התבטאת ב־ראיון איתי בצורה כל־כך פסי־מית כמו היום. יש לי הרושם שאתה חוזה שחורות בבעיה הפלסטינית.

אני רואה שחורות מזה כמה שנים. מאז מילחמת־הלבנון אני רואה שחו־רות.

● כשאתה אומר שאתה רואה שחורות — האם פירוש הדבר שאתה פוחד? שאתה פוחד מפני החרפת הטרור?

אני פוחד, זה נכון. אבל לא רק מפני החרפת הטרור, שאני מצפה לה. תהיה מילחמה: אם הישראלים לא יקבלו שכל, תהיה מילחמה במיזרח־התיכון!

● אתה צופה מילחמה?

לצערי אני צופה כך. השרון הזה הרי כבר בישר מילחמה בירדן. והפרס הזה כבר מתחיל בפעולות מילחמה — בתוניסיה, למשל. אם יעשה דבר כזה בארץ שהיא פחות שוחרת־שלום, תהיה התפוצצות. ואז תבוא מכת־הנגד, ותת־חיל ההסלמה שתגיע עד להפעלת אמ־צעים גרעיניים על־ידי צד אחד.

● למדתי לקרוא אצלך, אדוני הדוקטור, בין השורות. האם רצית לרמוז במישפט האחרון שלישראל יש כבר נשק אטומי — או שהיתה לך כוונה אחרת?

התכוונתי לכך. אני רק יכול להזד־היר: הרי לא יודעים כלל איזה מין סוג־נשק יש כיום. אני יכול רק להזהיר!

● כלומר, אתה טוען שיש לישראלים נשק אטומי?

אני רק אומר: יש להם היום נשק גרעיני, ואני מרגיש שהם גם מוכנים להפעיל אותו, אם יחריף הסיכסוך. אני יכול רק להזהיר בקול רם.

● פירוש האזהרה שלך היא: לא רגן הוא המטומטם, אלא פרס יכול להיות האיש שינחית את המהלומה האטומית הראשונה.

ובכן, רגן — או ליתר דיוק, האמ־ריקאים — בוודאי לא יפעילו מרצונם נשק גרעיני. אצל מישהו אחר אני לא בטוח בזה. האם זה די ברור?

● ואתה אובד־עצות מול מצב זה?

הייתי תמיד אובד־עצות, אלא אם כן יקבלו את הרעיון של „ועדה בינלאו־מית". כפי שהצעתי כבר לפני שנים. מפני שידעתי שהצדדים לסיכסוך ב־מיזרח־התיכון אינם יכולים עוד להס־תדר ביניהם.

● וזה הסיכוי היחידי?

מזה שלוש שנים אני אומר שזה הסיכוי היחידי. אני מאמין שהחרפת המצב תביא לרגע שבו יוכלו הרוסים והאמריקאים להבין זאת. המצב במיז־רח־התיכון הוא חסר תיקווה, אם שתי מעצמות־העל לא יסכימו ביניהן להי־קים ועדה בינלאומית. שתברר את תבי־עות הפלסטינים. ותברר על מה ישראל צריכה לוותר. השעה היא חמש דקות ל־12.

● פירוש דבריך הוא שהחלק למזה החדשה של הטרור יכלה גם להצמיח תוצאה חיובית, אם תביא לכך שמעצמות־העל יב־חינו באיש המתפשטת?

זה יכול להביא לכך ששתי מעצ־מות־העל יבינו שעליהן לפעול. אני טוען היום שלא קיימת עוד אפשרות שהפלסטינים והישראלים ייפגשו. ה־סיכוי הזה חלף. רק מעצמות־העל יכולות להשיג את זה. לפני שתפרוץ מילחמה!

★ חווה יערי ניהלה רומאן עם חבר־כנסת מפורסם, בכיר ונשוי

★ את הרעיון של „גיהוץ" הגופה קיבלה חווה יערי מפסק־דין קודם

★ מישהו הגניב לתא של חווה סכין כדי שתוכל להתאבד. מדוע?

★ הקלטות המישטרה מגלות שהמיקרה השפיע על יחסיהן

חווה מכרה את נישמתה לאשה באדום

ד שמועות המסתננות מבית־המעצר ומחוגי־המישטרה בעניין חווה יערי, הולכות ומתרבות ומסתבכות מיום ליום. לאחרונה אומרות השמועות בעקשנות, כי חלק מכוחה של אביבה גרנות, והלחץ שהפעילה על חווה יערי, נבע מסודות רומנטיים.

חווה יערי, אשה תמירה ונאה מאוד, היתה קשורה בקשר רומנטי עם כמה וכמה גברים. את מיקצתם הכירה גם אביבה גרנות, חברתה הטובה של חווה. אחד האחרונים ברשימה זו הוא חבר־כנסת. נשוי ואב לילדים. גבר נאה וחביב. המקסים את כל הבאים איתו במגע. אביבה ידעה על הקשר הזה בין חווה לחבר־הכנסת, ויש אומרים כי היא הציגה אותו לפני חווה.

בימים רגילים, אם היה קשר כזה מתגלה, הוא היה מזיק קצת למעמדו הפוליטי של הח"כ ואולי גורם לו בעיות במישפחה. אבל בגלל הסתבכותה של חווה יערי ומקומה לאור־הזרקורים, גילוי שמו של מאהבה כיום עלול להביא עליו שואה פוליטית.

אומנם, אין כנראה כל רלוונטיות בין חיי־האהבה של חווה למעשה שבו היא חשודה, אבל בתיק כזה, שכל התעניינות המדינה מתמקדת בו, הרי כל פרט פיקנטי יזכה בכותרות ובפירסום. על כן יש לשער כי במהלך המישפט יתגלו פרטים נוספים, ושמו של חבר־הכנסת ייצא לאור. אפשר להניח כי בביתו, או בחדרו במלון בירושלים, הוא משקשק מפחד ומחכה למכה שתנחת עליו.

סניגוריה של חווה יערי, הד"ר עדנה קפלן ודרור מקרין, שאליהם פנה העולם הזה בבקשת תגובה, אמרו כי אין להם מה לומר בעניין זה.

ניצוץ ההימורים

ד יחסים בין שתי הנשים — חווה יערי ואביבה גרנות. האשה באדום — הם נושא לסופר מסוגו של פיודור דוסטוייבסקי. ברבבות בתים בישראל התנהלו השבוע ויכוחים אינסופיים על טיבם של יחסים אלה, כשהמתווכחים מצטטים קיטעי־עיתונות ומצדדים בלט בגירסה זו או אחרת.

מי שהכירו את הזוג יערי ואת אביבה גרנות יכלו להסתמך על ידע מוחשי יותר.

ברבר אחד אין ספק: חווה יערי היתה משועבדת לאביבה גרנות. זוהי השתעבדות החורגת בהרבה מיחסי ידידות וקירבה. עד כדי כך שאהוד חשש במשך זמן מה שיש ביניהן יחסים לסביים. הרומאנים של חווה עם אנשים שונים אינם סותרים בהכרח אפשרות זו. אך הפסיכולוגיה והסיפרות מכירים תופעה של השתעבדות טוטאלית של אדם אחד לרעהו גם ללא רקע מיני.

מניין נובעת השתעבדות זו?

חווה רוזנברג היא בתו של אדם שסחר ברחוב לילינבלום בתל־אביב. בימי ילדותה ונעוריה של חווה נחשבה פעילות זו כבזויה, ואין ספק שחווה התביישה ברקע זה. בשלב מאוחר יותר ביקשה לחפות על כך בהצגת דמות של גברת סולידית, הנשואה באושר לאיש בעל מעמד ציבורי.

אולם בנפשה של חווה היה קיים כניצוץ הכמיהה להרפתקות כלכליות והימורים, כפי שהיה קיים אצל אביה. היתה זו תשוקה רדומה שחיפשה להתפרץ. כאשר התחילה לעבוד בבנקים וכאשר החלה הארץ כולה להיאחז ברוח רחוב לילינבלום, מצאה חווה פורקן לתשוקה זו. היא קפצה אל תוך הקלחת הלאומית החדשה — ההימור בבורסה. מה שהיה לאחרים בבחינת עיסוק צדדי הפך בשבילה תוכן חיים.

לא רק התשוקה לכסף דירבנה אותה, אלא עצם ההימור, ששלט בחייה.

היכרותה עם אביבה גרנות נתנה לבולמוס זה מימד חדש. האשה הקשישה יותר, שעסקה באסטרולוגיה ובעניני־מיסתורין אחרים, עוררה בה הערצה, שגברה והלכה. העובדה שאביבה היתה נוכלת מושלמת, אשה שהתגברה על כל מעצורים של מצפון ומוסכמות חברתיות, רק הגבירה הערצה זו.

יתכן שפסיכולוגים ימצאו בשתי הנשים יסוד פסיכופאתי. כשם שפאוסט האגדתי מכר את נישמתו לשטן כדי להכיר בעזרתו את כל הנאות־החיים ולהרקיע לשחקים של התלהבות, כן התמסרה חווה לאביבה. נראה כי שתי הנשים עזרו זו לזו לפרוץ כל סייג של מוסר חברתי מקובל, ויצאו ביחד לכבוש את העולם.

הדבר מסביר את העסקים עם התיירת מלה מלבסקי, אם אכן היו כרוכים בהברחת כספים בקנה־מידה גדול. הדבר מסביר גם את כל אשר התרחש באותו ערב בחוף תל־ברוך — מעשים שגם לפי הגירסה של שתי הנשים הם חסרי כל מצפון. שום אדם בר־דעת לא היה מסוגל לעשות את הדברים המיוחסים לחווה ואביבה — „לגהץ" את גופו של אדם, חי או מת. גם המעשים המיוחסים להן אחרי מעשה — החלפת הצמיגים של המכונית. למשל — מוכיחים קור־רוח פלילי, ומעידים על אישיות פסיכופאתית מובהקת.

הדמות הדומיננטית בפרשה היתה, בלי ספק, אביבה גרנות.

„אביבה פשוט יודעת להעמיד פנים. היא נראית תמימה, מחניפה כשצריך, יודעת לכבוש לבבות. היא תמיד נחמדה אל כולם. מלאת קסם אישי ונימוסים טובים. היא גם מאוד פיקחית ואינטליגנטית. מדברת בהיגיון רב וניחנה בכושר שיכנוע." כך סיפר אחד מידידיה של אביבה („ויוי") גרנות.

ברחוב בראלי 10 בשיכון למר בתל־אביב לא הקדישו תשומת־לב מיוחדת לזוג גרנות. שנכנס לגור שם לפני שנה. „היא תמיד היתה חביבה וסימפאטית." אמרה אחת השכנות. „תמיד היתה מברכת לשלום כשהיינו נפגשות במדרגות. היא לא נראית כמו רוצחת. היא תמיד חייכנית לשכנים. אני לא זוכרת שום דבר בולט שקשור אליה."

„הנבלות האלה!"

א ביבה גרנות נולדה לפני 41 שנה ברומניה. אביה היה רופא. כשהיתה ילדה, היגרה המישפחה ממיזרח־אירופה לדרום־אמריקה. עד היום סוחבת אביבה. שכינוי החיבה שלה הוא ויוי, מיבטא דרום־אמריקאי כבד.

כשהכירה את אברהם גרנות, בעלה היום, היתה ויוי גרושה. הזוג נישא וזמן קצר אחר־כך נסע ביחד לאיטליה. שם למד אברהם רוקחות.

לפני 10 שנים הגיעו אברהם ואביבה גרנות לירושלים. הם קנו את בית־

(המשך בעמוד 10)

האשה באדום אביבה גרנות ניסתה להתחמק מהמצלמה כאשר הובאה לבית־המישפט להארכת מעצרה. היא הובאה לאולם המישפט אחרי שחווה יערי הוצאה ממנו.

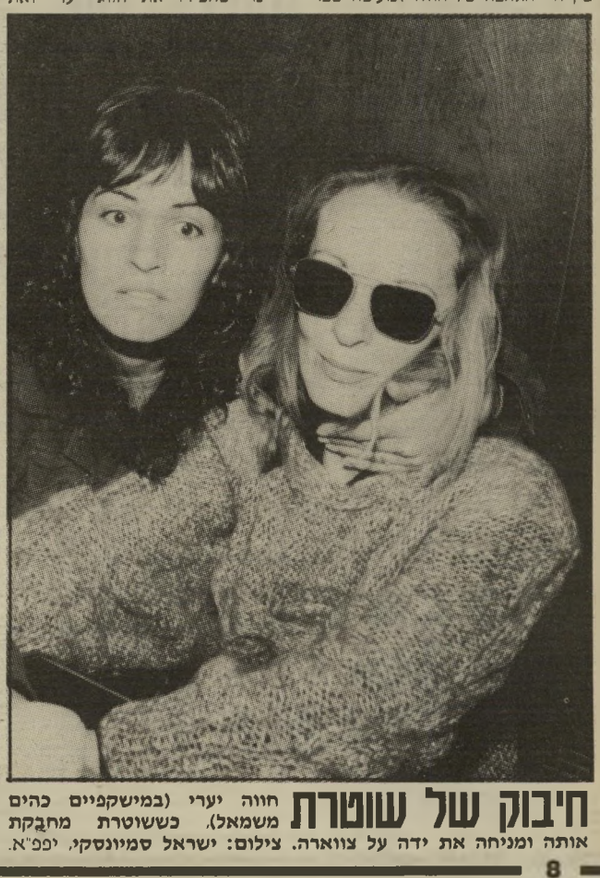

חיבוק של שוטרת חווה יערי (במישקפיים כהים משמאל), כששוטרת מחבקת אותה ומניחה את ידה על צווארה. צילום: ישראל סמיונסקי, יפפ"א.

„העולם הזה" שיחזר את המיקרה במקום הרצח כדי לעמוד על סבירותן של שתי הגירסות

האם זה אפשרי?

צוות „העולם הזה" יצא למקום מציאת הגופה בחוף תל־ברוך בתל־אביב, בנסיון לשחזר את הרצח, ההריגה או התאונה, שבה מתה התיירת מלה מלבסקי לפי כל הגירסות. במהלך השיחזור התברר, כי מבחינה טכנית קשה מאוד היה לחווה יערי, שנהגה במכונית, להחזיק בהגה בדרך עפר משובשת וגם, בו־זמנית, לפתוח את הדלת של מלבסקי, שישבה לידה ולדחוף אותה אל מחוץ לרכב.

גם הגירסה כאילו גרנות, שישבה במושב האחורי של המכונית, היא שפתחה את הדלת ודחפה את מלבסקי החוצה – אינה סבירה מבחינה טכנית.

שתי הגירסות האלה יכולות להתבצע, לפי השיחזור, רק אם המכונית עצרה, ולא תוך כדי נסיעה.

לעומת זאת אפשריות הגירסה השלישית, לפיה פתחה מלבסקי בעצמה את דלת המכונית וקפצה ממנה בשעת־נסיעה, וגירסת המישטרה, לפיה נהדפה התיירת במקום אחר וגופתה הובאה לדרך־העפר.

3 נשים במכונית לפי כל הגירסות הקיימות היו במכונית הסובארו שלוש נשים – חווה יערי, שנהגה, מלה מלבסקי, התיירת, שישבה בכיסא הימני שליד כיסא הנהג, ואביבה גרנות, שישבה במושב האחורי. יערי וגרנות אספו את מלבסקי ליד לב־דיזנגוף בתל־אביב.

גירסה א' לפי גירסה זו היתה זו אביבה גרנות, שישבה במושב האחורי, שדחפה דבר אפשרי, מכיוון שהידית של הדלת נמצאת בחלק הקידמי (הרחוק מן המושב האחורי).

גירסה ב' חווה יערי (בשיחזור: מימין בתמונה) היתה זו שפתחה את דלתה של מלבסקי ודחפה אותה אל מחוץ למכונית. קשה להניח שיערי יכלה לנהוג, לפתוח את הדלת ולדחוף את התיירת – כל זה כשהיא נוהגת בשביל בלתי־סלול.

דריסת התיירת כשנמצאה גופתה של מלבסקי, היה ברור שגלגל עלה על ראשה ומחץ אותו. השוטרים מניחים כי השתיים עברו עליה בגלגלים. המישטרה טוענת כי בידיה הקלטה של יערי האומרת: „גיהצתי אותה פעמיים!"

הבאת הגופה לפי גירסת המישטרה, נעשה הרצח במקום אחד, ואחר־כך העמיסו את הגופה על המכונית ולקחו אותה למקום שבו נמצאה – בחוף תל־ברוך. מאחורי מיתקני חברת־החשמל. מייד אחרי סוכת השומר.

(המשך מעמוד 8)

המירקחת רוחמה בשכונת גאולה בירושלים. אחרי תקופת־מה התחילה אביבה גרנות לעבוד כפקידה בהסתדרות הרוקחים בירושלים.

לפני ארבע שנים, בינואר 82', נחשפה פרשת מעילה בהסתדרות הרוקחים — במשך שנתיים העבירה אביבה גרנות 25 מיליון לירות מחשבון הבנק של ההסתדרות לחשבונה הפרטי.

שיטת הגניבה היתה פשוטה: בעלי בתי־המירקחת מקבלים מלקוחותיהם, תמורת מירשמים של קופות־החולים, מישרד־הבריאות ומישרד־הבטחון, רק 10% מהמחיר. אחר־כך הם מעבירים את המירשמים להסתדרות הרוקחים. ההסתדרות מקבלת את יתרת הכספים מהמוסדות השונים, ומחלקת אותם בין הרוקחים.

גרנות היתה מופקדת על חלוקת הכספים האלה. היא קיבלה את ההמחאות של המוסדות השונים, החתימה עליהן שניים משלושת מורשי החתימה של ההסתדרות, והפקידה אותן בחשבונה הפרטי. מאותו חשבון העבירה כספים לבתי־המירקחת.

בתחילה השאירה לעצמה רק סכום קטן מכל המחאה. כשנוכחה לדעת שהתרמית אינה מתגלית, החלה לקזז לעצמה 6%. בחודשים האחרונים, בטרם נחשפה, נטשה את כל כללי הזהירות. בביטחון עצמי של מי שסבורה כי לעולם לא תיתפס, לקחה את כל סכום הכסף שנועד לבעל בית־מירקחת זה או אחר.

באמצע שנת 1981 גילו כמה בעלי בתי־מירקחת ירושלמיים כי לא זו בלבד שאין הם מקבלים כספים המ־גיעים להם, אלא שהם אף חייבים כספים להסתדרות. שיחות־טלפון בהו־לות לגרנות זכו, בדרך כלל, בתשובה אחידה: „מהקופות לא שלחו את הכסף. אתה לא יודע איך הם, הנבלות האלה? אל תדאג, בחודש הבא יהיה בסדר!"

כשגם בחודש הבא, ובזה שלאחריו, לא „היה בסדר", פנו ראשי הסתדרות הרוקחים לקופות־החולים. בריקה קצ־רה העלתה כי הקופות אינן מפגרות בתשלום הכספים שהן חייבות להסתד־רות. מייד נפל החשד על אביבה גרנות, שהיתה מופקדת בלעדית על מערכת הכספים ההסתדרותית.

קרובת־משפחה של אחד הרוקחים בדקה את סיפרי־החשבונות של ההס־תדרות. תוך יממה ידעו הרוקחים כי אביבה גרנות גנבה במשך שנתיים את כספם.

אביבה גרנות לא נבהלה. בקור־רוח היא הבטיחה לרוקחים שאם לא יערבו את המישטרה, היא תחזיר להם את כספם. בתוספת ריבית והצמדה — מאה אלף דולר.

באסיפת־רוקחים סוערת הוחלט, ברוב קולות, לקבל את הצעתה. 22 רוקחים הצביעו בעד. הם טענו כי רבים מהם יתמוטטו אם לא יקבלו את כספם בחזרה.

שמועות עקשניות טענו, כי אביבה גרנות ידעה שמיספר רוקחים, ביניהם כאלה הנושאים בתפקידים בהסתדרות, קיבלו לידיהם מקופות־החולים סכומי־כסף הרבה מעבר למה שהגיע להם.

„בואו נתרחק מהמישטרה, גם אני וגם אתם," היא הציעה, והם נענו.

רק שלושה רוקחים הצביעו נגד השתקת הסיפור. אחד מהם הוא לזלי גרנות, שאינו קשור לאביבה בקשרי־משפחה.

מקום מוזנח

גם היום, ארבע שנים אחרי המיק־רה ההוא, מתרגש לזלי גרנות כאשר הוא נזכר באסיפת־הרוקחים. „אביבה גנבה מבעלי בתי־המירקחת הגדולים סכומי־עתק, ולכן הם התעק־שו לקבל את כספם בחזרה. ממני היא לקחה רק אלף דולר, ואולי בגלל זה הייתי מוכן לוותר על הכסף.

„אבל אני ראיתי בזה גם עניין מצפוני. איך אוכל לחנך את ילדיי לא לגנוב, אם אני נותן יד לטישטוש מעשה גניבה?"

בינם לבינם עדיין מנסים רוקחי־ירושלים להבין כיצד קרה שאביבה גר־נות הצליחה להוליך אותם שולל במ־שך שנתיים.

יצחק בטיש, שהיה אז יו"ר הסתד־רות הרוקחים, פוכר את כפות ידיו בעצבנות. „היא נראתה אמינה. לא תיארנו לעצמנו שהיא מסוגלת לגנוב," הוא אומר.

„בתחילה היא לקחה סכומים קטנים, והיה לה לזה הסברים הגיוניים. רק אחר־כך, כשאיבדה כל חוש־זהירות והתנהגה ממש בחוצפה, התחלנו לח־שוד בה.

„איתי היא דווקא התנהגה בחוכמה. חודש אחד שאלתי אותה מה קורה עם הכסף שלי. היא הבינה שאני שואל ברצינות ואינני מתכוון להניח לנושא.

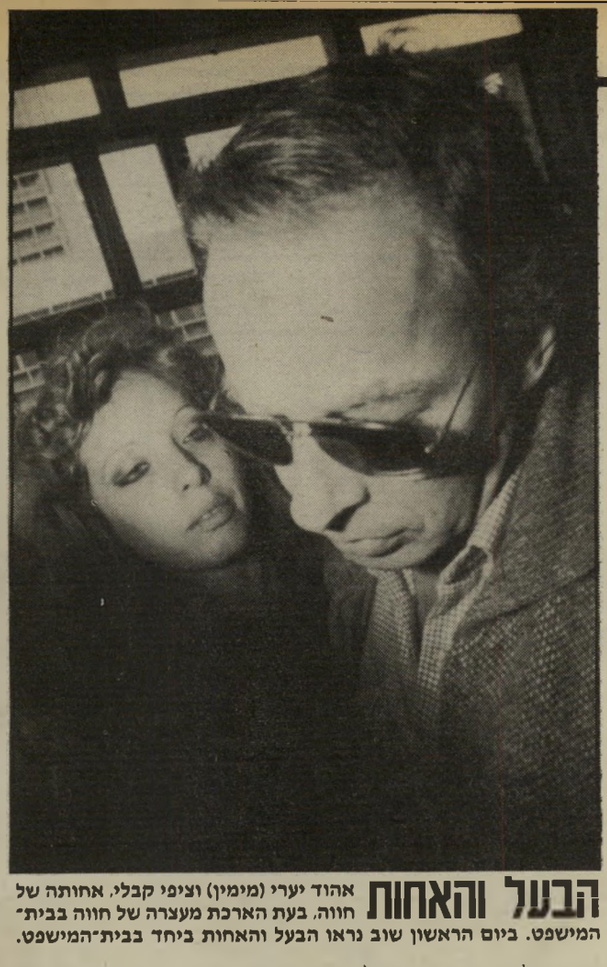

הבעל והאחות

אהוד יערי (מימין) וציפי קבלי, אחותה של חווה, בעת הארכת מעצרה של חווה בבית־המישפט. ביום הראשון שוב נראו הבעל והאחות ביחד בבית־המישפט.

בחודש שלאחריו היא החזירה לי את כל הכספים שלקחה."

כדי לגייס את 100 אלף הדולארים מכרו בני הזוג גרנות את בית־המירק־חת רוחמה, שאותו רכשו בדמי־מפתח שלוש שנים קודם לכן.

הנרי טוביאס, אז עולה חדש מדרום־אפריקה, קנה את רוחמה. „בעצת ידיד ישראלי שיניתי את שמו לאטיד. ידעתי שהשם רוחמה מתקשר עם משהו לא־כשר, ורציתי להתחיל הכל מחדש," הוא אומר.

על מצבו של בית־המירקחת לאחר שלוש שנות־גרנות אין הוא מרחיב את הדיבור. „המקום נוסד ב־1934. בני־הזוג גרנות — אגב, רק אברהם הוא רוקח מיקצועי, אביבה אינה רוקחת — לא שינו בו דבר כדי להתאימו לרוח התקופה." הנרי טוביאס, כמו ג'נטלמן אמיתי, אינו מוכן להודות שרוחמה שהוא קיבל, היתה קצת מוזנחת. הוא רק רומז על כך בחיוך מתנצל.

באותה תקופה החזיקו אברהם ואביבה גרנות, בשכירות חודשית, גם את בית־המירקחת אורה שבמרכז העיר. מייד עם חתימת ההסכם בינם לבין הסתדרות הרוקחים רוקנו את מרבית מלאי בית־המירקחת. חלק קטן, ממה שנותר במקום, הועבר להסתד־רות הרוקחים על חשבון החוב.

אחר־כך עוקלה מכוניתה של אביבה על־ידי הסתדרות. את שאר הכסף, כך היא טענה אז, לוותה אביבה מבני־משפחתה.

בחודש מארס של אותה שנה, 1982, קרו לבני־הזוג גרנות עור כמה מיקרים לא נעימים. אברהם גרנות הואשם בבית־משפט השלום בירושלים כי מכר לשוטר סמוי כדורים האסורים למכירה ללא מירשם רופא. הוא הורשע ונקנס ב־300 שקלים.

באותו חודש גם נתגלעו חילוקי־דיעות בין גרנות לבין עורך־הדין שלה, זאב וייל. וייל נטש את גרנות ונשאר בחברת צ'ק על סך 11 אלף שקלים. שכר־טירחה, שהתגלה כהמחאה ללא כיסוי.

גם כמה מספקי־התרופות שעבדו עם גרנות גילו כי ההמחאות שקיבלו מבני־הזוג חזרו ללא כיסוי.

חצי שנה אחר־כך שככה הסערה. אביבה החזירה לרוקחים את כספם והתחילה לעבור כמנהלת־מחסן בבית־המירקחת אלבא. „החלטנו לתת לה צ'אנס," אומרת בעלת אלבא. „אצלנו היא היתה נחמדה, חברותית ונאמנה."

המישטרה, שלא קיבלה תלונה רישמית, התחילה לחקור את עניין גר־נות ביוזמתה, בעיקבות פירסום בעתון כל העיר. מקץ זמן־מה גנזה את התיק, מחוסר עניין ציבורי.

„רק אני עדיין לא שכחתי," אומר לזלי גרנות. „ארבע שנים אני חושב על המיקרה. מי יודע, אולי הייתי יכול להציל תמימים־אחרים אילו הייתי מתעקש ומצליח לשכנע את חברי להסגיר את אביבה למישטרה."

עניין של מצפון

את חווה הכירה אביבה לפני שמונה שנים, כשהתגוררה בירוש־לים. במשך תקופה מסויימת גרו שתי המישפחות — יערי וגרנות — בדירות סמוכות באותו בניין ברחוב הבנאי בשכונת בית־הכרם בירושלים.

בתקופה ההיא, סמוך לחתימת חוזה השלום עם מצריים, היה אהוד יערי, כתב הטלוויזיה לעניינים־ערביים, נע־דר מביתו לתקופות ארוכות. הוא נהג לנסוע למצריים לשבועות שלמים, כשהוא משאיר את אשתו וילדיו בארץ. חווה, שגדלה כל חייה בתל־אביב, לא פיתחה יחסי־ידידות עם ירושלמים רבים ולא התערתה בחיי החברה של עיר הבירה. את המוצא למציקות הבדי־דות מצאה ברמותה של אביבה גרנות. בתחילה היו אלה יחסים תמימים של שתי נשים, אך לאט־לאט הרעיפה אביבה יותר סמכותיות ויצרה תלות של חווה בה. את רוב זמנה הפנוי בילתה חווה בחברתה של אביבה. זו הכניסה את חווה גם בסוד האסטרולוגיה.

בינתיים הבחין אהוד כי אשתו שבויה במערכת יחסים שהיתה זרה לו, ושהוא לא הבין את משמעותה. בת־חילה חשש שהמדובר ביחסים לסביים בין שתי הנשים, אך מהר מאוד למד להבין שהדברים אולי אפילו יותר מסובכים, וכי אשתו משועבדת ממש לשכנה. הוא ראה שלאביבה גרנות יש השפעה מאגית על אשתו.

הדבר לא מצא חן בעיניו, ובמשך תקופה מסויימת ניסה למנוע משתי הנשים להיפגש. הוא אסר על אביבה להיכנס לביתם ואסר על אשתו לשוחח איתה בטלפון. אבל חווה לא יכלה לעמוד באיסורים אלה והיתה מנצלת כל הזדמנויות שאהוד לא היה בסביבה. הזדמנויות כאלה היו לרוב, והמשיכה בקשר רצוף עם אביבה. חווה אף חתמה ערבות לגרנות עבור דירה שלקחה

(המשך בעמוד 40)

מניין בא הרעיון „לגהץ" אדם

רצח בדריסה

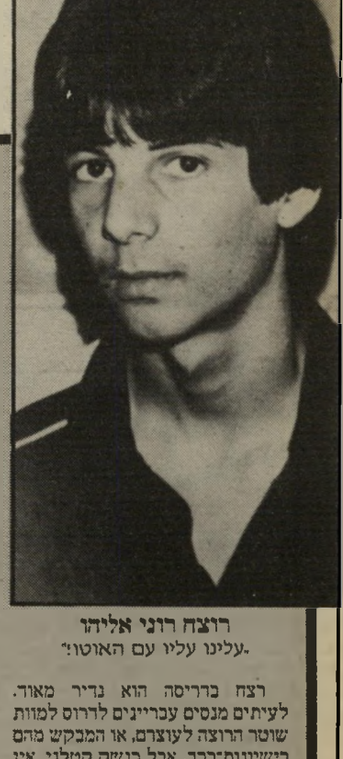

רוצח רוני אליהו

„עלינו עליו עם האוטו!"

רצח בדריסה הוא נדיר מאוד. לעיתים מנסים עבריינים לדרוס למוות שוטר הרוצה לעוצרם, או המבקש מהם רישיונות־רכב. אבל כנשק קטלני, אין המכונית פופולארית בישראל.

מיקרה אחד של רצח בדריסה קרה בישראל לפני שנתיים בנתניה (העולם הזה 2432). שני צעירים משיכון־דוידה, רוני אליהו וניסים כהן, הסתכסכו עם ידידים. בן־גילם. מחלוף בורמה. בעיקבות פריצות וגניבות ממילטשות בנתניה. יום לפני הרצח נערכה סולחה בין השלושה, והקורבן חשב שהוא חזר להיות ידידם של השניים. לכן לא חשש כאשר באו לחפשו בבית־קפה ביום השישי בערב, והזמינוהו לבילוי משותף בתל־אביב.

השלושה יצאו לדרך במכונית הסובארו האדומה שרכשו משלל הייהלומים הגנובים. „אמרנו לבורמד שאנחנו נוסעים לתל־אביב, אבל לא התכוונו לנסוע לשם. נסענו לאגם. וניסים אמר שהוא הולך להביא לבן. הוא הלך. וחזר עם אקדח עטוף במגבת." העיד רוני אליהו בבית־המישפט. „הוא ירה בבורמד בראש דרך החלון, ובורמד נפל. ניסים פתח את הדלת וירה בו עוד שבע יריות. אז נתן לי את האקדח ואמר לי: ‚תירה גם אתה. לא יריתי. לקחתי את האקדח ופירקתי ממנו את הכדורים. אולי פחדתי שהוא ירה גם בי."

רוני, שהפך עד־המדינה נגד חבריו. ניסים, המשיך: „לא היינו בטוחים שבורמד מת. פתחנו את הדלת וגררנו אותו החוצה. ניסים עלה עליו עם האוטו."

הדוח הפאתולוגי העיד כי המכונית עברה וחזרה שוב ושוב על פני הקורבן ודיסקה את גופו. „הם גיהצו אותו." התבטא עורך־הדין בבית־המישפט. את הנופה קברו הרוצחים ליד האגם, והיא נצצה רק אחרי זמן רב.

הרצח האכזרי עורר חלחלה בלב השופטים. אולם אפשר היה לייחס אותו לשני הרוצחים. שהיו עבריינים מגיל צעיר. אנשים שגדלו בתוך פשע, השתמשו בסמים ולא עשו חשבון לאיש. קשה מאוד לתאר את הווה יערי הענוגה מבצעת רצח אכזרי בצורה דומה.

כאשר יגיע מועד המישפט, יהיה הדוח הפאתולוגי ראיה מכרעת והוא שיוכל לקבוע אם נהרגה מלה מלבסקי במיקרה בתאונה, או שמישהו דאג לדרוס אותה עד מוות — „לגהץ אותה," כפי שהתבטאו במישפטם של הנערים מנתניה.

גופת התיירת מלבסקי בחוף תל־ברוך

„גיהצו אותו!"

הנדון:

ענן של בלונים צבעוניים אופף את שימעון פרס במסעו

או-טו-טו

ד כל בגלל מסמר קטן, אומר השיר. ואחר־כך בא סיפור שלם ששכחתיו.

בכל אופן, המסמר הקטן נפל מן הפרסה של הסוס, שם תקעו אותו ברשלנות. וכתוצאה מכך באו כל האסונות.

גם בסיפור שלנו קורה הכל בגלל מסמר קטן. אבל אין זה מסמר שנתקע בחיפזון ונופל, אלא להיפך, מסמר שנתקע למקומו בכוונה תחילה, כדי שיקרה מה שיקרה.

על השיטה הזאת כדאי להתעכב.

■ ■ ■

ש ימעון פרס מטייל באירופה, והולך מחיל אל חיל, מדוכס לנסיכה, מנשיא לראש־ממשלה. שימעון פרסקי, המדריך מהנוער העובד. בוודאי לא חלם על כך (ואולי דווקא כן).

בכל מקום יש מישמר־כבוד ודגלים והימנונים. רואים ושומעים אותם.

ובכל מקום מתרומם ענן של בלונים ציבעוניים.

אלה הן הידיעות הבאות ממסלייתו של ראש־הממשלה על ההתקדמות המשמעותית, רבת־החשיבות ואדירת־הסיכויים העומדת לחול, או־טו־טו, בתהליך השלום.

המלך חוסיין עומד או־טו־טו להיכנס למשא־ומתן נפרד עם ישראל.

הוא עומד או־טו־טו לצפצף על יאסר ערפאת ו/או הנשיא חאפט' אל־אסד ולהשיב תשובה חיובית לפרס.

מדיניות־השלום החדשה, הנועזת, המהפכנית של שימעון פרס עומדת או־טו־טו לשאת פרי מרהיב.

שימעון פרס עומד או־טו־טו להיפגש בלונדון עם המלך חוסיין. זה לא קרה. חוסיין מיהר להסתלק מלונדון לפני בואו של פרס. כדי שלא להימצא עימו אף בעיר אחת. אבל פרס נפגש או־טו־טו עם ריצ'רד מרפי, שבא לשם במיוחד, וזה אמר לו שעומדת להיות או־טו־טו פריצת־דרך בתהליך השלום.

וכן, או־טו־טו, הלאה.

■ ■ ■

כ תרגילים של יחסי־ציבור, זה היה מוצלח מאוד.

העולם מלא כסילים, הרודפים אחרי בלונים ציבעוניים מפני שנדמה להם שגלומים בהם אוצרות.

עיתוני ישראל, שנשארו כפי שהיו תמיד — מלחכי־פינכה של השילטון (כל שילטון), פירסמו את הדברים מדי יום בכותרות הראשיות, כאילו היו חדשות מרעישות. לא רק הטלוויזיה והרדיו, שאין להם ברירה, אלא גם כל עיתוני ישראל, ממעריב ועד על־המישמר. השתתפו בשטיפת־מוח יומיומית זו.

זה הצליח גם ברחבי העולם.

עיתוני אירופה מלאו ידיעות על פריצת־הדרך המדהימה. הם הבינו כי שימעון פרס עומד או־טו־טו להיכנס למשא־ומתן מוסווה עם אש"ף, שהמלך חוסיין עומד או־טו־טו להיכנס למשא־ומתן עם ישראל, שהשלום עומד לפרוץ או־טו־טו בכל הדרו.

(מניין אני יודע? במשך כל השבוע צילצלו אליי ידידי־עיתונאים מרחבי אירופה, ושאלו אותי בהתרגשות „אם נכון ש..." ו„מה עומד מאחורי הדברים ש..." ו„האומנם התכוון פרס לומר ש..." כאב לי הלב כשנאלצתי לנקב את הבלונים היפים.

אולי זה הצליח גם אצל חלק מן המדינאים, שעימם נפגש ראש־הממשלה. אחרי הכל, אין להניח כי רמת־האינטליגנציה של מדינאי אירופה עולה בהרבה על זו של מדינאי־ישראל, ושיעור נוכחותם של כסילים במערכות הפוליטיות של כל המדינות שווה פחות או יותר.)

הרושם הכללי הוא ששימעון פרס „עשה את זה". הנה, או־טו־טו, לפני הריטצייה, הוא עומד להביא לפריצת־הדרך ההיסטורית.

■ ■ ■

ד צרה היחידה היא שבכל הבלונים הספגוניים האלה אין דבר מלבד אוויר חם.

אין בידיעות האלה שום ממש. לא הרבה. לא מעט. לא כלום.

מישרד־החוץ האמריקאי הודיע כי מיסטר מרפי לא דיווח על שום התקדמות שהיא אחרי מסע־הדילוגים שלו בין מיסטר פרס והיז מאג'סטי, קינג חוסיין.

בעמאן פורסמה הודעה קרה כקרח, שהודיעה כי לא חלה שום תזוזה בתהליך־השלום. ירדן דבקה בעמדותיה המסורתיות.

יש סימנים בדוקים לכך שאין אלה הודעות־סתם, לצורך הטעיה או הסחת־דעת. הודעות אלה אומרות את האמת.

או־טו־טו לא עומד לקרות שום דבר.

■ ■ ■

מ דוע, בעצם? מה מפריע לתהליך־השלום להדהור קדימה? כאן בא סיפור המסמר הקטן.

הכל בגלל מסמר קטן. לא מסמר בפרסתו של סוס, אלא להיפך, מסמר התקוע בדלת כדי למנוע את פתיחתה.

זוהי שיטה המשמשת את המדיניות של ממשלות־ישראל מאז ומעולם. יתכן כי הפאטנט עצמו רשום על שמו של דויד בן־גוריון. אך יתכן כי השיטה ישנה עוד יותר, וכי גם בן־גוריון קיבל אותה מהוריו ורבותיו. שימעון פרס למד אותה ממנו.

וכך פועלת השיטה:

מציעים הצעת־שלום גראנדיוזית. הצעה האמורה לעורר בעולם התפעלות והתפעמות. ויתור כביר. פריצת־דרך ממש. ומכניסים להצעה רק תנאי אחד קטן, כל־כך קטן עד שדרושה מומחיות מיוחדת כדי להבחין בו בכלל.

האמנות טמונה בבחירת התנאי הקטן. זה צריך להיות התנאי

האחד שלגביו בטוח לגמרי־לגמרי שהצד השני אינו מסוגל בשום אופן לקבלו.

זוהי אמנות. ושימעון פרס הוא רב־אמן.

■ ■ ■

ב ויאו לאירופה, הפיץ פרס סביבו בושם סמיך של הודעות־שלום מרשימות.

הוא מוכן לוועידה בינלאומית. גם בהשתתפות ברית־המועצות. (בתנאי שהוועידה לא תתערב בשום צורה שהיא במשא־ומתן בין ישראל והמשלחת היירדנית־פלסטינית. אם המשא־ומתן הזה יעלה על שירטון, אפשר לשתף בו את ארצות־הברית, אך בשום פנים לא את הוועידה הבינלאומית. כלומר, הוועידה הבינלאומית המהוללת תהיה אירוע לצילום, ותו לא.)

אחרי ויתור כביר זה, בא הוויתור הבא: פרס מוכן לשתף במשא־ומתן נציגים פלסטינים. הוא מכיר בצורך להעניק לפלסטינים ביטוי עצמי. (מילים נהדרות: „ביטוי עצמי". זה נשמע כמעט כמו „הגדרה עצמית", וזה לא אומר כלום. הגדרה עצמית פירושה: עם מחליט בעצמו על עתידו. ביטוי עצמי פירושו: מותר לעם לצעוק „גוואלט!").

לכל זה יש רק תנאי קטן אחד: לא אש"ף.

לאש"ף אין מקום בתהליך השלום, והוא לא ימנה את הנציגים הפלסטינים. (מי ימנה אותם, אם כן? הרי זה ברור: ישראל. כלומר, הם ימונו בהסכמה בין המלך חוסיין וישראל, וממשלת־ישראל תפסול כל מי ששייך, לדעתה, לאש"ף. מכיוון שאש"ף אינו אירגון המנפיק כרטיסי־חבר, יש לסמוך על שימעון פרס ויועציו שיקבעו מי אש"ף ומי לא.)

זה המסמר. לא אש"ף. לא אש"ף טוב ולא אש"ף רע. לא אש"ף קיצוני ולא אש"ף מתון. לא אש"ף, נקודה.

■ ■ ■

מ נין יבואו הפלסטינים המופלאים האלה, הפלסטינים ה„מתונים" שישותפו במשא־ומתן לשלום?

שאלה טובה. שאלה מצויינת. ובכן, אהה....

(אני מתאר לעצמי את הסצנה בסרט. פרשים ישראליים דוהרים ביהודה ושומרון וחבל־עזה. הם מצויידים בפלצורים. כשהם רואים פלאח פלסטיני בשדה, או רועה־עיזים פלסטיני במעלה־הר, הם זורקים את הפלצור. תריסר הראשונים הנלכדים בחבל יהוו את המישלחת הפלסטינית).

ובכן, יש ויש פלסטינים מתונים, המתנגדים לטרור ולאש"ף, שאפשר לשתפם במשא־ומתן.

היכן הם? או־טו־טו הם יבואו.

אומנם, עד היום הזה אף־אחד עוד לא קם, ואף־אחד עוד לא התייצב. אבל זה לא חשוב. הם יבואו. לבטח יבואו. או־טו־טו.

שימעון פרס עומד לשכנע אותם, או־טו־טו, שאש"ף זה האסון של העם הפלסטיני. שהטרור אינו תוצאה של הבעיה הפלסטינית, אלא להיפך, הבעיה הפלסטינית היא תוצאה של הטרור.

או־טו־טו הם יבינו את זה, וברגע שיבינו הם יבואו בהמוניהם. הנציגים הפלסטיניים המוסמכים, המתונים, הנחמדים, המוכנים להצטרף למשא־ומתן של פרס והמלך חוסין, כדי לתת ביטוי ל„ביטוי העצמי".

הפלסטינים יעמדו ממש בתור, או־טו־טו, כדי למכור את ארצם, את עמם ואת תנועתם הלאומית. דרושה רק טיפ־טיפה של הסברה.

ועיתוני ישראל והעולם מלאים יום־יום בידיעות אופטימיות על הופעתם הצפויה של פלסטינים אלה.

בעלי זיכרון ארוך יודעים כי ידיעות כאלה, על הערבים הטובים המוכנים לקבל את כל דרישותיה של התנועה הציונית וישראל ולעשות שלום על בסיס זה, הופיעו בעיתוני היישוב והמדינה בתדירות מדכאה מאז שנות ה־30. תמיד נמצא מי שממציא ידיעה חדשה, ותמיד נמצא עיתונאי המדפיס אותה בראש החדשות, תמיד מתבדית התיקווה הלוהטת, ותמיד נאמר אז כי „הערבים הכזיבו" ו„אין עם מי לדבר". כך זה יכול להימשך עד בוא המשיח.

שאלה גדולה היא מי יקדים את מי: המשיח את הפלסטיני ה„מתון" המקובל על ישראל, או להיפך. (ואולי זה יהיה אותו האיש עצמו?)

■ ■ ■

ד מסמר הקטן הזה מספיק כדי לנעול את הדלת לחלוטין.

אין שמץ של אפשרות שהמלך חוסיין ייכנס למשא־ומתן לשלום בלי אש"ף.

ירדן היא מדינה קטנה, בלב העולם הערבי, לחוצה בין ישראל המפחידה וסוריה חורשת־המזימות, סעודיה המשקשקת על שקי־הכסף ועיראק המסובכת במילחמה. הצעד הקטן ביותר יכול להמיט עליה אסון.

בירדן עצמה יש אוכלוסיה פלסטינית גדולה, אשר יחסה למלך ההאשמי מוטל בספק. המלך לא יעשה צעד העלול להיראות בעיני אוכלוסיה זו כמעשה־בגידה.

המלך הוא צאצא הנביא מוחמד, והוא חדור המסורת הבדווית של המידבר. במסורת הערבית קיים, מקרמת דנא, המושג „אינ'מאע" — שפירושו הסכמה כללית. אין מסיימים את הדיון באוהל עד שכל הנוכחים, עד האחרון שבהם, מסכים עם חבריו. כל ההחלטות מתקבלות פה־אחד.

המלך חוסיין יודע כי רבים בישראל זוממים לכבוש את ירדן, כפי שהציע אריאל שרון בפה מלא, וכי רבים אחרים רוצים לגרש לירדן מיליון או שני מיליון פלסטינים ממערב לירדן. הוא יודע שאם יאבד את תמיכת העולם הערבי, הוא אבוד.

בתנאים אלה, קשה מאוד למלך להיכנס לתהליך־השלום בלי סוריה, שיש לה יד ורגל בעניני־ערב. אך להיכנס להרפתקה זו בלי אש"ף, שכל העולם הערבי מכיר בו כבנציגות הבלעדית והמוסמכת של העם הפלסטיני — הרי זה טירוף.

(אין זה רק עניין של הכרה פורמלית. פשוט אין שום מנהיגות פלסטינית אחרת בנמצא. מורדי־אש"ף, סוכני סוריה ולוב ומוסקווה, שהם קיצוניים פי אלף מראשי אש"ף, גם הם אינם מתיימרים להוות אש"ף שני. הם משלמים מס־שפתיים לאש"ף האחד, ורק רוצים להחליף את ערפאת באחד מחבריו.)

לכן לא יבוא חוסיין או־טו־טו.

אילו היו לאו־טו־טו הזה גלגלים, היה הוסף לאוטובוס, וכולנו היינו דוהרים בו אל השלום המיוחל. אבל אין לו גלגלים, ומעולם לא היו לו, והוא עומד על לבנים.

■ ■ ■

א ילו רצה פרס באמת בתהליך־שלום, היה מכריז משהו בנוסח: „ננהל משא־ומתן עם כל הפלסטינים המוכנים להכיר בישראל ולהפסיק את הפיגועים, תמורת הסכמת ישראל להכיר בזכות הפלסטינים להגדרה עצמית והפסקת ההתנחלויות."

זה היה מעמיד את אש"ף לפני ברירה סבירה, ומכריח אותו להכריע. קרוב לוודאי שהיה מכריע לטובת המשא־ומתן.

פרס אינו אומר זאת, והוא יודע מדוע.

הוא ריצה במסמר, לא במפתח.

הוא אומר „בלי אש"ף", ויודע שבכך הוא מונע מן המלך כל אפשרות להיענות להזמנתו.

זה מחוכם מאוד. כך נמנע הצורך להכנס למשא־ומתן על „יהודה ושומרון וחבל־עזה", וגם הצורך להנהיג את הציבור הישראלי ולחנכו לקראת שלום. ובאותה השעה יוצא שמו של פרס בארץ ובעולם כאיש־שלום.

האי־טו־טו יישאר אי־טו־טו.

אנשים

השר לשעבר אשר נאלץ להחליף גלגל
והעיתונאי בהווה שלא הצליח להסיר את הסנדל

■ **יחזקאל קרתי**, הניצב הפורש. סיפר שלעולם אין סוגרים במישטרה תיקרצח. עם הזמן מתגלות עובדות חדשות. למשל: לאחרונה התגלתה גופה של אשה בבאר. זו זוהתה כבחורה שנעלמה לפני 12 שנה. קרתי לא גילה מדוע לא פורסם הענין.

■ הפאראפסיכולוג **חנן אבי־רהב** ייבר גם הוא על הרציחות שלא נפתרו. לדבריו יש בארץ כת שאחד מעקרונותיה המקודשים הוא קורבן־אדם. הוא לא פירט אם הוא חושד באחת הכתות הסוגדות לאלילים מהמיזרח הרחוק, או בכת הישיבות של בעלי התשובה.

■ **בכאם ג'אבר**, הכתב של מחלקת־החדשות של קול־ישראל בעברית ומגיש התוכנית הפופולארית בערבית המקבילה ל"שירים ושערים" בעברית, סיפר השבוע כי אחיו הרופא הלך לתומו בתחנה המרכזית בתל־אביב. יחד עם חברו היהודי. החבר, רופא גם הוא, נראה שחום־עור יותר מאשר עמיתו הערבי. לפתע עצרו אותם שוטרים, והתחילו לערוך על גופו של היהודי חיפוש. "חבר'ה, עיזבו אותו!" התערב הרופא הערבי, "זה בסדר. הוא משלנו..."

בועז אפלבאום ראש לישכתו של ראש־הממשלה, חגג את יום־הולדתו. בשנה שעברה הרימו אותו, לכבוד המאורע החגיגי, המזכיר הצבאי עזריאל נבו ואלוף־משנה יעקב היכל. השנה הם שהו בחו"ל בתאריך המאוד־מסויים. לכן נאלץ אפלבאום להתנחם בתמונת־המזכרת מהשנה שעברה. משמאל אוכל עוגה אברהם ("אברשה") טמיר, מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה.

■ חבר־הכנסת **אליהו בן־אלישר** קבל בערב־ראיונות על היחסים הצוננים עם מצריים וסיפר שכאשר היה הוא שגריר ישראל בקאהיר היתה דלתו של הנשיא המנוח **אנוור אל־סאדאת** פתוחה לפניו, ללא כל בעיות, כל אימת שרצה. ואילו השגריר הנוכחי, **משה ששון**, מובטל מאונס. העיר המראיין, **משה טימור**: "גו טוב. אני מקווה, שיש רישיון לדוג..." בן־אלישר לא התלהב מהפיתרון: "בימים העכורים של מצריים, אני לא בטוח מה הוא יעלה בחכתו..."

■ אי־נעימות קלה נגרמה בשבוע שעבר, לחבר־הכנסת **יאיר צבן**. היה זה בעת שסגן שר־האוצר **עדי אמוראי** חשף לראשונה מעל דוכן הכנסת את דבר קיומו של מיכתב, ששלח צבן ליושב־ראש ועדת־הכספים, **אברהם שפירא**, עם העתקים לראש־הממשלה, שר־האוצר ו־סגנו. במיכתב התחייב צבן, כנציג האופוזיציה, להתפטר מתפקידו בכנסת, אם לא תעלה הזרמה בתקציב על 300 מיליון דולר, אם האינפלציה החודשית תהיה בין אפס ל־3%. אם הגירעון במאזן־התשלומים לא יעלה על 400 מיליון דולארים ואם הגידול באבטלה לא יעבור את ה־8%. עם כל אלה לא יתקיימו — דרש צבן מהמכותבים להתפטר. ובכן, החזיר במפתיע אמוראי את הכפפה לישולחה: מתי תתפטר? השאלה נותרה ללא מענה. מכיוון שצבן הפעלתן לא נכח כלל במליאת־הכנסת, בעת נאומו של סגן שר־האוצר.

■ מה מטריד את חבר־הכנסת **פינחס גולדשטיין** בימים אלה? הקונסנזוס הקיים בין חברי ועדת־הפנים של הכנסת לגבי מישטר המים — אספקת מים קרים בכל מיתקן ציבורי. חברי־הוועדה, התריע השבוע גולדשטיין, כל־כך מחייבים את הנושא, וכל־כך מאוחדים בדעותיהם, עד כי כל אחד סבור שרעהו מטפל בכך, והנושא נותר זנוח.

■ בדיון שנערך אצל יושב־ראש הכנסת, **שלמה הילל**, התלונן גולדשטיין שלא הגיעו לו הנזיפות שנזף בו הילל בשעת דיון במליאה. "הוצאת לי שני צהובים," מחה גולדשטיין, יושב־ראש ועדת־הספורט של הכנסת. "בעוד שליאיר צבן הגיע אדום (כרטיס המרחיק שחקן כדורגל מהמיגרש)!" "צבן," העיר אריאל ויינשטיין על איש מפ"ם, "הוא ממילא אדום..." הדיון הרבגוני הזה הסתיים בהבטחה חגיגית של הילל, שבפעם הבאה ינהג במישנה מתינות כלפי גולדשטיין.

■ כל אחד מיטיב להבין, כשמחישים לו מתחום מומחיותו. בדיון שהתקיים בחטיבת הליברלים בכנסת. על היחסים המעורערים עם חרות. לא הבין **בני שליטא** את הילכי־הרוח בקרב חבריו. ניסו להדגים לו באי־אלה דוגמות. לא עזר. לבסוף שלף **אוריאל לין** את הדוגמה שבפניה לא יכול היה שליטא לעמוד. הסביר לין: "זה כמו החבר שלי, שחברתו מתחמקת ממנו באלף ואחד תירוצים שונים. אם היא לא תיתן אפילו פעם אחת — לא אדע מה הפסדתי..."

■ עיתונאים — הוזהרתם! הדנוור הגיעו גם ל**בית־סר־קולוב**, שלצידו הירבו עיתונאים לחנות בשלווה, באין מפריע. לא עוד! העיתונאי **אילן שחורי** נהג כמו כולם, והחנה את מכוניתו בפתח החניון שם. משם עשה דרכו, שמח וטוב־לב, להאזין לאופרה. משחזר — הצהיבו עיניו למראה הסנדל שקירקע את מכוניתו. שחורי המרוגז בעט בחוזקה במכוניתו ונאלץ להזקק לחסדיהם של הטרמפים. כשהוא בלבוש חגיגי ביותר.

■ כל מי שעבר ליד מצודת־זאב בצהרי היום השישי שעבר.

חניתה צנטנר באה עם בעלה אבנר למסיבת־קוקטייל שהיתה השבוע בלובי של אולם תיאטרון הבימה. הקוקטייל היה חלק ממסע־התרמה שעורכת האגודה למילחמה במחלת הטרשת הנפוצה ("מולטיפל סקלרוזיס"). אבנר עצמו נפגע במחלה זו לפני כמה שנים. הבימה תרמה את ההצגה – והמוזמנים שילמו עד 75 שקלים חדשים לכרטיס.

איך כמעט הלכה ההפחעה?

מיכל ויצחק מודעי
תשמרו עליו!

● ב־17 בינואר, מדי שנה, נוספת שנה למניין שנותיו של מי שהיה שר־התיקשורת ושר־האנרגיה ומועמד בלתי־נשכח לתפקיד שר־החוץ, וכיום שר־האוצר – **יצחק מודעי**.

ביום השישי שעבר רחשה תכונה בלישכתו של שר־האוצר בתל־אביב. הסיבה – מסיבת־ההפתעה שתיכננו עובדי־הלישכה לציון יום־הולדתו ה־60 של הבוס.

האירוע המשמח יועד לשעה 1 בצהריים. מודעי היה אמור לנחות בלישכתו. הישר מישיבה מעצבנת עם אחיו לחטיבה הליברלית. כשהוא טרוד בבעיות המיפלגה. היו אמורים העובדים להפתיע אותו ב"יומולדת שמח".

תיכנון מושלם ומדוקדק לפרטים. אלא מה? בעוד ההכנות בעיצומן, הפתיע מודעי, משהופיע לפתע־פיתאום ב־11 בלישכתו, ישיבת־החטיבה הליברלית. הסתבר לעובדים המופתעים, התבטלה. "זה מה שקורה כשסומכים על המיפלגה הליברלית..." פלט אחד המעורבים בתיכנון ואכזבה אחזה בכל.

היחיד שלא איבד את עשתונותיו היה יועצו של מודעי לענייני־תקשורת, **סילוון שלום**. הלה צילצל בהולות לקול־ישראל והודיע בפסקנות שמודעי לא יוכל להתראיין ב־3. כמתוכנן. אם מעוניינים ברדיו בראיון עם השר, הודיע, הוא יכול רק עכשיו!

ברדיו קנו את התכתיב, והראיון נקבע ל־12.20 בדיוק נמרץ. אלא מה? קול־ישראל בקריה שוכן בסמוך ללישכת שר־האוצר. לכן תודרך נהג השר לנהוג בזהירות מופלגת, לפי כל הכללים, כלומר: לא להתאמץ להגיע מהר, וכך, במאמצים משותפים של הדובר, הנהג ומנכ"ל המישרד, עימנואל שרון, חזר מודעי למישרדו בדיוק בשעה היעודה – 1 בצהריים – והופתע כהוגן. מיכל אשתו, שהוזעקה לשימחה, אמרה, באותה הזדמנות, שבדרך־כלל אינה נוהגת להתערב בענייני המישרד, "טוב מאוד! קטע אותה חתן־השימחה. "אבל תשמרו עליו!" המשיכה הרעיה. אחרי כל השימחה וההתרגשות – ממש אחריה – נפל מודעי למישכב, כשהוא קודח בחום גבוה.

הבחין ברמות מוכרת, הגוחנת ליד אחד מגלגלי־מכונית. היה זה השר־לשעבר **מרדכי** (מוטי־קה") **ציפורי** שניסה להחליף גלגל במכוניתו. כמי שהורגל בנהג צמוד, המופקד על תקרים בלתי־צפויים, לא הפגין ציפורי בקיאות יתרה בנושא, ונזקק לעזרתם של שניים מעמיתיו־למיפלגה, שהבחינו בו ומיהרו לעזור לו.

■ ראש מועצת סח'נין, **מר־חמד גנאיים**, מפרגן לשכנו היהודי מכרמיאל, שעיירתו זכתה לאחרונה במעמד של עיר. אולם הוא אינו יכול להתאפק גם מהערה מרירה על קיפוח: „כש־אני נוסע בכביש עכו־צפת ומביט דרומה, לכרמיאל, אני רואה אמריקה. כשאני מביט צפונה, לכיוון הכפרים הערביים, אני רואה אפריקה."

■ לאן נעלם הזמר הפופולרי **מאיר בנאי**? כל מי שניסה להשיגו בביתו לאחרונה — נכשל. הסיבה: בנאי מתאכסן מזה חודשיים בבית־מלון בהרצליה, שם הוא מתבודד ככל האפשר, לצורך כתיבת חומר לתקליטו החדש.

■ בעולם־הבידור הופתעו מאוד מעזיבתה של הזמרת **ירדנה ארזי**, את חברת שי־רז, שעימה עבדה ממושכות ובנתה את הקריירה שלה. **שי**, אחד השותפים, הוא גם האיש שהציע אותה להנחיית האירוויזיון. איך רוע שמאז דרך כוכבה, לכן תרים בבראנז'ה מדוע חל הפירוד.

■ הזמרת האכזוטית **רחלי חיים** דחתה את הצעתו המפתה של המפיק **מיקי פלד**, להיכלל בשישיה חדשה שהוא מקים. הסיבה לסירוב המפתיע: היא עסוקה בעבודה על תקליט חדש.

■ מפיק־הטלוויזיה **חיים מלובן** מסתובב מרוגז בימים אלה. הסיבה היא כתבה על המתרחש מאחורי הקלעים של התוכנית זימרת הארץ. מהכתבה השתמע כאילו קיימים חילוקי־דיעות בין מלובן והמנחה **אהוד מנור** על זכות־הראשונים לתוכנית המוצלחת. להצלחה יש אבות רבים. אולם הפעם, מסתבר, הם חיים בשלום זה עם זה. בירורים שנערכו ביניהם במהלך סוף־השבוע העלו שהעימות לא היה קיים ביניהם מעולם. והרי שם נוצר בעיקבות אי־דיוקים שחלו — לדיבריהם — בפירסום.

■ עורך־הדין **דרור מקרין**, שהוא אחד מסניגוריה של **חווה יערי**, חגג השבוע את יום־הולדתו ה־50. אשתו הכינה לו מסיבת־הפתעה במיבצע צבאי ממש. המסיבה אורגנה בביתם של התעשיין **יוסף יהודאי** ואשתו **אראלה**. כל האורחים התחבאו בסלון בחושך, וכאשר נכנס חתן השימחה, פרצה מסיבה. אורות וקריאות ברכה. מקרין הופתע וכמעט הוכה בהלם למשך 10 דקות.

השר־הסדרן והשר־החורן

● השבוע שעבר הוקדש במליאת־הכנסת לדיון בתקציב־המדינה. הנוכחות במליאה. לא היתה החלק החזק. בלשון־המעטה. של הדיון השנה. בפרט בלטה הריקנות סביב שולחן־הממשלה. וכך אירע. שביום השלישי ישב לו השר האחראי על תורנויות השרים במליאה: משה שחל. בלישכתו בכנסת והיה שקוע רובו ככולו בישיבה. לפתע שמע. דרך הרמקול שהעביר את הנעשה במליאה. את הערתו של אחד מחברי־הכנסת. שקבל על־כך שהממשלה אינה מיוצגת כלל בדיון כה חשוב. עוד קלטה אוזנו של שחל שהיושב־ראש התורן מאיים להפסיק את הדיון. מייד זינק הסדרן־התורן באמצע הישיבה ואץ למליאה. בינתיים בדקו עוזריו היעילים לא־פחות ומצאו שאחד השרים התורניים – משה ארנס – הסב לו בנחת. באותה עת. במיזנון־הכנסת. הם הזעיקו את השר המרדן. אך זה היה עסוק בישיבה אחרת. ועברו דקות ארוכות. בטרם קם ממקומו ופנה לעבר המליאה. רק אז יכול היה שחל לחזור ללישכתו. להמשיך בישיבה שהופסקה.

■ במיסגרת מישאל שערך ירחון אוסטרי על סירטו האחרון של **וודי אלן** (שושנת קאהיר). נשאל גם הפנטומימאי הישראלי־לשעבר **סמי מזלבו**, החי בווינה. מולכו, שהוצג בכותרת כ„פנטומימאי, יהודי", על אלן: „הוא יהודי כמו דויד המלך, שגבר לבסוף על גוליית. אבל רק אחרי שהכיר את נשקו. כל עוד הוא מופיע בחימוש מלא — כלומר, מחקה את בוגארט — הוא מגוחך. אבל הוא מנצח כשהוא משתמש בלהטוט של הקלע."

■ באחד המלונות היוקרתיים בתל־אביב חיכו לאמן הפורסם **לינדסי קמפ**. חיכו חיכו, עד בוש. מכיוון שהרקדן הידוע נחת באותו תאריך בדיוק בבית־מלון אחר — המלון שבו התאכסן בעת ביקורו הקודם בארץ. קמפ פשוט הגיע לשם מתוך הרגל, והפתיע את שני המלונות.

גיל־לי שנון בת ה־26 מחזיקה בידיה את עידו בן החמישה חודשים, הזכר האחרון מבין חמישיית ילדיה שזכה השבוע במילה. בתצלום למטה: חמש עגלות־ילדים בחניון מאולתר במלון תל־אביבי, שם נערכה הברית. כדי להוציא את החבורה לטיול נזקקים בני־הזוג שנון לעזרה: לפחות שלושה מבוגרים דרושים כדי לדחוף את העגלות העמוסות. אין השנונים משתמשים בעגלות ילדים לתאומים או לשלישיות, מפני שאי־אפשר להעבירן בדלת דירתם. צילם: **צבי טל**.

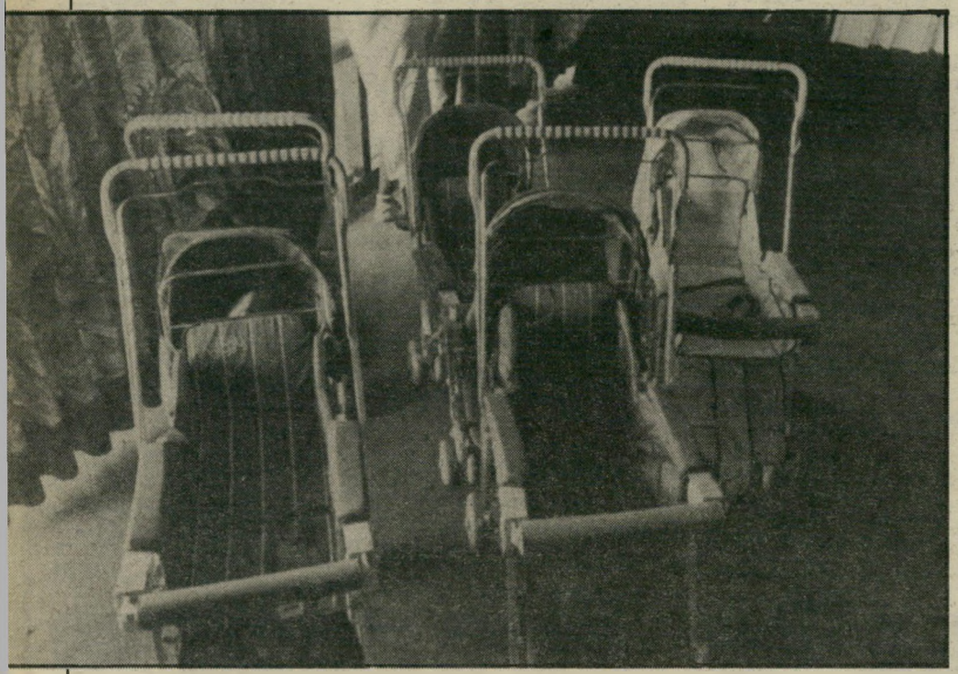

לבנה פינקלשטיין בעבר שחקנית הקאמרי באה לארץ לאחר שהייה ממושכת בגלות ניו־יורק, שם היא מפעילה תיאטרון־בובות ומגדלת את בתה.

פסוקי השבוע

● **הנשיא חיים הרצוג:** „ישראל עלולה להפוך שם־נרדף לבלפאסט."

● **חברי־הכנסת גידעון גדות** על יצחק מודעי, בעת הדיון על תקציב־המדינה: „צריך להודות, כי יש היגיון בשיגעון!"

● **בעלת הטור זיוה יריב:** „בעוד תשעה חודשים תיוולד הרוטציה. עדיין לא מאוחר לעשות הפלה."

● **הטופר אנטון שמאס:** „מדינת־ישראל משולה לבובת בבושקה רוסית. הטוענת שהיא אשה בהריון. היא משוכנעת כי בבוא העת היא תמסור את הוולד הלא חוקי שהוא נושאת בקירבה (בינתיים הוא מגיע לכדי 17 מניפחה הכולל) לקרוביו של האנס מ־48'."

● **ניסים שרון**, יו"ר ועד **נהגי־השרים**, לח"כ אוריאל לין: „תאוותך לפירסום היא עמיר, בוועידת הקיבוץ הארצי: „הקיבוץ ומפ"ם ברחוב זו לא בהורה ששווה הרבה."

אורנה פורת נאלצה השבוע להתגונן מפני מיתקפתם של האמרגנים הפרטיים של הצעות יל"דים. בכינוס מיוחד התלוננו המפיקים שנמנעת מהם החברות באירגון הבינלאומי של תיאטרוני ילדים אסיטאז, ושפורת דוחקת את רגליהם ממנו. „אני באמת מתנצלת על שאני עושה לקידום תיאטרון ילדים לא מיסחרי בארץ," הגיבה בדמעות חנוקות. „ושלא עסקתי מעולם בעשיית רווחים ואמרגנות פרטית." סוף ציטוט.

בלתי־נבלמת... ניצלת את תאונת־הדרכים על מנת לצאת מאפרוריותך האלמונית — אין לך מה לעשות בכנסת."

● **דויד שימעון מקיבוץ יעקב חזן**, לחברי הקיבוץ הארצי: „ההנהגה ההיסטורית אומרת לכם — שלום."

דסנה ברק

הפועל לא פועל

העסקנים משלמים את המשכורות לשחקנים מכיסם הפרטי, שוברים תוכניות חיסכון ושוקעים בחובות

אנארכיה פוקדת את הפועל תל־אביב. בוסים מחסלים חשבונות ואין מוצא מהמצב הנואש

בדורגל והכדורסל — הספורט הייצוגי העולה הון־עתק — מתנהלים כרכיש פרטי לכל דבר של עסקני שתי המחלקות: צמד של פעילים בכל כיבוש — עמוס רודין ואברהם מיזרחי בכדורגל, אברהם פלדה ואלי אפרתי בכדורסל.

לכדורסל יש גם יזרע שלישית: פינחס („פיני") להב, מראשי עיריית תל־אביב. שהוא פעם הוביר צחי.

איך, למשל, שולמו (ומשולמים) הביסים של מחלקת הכדורגל של הפועל תל־אביב את משכורות השחקנים בקיץ 1985, שהסתכמו בכ־30 מיליון שקל (ישן), אחרי העיקול שהטיל בית־המישפט על כספי מחלקת הכדורגל?

הם פנו ל„יוזה" (בנק לאומי לישראל), שהוא המאמצת (כפיבנק) של הקבוצה. החברה הכלכלית, ששחקני הכדורגל ממשלתית. הוא חבר מוכירות מועצת־הפועלים בבית־ברנר. חברו להנהלת מחלקת הכדורגל, אברהם מיזרחי, הוא פעיל מפ"ם, מועמד מיפלגתו למוכירה

מיזרחי. את כספי התרומות והחלוציות הנאספים מפקידים בחשבון החדש, שלטענת חי שניים הוא „בנאמנות עבור

א ליעזר וולטמן, מנהל מישרד מבקר־ההסתדרות. חוגג. וולטמן, המסתייע במידע פנימי הזורם אליו כדי לנגח יריבים. טובע בימים אלה בערימה מתעצמת של מיסמכי הפועל תל־אביב. אנשיו. הפוקדים הרבה את בית־ברנר. אינם נתקלים בקשיים מיוחדים באיסוף החומר הדרוש להם לבדיקת המתרחש מאחורי חומות אגודת־הספורט. הישעה הגדולה הגיעה: חיסול־חשבונות. העסקנים. שרובם מליגה ז'. משמיצים איש את רעהו — ויש על מה לדבר. הסודות דולפים בזרם אדיר.

כבר זמן רב פיקדת האנארכיה את הפועל תל־אביב. הי

מתקשטים בסימלה המוטבע על גופיותיהם בכל מישחק לעיני מאות אלפים של צופי טלוויזיה, מתבקשה להעניק מיפרעה על חשבון הבטחתה לתרום העונה 45 אלף דולר.

„יוזה" נענתה ברצון וחתמה צ'ק על סך 11.5 מיליון שקלים (ישנים). אך לא היה די בסכום זה. כדי להשלים את החסר, נטל עמוס רודין, שמונה (וטרם אישר) לתפקיד יו"ר מחלקת הכדורגל, במקומו של עורך־הדין אליעזר („אלי") גולדשמידט שהתפטר, כ־6,000 דולר מ־חסכונותיו („שברתי קרדיטים שלי") והפקידם בהלוואה בידי הפועל. שותפו לניהול הכדורגל, אברהם מיזרחי, הילווה מכיסו הפרטי עוד 4,400 דולר („שברתי תוכניות־חיסכון של בני ונותרתי במישכנתא־יתר בבנק").

עמס רודין, לבר מפעילותו בהפועל תל־אביב. הוא גם המישנה למנכ"ל חלמיש חברת השיכון העירונית־

בתל־אביב — וגם מחזיק תיקים רבים בבית־ברנר. כמו הדפוס והיהלומים. מועצות הייצור והשרותים.

גם עורך־הדין גולדשמידט. שהיה עד לאחרונה יו"ר מחלקת הכדורגל בהפועל תל אביב והיועץ המישפטי של אגודת הספורט כמה שנים. הילווה יריביו מספרים כי נותרו בקופתו בבנק תרומות שאסף בישראל ובגרמניה בעת הבחירות לעירייה. הוא עובד בשיתוף־פעולה הדוק עם עמוס רודין, ושניהם — בסיוע עוד עסקנים — חותרים תחת תדי קאופמן, מזכיר ההסתדרות בתל־אביב, שנבחר באוגוסט 1985 ומבקש לנקות את הזוהמה הרבה שהצטברה באוויר, בעיקר מעידן בן־מאיר כמזכיר מועצת־הפועלים.

חשבון מחלקת הכדורגל של הפועל תל־אביב, שהיה בבנק־הפועלים סניף ביכר־מלכי־ישראל, עיקל אחרי שמישהו דאג להדליק לנושים הרבים את מספר החשבון. עמוס רודין ואברהם מיזרחי, הבוחשים בקדירה, מיהרו לפתוח חשבון חדש באחד מסניפי בנק דיסקונט במרכז תל־אביב, על שם עמוס רודין ואברהם

יצחק אשכנזי, והגיזבר יצחק ציגל. אמרו כי הם אינם יודעים את הנעשה בכדורסל. „העניינים שם מסובכים." אמר ציגל. „כל הכספים מוזרמים דרך שניים, שלושה או ארבעה אנשים. אך הסדר הוא מופתי."

אמר אשכנזי: „אני מטפל במחלקת הכדורסל. לא ידוע לי איך משלמים את המשכורות לשחקנים."

עמוס רודין גילה כי ח"כ דב בן־מאיר גייס לאחרונה להפועל 95 אלף דולר התחייבויות מתורמים. במיכתבים שהוא מישגר לתורמים־בכוח על נייר־מיכתבים פרטי. שבו מתנוססים שני תוארין (חבר־כנסת וסגן יו"ר הכנסת), מציג עצמו בן־מאיר כמי שעומד בראש אגודת ידידי הפועל תל־אביב.

איגוד חברות הביטוח זכה ב־מיכתב מבן־מאיר. בפברואר 1985 כתב אל שני יושבי־ראש האיגוד בציינו כי הוא נענה לפניית שלמה שטיינקלפר, שהיה מזכיר מועצת־הפועלים עד להח־

לפתו בקיץ האחרון על־ידי תדי קאופ־מן. וקיבל על עצמו לעמוד בראש העמותה. האיגוד נענה מרצון והבטיח לתרום 15 אלף דולר להפועל תל־אביב בשלושה תשלומים ב־1986. לפני כמה שבועות מיהר בן־מאיר לדרוש את ה־מעשר.

„ראשי הפועל בברך לא שמעו על עמותה בשם „אגודת ידידי הפועל תל־אביב". אין דיווחים. אין כלום. גיזבר הפועל יצחק ציגל הגיב: „לא ידוע לי שבני מאיר איסף בספים." הכספים הנאספים זורמים, אם בכלל, לעסקנים התומכים בבן־מאיר, במו עמוס רודין, המחלקים את התרומות על פי סדר־עדיפויות שהם עצמם קובעים.

שלמה שטיינקלפר נצרך לכמה ימים לשם ריענון הזכרון אחרי שפניתי אליו בשאלה: האם הוא פנה לבן־מאיר לעמוד בראש אגודה שאין יודעים עליה בבית־ברנר? הוא השיב כי הוא לא פנה אישית אל בן־מאיר וגם לא ביקשו. כפי שחברי־הכנסת מדגיש במיכתבו לתורמים. לעמוד בראש

בעלי המאה הם בעלי הדעה

ספינה טובעת והעסקונה נח־לצת להצילה גם בהנשמה מלאכו־

אותה עמותה. אך „כנראה שמזכיר הפועל, צחי אשכנזי, ואולי גם אחרים, התירו לו לאסוף תרומות. ונמסר לי השבוע כי הוא הכניס כספים בימים אלה."

הוא אשר אמרנו: הפועל הוא בעסק פרטי לעסקנים, העושים בו כברכושם לקידום עצמי.

מעניינת תגובתו של תדי קאופמן: „איני יודע על עמותה כזאת שבראשה בן־מאיר." אלי גולדשמידט, שהיה עד לאחרונה יו"ר מחלקת הכדורסל והיו־עץ המשפטי של הפועל הגיב: „כמי שהיה מעורה היטב באגודה, לא ידוע לי על עמותה שבראשה עומד בן־מאיר."

קאופמן עצמו מתכנן להקים אגודה של ידידים, אך בדרך מסודרת ומקו־בלת, בעלת חשבון בנק נפרד וללא כל קשר למועצת־הפועלים. „במצב הקיים," הוא מדגיש, „איני מבין מדוע

נמצאים אנשים פרטיים התורמים להפועל."

אחד המועמדים לעמוד בראש חוג הידידים החדש הוא תת־אלוף (מיל') אורי טלמור, מחיל־האוויר. הוא עובד כור, וכנראה יהיה גם יועצו של יצחק רבין, שר־הביטחון.

כך אולי ינטרלו את דב בן־מאיר, שבעיני תומכיו ב„בית ברנר", שהם יריביו של תדי קאופמן (בן־עמי, ארליך, רפי לוי, מוטי רפפורט, גידעון אקהאוז), הוא היום „מושיע" הפועל ו„גואלו".

עמוס רודין ורפי לוי ממררים את חייו של תדי קאופמן. לפני כמה שבו־עות, באחת מישיבות מזכירות מועצת־הפועלים („חברינו"), העלה רפי לוי, עסקן ארכאי הכורע על ברכיו מעומס התיקים שהוא מחזיק בהם שנים, הצעה להדיח את קאופמן על־ידי כינוס הוועדה המרכזת של מיפלגת העבודה במחוז. הסיבה: תדי החל ב„הדחות", רחמנא ליצלן. הוא העיר על עצמו: „הייתי חבר וערת־הגזברות וכבר לא

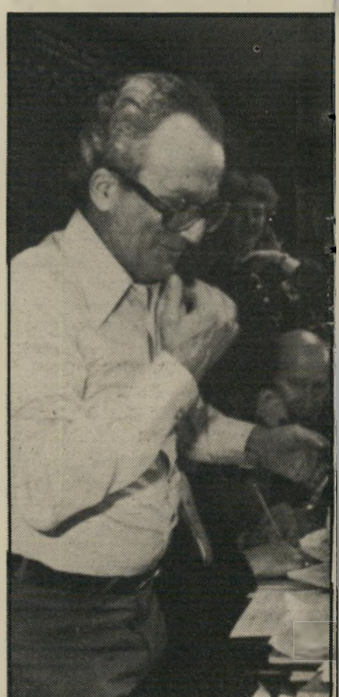

ח"כ בן־מאיר
קרנות עלומות

יותר. אחרי שבא תדי לבית־ברנר ובחר בחברים חדשים."

חבילת־שי: 100 אלף שקל

בן־מאיר מגבש כוח דרך סניף ה־מיפלגה ביפו, שבו השחקנים ה־ראשיים הם צמד תומכיו רודין־את־לוי. הוא מחלק כספים ל„מוכתרי" הפועל בשכונות מקרנותיו החסויות: מיליון שקל לאחד וחצי מיליון לאחר.

אם יתחזק מעמדו של בן־מאיר במחוז על־ידי חלוקת הכוח בינו לבין ח"כ אליהו שפייזר (שהוא מזכיר המחוז), הוא ימהר להקים אופוזיציה בבית־ברנר לתדי קאופמן. כך הוא יהיה סוף־סוף גורם מכריע במחוז, ושאיפתו להיבחר לכנסת הבאה תצלח על נקלה.

בן־מאיר אינו מסתפק בשלו־שה התפקידים שהוא מחזיק בהם היום: חבר־כנסת, סגן יו"ר הכנסת, ראש סיעת מיפלגת העבודה בעירייה. הוא רוצה להשתלט גם על המחוז, אך לא מן הנמנע כי שפייזר יכרות ברית עם קאופמן, כדי להדוף את המתערות בן־מאיר, כדי שההמונים במזכירות המחוז של מיפלגת העבודה לא תי־שמט מידיו.

עמוס רודין מבקש שארשום מפיו את הציטטה הבאה, כדי לנגח את תדי, יורשיו של בן־מאיר: „בתקופת בן־מאיר בבית־ברנר פרחה מועצת־הפועלים. הוא אדם ישר, הגון וחבר. תדגיש — חבר."

רודין נמנה עם ארבעה פונקציונרים שהביא עימו תדי קאופמן למזכירות מועצת־הפועלים, כשלצידו גם אלי מילה, גרשון פורמן, אריה ניצו. מייד אחרי שהחל קאופמן בתפקידו כמזכיר ההסתדרות בתל־אביב, הוא מינה את רפי לוי כיו"ר הוועדה לענייני הפועל, אך לא יצאו ימים רבים והתיק הכבד מדי בשבילו הועבר לעמוס רודין. רודין, שסומם מעוצמת התיק, הציג אולטימטום בן ארבעה סעיפים לתדי קאופמן, במיכתב ששלח אליו ב־17 בנובמבר 1985, רק כחודש אחרי שמונה לתפקידו:

● קבלת מיקדמה מיידית בסכום של 100 אלף דולר לכיסוי מס־ההכנסה ומיסי־חובה שוטפים וכיסוי חלקי של חובות עבר (עם הכנת התקציבים המפורטים, יוגש לאישור מוסדות הפועל מחוז תל־אביב נתון סופי) וכן לכיסוי הוצאות שוטפות של הספורט העממי.

● קבלת תיק מת"ס (אגב, מת"ס — מיפעלי תרבות וספורט — מתמיד היה בידי מחזיק תיק הפועל).

● חידוש מוסדות הפועל מחוז תל־אביב והמרת בעלי התפקידים הקיימים היום באנשי מיקצוע בתחומי ניהול ספורט, כספים ומינהל.

● מינוי מזכיר הפועל, איש נאמן על רודין.

הסעיף האחרון, פירושו הדחת מזכיר הפועל צחי אשכנזי.

מדוע דורש רודין את ראשו של אשכנזי?

הוא שולף עותק מצולם של ידי־עות־אחרונות ומפנה את שימת ליבי לקטע הבא בכותרת „אין קשר בין ההעברה לחבילה":

הפועל רמת־השרון, ליגה ארצית, ביקשה בתחילת העונה לקבל בהשאלה את כדורגלן הפועל תל־אביב אריה מאיר. הפועל תל־אביב לא התנגדה, אבל דרשה 8.000 דולר (אגב, ערכו של אריה מאיר בשוק השחקנים מוערך בכמחצית מהס־כום). אחרי מיקום ממושך הוסכם שרמת־השרון תקבל את השחקן ותשלם תמורתו 3000 דולר ובתש־לומים. ההעברה בוצעה במישרדי ההתאחדות לכדורגל ב־23 בספ־טמבר 1984.

שלושה ימים מאוחר יותר שלח יו"ר הפועל רמת־השרון, נחמן („גני") מישורי, למזכיר הפועל תל־אביב, צחי אשכנזי, חבילת־שי יקרת־ערך. נודע ששווי החבילה הוערך בכ־100 אלף שקל (לפי מחירי ספטמבר 1984). בשיחה עם כתבי **ידיעות אחרונות** אישר צחי אשכנזי את קבלת החבילה, אבל אין הוא רואה קשר בינה לבין העברתו המוזלת של אריה מאיר לרמת השרון.

„למיטב זכרוני, לא היו בה, בחבילה, פריטים יקרי־ערך אלא רק דיברי־מתיקה שונים וכיוצא בזה."

„זה לא רציני, זה קישקוש." היתה תגובתו של מזכיר הפועל אשכנזי על

שאלותיי בעניין זה.

רודין ביקש תשובה מתדי קאופמן עד 1 בדצמבר 1985.

שלושה ימים אחרי ששלח את האולטימטום הועמד רודין ב־20 בנובמבר 1985 לפני בעיה חדשה: שילטונות מס־ההכנסה הטילו עיקול לכיסוי חוב של כ־800 אלף דולר (1.170.000.000 שקל). הוא דרש מתדי קאופמן מייד 100 אלף דולר כדי לסלק חובות מעיקים.

ב־22 בנובמבר, „לאור העובדה שאף אחד מהתנאים" שהציג לקאופמן לא מולאו, הודיע רודין על הפסקת פעי־לותו כיו"ר הועדה לניהול ענייני הפר־על במחוז תל־אביב.

„מנוולים משמיצים!"

תדי קאופמן, שלא התרגש. ציפה לצעדו של רודין, שנחשף כעסקן

לקנות מיגרש ששווה 50 אלף דולר ב־150 אלף

עמוס רודין, שהחזיק תקופה קצרה את תיק הפועל, העלה הצעה מפליגה להבראת האגודה, הטובעת בחובות מעיקים: מכירת נכסים.

רודין הוא גם המישנה למנכ"ל חברת השיכון חלמיש המשותפת לממשלה ולעיריית תל־אביב. באחת הישיבות אצל תדי קאופמן, בנוכחות כמה עסקנים, הציע עמוס רודין כי מועצת־הפועלים, שבבעלותה נכסים רבים, תמכור מיגרש ריק בשכונת עזרא (או בכפר־שלם), שאת שוויו העריך ב־50 אלף דולר. „אני מוכן, כחלמיש," אמר רודין והדהים את שומעיו. „לרכוש את המיגרש ב־150 אלף דולר. בתנאי שחציו של ההפרש (50 אלף דולר) יופנה לקופת מועצת־הפועלים וחציו (50 אלף דולר) לקופת הפועל."

תדי קאופמן מיהר להגיב: „חברת חלמיש עדיין חברה ציבורית ומועצת־הפועלים אינה שוק הכרמל."

האחיתופלים הם שורש הרע

רודין, בהגיבו על שאלותיי, השמיע גירסה שונה במיקצת למה שהתרחש באותה ישיבה: „אמרתי שיש נכסים למועצת־הפועלים ויש לעשות בחינה מה ניתן למכור, ואת התמורה יש להפנות בחלקה למו־עצת־הפועלים ובחלקה לכיסוי חובות הפועל. תדי השיב לי כי התחייב לפני הוועד־הפועל שלא למכור נכסים. אמרתי לו כי זה לא מדוייק. גד אגוזי, מחזיק תיק־הנכסים בגיזברות הוועד הפועל, אמר לי כי תדי לא צודק. המכירה אינה טעונה אישור הוועד־הפועל. בהיות מועצת־הפועלים בתל־אביב אוטונומית. הפי־תרון היחיד להצלת הפועל הוא מכירת נכסים."

שאלתי: העלית הצעה לא כשרה. סיבוד חלמיש שבה אתה מישנה־למנכ"ל: קניה במחיר מופקע. פי שלושה משוויו של נכס ציבורי, כדי שאת ההפרש יזרימו לקופות מועצת־הפועלים והפועל.

רודין: „המיגרש. הנמצא בשכונת־עזרא. הוא בבעלות מינהל המקרקעין ובחכירה של מועצת־הפועלים. בכפר־שלם יש מיגרש כדורגל. מנכ"ל חלמיש אהרון פרבר, הציע למזכיר מועצת־הפועלים הקודם, שלמה שטיינקלפר, להעתיקו או להחליפו. כי הוא ממוקם באיזור־מגורים."

תשובה ישירה על שאלותיי לא קיבלתי.

שאלתיו: האם תלוי ועומד נגדך תיק בבית־משפט?

רודין: „אני חבר מרכז מיפלגת העבודה. תנועת החרות היתה משלמת הרבה על ראשי אם מישהו היה מוצא משהו עליי. האם הם היו שוקדים על שמריהם אם באמת היו תיקים עליי?"

שאלה: למה סילק אותך קאופמן והעדיף את אלי מילר על פניך?

רודין: „לא נוח לתדי למלא אחר תביעותיי. כי הן עולות כסף. מילר לא תובע דבר והוא גם לא יתפטר. הוא יס־מאן. עולה לרגל. ואילו אנו (הוא מצביע על אברהם מיזרחי, שהשתתף בראיון על־פי דרישתו) עצמאיים. תדי בא לבית־ברנר מעולם אחר, מארגון עובדי עיריית תל־אביב, שם היה שנים רבות היו"ר. אריה ניצן, שמחליפו באירגון העובדים ונמצא לידו בבית־ברנר כחבר המזכירות, מזין אותו ללא הרף כי הפועל מתנהל על־ידי עולם תחתון, בכל ישיבה מצומצמת אצל תדי אומר לו זאת אריה ניצן. אך דבריו אינם נכונים."

רודין אומר כי תדי „ישר כסרגל" וגם „בסדר", אך שורש הרע ב„אחיתופלים" המקיפים אותו. „הם הבעיה; הם עקב אכילס; הם למדו את חולשותיו."

„אין פעמונים, ואין מה לצלצל!"

משיב קאופמן לרודין: „התאכזבתי מעמוס רו־דין. לא אפטר את מזכיר הפועל. אשכנזי, מי שמחזיק את תיק הפועל לא יחזיק גם את תיק מת"ס.

הצעת שחיתות

כאולטימטום של רודין אליי. יש כאן ניגוד אינטרסים משווע. מה גם שרודין הוא מישנה למנכ"ל חלמיש חברה לשיכון. רודין הציע שנמכור חלק מנכסי המועצה כדי להציל את הפועל. אך שוויים של הנכסים היום 40% או 50% לעומת מה שהיה לפני השפל. אינני בעל־בית פרטי. יש לי שותפה: חברת העובדים. גיזברות הוועד־הפועל הודיעה לי שאיני רשאי למכור נכסים. רודין דיבר על מכירת מועדון. דחיתי את הצעותיו. הוא אמר כי חלמיש – חברתו – מוכנה לקנות. הוא דיבר בשם חלמיש כאילו רק היא תוכל לקנות אדמה ציבורית לצורכי בניה. היה עליו כנראה לחץ מצד הפועל. ולכן העלה את הצעותיו. הוא רצה להציל את הפועל."

שאלה: האם הציע רודין להתחלק בהפרש ממכירת הנכס שהציע במחיר מופקע: חלק לחלמיש חלק למועצת־הפועלים וחלק לקופת הפועל?

„יכול להיות." השיב תדי קאופמן בלשון דיפלו־מטית. ואחר־כך הוסיף: „אין פעמונים ואין מה לצלצל. יש עליי איסור למכירת נכסים. איני יודע איך מנהלים את הפועל. נתתי הוראה למסור למבקר ההסתדרות את הכל. אני מאמין שלא יטשטשו דבר."

(המשך מעמוד 15)

פזיז. הוא לא האמין. אחרי שהכיר מקרוב את דרכי עבודתו של רודין, כי הישועה או הגאולה להפועל תבוא מעמוס רודין.

הוא ראה בו נושא־כלים של בן־מאיר, החותר תחת סמכויו־תיו של מזכיר ההסתדרות בי־תל־אביב על פי תבתיבי הכר־הכנסת רודף השררה והביבי־דים. רודין נפגע מהעובדה כי תדי קאופמן לא השיב כלל על מיכתביו. קאופמן בעם עליו, חש כי הוא מדבר אליו דרך התיקשורת. קאופמן הטיל מייד את התפקיד המתפנה על גרשון פורמן, שגם אותו משך לפעי־לות במזכירות „בית־ברנר": מנכ"ל „היכל הספורט" העירוני. פורמן החזיק את התיק אצלו רק שלושה ימים — והרים ידיים.

מה קרה?

פורמן מסרב להשיב על שאלות. הוא מכחיש בכלל את עצם היות התיק אצלו. „הוצע לי ולא קיבלתי", אמר לי. הוא „לא רוצה להתייחס" לשאלה האם נכון כי גורמים שונים בעיריה ובבית־ברנר לחצו עליו וגם איימו שלא יטול את תיק הפועל לידיו, כדי שהתפקיד יוחזר לעמוס רודין.

תדי קאופמן מאשר משהו: „פורמן התפטר מסיבה פשוטה — הוא לא ראה אפשרות להתמודד עם הבעיה. יכול להיות שהיו עליו גם אילוצים."

ב־16 בדצמבר 1985 הופקד התיק בידי אלי מילר. באותו ערב החל מסע מכוער של הכפשות וזיבה כלפי האחראי החדש על הפיעל במחוז תל־אביב. עיתונאים, שפנו לקבלת תגובות ממילר, גילו לו כי עמוס רודין ואברהם מיזרחי טוענים נגדו כי הוא „סרח" במקום עבודתו הקודם בקונצרן „בזק" וגם „גנב" תלושי־דלק, וכי שימת „חטאיו" ארוכה באורך הגלות.

מי אישר 200 אלף דולר עבור משה סיני?

מ תיונים בכליון עיניים לדוח מבקר ההסתדרות. כבר מכינים יורשים בכוח לאותם ראשים שייערפו. אותר מועמד לתפקיד יו"ר מחלקת הכדורגל במקומו של עמוס רודין: יצחק („איצי") מנחם, חבר מזכירות קואופרטיב אגד.

מבקר ההסתדרות יצטרך לתת את דעתו גם על הנושאים הבאים, הנלחשים מפה לאוזן במיסדרונות בית־ברנר:

כמה עלה מחנה־האימונים של הפועל באנגליה בעונה שעברה (84/1985)? 20 איש יצאו לדרך ובהם 16 שחקנים, מאמן (מרדכי שפיגלר), מעסה ועוד. השתכנו ליד לונדון, שוריין תקציב של כ־45 אלף דולר. כל הסידורים הכספיים נעשו דרך מישרד־הנסיעות. בדיקה שנעשתה גילתה כי הסכום שתוקצב נופח מעל ומעבר לכל חשבון. כדי ש־15 או 20 אלף דולר ממנו יוקצו להשלמת שכרו נטו של המאמן, בונוסים וכיוצא באלה. תקנון התאחדות הכדורגל התיר אשתקד תיקרת שכר למאמן של 30 אלף דולר ברוטו ועוד 10% הוצאות מיוחדות (השנה: 20 אלף דולר ברוטו למאמן).

מזכיר הפועל, צחי אשכנזי, משיב כי „המבקר בודק גם נושא זה." אך לדבריו – הוא אינו בקי במאטריה – „הכל נעשה במיסגרת ההסכם". לעומתו „שמע" גיזבר הפועל יצחק ציגל „רכילות וסיפורים על כך". הוא אמר: „איני יכול להיזכר עכשיו מה היה ביולי 1984. הגיעו אליי שמועות כאילו אוהדים מוסיפים מכספם לשחקנים ולמאמנים מן הצד. כמו שנותנים לרופאים בבתי־חולים."

אנאלוגיה מאלפת!

קונים ומוכרים – כמו בשוק פרסי

מ בקר ההסתדרות בוודאי ישיב גם על השאלה המעניינת: מי אחראי באמת לרכישת שחקן הכדורגל המצטיין של הפועל תל־אביב משה סיני ב־200 אלף דולר נטו? סיני היה שחקן בקבוצת־הנוער של הפועל, אך שוחרר מהקבוצה בעת שמרדכי („מוטקה") נוייביץ – מס' 2 בבית־ברנר – היה מזכיר הפועל בשנים 1977/1979. סיני נקלט במכבי יפו. אחר־כך הושאל להפועל תל־אביב. כאשר הצטיין, מיהר הפועל לרכוש את כרטיסו לצמיתות תמורת 200 אלף דולר נטו בעונת 80/1981. שכרו נטו כ־55 אלף דולר לעונה. ויכול להגיע גם ל־60 אלף דולר ויותר אם תיטול קבוצתו את האליפות והגביע. כ־50% מהשכר הם פונקציה של הישגים, והמשכורת עצמה, ללא בונוסים, נעה בסביבות 40 עד 45 אלף דולר נטו לעונה.

למה נמכר השחקן רפי שמואל מהפועל תל־אביב לבני־יהודה ב־נזיד עדשים? – שואלים עסקנים באגודה. עמוס רודין, היו"ר־בפועל של מחלקת הכדורגל, „נבה" בשביל רפי שמואל „רק" 3.000 דולר. אך – לדיברי מבקריו – היה אפשר ל־„גבות" בשבילו מבני־יהודה 15 אלף דולר „לפחות". האם הוענקה הנחה בשל העובדה כי אברהם מיזרחי, חבר הנהלת הכדורגל, שיחק בעבריו בבני־יהודה?

עסקני בני־יהודה קשורים בפעילות מיפלגתית שכונתית. אחד מסנ־דקי הקבוצה הוא איתן סולמי, שמישפחתו מנהלת את הקבוצה. סולמי עצמו נמנה עם פעילי חרות וגם עובד עיריה. הוא מבקש להחליף את עמוס רודין, מפעילי מיפלגת העבודה, ב־חלמיש". רודין, וגם סולמי, מבקשים להחליף את אהרון פרבר בתפקיד מנכ"ל „חלמיש".

האם ה„הנחה" שהוענקה לבני־יהודה במכירת רפי שמואל נועדה לקנות שקט בשביל עמוס רודין מאיתן סולמי?

מבקר ההסתדרות יצטרך להשיב גם על קושיות אלה.

עמוס רודין אומר: „יו"ר אגודת בני־יהודה דויד סולמי מכחיש כאילו היה מוכן לשלם 15 אלף דולר. או הייתה הצעה כזאת תמורת רכישת רפי שמואל. שילמו לנו רק 3.000 דולר."

עמוס רודין וחבריו, כמו ראשי הכדורסל, קונים ומוכרים שחקנים כאילו היו סחורות בשוק פרסי.

מי נהנה מעיסקי המנויים?

ם כרטיסי המנוי של הפועל הם תעלומה: כמה מוכרים ולמי? כמה כספים אוספים וממי? מה מחירו האמיתי של מנוי? מבקר ההסתדרות יושב גם על מדוכה זאת, שרבים בה סימני־השאלה.

אברהם מיזרחי, הבוחש גם בנושא זה, סיפק לי את הנתונים הבאים: הודפסו 3.249 כרטיסי־מנוי באישור התאחדות הכדורגל. נמכרו 1.769. הוחזרו להתאחדות 1.317. נותרו ביתרה 163. שחולקה כך: 91 „שייכים" להתאחדות ו־72 נשארו למכירה בהפועל.

הפדיון ממכירת כרטיסי־המנוי: 155 מיליון שקלים ישנים. אך טרם גבו 17 עד 20 מיליון שקלים ישנים מהמפיצים שמכרו את המנויים. גובים מחירים מיוחדים בעד כרטיסי־כבוד בתאים – מנוי שנתי ששווי (בחלקו תרומה) מ־300 עד 400 דולר. זה סכום יותר מכפול ממחיר המנוי לסתם אוהד.

מזכיר הפועל צחי אשכנזי, שלא יודע הרבה על הנעשה בממלכתו, אומר: „איני בקי בעיסקי המנויים. אברהם מיזרחי מטפל בזה."

מי באמת נהנה מעיסקי המנויים? האם כל הכספים שנאספים מהפצת הכרטיסים מגיעים לקופת הפועל שהתדוקנה?

מאמן שפיגלר
30 אלף דולר ברוטו

כדורגלן סיני
55 אלף דולר נטו

הוא היפנה את השואלים — גם אותי — אל הבוס הישיר שלו בכור: איסר היימן, חבר הנהלת כור ונציג העובדים בה.

משמיציו של אלי מילר דאגו גם לחזון את שחקני הכדורגל ב„מידע חסוי", שבזלו עלילות והכפשות. במינהג עסקנים נידחים בישראל, החחישים לעורם, לגילויים בגוין מעשיהם. סיפרו לעיתונאים כי מילר אירח בביתו עיתונאי־ספורט, הפקיד בידיו מימכים סודיים בתנאי שלא יחשוף אותו בעיתונו, וכו' וכו'.

להר"ם.

אמר לי עמוס רודין: „התרעתי על מילר בשיחותיי עם תדי קאופמן."

מי הוא אלי מילר, מחזיק תיק הפועל?

הוא נולד בתל־אביב ב־1946, נשוי ואב לשלשה. השכלתו תיכונית־מיקצועית (אורט יפו). בצה"ל היה בחיל־התותחנים ועבר קורסים של מפקדי טנקים ומש"ק זחלים. סיים את שירותו בדרגת סמל. מ־1968 עד 1983 היה בכור. התחיל כנהג וסיים כאחראי על צי־הרכב של הקונצרן וכמעט הגיע לג'וב של מנהל מחלקת הרכב. היה 12 שנה יו"ר ועד־העובדים. ב־84/1983 ניסה את כוחו בעסקים פרטיים ונמנה עם השותפים של חברת תב"ק — תיקרות בידוד וקנטטרוקציה. כשלא צלחה דרכו, חזר להסתדרות (שם היה ב־1968/66 בקרן הג'מלאות) לתפקיד ברשות לצרכנות (קבילות חברי ההסתדרות).

אלי מילר היה בהנהלת הכדורגל של הפועל רמת־השרון (79/1980) ורמת־גן (1982).

איסר היימן, שתחתיו עבד מילר ב־כור שנים הרבה, אומר עליו: „מנוולים משמיצים אותו. הוא היה מצויין, חרוץ, הגון. מקנאים בו. סקנדל שמשמיצים אותו. מה רוצים ממנו? הוא היה בסדר גמור. אני מוכן בכל רגע לקלוט אותו בחזרה אצלנו. בחור מצויין עם מרץ. תרגיש זאת."

אומר תדי קאופמן: „לא הייתי לוקח את אלי מילר ללא בדיקה. אין כל זכר להשמצות עליו. שמעתי שרודין ומיזרחי מסננים השמצות לעיתונאים. איתי לא דיברו. שוחחתי עם איסר היימן. התעניינתי במילר. הוא אמר לי כי הבחור ישר. אני עובד איתו כמה חודשים. הוא ישר וחרוץ, איש עבודה. אפשר להפעילו 24 שעות ביממה. עושים לו עוול. צריך להגן עליו."

שאלתי: איך תסתיים המערכה? איך תהדוף את החותרים תחתיך?

קאופמן: „אני עומד לבר במערכה. איני מוכן לקבל את שיטת הניהול הציבורית בפי שמצאתיה ב„בית־ברנר". ללא עצרתי היה העסק מידרדר יותר מהר. יום אחרי בואי לכאן ב־2 באוגוסט 1985, הודעתי להסתדרות שיש לערוך בדיקה על מה שקרה כאן. עתה חוקר מבקר־ההסתדרות.

„אתה כתבת אמת על הנעשה כאן (העולם הזה 13.11.85 ואילך). אך ראה איך עיתונאים תוקפים אותנו. חושבים שאנו צריכים להמציא כספים מתחת לאדמה כדי לתת להפועל."

איך היידרר הפועל להיכן שהגיע?

קאופמן: „יש לי הרבה סימני־שאלה. איני יכול להבין הרבה דברים."

עתה חוששים העסקנים מאלי מילר. מחשיפת עובדות שלא ינעמו להם. מה יפול בגורלו של מילר?

קאופמן: „לא אתן שיגעו בשיערה אחת מראשו. מתנפלים עליו, אך הוא הולך על פי דרכי. הכל היום על השולחן."

האם 150 אלף דולר, שהמליץ נתן אלמוזלינו להלוות למועצת־הפועלים לעזרת הפועל, יספיקו להצלת הא־גודה?

קאופמן: „את ההלוואה יש להחזיר. זה רק 10% מהחוב הרובץ על הפועל. היא לא פותרת את הבעיה. ריצים לערוך מגבית מיוחדת להצלת הא־גודה."

(כתבה שניה בסידרה)

חדר־הילדים של בני

KINDERSTUBE הוא מושג גרמני, שאינו ניתן לתירגום. משתמשים בו גם בשפות אחרות.

קינדר־שטובה הוא „חדר־ילדים", אך פירוש המושג הוא הרבה יותר מזה: מיכלול התכונות המיוחדות שיש לבן־אדם תודות לחינוך שקיבל בבית־הוריו. ה־כוונה אינה לייחוס, אלא לחינוך, לנימוסים, לדרך־ארץ.

בגין

כאשר שמעתי וראיתי את בני־מין זאב בגין, יוהי המילה הרא־שונה שחלפה בראשי: קינדר־שטובה. הנה אדם שאינו רק „בן של", אלא גם „חניך של".

בעולמה של הוולגאריות המש־תחצת, בגין־הבן הוא חריג, כשם שבגין־האב היה חריג בעולם הבינוניות העלובה של הפולי־טיקה הישראלית שאחרי 1974. בעולמם של אולמרט ומילוא, גאולה כהן ורפול מימין — ובני־מינם־זורמתם משמאל — נראה בגין־הבן כשושן בין החוחים.

איש פוליטי המדבר בשפה מאופקת, המתבטא בצורה אלגנטית, המתנהג בנימוס, שיש לו הומור יבש — הרי זה חידוש מרענן. זה כל־כך חריג, עד כי האוזן הישראלית הנסה אינה מסוגלת עוד לקלוט את הנאמר. רוב הצופים התרשמו כי בגין הצעיר לא אמר דבר, שהתחמק מכל השאלות, שהשמיע דברים סתמיים.

אבל יוהי טעות. בגין בן ה־41, אביהם של שיבעה ילדים, אמר הרבה מאוד. אם מותר לתרגם את דבריו לעברית של כאסח, הוא אמר את הדברים הבאים: אריאל שרון הוא רמאי ונוכל; מילחמת־הלבנון („מיבצע שלום הגליל", בפיו) התכוונה באמת רק ל־45 קילומטרים: המטרה האמיתית היתה ליצור את האפשרות להכות בפלסטינים ברחבי העולם מבלי לסכן את יישובי הצפון; רימו את אנא: אסור להתיישב במרכז חברון ושכם: אין לטפח את הגדה והרצועה („יהודה ושומרון וחבל־עזה"), מפני שהתחייבנו בקמפ־דייוויד לקיים שם אוטונומיה במשך חמש שנים ולנהל לאחר־מכן משא־ומתן על מעמד־הקבע.

זה מעט? זה הרבה מאוד. זה הרבה יותר מכפי שאומרים בתוכנית מוקד רוב המרואיינים, שהם עסקנצ'יקים מן המניין, בעלי תואר של שר, שאין להם מה להגיד על שום דבר. אבל צריכים לדעת להקשיב לדיבור מאופק, ותכונה זו אבדה לישראלים רבים בגלל חוסר־השימוש בה.

אין פירוש הדבר שבגין־הבן הוא מתון גם בדיעותיו. יתכן מאוד שמאחורי החזית המנומסת והמאופקת טמונה השקפת־עולם קנאית. איני יודע. אבל נעים לראות בן־אדם תרבותי בזירה המדינית.

ורק הערה ספקנית אחת: יש משהו בלתי־בריא בריבוי „הבנים הטובים" בזירה המדינית הישראלית — בנים שלא מרדו מעולם בהוריהם. הממשיכים בדרכם מבלי לסטות ימינה או שמאלה. מבחינה זו אין הבדל בין הבן של מנחם בגין והבן של מאיר וילנר, הבן של חיים לנדאו והבן של משה ברעם. משהו פגום כאן.

הניחו לו!

ועל בגין האב: ריבונו־של־עולם, הניחו לו!

כמה פעמים עוד נשמע את השאלות הסאדיסטיות האלה: מדוע הוא כולא את עצמו? מתי הוא ייצא? מה הוא אומר? מה הוא עושה?

האיש חולה ברוחו. בנו לא יגיד זאת, וגם לא קומץ נאמניו. לדעתי, מוטב היה להגיד את האמת. אך גם כך, די באינטליגנציה הנורמלית כדי להבין מה קרה.

אז הניחו לאיש!

יש גבול. אבל איפה?

מה הייתי עושה אילו הייתי חייל — בשרות חובה או במילואים — ונשלחתי ללבנון בימי־המילחמה, מילחמה שהייתה בעיניי מן הרגע הראשון הרפתקה בלתי־מוסרית ומטומטמת?

מה הייתי עושה אילו הייתי חייל ונשלחתי היום לרמאללה או לעזה, כדי לירות בילדים מיידי־האבנים, להרוס בתי מישפחות שבניהן ביצעו פיגועים, ולדכא עם המבקש חרות ועצמאות כמונו?

הייתי מוצא את עצמי במצוקה נפשית עמוקה.

יש לי נימוקים חשובים וכבדי־מישקל נגד סרבנות־גיוס:

קודם כל, אני דמוקרט. בדמוקרטיה הרוב מחליט, ולמיעוט יש הזכות לבקר ולשנות את ההחלטה בדרך דמוקרטית. גם מי שאינו מסכים עם הכרעת הרוב, חייב לציית לה, כי אחרת מתפרקת הדמוקרטיה, והחברה כולה שוקעת ברודנות או באנארכיה.

שנית, אני מאמין שבעולמנו חייבת כל חברה להיות מוכנה להתגונן ולעמוד על נפשה בכל עת. העולם הוא ג'ונגל ומי שאינו מסוגל להתגונן, נטרף. יתכן שפעם זה יהיה אחרת, ותקום ממשלה עולמית ומישטרה עולמית. אך בינתיים, ברורנו, כל חברה זקוקה לצבא יעיל. ואנו, במצבנו הנוכחי (ולא חשוב מי אשם בו), על אחת כמה וכמה.

שלישית, אם יפרשו האנשים הטובים מן הצבא, יישארו בו האנשים הרעים. יגברו מעשי־הזוועה, יירצחו שבויים ואזרחים. איש טוב אחד, במקום הנכון וברגע הנכון, יכול לא־פעם למנוע זוועות.

כל אלה נימוקים חשובים ונכונים. אך כולם מוגבלים.

בדמוקרטיה נשמע המיעוט לרוב. אך יש גבול. כאשר הרוב משתגע ובוחר באורח רמוקרטי בגיזעון מטורף כמו אדולף היטלר, למשל, המבטל גם את זכותו של המיעוט לבקר ולפעול באורח חוקי, ברור שמתבטלת החובה להישמע לחוק של הרוב. במקומה באה החובה ההפוכה.

צבא חזק ויעיל דרוש תמיד. אך מה קורה כאשר הצבא הופך מכשיר לביצע מדיניות פושעניות? הרי כולנו מאשימים את הגנרלים הגרמנים, הטובים וההגונים, ש„נשמעו לפקודות" והיו „נאמנים לשבועת־האמונים" שלהם לרייך ולפירר.

ברור שיש גבול. השאלה אינה אם יש או אין, אלא היכן הוא.

חייל הגון ומוסרי יכול לשמש דוגמה אישית, להקרין על סביבתו ולמנוע הידרדרות. זה נכון. אך הוא הדין לגבי החייל המזדקף באחד הימים ואומר: די! הגענו למצב שבו איני יכול עוד לשרת במצפון שקט ולמלא פקודה. אני מוכן לשבת בכלא, אך לא אשרת בניגוד למצפוני!

ההכרעה היא אישית, וכך צריך להיות. לא נהגתי כך במילחמת־העצמאות. כאשר נעשו לנגד עיניי מעשים וניתנו פקודות שמצפוני התקומם נגדם (ושעליהם כתבתי מייד לאחר מכן בסיפורי הצד השני של המטבע). זה היה במצב של אז. אך איך הייתי נוהג כיום בלבנון או בגרה? קרוב לוודאי שהייתי נוהג כאנשי יש גבול.

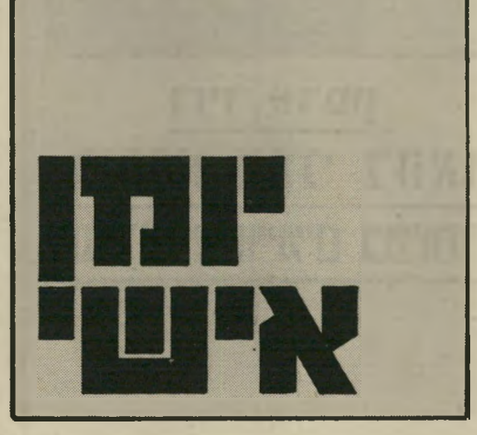

אנשי יש גבול נהגו בלבנון כפי שנהגו, ועקשיו התלקח על כך ויכוח מחודש, עם הופעת הספר גבול הציות. בניגוד לאנשי שלום עכשיו. ש„ירו ובכו", אנשי יש גבול קמו וסירבו.

נשמעה הטענה שאנשי יש גבול גרמו לנזק, מפני שסיפקו אמתלה לאנשי גוש אמונים להפר מחר פקודה לסגת מן הגדה. לדעתי זהו קישקוש גמור. אין דימיון בין שני המיקרים. סירוב מצפוני של יחידים, ההולכים לכלא, אינו דומה לפוטש של

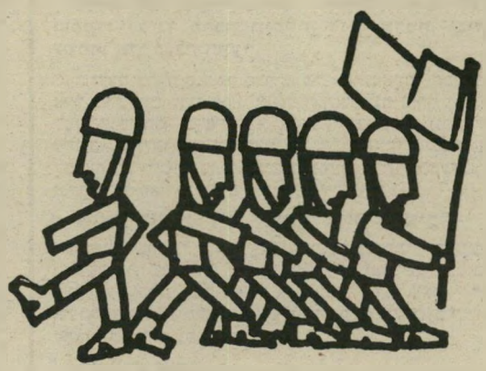

קבוצה חמושה, הפורקת את עול הממשלה. ואנשי גוש־אמונים. שיכורי הסם האלוהי והלאומני, בוודאי אינם זקוקים לאמתלה מידי מי שנחשבים בעיניהם כעוכרי־יישראל וכבוגדים.

אני מסיר את כובעי לפני כל אחד מ־130 אסירי יש גבול שהלכו בדרך זו. אני מכבד אותם מקרב לב. אני יודע שדרוש הרבה יותר עוז־רוח ללכת בדרך זו. נגד דעת חבריך ביחידה, מאשר להסתער על יעד מבוצר.

טוב שיש בישראל צעירים בעלי מצפון ועקרונות, המוכנים להסיק את המסקנות מעקרונותיהם ולשלם את מחיר מצפונם.

ואשר לצבא — איני מאמין כי תופעה זו החלישה את צה"ל, אלא להיפך. צבא שיש בו בעלי־עקרונות, המוכנים לתת דוגמה אישית — כן, גם דוגמה כזאת! — הוא צבא חזק.

לאנשי יש גבול היתה השפעה רבה על המילחמה. הם הפכו את הנושא לוויכוח ציבורי, ותרמו בכך תרומה חשובה ביותר ליצירת דעת־הקהל אשר שמה קץ למילחמה.

מעתה והלאה, כל ממשלה בישראל שתשקול מחר אם לצאת להרפתקה מילחמתית חסרת־שחר, למען מטרות מופרכות שאין להן ולא כלום עם הגנת המדינה, תצטרך לקחת בחשבון את התופעה הזאת. זהו מחסום חשוב — וצה"ל, כצבא ההגנה לישראל, ייצא מכך נשכר.

פראיירים בצה"ל

„החיילים הקרביים הם פראיירים:" אמר מישהו, ועל כך קמה בימים האחרונים סערת־זוטא.

בניטוכים. כך מסתבר, מסתדרים בג'ובים. אבות טובים מפעילים קשרים כדי לסדר לילדי־הבננה שלהם שרות־קרוב־לבית (שק"ל חדש).

זוהי, כך אומרים, תופעה חדשה ומסוכנת.

מסוכנת — בוודאי. חדשה — לא דווקא.

במילחמת־העצמאות כתבתי פעם שיר הומוריסטי, שהפיזמון שלו היה „שועלי בית־רומנו, הידד!" (לא זוכר את שאר המילים). בית רומנו היה מיבנה גדול ברחוב יפו־תל־אביב. שבו שכנו אז כמה מישרדים של צה"ל החדש. הוא היה מלא בג'ובניקים, בעלי כושר קרבי מעולה והורים בעלי־השפעה.

גם באותה תקופה „אידיאליסטית" שירת רק מיעוט קטן של הנוער העברי בחטיבות הקרביות. אני סבור כי מיספר החיילים הקרביים לא עלה אז אף פעם אחת על רבבה אחת, כגודלו של שנתון אחד (!) של הנוער. משמע: על כל חייל קרבי אחד היו כעשרה ג'ובניקים לפחות בקרב הגילאים הכשירים.

כשהיינו באים לחופשה קצרה בתל־אביב, מלוכלכים ומוזנחים, היינו נתקלים בצבא שלם של צעירים בריאים, במדים מצוחצחים, שהביטו בנו בבוז. היינו פראיירים.

בשילהי מילחמת־העצמאות ואחריה כתבתי כמה מאמרים, שבהם העליתי את הדרישה לציין את החייל הקרבי בציון מיוחד. כדי שייבדל כבר במבט הראשון מחבריו הלא־קרביים. אין ספק שהצבא זקוק לשרותים רבים וחיוניים. וכי כל הממלא את חובתו בהם יוצא ידי חובה וראוי לשבח. אך גם אישי־השרותים הנהדר ביותר אינו מגיע למעמדו של החייל הקרבי, הנדרש לחרף את נפשו ולמסור את חייו, בתנאים של עמל ופרך.

הושמצתי לא־מעט על דעתי זו, והיו אף שהגדירו אותי בגלגה כפאשיסט. עובדה היא שכל הנורמות הראשונות בצה"ל נוצרו על־ידי עכברי־העורף, כי החיילים הקרביים היו עסוקים אז במילחמה. משה דיין תיקן משהו בעניין זה כשהגיע לכס הרטמכ"ל, אך מעולם לא ניתן בצה"ל הכבוד הראוי לחייל הקרבי — והרי חוץ מן הכבוד, מה אפשר לתת לו?

אם שוררת בצה"ל ההרגשה כי החייל הקרבי הוא פראייר, הרי זו תעודת־עניות לפיקוד וסכנה לתיפקוד. כל עוד זקוקים אנו לצבא, אנו זקוקים לחייל הקרבי. באוויר, בים ובעיקר על הקרקע.

קול שדי

הצרה של הסרט המאהב היא שאפשר רק לנחש בו את עומק הרומאן. רואים אותו רק מבעד לזכוכית גסה.

מי שקרא את הספר יכול למלא בעצמו את החללים ולצלול למעמקים. מי שלא זכה ככך מנחש שזהו סיפור מסובך על מעמדו המיוחד־במינו של גבר שנכנס למישפחה, מקיים יחסים עם האשה, קושר קשר מוזר עם הבעל, מסבך את חיי הבת, ולבסוף כל המישפחה מחפשת אחריו בקדחתנות.

כל זה מופיע גם בסרט. אבל בצורה רדודה למדי. המישחק פשוט אינו די טוב.

יהורם גאון, האב, הוא נחמד ורגיש, כמו תמיד. אבל אפשר רק לנחש את יחסו לעניין. מיכל בת־אדם שמאחורי המצלמה דואגת למיכל בת־אדם שלפני המצלמה. היא תמיד יפה. ולעיתים נדמה שזוהי דאגתה העיקרית. אבל היא דואגת גם לזולת. אף אחת מן הדמויות בסרט יודעת אף רגע אחד של כיעור. הכל יפה ונחמד ומסורר.

חוץ מזה יש סימן־ההיכר העיקרי של הסרט הישראלי: שדיים. הרבה שדיים. ספרתי שישה זוגות שדיים חשופים. שבעלות־הם נושפות ונוהמות בתשוקה — כפי שישראלית מתארת לעצמה תשוקה.

בת־אדם

איני יודע מדוע בסרט „ש־ראלי המין תמיד בלתי־משכנע. דוחה ומביך. אבל זוהי עובדה. הסצנות האלה גורמות לי אי־נוחות פיסיי. מה גם שאין בהן שום צורך, וברור לגמרי שזה בא רק כדי לספק תמונות־עירום למשיכת־קהל. גם בלי תיזמורת זו של כלי נשיפה ונהימה אנחנו מבינים שהאם שוכבת עם האורח התימהוני, והאב שוכב עם החב־רה הקטינה של בתו, ושהבת שוכבת עם הפועל הערבי, שהוא סטריאוטיפ כמו כל הערבים בספריו ובמחשבתו של א"ב יהושע.

אפשר לראות את הסרט בלי סבל. אין זה סרט רע. אבל זהו עוד אחד מן הסרטים שאומרים עליו: „הוא לא מגיע לרמת הספר. אבל..."

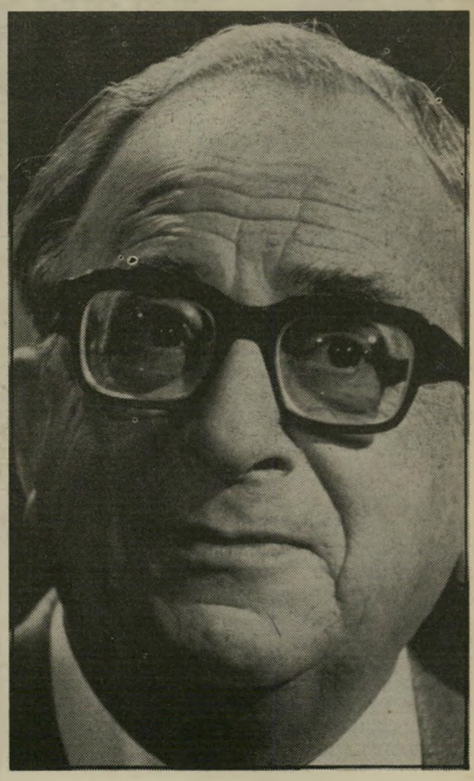

יצחק נבון:

„מודעי רצה לבטל חינוך תיכון חינם!"

אחד הסעיפים בהצעת־התקציב של המדינה שלא זכה משום־מה בתשומת־לב מספקת, אך העומד לקצור כות־רות, הוא אגרת־החינוך. יצחק מודעי הציג סעיף שנוי־במחלוקת לפני מליאה כמעט שוממה. ולכן אולי לא קם הרעש המצופה במדינה המנפנפת במתן חינוך־חינם. המשך הקרב בנושא זה יתנהל בקרוב בוועדת־הכספים שבה. יש לקוות, תהיה הנוכחות מרשימה יותר מאשר במליאת־הכנסת.

את זכות היריה הראשונה שמרתי לשר־החינוך יצחק נבון. הוא אומנם לא צויין־לשבח, כשאר חבריו לממשלה, על שהקפיד על נוכחות במליאה בשבוע שעבר, אך הוא טוען שנכח ככל שהיה בידו.

היית, כשהתקציב הוגש: זה לא אומר, שאני מחייב את תופעת ההיעדרות מהמליאה, ביחוד בעת דיון שכזה. אבל כשיש לקוא־ליציה רוב גדול, כמו הרוב הנוכחי — או זה הפך לנורמה. זה לא מנחם. כמובן, ואיני שבע־רצון מכך. אבל אין לי תרופה לכך. אני השתדלתי להיות, ככל שיכולתי.

● יש לך גם עניין בסעיף מסויים — אגרת־החינוך. מהם חילוקי־הדיעות ביניך ובין מודעי?

המשלה ההליטה לקצץ 24 מיליון דולר מתקציב־החינוך. מודעי רצה להוריד את ההינוך־חינם בתיכון. מכיוון שיש ליימוד־חובה עד כיתה י' — אני מתנגד לכך בכל תוקף. את משערת לעצמך כמה תלמידים אנו עלולים להבריח מהשנתיים האחרונות בתיכון?

חוץ מזה, העומס יהיה יותר מדי מרוכז. עשיתי חישוב שעל פי הצעת מודעי, היה נופל בחלקו של כל נער בין 400־900 דולר בשנה. וזה הרבה! מודעי אמר: „מי שיכול — שישלם!" ואני אומר שבמצב הכלכלי כיום גם לשיכבות־הבינים יהיה קשה לעמוד בנטל כזה. אילו זה היה אפשרי, הייתי מבטל את האגרה לחלוטין. אבל בגלל אילוצי־התקציב — אין ברירה. אז לפחות שזה יתחלק מהגן עד כיתה י"ב.

● ברור לך שבשביעות הקרובים צפוי רעש בנושא זה.

ודאי. ברור שאנשים אינם רוצים לשלם אגרה, ואני מבין אותם. בכלל, אני סבור שקיצוץ וחינוך הם שני הפכים: זה לא חינוכי לקצץ בחינוך. יש מיקצועות שלמים שכבר נפגעו. ביחוד מיקצועות־ההעשרה: מוסיקה, מלאכה, ספורט, אמנות — כל המיקצועות שאינם שניים פלוס שניים. והו נזק שלא ניתן לתיקון. בנושא החינוך, השיקול הכלעדי אינו יכול להיות כלכלי. בשום אופן ופנים לא. אחרי השנים של ההשתוללות, מה יקרה אם תחת לרדת לאינפלציה של 1% נרד רק ל־2%? מה יהיה אם נאט את הקצב? הבעיה היא שמרוב גזירות — מס־בריאות או מס אחר — שחקו את הרגישות של הציבור, וחבל.

דויד אדמון:

„ביקשו ממני להאזין לשירים מסויימים במיוחד!"

ביום הרביעי בבוקר באו לקיצן עשרות, אם לא מאות, תיקוות בתחום הבידור. פירסומה של רשימת 12 המאו־שרים, שיזכו לפזז לעינינו בתחרות הקדם־אירוויזיון, ניפץ תיקוות רבות, והוריד לטמיון סכומי־כסף נכבדים שהוש־קעו בשירים המועמדים. בעלה של אחת המתחרות אף סיפר לי שמכר את מכוניתו לצורך הגשמת החלום. בסוף השבוע נותר בלי חלום ובלי מכונית.

פניתי למי שעמד בראש ועדת־השופטים, שבידיה הופקדו כל־כך הרבה תיקוות, דויד אדמון, וביקשתי לשמוע איך פעלה הוועד.

הוועדה כללה חמישה חברים, כל אחד מאיתנו הקשיב לכל אחד מהשירים, והיו 600 כאלה! הקשבנו גם ביחד וגם לחוד. למעשה, כל חבר הקשיב לבד. שעות על גבי שעות, ונתן לשירים ציונים. העברנו את הקלטות בין חברי־הוועדה. בסוף הגענו לכמאה השירים שזכו בציונים הגבוהים ביותר. הקשבנו ביחד ובחרנו את 30 הטובים ביותר. בסוף ירדנו ל־12.

● את האמת: ניכר להפעיל עליך לחצים?

מכיוון שהייתי מודע לאפשרות, השתדלתי להצניע ככל האפשר את שמותיהם של חברי־הוועדה ואת שמי. כמובן, כך שידעו על זהותנו כמה שפחות אנשים. על אף כל מאמציי להוריד את הלחצים למינימום — צילצלו אליי כמה אנשים וביקשו ממני להאזין לשירים מסויימים.

יעשית זאת?

האזנתי לכל השירים. מה זאת אומרת!

● יש לך איזו זיקה למוסיקה?

באמת. בהזדמנות הגיגית זאת, נתתי דרור לאהבת־המוסיקה שלי. אני אוהב מוסיקה קלאסית ועכשווית. זאת היתה הזדמנות־פז לרענן תחביב זה. א־פרופו טעם, ברוב המיקרים היינו — כל השופטים — בראש אחד, ואת 12 השירים הנבחרים נחרנו, בסופו של דבר, פה אחד.

● ברור לך שבעת — בעיקבות חשיפתך — יתחילו התלונות לזרום.

בינתיים עוד לא היו תלונות, אבל אני משער שיהיו. כל שנה יש תלונות בענין הזה. אני מוכן לזה.

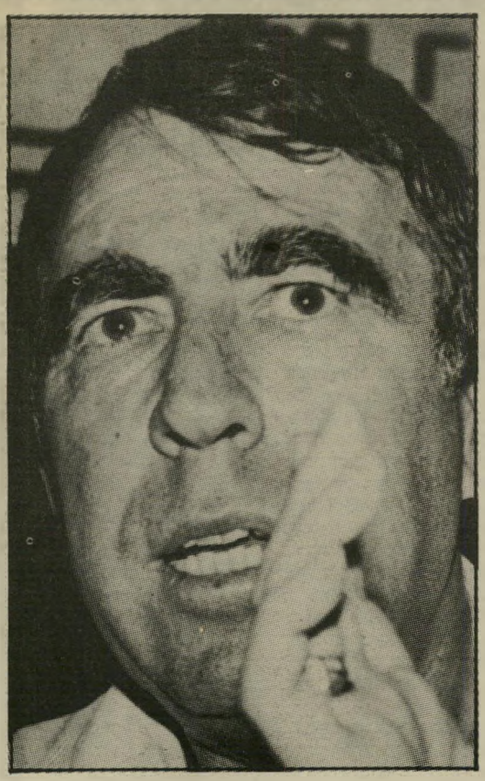

אריאל ויינשטיין:

„לא שיקשקתי כשקראתי שח"כים ליברלים חשודים"

„חברי־כנסת מהמיפלגה־הליברלית ואנשי־תיקשורת בולטים מהעיתונות הכתובה והמשודרת קיבלו טובות־הנאה מאיש־העסקים מיכאל אלבין ז"ל" – כותרת זאת שהתפרסמה השבוע בוודאי הדירה שינה מרבים במיפלגה הליברלית ובעולם־התיקשורת. פניתי לאחד מ־12 חברי־הכנסת הליברליים, אריאל ויינשטיין, שעות אחדות לאחר הופעת הכותרת, ושאלתיו מה היתה תגובתו הראשונה על הפירסום המרמז לבאות.

התגובה הראשונית שלי היתה שאני אחד מה־12, או לפחות אחד מחברי־הכנסת. כלומר: אין מה לעשות. אני אחד מהם! זהו תהליך בלתי־נמנע. הציבור מתחיל לתהות — מיהם הח"כים? האמת היא שניצלתי בנס ממעורבות בעניין. ממש בנס: יש לי חבר העובד באחד הבנקים. יום בהיר אחד הוא עבר להיות מנהל נשואה בירושלים. הוא הציע לי הצעות מפתות. אולם הוא לא ידע אז שאני לא מאמין בניירות. פשוט לא מאמין! מעולם לא השקעתי בהם. איזה מזל! לכן לא שיקשקתי, כשקראתי את הידיעה. לחלוטין לא!

● מה היתה מערכת־היחסים שלך עם אלבין?

היו לי יחסים מאוד קורקטיים איתו. יחסים של שיחות מעטות. מאוד הערכתי אותו בגלל הפיקחות שבו, ושמעתי שהוא היה בחור בעל לב טוב. אבל היה בינינו מין ריחוק. אולי מפני שהוא גר בתל־אביב, ואני בירושלים. לא יודע. לא היה בינינו קונטקט מיידע־מה.

● מה היתה עמדתך לגבי הצעת־החוק על איסור פירסום שמותיהם של נחקרים?

בעבר הרחוק הייתי, פסקנית, נגד. כי חברי מהעיתונות שיכנעו אותי תמיד שביכולתה של העיתונות לתקן את עצמה. אבל זה לא קרה. לכן שיניתי את דעתי. כיום אני בעד שינוי המצב. איני יודע עדיין מהו הפיתרון האידיאלי. אבל אני בעד שינוי.

● השינוי, שאתה בעדו, יחשיד אותך כל אימת שיוזכר „חברי־כנסת ליברלי" או „חברי־כנסת ירושלי־מי", כפי שאירע בפירסום המדובר.

אז זה באמת לא נעים, אבל זה לא שקול כנגד גרימת הנזק האפשרי. הנה היום — אחרי הכותרת שאנו דנים בה — לא קרה לי כלום. הילדים לא שאלו כלום, חברים וקרובים לא היו מודאגים. מי שנקי, מעל כל חשד — לא קורה לו כלום, וזה המחיר שאיש־ציבור משלם. זה לא שקול כנגד הדברים שאני מצליח להעביר. לולא הייתי כל־כך בטוח בעצמי, זה היה, בוודאי, פחות נעים. אבל במיקרה שלי, הכותרת המכלילה הזאת בעיתון לא הזיזה אותי מעמדתי בענין חוק איסור־הפירסום:

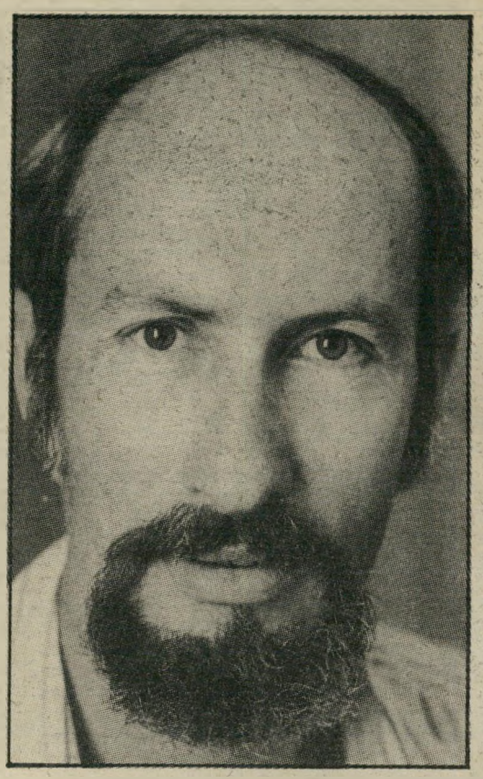

אורגד ורדימון:

„הנוער יהווה מחסום לכל השרוניסטים והכהניסטים!"

באופן פרדוכסאלי עשה „איר כהנא, בעצם קיומו המכוער והמביש, מעשה חשוב ביותר. הוא עורר במידה רבה ביותר את המודעות או, יותר נכון, את הצורך במודעות, לדמוקרטיה, לזכויות־האזרח, לחרויות־הפרט.

מאז נבחר כהנא לכנסת קמו קבוצות רבות של אנשים מזועזעים, וכל אחת מהן מנסה לתרום את חלקה לניעור הנוער.

אחת הקבוצות שקמה, אגב, עוד לפני כניסת כהנא לכנסת, היא קבוצת „קול קורא". שעם חבריה נמנים הפרופסור חיים שקד, הפרופסור אסא כשר, הד"ר מאיר פעיל, עדי כהן, דרורה בית־אבי, אחי יותם וגם מזכ"ל „קול קורא", אורגד ורדימון, שאותו שאלתי מה הם עושים.

המטרה המוצהרת היא חינוך לדמוקרטיה, במובן הרחב של המילה.

● יפי. איך עושים את זה?

אחרי כל הרעיונות והתוכניות צריך לעשות אתנחתא ולאסוף כספים כדי לממש את התוכניות. הצלחנו לשכנע את קרן פורד לתרום 100 אלף דולר, ובכסף הזה אנחנו עומדים להוציא לאור 36 ספרי־הדרכה על חרויות־הפרט. ובמקביל 36 מערכי־שיעור. הדבר השני שאנחנו עושים הוא הקמת שמונה מכונים. אשר לשם יבואו בני־הנוער להרצאות ולסמינריונים.

● איזה נוער יבוא? מי יביא אותו?

אנחנו נלך לבתי־הספר ונספר להם על הפעילות שלנו. נזמין אותם לבוא ולשמוע. נבקש את עזרת מישרד־החינוך בהפניית הנוער אלינו.

● ישוב, כמו תמיד, יבואו המשוכנעים, ולא יבואו המתנגדים.

זאת, כמובן, לא הכוונה. את המשוכנעים לא צריך לשכנע. מצד שני ברור גם שלא נצליח לשכנע את בעלי האידיאולוגיה החד־משמעית. אנחנו נעבוד על האחוז הגבוה מאוד בקרב בני־הנוער שהם ניטרלים, שאין להם מיטען בנושא החרויות. חקרנו מה יודע הנוער הממוצע על הנושא, והסתבר שהתשובה היא פשוטה מאוד: כלום. יחד עם זאת יש לנו הרגשה שיש רצון לדעת, ויש רצון גם לאמץ אידיאולוגיה כלשהי.

● לא אשאל את השאלה המתבקשת: אם אפשר לחנך מישהו לדמוקרטיה דרך חוברות־הדרכה והרצאות. אבל אשאל אותך דבר אחר. אם הפרויקט שלכם יצליח מעבר למשוער, מה תהיה דמות החברה בעוד 10 שנים?

אני לא מכסימאליסט בדרישותיי. לדעתי, אם ייווצר גרעין הולך וגדל של נוער המבין בנושא ומוכן להטיף לו. עצם קיומו של הגרעין יהווה מחסום לשרוניסטים ולכהניסטים למיניהם. ובזה די לי.

אביבה פיבקו:

„אפשר להתלבש בטוב־טעם, זרוק וגם אוונגרדי!"

כמו בכל שנה, מתפרסמות בעולם כמה רשימות של הנשים האלגנטיות ביותר. כמה נשים אירופיות, כמה אמריקאיות, אחת אסיאתית ואף לא אחת משלנו. פניתי אל האופנאית ואשת־החברה אביבה פיבקו ושאלתי אותה אם צריך להתרגש מזה.

לא. בפירוש לא. צריך לדעת כיצד עושים את הרשימה הזאת. עיתון כמו אל הצרפתי, למשל, פונה ל־15־20 איש, משטח האופנה, הקוסמטיקה, האמנות וכו', ומבקש מכל אחד מהם לערוך רשימה של הנשים האלגנטיות וכמובן המפורסמות, כדי שיהיה מה לקרוא בעיתון.

● כלומר, 10 הנשים האלגנטיות בעולם הן 10 נשים מתוך הנשים המפורסמות?

בוודאי. זה לא ענייו אף אחד בעולם אם יופיע שם שמה של גברת אלמונית מדרום־קרולינה.

● האם האלגנטיות עדיין באופנה? האם המראה הזרוק, למשל, לא דחף אותה הצידה?

באמת צריך לדבר על הנשים הלבושות היטב. ולא על הנשים האלגנטיות. אפשר להתלבש בטוב־טעם גם במראה הזרוק וגם במראה האוונגרדי. העיקר הוא שהכל יתאים אחד לשני. וכמובן לאישיותה של הלובשת.

● ולמרות שהנשים שלנו אינן מפורסמות בעולם, האם הן לבושות היטב? איך לבוש הרחוב הישראלי?

כל שנה יותר ויותר יפה. הדור הצעיר יודע להתלבש בצורה מרהיבה, גם הבנות וגם הבנים. מהדור הזה תבוא ישועתנו.

● אפשר להתלבש היטב, אם קונים בגדים רק בארץ?

יש בגדים יפים מאוד בארץ. מובן שאין המיבחר הענקי שיש בפאריס או ברומא. אבל אם פעם יהיה שלום עם שכנינו. ברור לי שהיירדנים והסעודים והעיראקים יבואו לקנות כאן את בגדיהם. ואז נהפוך למעצמת־אופנה.

● אינשאללה. עכשיו הגיעני לשאלה הקשה. מי הן, לדעתך, הנשים הלבושות היטב בארץ?

רק מתוך המפורסמות, או בכלל?

● נתחיל מבלי להתחשב בפירסום.

אז הלבושות הכי יפה בעיניי הן הגברת אסתר שחר, פסיכולוגית ואם לבת נשואה; הגברת כריסטינה מטלון, מעצבת־פנים; אירית יוחננוף; טובה ארנון; ענת טסייה; וישנן עוד.

● אי־קיי, שברת אותי. תני כמה שמות מובהקים.

מהנשים המפורסמות אני חושבת שזיווה להט. לאה רבין. אילנה גור וישראלה שטיר לבושות בצורה נאה מאוד, מכובדת והולמת את מעמדן וגילן.

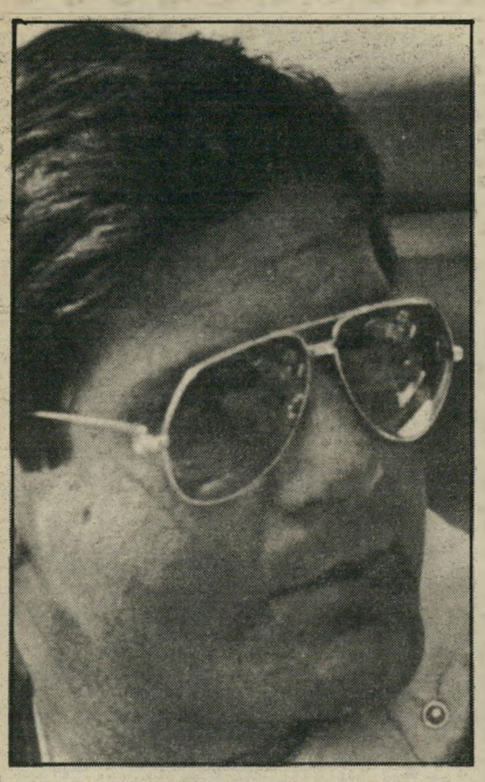

נחי לאור:

„אני רוצה שהמלצרים יתרוצצו וישרתו ויחייכו!"

תרבות הענקת התשר (טיפ) בארץ עדיין בחיתוליה. למרות שתרבות בתי־הקפה והמיסעדות הפכה לחלק חשוב מחיינו. לא פעם, עם הגשת החשבון, מתעורר ויכוח סביב השולחן אם צריך להשאיר, כמה להשאיר, איך נהוג כשכתוב „כולל דמי־שרות" ואיך נהוג כשלא כתוב.

לפני שבוע ניגשה אל חברתי ואליי מלצרית, ששירתה אותנו, ודרשה מאיתנו להגדיל את הסכום שהשארנו לה. אחרי המבוכה פניתי אל נחי לאור, בעל רשת בתי־הקפה, וביקשתי הנחיות מדוייקות.

צריך להבדיל בין שני סוגי חשבון. אלה שעליהם כתוב „כולל דמי־שרות" ואלה שעליהם כתוב במפורש „לא כולל שרות".

● האם דמי־השרות הולכים למלצרים?

כ־80% מדמי־השרות הולכים למלצרים, והשאר לבעל־העסק.

● מדוע חלק מדמי־השרות הולכים לבעל־הבית?

מאחר וכל הסכום הרשום על החשבון צריך לעבור בקופה, ואז בעל העסק צריך לשלם מס גם על החלק שהמלצר קיבל.

● הבה נבהיר את זה סופית. אם כתוב על החשבון „כולל דמי־שרות" אין צורך להשאיר למלצר טיפ?

במיקרה שדמי־השרות כלולים, נהוג לעגל את הסכום. אפילו אם העיגול אומר כמה אגורות.

● ואם החשבון לא כולל דמי־שרות?

אז נהוג להשאיר טיפ לפי ראות עיני הלקוח. אבל לא פחות מ־10%.

● מה שאמרת בעצם זה שדמי־השרות וטיפ זה אותו הדבר ומשאירים רק אחד מהם.

נכון.

● אני חשבתי שהטיפ (עבשיו הסתבר שזה דמי־שרות) ניתנים רק אם הלקוח מרוצה מהשרות. כאשר מבניסים את דמי־השרות לחשבון, לא משאירים לי דרך להראות שאני לא מרוצה מה־שרות, כשזה קורה.

הדרך הטובה ביותר היא להתלונן אצל בעל־העסק אם קיבלת שרות לא טוב. אצלי, דמי־השרות לא כלולים בחשבון. אני רוצה שהמלצרים שלי יתרוצצו וישרתו ויחייכו בשביל האחוזים שלהם.

● מאיפה נגבנו את עניין הטיפ והשרות?

כמו תמיד. גם מאירופה וגם מאמריקה. ולכן גם יש בילבולים. בארצות־הברית לא מוסיפים לחשבון את דמי־השרות, ולכן הלקוח משאיר טיפ של 10־15 אחוז. לעומת זאת, באירופה דמי־השרות כלולים בחשבון והלקוח, ברוב המיקרים, לא משאיר מאומה, אך רק מעגל את הסכום.

● הבה נסכם. אם דמי־השרות כלולים, לא משאירים למלצר מאומה. אם הם לא כלולים, משאירים לא פחות מ־10%.

למדת.

(המשך מעמוד 4)

במערכת זו מילאו שרותי־הביטחון תפקיד מיוחד. עצם קיומם היה בגדר סוד כמוס, ואסור היה להזכירם בעיתון בכל צורה שהיא. בעיני איסר הראל ואנשיו, לא היה הבדל בין בן־גוריון, הממשלה והדמוקרטיה. מי שפגע בבן־גוריון, היה אוייב־המישטר ואוייב־הדמוקרטיה, וזכה בטיפול מתאים — עיקוב, ציתות, פרובוקציות ועוד. שרותי־הביטחון היו מכשיר מובהק של מיפלגת־השילטון, כמו בברית־המועצות — וראשי כל המיפלגות ידעו זאת.

מעניין שגם היום רבק איסר בגישה זו — והיא ההופכת את סיפרו למיסמך של התקופה. גם עכשיו משוכנע איסר שאסור היה למתוח ביקורת על בן־גוריון וממשלתו, אסור היה להטיף נגדם — וכי זה היווה נסיון להפיל את המישטר. איסר לא השתנה במאומה, ובכך תרומתו להבנת התקופה. הוא מאובן פרה־היסטורי, פוסיל אחרון של העידן הבן־גוריוני.

השילטון של שרותי־הביטחון היה כל־יכול ועטוף־מיסתורין. גם קיומו של אדם בשם איסר הראל הועלם, והס מלהזכירו. המצאתי אז את המושג „מנגנון החושך" — כדי לרמוז על קיומם של שרותי־הביטחון האסורים־לאיזכור. (על קיומו של איסר רמזתי פעם בכותרת „שר, סגן־שר, אי־שר".)

מול העוצמה האדירה הזו עמד העולם הזה לבדו. כפי שגילה איסר הראל באחד מספריו, ראו שרותי־הביטחון בשבועון המסויים את האוייב מס' 1 של המישטר, ונהגו בו בהתאם. (את המושג „השבועון המסויים" המציא בן־גוריון, שסירב להעלות את שם העולם הזה על דל שיפתותיו.)

כיום מצייר איסר בסיפרו תמונה כזאת: העולם הזה היה גורם אדיר, שהטיל את חיתתו על כל המדינה, על השילטון, על המיפלגות, על שרותי־הביטחון, על העיתונות, על בתי־המישפט (ראה מיסגרת), ומולו עמד המישטר חסר־אונים ואומלל.

זהו עיוות מגוחך, כמעט פאתולוגי. המציאות היתה הפוכה בדיוק: העולם הזה הקטן והעני (הגליון הכיל אז 20 עמודים) עמד לבדו, ללא הגנה פוליטית וגופנית, מול העוצמה המקובצת של המישטר, שהיה מנוי וגמור עימו לחסל את השבועון בכל דרך אפשרית.

כפי שגילה מנחם בגין ב־1977 בראיון עיתונאי, פנה אליו איסר הראל בשנות ה־50 וביקש את הסכמתו לכליאתי במעצר מינהלי. בן־גוריון היתנה את המעשה בהסכמת בגין, כי חשש מפני תגובה שלילית. בגין, שכיבד את העולם הזה והתראיין בו לא־פעם, סירב בהחלט ואף איים בהקמת שערוריה. בוזמנית שלח אליי, בסוד, את יעקב מרידור, כדי להזהיר אותי.

אצבע אל הש"ב

ועבשיו המעשה עצמו.

כאשר היה עלינו לנתח את ההתנקשות בחיי קסטנר, למחרת היום, הזדקרו לעינינו כמה עובדות ונתונים, שהצביעו בכיוון מסויים. בין השאר:

● למרות שהשופט קבע כי קסטנר „מכר את נישמתו לשטן" ורבים ראו בו בוגד, ושרות־הביטחון ידע על קיומה של מחתרת לאומנית רצחנית. הוסרה ההגנה המישטרתית עליו זמן־מה לפני הרצח.

● המחתרת שביצעה את הרצח היתה כל העת תחת עיקוב ובילוש של שרות־הביטחון.

● האיש אשר ירה בפועל, זאב אקשטיין, שימש במשך זמן־מה כסוכן של הש"ב באותה מחתרת עצמה. לדברי הש"ב, „ניתקו איתו את הקשר." כלומר: אחרי שהש"ב כבר ידע כי סוכן שלה, הנמצא במחתרת רצחנית, ניתק את הקשר עימו, לא הופעל על האיש שום לחץ, וניתן לו לפעול כאוות נפשו. זה היה ונשאר סיפור בלתי־סביר בהחלט.

● אחרי הרצח נאספו כל האשמים תוך כמה שעות. דבר המוכיח כי לש"ב לא היה מלכתחילה שום ספק מי ביצע את הרצח.

נותרה בעיית המניע. גם הוא הזדקר לעין.

למרות שהעולם הזה עזר לשמואל תמיר לנהל את המישפט, וגם מסר את גירסתו בהרחבה מדי שבוע, שמרתי על יחסים אישיים טובים עם קסטנר, שאותו הכרתי זמן רב לפני המישפט. אחרי פסק־הדין החמור של הלוי ניגשתי אליו, והוא הסכים להעניק לי ראיון. ישבתי איתו כמה שעות. אך באמצע הראיון התחרט. הוא גם הסביר לי מדוע. באומרו (בערך): „אני נמצא בין ראשי מפא"י מצד אחד ותמיר מצד שני. כיום ראשי־מפא"י מגינים עליי. אם אפגע נגדם, אני אישחק בין שני הצדדים."

באותה פגישה ארוכה ניסיתי לשכנע אותו למסור את האמת על יחסיו עם ההנהגה הציונית בארץ, בימי השואה. מסרתי לו את דעתי על הפרשה. שבה דבקתי אז כמו היום, ושסתרה את גישת תמיר: „אחת מן השתיים. או ששליחות בראנד היתה רצינית וניתן היה להציל המוני יהודים מידי הנאצים, בדרך של משא־ומתן איתם. אם כן, אתה צדיק־הדור וההנהגה בירושלים היתה פושעת. או שההצעה היתה בלתי־רצינית ולא היתה אלא טכסיס בידי הנאצים — ואז אתה משתף־פעולה ואשם, כמו שאמר השופט הלוי, וההנהגה בירושלים היתה בסדר. אם אתה מאמין בגירסתך, עליך להגיד בפה מלא את האמת על התנהגות ההנהגה בירושלים."

דיברתי גם על עדותו של קסטנר למען קצין הס"ס קורט בכר בנירנברג, אחרי המילחמה. פרשה תמוהה זו רבצה עליו עד הסוף, וגם בית־המישפט העליון, אשר „זיכה" את קסטנר ברוב־דיעות מכל שאר הטענות נגדו, „הרשיע" אותו בעניין זה. אני שיערתי כי קסטנר העיד לטובת בכר על פי הוראת ההנהגה הציונית. שקיבלה בתמורה את הכספים שסחט בכר מיהודי הונגריה. רציתי שקסטנר יגלה את האמת על פרשה זו.

היה ברור שיש לקסטנר הרבה מה לגלות, וכי גיליונות אלה לא ינעמו לכמה מראשי המדינה. היתה אפשרות שקסטנר אכן יתייאש ויפתח לבסוף את פיו, אם יורשע סופית בבית־המישפט העליון (דבר שלא קרה). היה למישהו מה לחשוש.

על רקע הנתונים האלה, ועל רקע דמותו של הש"ב כפי שהצטיירה לעינינו אז, היתה קיימת לדעתנו אפשרות סבירה שמישהו מראשי השילטון אכן נתן הוראה לרצוח את קסטנר.

הייתי מועל בתפקידי ונוהג כפחדנות, אלמלא העליתי אז את האפשרות הזאת, ולולא תבעתי מן הש"ב הסברים על התנהגותו המוזרה. כך עשיתי.

בניגוד לטענות הראל, לא קבעתי מעולם שהש"ב רצח את קסטנר. ניתחתי את הנתונים, הסקתי את המסקנות המתבקשות וקבעתי שקיימות כמה אפשרויות: או שהש"ב יזם את הרצח, או שהש"ב ידע על הרצח מראש ולא מנע אותו, או שהש"ב נהג ברשלנות פושעת.

זה היה נכון אז, וזה נכון גם כיום. אז נטיתי להסבר הראשון, ורמזתי על כך בצורה ברורה. כיום אני נוטה יותר להסבר השלישי.

מדוע? עברו 28 שנים, הכרתי בינתיים כמה מן הנפשות הפועלות, היה לי פנאי לחשוב על כל הנתונים שוב ושוב, וגם הרגשות הסוערים של אז נרגעו קצת.

תובע ושופט

אילו קם איסר הראל, למחרת הרצח, והכריז ששרותי־הביטחון אשמים ברשלנות חמורה ושהוא מסיק את המסקנות ומתפטר מתפקידו — כי אז הייתי מסוגל לקבל בשעתו את הגירסה שלא קרה משהו הרבה יותר חמור.

איסר הראל לא היה מסוגל לכך, ואינו מסוגל לכך גם כיום. תחת להסביר מה קרה, איך הניח למחתרת רצחנית ידועה לו לבצע את זממה, הוא נקט שיטה נלוזה. הוא חיבר מעין פרוטוקולים של זיקני ציון. לדבריו היתה קיימת מזימה אפלה של אבנרי, תמיר וישראל אלדד (שייב), איש הימין הקיצוני־קיצוני, לפברק עלילה זדונית נגד שרות־הביטחון, וזאת כדי להפיל את המישטר הדמוקרטי. לפי גירסה זו, גם הרצח עצמו בוצע כדי לפברק עלילה זו.

את הגירסה הזאת, שהראל מפרסם אותה עכשיו בסיפרו, חיבר כבר אז. הוא פירסם אותה בשבועונו רימון מדי שבוע, במיסגרת מערכת־הסתה פרועה נגדי. כיום, אחרי 28 שנים, הוא דבק בסיפור זה ללא כל שינוי. הוא לא השתנה.

אבל בינתיים השתנתה המדינה. שרות־הביטחון של אז השתנה עד ללא־הכר. נדמה לי שאנשי־המיקצוע כיום מתנערים מאיסר ומן הצורך הכפייתי שלו לדבר על הפרשות של אז. אין שרות־הביטחון רוצה עוד להיקרא „שין־בית", אלא שב"כ — שינוי קטן המעיד גם הוא על הרצון להתנער מן השיטות של אז, ובעיקר מן המעורבות של הש"ב בימי איסר הראל בעניינים מיפלגתיים טהורים (ובעיקר בלתי־טהורים).

נשאלת שאלה פסיכולוגית מעניינת: מה מריץ את איסר? מדוע הוא חוזר לפרשה שוב ושוב? מה, בעצם, מטריד אותו? מה רוחף אותו להוכיח שוב ושוב שהוא היה בסדר, חרף כל העובדות והנתונים המראים את ההיפך?

לדעתי יש לכך סיבה פסיכולוגית פשוטה: איסר יודע היטב שלא היה בסדר, ועל כן הוא נדחף להסביר את עצמו, להצטדק, לחזור לעלילות ישנות ומגוחכות. עד כדי כך שהוא טען, בראיון עם רם עברון בטלוויזיה, שאין צורך בוועדת־חקירה, מפני שהספר שלו מהווה את החקירה האובייקטיבית הסופית! כלומר — הוא הנאשם, המאשים, העד הראשי, התובע, הסניגור, השופט והמוציא־לפועל בעת ובעונה אחת. כפי שאכן היה בשנות ה־50.

אנחנו בעלי־המניות

את השאלה הקובעת הציג לו יצחק ליבני. בראיון מצויין ברדיו בליל־שבת האחרון: מדוע הוא מתעקש לטעון שהעולם הזה לא פעל כהלכה? הרי עיתון אינו שופט. תפקידו של עיתון הוא להצביע על סימני־השאלה, למתוח ביקורת על הגירסה הרישמית ולעורר את דעת־הקהל, כדי להגיע לחקירת האמת.

על כך אין לאיסר גם היום תשובה, מלבד הטענה שמי שמתח ביקורת על בן־גוריון, „מייסד המדינה", חתר תחת הדמוקרטיה הישראלית. קביעה שאפשר לכנות אותה רק כסטאליניסטית.

האמת הפשוטה היא שעד היום לא נערכה שום חקירה רצינית. מישפט־הרצח לא ענה — ולא היה אמור לענות — על השאלה מה היה טיב מעשיו ומחדליו של שרות־הביטחון בפרשה. השאלה תישאר פתוחה עד אשר תתנהל חקירה מוסמכת ובלתי־תלויה, אם על־ידי ועדת־חקירה, אם על־ידי היסטוריונים רציניים. אשמח לתת יד לחקירה כזאת.

אנחנו לא התייחסנו אל בן־גוריון כאל אלוהים, וגם לא כאל „מייסד המדינה". העולם הזה פעל אז, כפי שהוא פועל כיום, מתוך האמונה שאת המדינה יסדנו אנחנו. כל חיילי ישראל ואזרחיה ב־1948. אנחנו בעלי־המניות, ואנחנו תובעים דוח. איסר אינו מסוגל להבין זאת.

לכן אנחנו ממשיכים למתוח ביקורת, לחשוף את הפגמים, לשבור קשרי־השתקה „בלי מורא, בלי משוא־פנים" — כיום כמו אז.

הפגישה השבועית שלי עם השילטונות

במיסגרת חוסר־ההבנה שלי את כלכלת הארץ! הקשיבו נא לסיפור הבא:

בשנת 1974 ביקשתי, וגם קיבלתי, משכנתה 25000 לירות (2.5 ש"ח), כדי שאוכל לקנות דירה. מאחר וב־1974 עוד לא ידעו שממשלת הליכוד תבוא להצילנו מהאינפלציה הנוראה שהיתה אז (12% לשנה, נדמה לי) ניתנה לי ההלוואה, כמו לכולם באותו זמן. כשהיא לא צמודה לכלום.

שילמתי 200 לירות לחודש וזה לא היה פשוט, אבל מרגע שנכנסו הארונים בגין וארידור לעניין, זה נעשה פשוט מאוד וכל חודש הסכום קטן, וכמובן, שולם על־ידי. בשנה שעברה, הגיעה שארית ההלוואה שלי לסכום הכולל של 2 שקלים. באותו זמן בדיוק הפסיק הבנק לשלוח לי את פינקס־התשלומים ואני, בהגיון הטיפשי שלי, הבנתי שלא כדאי לבנק לבזבז בול בשביל לבקש 2 שקלים, ולכן הם שכחו מהעניין וגם אני כך.

אומנם לפני כמה חודשים קיבלתי מיכתב מאותו הבנק ובו הם כתבו לי שאני חייבת להם 76 שקל עבור ביטוח. מאחר ומעולם לא עשיתי דרכם שום ביטוח, הנחתי שהמיכתב נשלח אליי בטעות, והתעלמתי ממנו.

כל זה עד ליום השישי האחרון, שבו קיבלתי מיכתב מאוד רציני מעורך־דין מאוד מכובד, עם העתקים לכל הערבים שחתמו לי בזמנו על הערבות. על המיכתב הופיע סכום החוב שלי, הלוא הוא 2 שקלים. אבל היה עוד סכום, של 76 שקלים.

הלכתי לבנק וביקשתי שיסבירו לי את העניין. הנה ההסבר: כשראו ראשי הבנק שלא שילמתי להם את 2 השקלים, הם הבינו מייד שאני בצרות כספיות ועל כן, כדי להבטיח את עצמם מאי־תשלום החוב העצום, הם ביטחו את הדירה שלי. הביטוח עלה להם 76 ש"ח, כלומר 76,000 שקל ישן. כלומר 760,000 לירות (לעומת 25,000 הלירות של הלוואתי הבלתי־צמודה).

שילמתי את כל הסכום וברחתי משם כל עוד רוחי בי, לפני שהם יכפילו את הסכום במיספר שנותיי, יחברו לזה את הגובה של אבי ויחלקו לשניים. למה לא? להגיון עקום אין גבולות.

תודה על תשומת־הלב והיזהרו מהלוואות ומביטוחים.

מיסעדה שנעלמה

אתם כבר יודעים שלא קל לי לכתוב השמצות, אבל יש לפעמים שהבן־אדם פשוט לא מסוגל להתאפק.

הנה, בשבוע שעבר הזמין אותי אחי הצעיר לארוחת־צהריים. אחי הצעיר, אם תסלחו לי על הביטוי, הוא מנהל בנק, וכזה הוא לא מבין כל־כך באוכל, אבל לעומת זאת הוא מבין טוב בכסף, ולכן הוא הציע שנאכל ארוחת־צהריים בגריל של מלון דן בתל־אביב. זאת היא מיסעדה שקטה, ושם נוכל להתבודד ולרכל על ההורים שלנו ולאכול טוב במיזוג־אוויר מלא ולהרגיש שנולדנו על הצד המרוח של הפרוסה.

המלצר קיבל אותנו באדיבות. הוביל אותנו לשולחן והסביר לנו שיש להם ארוחה עיסקית במחיר מסויים, וכמובן יש גם מאכלים א־לה־קארט, שהם יותר יקרים. שאלנו מה יש בארוחה העיסקית, והמלצר אמר שיש דגים. כלומר, מי שלא אוכל דגים, לא יכול לאכול ארוחה עיסקית.

הזמנו בשר. אני הזמנתי אומצת אנטריקוט, ואחי הזמין עגל באיזה רוטב. המלצר אמר שאנחנו יכולים לגשת לבר־הסלטים ולקחת משם את התוספות.

בבר־הסלטים היו חצילים מטוגנים, סלט תירס, פילפלים בתחמיץ, סלט תפוחי־אדמה ועוד כמה סלטים, שאף אחד לא היה נראה מגרה במיוחד, לאחר שטעמנו מהם — הסתבר שגם בצדק.

אחר־כך הגיע הבשר. העגל של אחי היה סביר. אבל לא יותר מזה. הוא אכל חצי ממנו. לעומת זאת האנטריקוט שלי היה ממש בלוף. חתיכת־בשר, שמשום מה דפקו אותה בפטיש הזה שדופקים בו שניצלים, ושמעולם לא עמדה אפילו ליד אנטריקוט אמיתי. היא היתה יבשה וקשה כמו סוליה של סנדל בחודש אוגוסט. טעמתי חתיכה אחת והשארתי את הסוליה על הצלחת. כשראה המלצר שהשארתי את כל האוכל, אמר „זה לא מה שרציתי, נכון?" אמרתי לו שזה אפילו לא דומה למה שרציתי, והמלצר רק חייך והלך.

לא יודעת כמה כסף שילם אחי, אבל ברור לי שכל שקל היה יותר מדי. חבל. היתה פעם מיסעדה טובה ושקטה בעיר הזאת ופיתאום נעלמה.

מישפחות בגין: דור הולך ואותו דור בא

ב־22.1.86 היה הד"ר זאב בנימין בגין אורח התוכנית מוקד. הד"ר, שהציג את עצמו כישראלי קורא עיתונים ומפצח גרעינים, ענה תשובות כל־כך מעניינות ונוקבות ואמיצות ומרתקות, שאני רואה לעצמי חובה למסור כאן את תשובותיו עבור האזרחים האומללים שהפסידו את השידור. שאלות שני המראיינים הושמטו, כי הן ממילא לא תרמו דבר להבנת התוכנית.

הנה תשובותיו של הד"ר בגין. פחות או יותר לפי הסדר:

תשובה א': התשובה היא שאני לא יודע.

תשובה ב': לא יוציאו אתכם מאגודת העיתונאים אם לא תשאלו את השאלה הזאת.

תשובה ג': נכון שזכות הציבור לדעת. אבל דרושה לנו דיסקרטיות.

תשובה ד': אתה מניח שאני יודע דברים מסויימים, דרך שיחה פרטית. אבל פלוני לא סיפר לך את הדברים וגם לא הסמיך אותי לספר לך.

תשובה ה': זכות הציבור לדעת איננה מטילה עליי את חובת הבירבור.

תשובה ו': אין לי תשובה לשאלה הזאת.

תשובה ז': עליי קיימת החובה להתחשב בזכותו של אדם לפרטיות.

תשובה ח': מה פירוש להיות בנו של בגין? אף פעם לא הייתי בנו של מישהו אחר.

תשובה ט': אין לי כל תוכניות מיוחדות.

תשובה י': איך אומר גברי, אתה שואל אותי בתור טאייר (צמיג)? אני לא אומר שום דבר אישי.

תשובה י"א: אני לא חושב שמן הראוי להתייחס לזה.

תשובה י"ב: אני לא חושב שהבעיה היא מי אמר מה ומתי.

תשובה י"ג: אני לא יודע. הוא אמר מה שהוא אמר. מי אני שאשבור לו את המילה?

תשובה י"ד: אני לא בטוח שזה הנושא שעומד היום על סדר יומנו הלאומי.

קודם אנחנו

קניתי גרב־ניילון בחנות. לידי היתה אשה שביקשה 20 זוגות. הסבירה למוכרת שבגלל הציפורניים הארוכות שלה היא קורעת זוג גרבים בכל יום — או כשהיא גורבת אותן, או כשהיא פושטת אותן.

שאלתי את הגברת מדוע היא לא לובשת כפפות בשעת גריבת הגרבים. היא אמרה שזה רעיון ממש גאוני ושהיא תספר את זה לחברה שלה, שהיא עיתונאית. כדי שתכתוב את זה בעיתון.

או לפני שההיא מהעיתון האחר תכתוב על זה — קחו אתם.

הודעה לשמנים ושמנות

אין כמעט חודש שאני לא מקבלת מיכתב מאיזו גברת (לעיתים רחוקות אדון) ובו בקשה דחופה ונואשת לדיאטה חדשה ומהפכנית.

פעמיים־שלוש פירסמתי דיאטות שונות שקיבלתי (או גנבתי) מחברותיי, ובזה, חשבתי לתומי, תרמתי את תרומתי הצנועה לשמני ישראל. אחר כך הסתבר אחת מן השתיים. או שהדיאטות לא עזרו, או שאוכלוסיית השמנים בארץ כל הזמן גדלה וכל בוקר מתעוררים להם עוד כמה שמנים שלא יודעים על הדיאטות שכבר פירסמתי. העניין הוא, שכבן־אדם שהדיאטה הארוכה ביותר בחייו נמשכה 8 דקות, אני מרגישה לא כל־כך נוח לתת עצות וכשאני כותבת למשל, „מארוחת־הבוקר ועד לצהריים אין לאכול דבר," זה נשמע לי עצמי כאילו הייתי כותבת: „פרוש כנפיים, עוף לשמיים ותביא חצי קילו רובדבנים."

למה כל הסיפור הזה? כדי להסביר לכם שבכל פעם שאני רואה ספר חדש בנושא הדיאטות, אני צוהלת ושמחה ומאושרת כאילו אני הולכת לקרוא אותו בעצמי וגם לרזות בעיקבותיו.

או הנה יש ספר חדש שנקרא דיאטה (בהוצאת זמורה־ביתן). מחברת הספר, אודרי אייטון, טוענת (בליווי הוכחות מדעיות) שאם מזונו של האדם מבוסס על סובין, יצליח האיש לרדת ממישקלו וגם לשמור עליו לאורך זמן.

חצי הספר עוסק בהסברים והחצי השני הוא תפריטים מיוחדים לדיאטת סובין. כמה מהתפריטים, אגב, נראים לגמרי לא רע. אפילו בשביל סרבני־דיאטות. אם לא ירזו, בודאי לא ישמינו.

תשובה ט"ו: זו שאלה היסטוריוסופית מעניינת. אני לא חושב שיש לי הכלים לענות עליה.

● ● ●

ועכשיו, ד"ר בגין הנכבד, הרשה גם לי שאלה אחת: אם לא רצית לענות לאף שאלה, או אם אין לך מה לומר, או אם אתה מפחד להס־תכסך — למה הסכמת להתראיין במוקד?

מונולוג של יוסף פולק:

„אני בתוך פריג'ידר!"

פולק בביתו
„עשיתי פאשלה. ואני משלם עליה!"

„גונדר מישגה"

מזה שלושה שבועות הוא נמצא במה שקרוי בפיו: תקופת פריג'ידר. תקופה מאוד לא נעימה. שאין לדעת או אפילו לנסות להעריך את המשכה.

מזה שלושה שבועות תמימים הוא מחוץ לענייניים. הוא – שהיה צמוד במשך שנים למכשיר־קשר ואיתורית, והיה בכוננות 24 שעות ביממה.

הזמן עושה את שלו, והוא מתחיל להישכח מהתודעה הציבורית. לרדת מהכותרות השמנות שבהן זכה בעל־כורחו.

בגיל 39, באמצע קריירה מבטיחה, נגזר עליו לשבת בעמדת־המתנה מכאיבה ולנסות ולהעריך אם היא זמנית, או שזהו הסוף הכל־כך מפתיע לקריירה מזהירה, ועליו לשנות כיוון.

יוסי פולק – עד לאחד בינואר מפקד כלא איילון – החליט שלא להתראיין בכל אותה תקופה שבה הופנו הזרקורים אליו, עקב בריחתו של צבי גור. הפירסומים באותה התקופה לא הסבו לו נחת, בלשון־המעטה, ולכן לא חייב את האפשרות להיחשף דרך העיתונות. חוץ מזה היה טרוד בריצות ובלחצים המתחייבים מתפקידו הקודם.

כעת לא חסר לו פנאי. לפגישה הגיע הרבה לפני המועד, לבוש אזרחית, ללא הדרגות של גונדר־מישנה, או כפי שהוא מכנה אותן בציניות „גונדר־מישגה!"

דיבורו חרישי, מהורהר. קשה מאוד לדמיין כעת את מפקד־הכלא הנוקשה, שאפילו האסירים הקשוחים ביותר חלקו לו כבוד והכתירו אותו בתואר „גבר".

הוא עצמו מעיד כי דיבורו חד יותר, אפילו בוטה, בימים כתיקנם. במונולוג כמעט שוטף, שניכרים בו שרידי מוצאו הרומני, הוא מתאר בכנות ראויה־לציון את המצב הבלתי־סימפאטי שאליו נקלע, תוך כדי כך שהוא נזהר שלא לחפש אשמים מצד אחד, ולא להישמע משלים ומזוייף מצד שני. לגבי תפקידו בכלא הוא מתבלבל עדיין בשימוש בזמני עבר והווה ובשימוש חוזר במילה: „אנחנו". שני מישפטים לאחר מכן הוא מציין ביובש שהוא „בחוץ". בעוד אני תוהה. במהלך השיחה. מדוע הסכים סוף־סוף להיחשף. הוא קוטע אותי ומבקש: „רק שלא תעשי אותי כזה מיסכן. מחכה לעבודה."

מחכה לעבודה – כן. כואב – מאוד. מיסכן – לא!

את כל העניין מאוד קשה. בשבוע של הבריחה היה לה ממש קשה. עכשיו קצת הוקל לה, כי המישפחה קצת הרוויחה אותי כבעל וכאבא. אני גם רואב להחזיק אותה בתמונה כל דקה. גם באותן דקות שמתערער לי הבי־טחון, מתערערת התיקווה, ואני חוטף מצב־רוח.

הבנות שלי — יש לי אחת בת 11

ואחת בת 15 — לוקחות את זה יותר גרוע. לקטנה קשה יותר, כי היא לא קיבלה תידרוך מאיתנו מה קורה. הגדולה רומה יותר לי. יש לה פה כזה!

אם את מתרשמת ממני, אל תקחי דוגמה מאיך שאני רגוע כעת. לפעמים יש לי תגובות כאלה שאנשים בורחים ממני. אני לא צוחק. פשוט חד־לשון, בוטה. הבת הגדולה שלי סיפרה לי ששאלו אותה פעם או פעמיים בבית־הספר, והיא תקעה להם כאלה תשובות שנגמרו להם השאלות.

מיכתב־עידוד אחרי פאשלה

ל ש לי עבשיו מין תפקיד־ביניים כזה. אני עוסק בריכוז פרוייקטים ומחכה לבאות.

התפקיד שדובר עליו בשבילי — לארגן כלא — לא נראה לך רציני? אני לא יודע כמה זה רציני. יש לי עוד כמה רעיונות מה אני יכול לעשות. האמת היא שממילא רציתי לעזוב את כלא־רמלה. הייתי שם שנתיים וחצי. הגעתי לשם מכלא דמון. לי לא היתה אף פעם הסבלנות להיות בתפקיד הרבה זמן. עוד לפני פרשת צבי גור ביקשתי לעזוב את רמלה. כעת אני בהקפאה, בפריג'ידר. אני מלא תיקווה שהעניין הזה לא יעצור אותי בהמשך הקריירה שלי. אני מפחד להעריך את סיכויי. אם אגיד לך שזה עלול לעצור אותי — מישהו עוד עלול לאמץ את זה.

אני לא מסוגל להיתקע בתפקיד שולי. זה יכניס אותי לדיכאון גמור. הדבר היחידי המחזיק אותי זה התיקווה שזו עמדת־המתנה בלבד. אולי אני סתם אופטימי, אולי לא.

שאלת אותי אם בשביל פאשלה אחת ויחידה צריך לשלם כל־כך ביוקר. נכון, שנינו יודעים שאילו אסיר אחר היה בורח, ולא צבי גור, על כל האסוסיאציות שהשם הזה מעורר בציבור — כל זה לא היה קורה.

אחת ההפתעות הגדולות שלי היתה ההיסטריה שקמה בציבור. שבוע שלם עסקו ברחוב ובתיקשורת רק בזה. לא פסקו מלעסוק בזה. הבה נאמר שזאת תופעה מוזרה. שילמתי יותר מדי ביוקר, אם כי אני מבין שמבחינת המיסגרת לא היתה לאף אחד ברירה. דווקא בגל־ההיסטריה הזה ציפיתי לתגובות־זעם כלפי, והופתעתי — לפחות בעניין הזה — לטובה. הופ־תעתי ממבול הטלפונים והמיכתבים האוהדים שקיבלתי. לא קיבלתי אף מיכתב כועס אחד: מובן שקיבלתי גם מיכתבים מרגשים מאסירים. שמעת פעם על אדם שעשה פאשלה ומקבל מיכתבי עידוד?

הכי התרגשתי מהמיכתבים של האסירים. הם קראו לי „גבר". נו, טוב. זה המושג שלהם. הם מתכוונים לכך שלא ניהלתי את הכלא בשלטי־רחוק, מהמישרד. הבנתי שצריך לרדת לש־טח. על זה זכיתי בתואר „גבר".

האסיר תמיד ידע את מצבו אצלי. לעולם לא אבטיח לאסיר דבר שלא אוכל לקיימו. כי אם פעם אחת אפר את הבטחתי — אז גמרתי אצלו את הקריירה. זה, אגב, מה שקרה לצבי גור, שהסתבך עם הבטחות.

דווקא הייתי מאוד נוקשה איתם בתחום של פגיעה בסגל או במישמעת. מצד שני: הייתי מסוגל לרדת לפרטי־פרטים, בטיפול בבעיותיו של אסיר.

איזה בעיות? אסיר שאשתו תובעת ממנו גט והוא נלחץ, או אסיר שצריך לעבור דירה, או אסיר שיש לו בעיות כספיות, חובות, או סתם אסיר מדוכא מהאגף שבו הוא נמצא, מהעבודה.

המון, המון בעיות. לאסיר יש כל־כך הרבה בעיות, ויש לו רק כתובת אחת. אין לו ביטוח־לאומי, או קופת־חולים לפנות אליהם. יש לו רק ההנהלה.

„הייתי זקוק לצבי גור"

ל א תמיד יכולתי לפתור את הבעיות, אבל לפחות נתתי להם את ההרגשה שאיכפת לי.

(המשך בעמוד 36)

מ וזר לי. מאוד מוזר לי. פיתאום להיות בחוץ! מין דממה שכואת.

פיתאום אין לי איתורית שמזמזמת בשעות ובמצבים הכי־פחות נוחים. במכשיר־קשר קוראים לי — אני קופץ לענות ושומע פיתאום מישהו אחר עונה במקומי. את ממלא־מקומי מה זה ממלא־מקומי? הוא בעצם מח־ליפי, נקודה.

כשהטלפון מצלצל, אין זה בענייני־עבודה. אלא בעיקר חברים או מכרים המתעניינים בשלומי. צילצלו גם אנשים שאיני מכיר, כדי להזדהות.

מהאחד בינואר, התאריך שבו סיימתי את תפקידי כמנהל־הכלא, הכל אחרת. אני ישן בלילה בלי מתח, בלי חשש שיפריעו לי בטלפונים. אני יודע ששום דבר דרמאתי לא יקרה על הבוקר, בעבודה. אני קם בבוקר הרבה יותר מאוחר מהשעה שהייתי קם קודם לכן. כיום אני יוצא לעבודה ב־8 וחוזר ב־4.30. קודם לכן הייתי מגיע לעבודה כבר ברבע ל־7 בבוקר ועוזב ב־9 בערב, אם לא מאוחר מזה. הייתי פותח את בית־הסוהר וסוגר אותו. פיתאום אני מגיע הביתה מוקדם.

יש לכך גם צדדים חיוביים. יש לי זמן ללכת לסרט, לחדש קשרים עם חברים. לא היה לי זמן לכך בשנים האחרונות. אשתי טוענת שאנחנו בירח־דבש עכשיו.

לא, ברצינות, אשתי דווקא לקחה

פולק (עם כתבת „קול ישראל" ברמלה מנשה) אחרי בריחת צבי גור
„אמרתי לו: אני לא מאמין לאף מילה שלך!"

בקרוב, מאחורי כל מנהל מצליח תמצא "אמרלד"

מערכת התקשורת החדשנית ממשפחת "תדקס" לעסק הדורש מ-2 עד 16 שלוחות

"אמרלד" מערכת התקשורת המתאימה לך במחיר ובגודל

"אמרלד" - הפתרון התקשורתי הטוב ביותר לעסק הדורש מ-2 עד 16 שלוחות.
"אמרלד" - מערכת רב־קווית או מרכזת טלפון רגילה - בהתאם לצרכיך ולדרישותיך.
"אמרלד" - מחאימה לך בגודלה, בתכונותיה ובאפשרויות הרכישה הנוחות שלה:

את "אמרלד" תוכל לרכוש במגוון תנאים נוחים אשר נציגנו ישמח לפרט בפניך ולהתאימם לצרכיך.

"אמרלד" המערכת שחזכור, חסרוך, תנדנד וחייעל את עבודת העסק שלך

ל"אמרלד" מגוון תכונות ואפשרויות שימוש המיועלות את התקשורת בעסק שלך:

- שלוחתך פנויה תמיד
- שירות הודעות
- מרכז הודעות
- מערכת כריזה פנימית
- מגהל - מזכירה
- ניתוב אוטומטי לשיחות נכנסות
- חיוג חוזר
- חיוג מקוצר
- עקוב אחרי.

אלה רק חלק קטן מתכונות ה"אמרלד" - תן לנציגנו להדגים בפניך את שאר האפשרויות והיתרונות של מערכת ה"אמרלד".

"אמרלד" - האמינות של משפחת "תדקס" ושירות תדיראן - אצלך ביום הקריאה!

"אמרלד" הוא הפתרון לבעלי העסקים שחשבו כי ה"תדקס" "גדולה" עליהם. ב"אמרלד" הושקעו הידע והטכנולוגיה שנעשו את "תדקס" למרכזיה האלקטרונית המובילה בשוק.

השירות של תדיראן – חטיבת התקשורת ל"אמרלד" מזכיר את נפלאות חברות הטלפון האמריקניות: יום התקנת ה"אמרלד" - הוא גם יום הפעלתה!

מערך השירות הארצי הממוחשב של תדיראן - חטיבת התקשורת, יספק שירותים שופעים ויחודיים למערכת ה"אמרלד" במסורת השירות האמין של "תדקס".

צלצל עוד היום
24 שעות ביממה 03-9262484

הזמן את נציג תדיראן שיספר לך על ה"אמרלד" ללא כל התחייבות מצידך. יתכן שזו תהיה השיחה האחרונה שלך בטלפון מהדור הישן.

מערכות טלפון אלקטרוניות 8-16-24 לחצנים.

תדיראן חטיבת התקשורת

UR TON

דבר טון

PARIS

מקבוצת לודזיה

TON SU

סורטון

גרנקו & זן

תפעיל את המוח

עכשיו מץ ב־12 תשלומים שקליים צמודי דולר

לוח טיסות | ספורט | מטבע חוץ | קולנוע | רדיו היום | עיקר החדשות

למץ יש מוח של גאון

כשאתה קונה טלויזיה של מץ אתה יודע שאתה מקבל איכות, אמינות ואחריות, כי מץ היא טלויזיה מעולה שהושקעו בה ידע רב, מחשבה מקורית וטכנולוגיה מתקדמת. אבל זה לא הכל: כשאתה קונה טלויזיה צבעונית של מץ אתה מקבל גם מוח.
כן, לטלויזיה של מץ יש מוח, ולא סתם מוח — אלא מוח של גאון.

יש לך שאלה? תפעיל את המוח

מוח — שירות תקשורתי חדש לציבור הרחב. מוח — רעיון חדש ההופך את הטלויזיה הביתית שלך למקור של מידע בתחומים שונים, כן, בלחיצת כפתור וציוד מתאים (מפענח) ולא יקר — יכול כל בעל מכשיר טלויזיה בישראל לקבל בכל שעות השידור של הטלויזיה הלימודית והכללית, מידע שוטף כמעט על כל נושא: חדשות, ספורט, כלכלה, בידור, אמנות, שרותי חירום, שרותים לבתי ספר המשודרים כמו: מתמטיקה, הבנת הנקרא, פרשת השבוע, חינוך מיוחד, זהירות בדרכים וגני ילדים. כמו כן משודר גם מגזין מיוחד לבית ולמשפחה ובו שעשועונים ופינות שונות לילדים, נוער ומבוגרים ועוד ועוד...
אז תפעיל את המוח. עכשיו טלויזיה צבעונית מץ ב־12 תשלומים שקליים צמודי דולר.

יש לך 3 דרכים לרכוש מץ עם מוח

1. על כל תשלום מזומן — אספקה מיידית.
2. תשלום באמצעות כרטיס ויזה, ישראכרט או דיינרס.
שלם 25% ממחיר הטלויזיה במזומן, והיתרה ב־11 תשלומים שקליים צמודי דולר (כולל ריבית שנתית של 38%).
אספקה מיידית.
3. אפשרות ל־24 תשלומים שקליים צמודי דולר + ריבית שנתית של 38%.
• לבעלי כרטיס אשראי "ויזה", "ישראכרט" או "דיינרס" — אספקה מיידית.
כמו כן ניתן לרכוש בתשלומים שקליים לא צמודי דולר.
פרטים נוספים והדגמה במרכז מץ, רח' מדיעין 19 בני־ברק, טל. 03-799114.

לכבוד מץ, ת.ד. 913 בני ברק 51108
אני מעוניין לרכוש טלויזיה מץ עם מוח.
אבקשכם לשלוח את נציגכם לביתי ללא כל התחייבות מצידי.
שם: _____
כתובת: _____
טל: _____ טל. בעבודה: _____

מץ החברה היחידה היכולה להרכיב מוח על כל טלויזיה.

מץ טלויזיה עם מוח

Metz

שנחיים חשבה יפית נינו כי הצילה מחי הפשע את גיל, מי שהיה העבריין הצעיר ביותר בבת־ים – עכשיו הוא ברח שוב וכולם נואשו מגיל בן ה־13, המשוטט ברחובות, ישן בגנים ובמיקלטים ומתחמק מן המישטרה

כולם הרימו ידיים!

מאמצת נינו וגיל על שער „העולם הזה" (9.5.84)
פינת־חי בחולות: חמור אחד וגם –

לפני שנתיים היתה יפית נינו המאושרת באדם. אחרי שבנה נפטר לפני שנים אחדות, והיא נותרה ערירית, התקשרה לגיל בן ה־11, שהיה העבריין הצעיר ביותר בבת־ים. הקשר העדין שנרקם בין השניים היה מבטיח ומרגש.

גיל (שם בדוי. בגלל היותו קטין, אסור שמו האמיתי בפירסום) ברח אחרי שפורסמה הפרשה לראשונה בהעולם־הזה (9.5.84), התקשרה אחת הקוראות למערכת וביקשה לתרום גור־כלבים לגיל, כדי לשמח אותו.

במשך חצי שנה הלך הכל כשורה. נראה היה כי גיל מצא את המקום שחיפש כל חייו. הוא אהב מאוד את החדר היפה שסידרה לו יפית ואת כלבתו החדשה. הוא ניתק לגמרי מה־מיבתו לפני שנים. הוא התגורר במוס־דות ולעיתים לן במיקלטים בעיר. הוא נהג לגנוב מכוניות ואופנועים, ועשה צרות למישטרה.

בגלל גילו הצעיר, לא היתה למישטרה בעצם כל דרך אפקטיבית לנהוג בו. הוא היה בורח מכל מקום שאליו נשלח, וחזר לשוטט ברחובות וללון במיקלטים וחצרות. כאשר הגיע לראשונה למיספרה של יפית בבת־ים, היה זה בנסיון לגנוב מהחנות חגורה שמצאה חן בעיניו. אבל הוא המשיך לחזור לשם ולשוחח עם הספרית הנאה, ואחרי זמן מה עבר להתגורר בבית־ה.

יפית עשתה הכל כדי להחזיר את גיל למוטב. היא קנתה לו בגדים ומת־נות, לקחה אותו לחופשות באילת, סידרה שייכנס ללמוד בבית־ספר מיוחד, ואף קיבלה הסעה לשם כך.

חברה של פושעים צעירים שאותה הכיר קודם, והיה מזמין חברים מכיתתו למסיבות שערך. התיקוות היו גדולות ויפית היתה מאושרת.

חופש בחולות

כדי להרחיק את גיל עוד יותר ממרכז העיר, החליטה יפית, לפני שנה, לעבור לדירה בנאות־יהודית, בחולות בת־ים. שם עוד לא הכל בנוי, שטחים גדולים של חולות ומרחבים נתנו לגיל הרגשה של חופש. כאשר ביקש גיל לקנות בעלי־חיים, קנתה לו יפית חמור, וגיל בנה פינת־חי בחולות. הוא גידר את המקום, שתל צמחיה והביא לשם כיסאות והיה עושה שם ימים שלמים בגידול כלבים, ארנבונים ותרנגולות.

אבל היה זה דווקא המעבר לשכונה החדשה שהשפיע לבסוף לרעה על גיל. בגלל ריחוקה של השכונה מבית־הספר שבו למד. סירבה העיריה להמשיך לתת לו הסעה. הוא נאלץ לנסוע מדי יום בשלושה אוטובוסים לבית־הספר.

גיל לא עמד בכך. בכל נסיעה כזו היה רואה משהו שמשך את תשומת־ליבו וגרר אותו לרחוב. הוא היה יורד מהאוטובוס למראה כל כלב משוטט או אופנוע מהיר שחנה ברחוב, ואחר־כך התבייש לחזור הביתה ולספר ליפית כי לא היה בבית־הספר. דבר גרר דבר ולבסוף נעלם גיל מהבית לתקופה של שבועיים.

הפעם היתה זו המישטרה שהחזירה את גיל. הוא נעצר כחשוד בפריצה לגן־ילדים. לבית־הספר לא רצו לקבלו בחזרה, וגם הפסיכולוג שטיפל בו הרים ידיים. „לא נוצר בינינו קשר," אמר.

יפית ניסתה בכוח האהבה להחזיר את גיל הביתה, אבל הוא ברח שוב, וה־פעם נעצר כחשוד בפריצה וגניבת תכ־שיטים. שבוע היה עצור בבית־המעצר באבו־כביר, ואחר־כך נשלח למוסד ס־גור. אך הוא ברח גם משם.

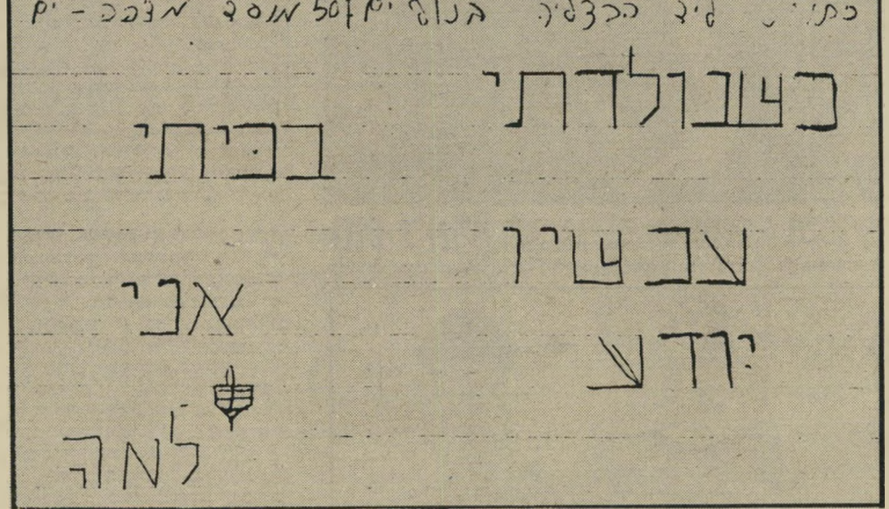

המכתב של גיל מהמוסד
– כלבים, ארנבונים ותרנגולות

נשיקה ובריחה

מועד בר־המיצווה של גיל הת־קרב, ויפית תיכננה לחגוג אותו באולם, בחגיגה גדולה. אבל גיל נעצר שוב ונשלח למוסד מיצפה־ים, לאגף הסגור. יתכן שלא היה מצליח לברוח מהמוסד הזה, אולם בגלל קשיי־תקציב, נשלח גיל באוטובוס יחד עם מדריך לבית־המישפט לנוער בתל־א־ביב. בדרך, בין אוטובוס לאוטובוס, כ־רח שוב. במיכתב ששלח גיל ליפית מהמוסד, הביע את סיבלו: „כשגולדתי, בכיתי. עכשיו אני יודע למה."

מאז, זה ארבעה חדשים, משוטט לו גיל בן ה־13 ברחובות, ישן בגנים ו־במיקלטים, ואינו מעז להתקרב לביתה של יפית.

„מה, אני צבי גור? רצחתי מישהו?" שאל בייאוש. הוא חי בתחושה כי המישטרה מחפשת אותו כל הזמן ורוצה להחזירו למוסד הסגור.

„מה אפשר לעשות?" שואלת יפית. „כולם הרימו ידיים, לאף אחד לא איכפת מה קורה לגיל!" גם יפית אינה יודעת מה עוד תוכל לעשות למענו. גיל מגיע אומנם מפעם לפעם לביתה לדקות ספורות, אוכל משהו, נותן לה נשיקה וברח. הוא יודע כי המישטרה מגיעה לביתה של יפית מפעם לפעם כדי לחפשו.

„אין לי לב להסגיר אותו כאשר הוא בא לכמה דקות," אומרת יפית, שעו־מדת גם היא להרים ידיים, אחרי שפיתרון אינו נראה באופק.

אילנה אלון

הווי

נפולת תחושות

בניו־יורק גילה מחקר בין יורדים מישראל כי בעייתם העיקרית של היורדים היא, לדיבריהם, בדידותם ה־חברתית: „בין השכורים, אנחנו לבנים: בין היהודים האמריקאיים, אנחנו לא רצויים; ובינינו לבין עצמנו, אנו מגלים חשדנות איש לרעהו."

* * *

המיספר שחייגת...

ברחובות אסר שופט מקומי את הפצת מדריך־הטלפונים החדש של העיר, מכיוון שמוזל שם תחנת־מוניות אחת בעיר הופיע, בשגגה, מיספר הטלפון של תחנת־מוניות מת־חרה, והתוצאה היתה שלקוחות אשר ביקשו שרות מן התחנה הראשונה, קיבלו אותו, אחר ההזמנה הטלפונית, מן התחנה השניה.

* * *

הכל בסיידר

בתל־אביב הודיעה מועצת הפי־רות כי הישראלי הממוצע אוכל בשנה כ־25 קילו תפוחי־עץ; כ־22 קילו פרי־הדר; כ־15 קילו בננות וכתישעה קילו ענבים.

* * *

אבן לא מאסו הבנים

ירושלים פסק רב ראשי לשעבר כי המישחק באבני לגו מותר לילדים בשבת, מכיוון שהבניה בעזרת אבני־צעצועים אלה, המועמדות להרי־סה מיידית, היא בניה לשעה, שאיננה נחשבת למלאכה, מסוג המלאכות האסורות בשבת.

* * *

עכבראש

רמת־גן גילו חוקרי אוניברסיטת בר־אילן במחקר שערכו בחולדות, כי הזנתן של החולדות במאכלים המכילים ברזל, סויה, ביצים, עוגות ושוקולד מבטיחה את כושר הלמידה והזכירה של החולדות. החליטו לפתוח בניסויים כדי לברוק אם תפריט זהה גם יעלה את מנת־המישכל אצל בני־אדם.

* * *

מתים יקרים

בתל־אביב נמכרו במכירה פומ־בית 240 פריטי יודאיקה. ביניהם ספר־תורה עתיק ב־12 אלף דולר; הגדת־פסח עתיקה ב־36 אלף דולר ופנקס־נפטרים עתיק של חברה קדישא ב־155 אלף דולר.

* * *

מה חשב המחשב

בתל־אביב פירסם צהרון ידיעה על „ישיבת ועדת שרים, שחזרה מילה במילה על ידיעה זהה שפורסמה באותו צהרון שבועיים קודם לכן, ומשחקרו ברבר התברר כי הקלדנית התורנית שכחה למחוק מזיכרון מחשב־הדפוס של העיתון את הידיעה אחרי פירסומה הראשון והיא נפלטה מן המחשב בשנית, בשלמותה, עומדה בעיתון והודפסה, כשקלדנית אחרת הזינה, שבועיים לאחר מכן, את המחשב במילות המפתח „ישיבת ועדת שרים".

הסוודרים לחורף 1986 הם ססגוניים, רחבים, ואורכם מהירך ומטה — בסיגנון שימלת־מיני

ענקי הסוודרים

בעיקר לשעות־הערב ולארועים חגיגיים. לדוגמה: סריג בעל גוון כסף עם חצאית שחורה ארוכה ונעלי־כסף בעלות עקב גבוה. כשסרט־כסף על השיער או שושנת־בד מוכספת על השיער תורמים למראה המושלם.

ביקור בחרמון

מי שעדיין אוהבת לסרוג וזוכרת כיצד, תוכל לפתח את דימיונה ולהיעזר ברעיונות האופנתיים הניתנים בחוברת־הסריגה של אופנת פולגת. ההוראות ברורות והמודלים מגוונים. כשהדגש הוא שילוב הצבעים הססגוני, העושה כל פריט לבגד מיוחד ויוצא־דופן.

המתחילות יכולות לסרוג חולצת־סריג ללא שרוולים. אפודה כזאת נסרגת במהירות ונלבשת מעל לחולצה גדולה ומשמשת כפריט נהדר ליצירת מראה־שכבות זרוק. ומי שמתגעגעת לסיגנון הצמות בסריגה, תוכל לקבל גם הוראות צמתיות.

כדי לסרוג חולצה מיוחדת והדורה כדאי להשתמש בשילוב של שני חוטים בצבע אחד, אך בעובי ובמירקם שונה, כדי ליצור שקיפות שונה בסריגה. ולבעלות כתפיים בריאות וזרועות מרופדות מן הראוי לסרוג סוודר יָפֶה שהדגש בו הם שרוולים רחבים ברוחב של עד המותניים, כשה־שרוולים נופלים בחופשיות ומשווים מראה יחודי לסוודר.

סוודר עבה וחם לימים קרים באמת. יחד עם סוודר־תאום לבן־הזוג, בסיגנון היוניסקס. הוא דגם השחי־מת —

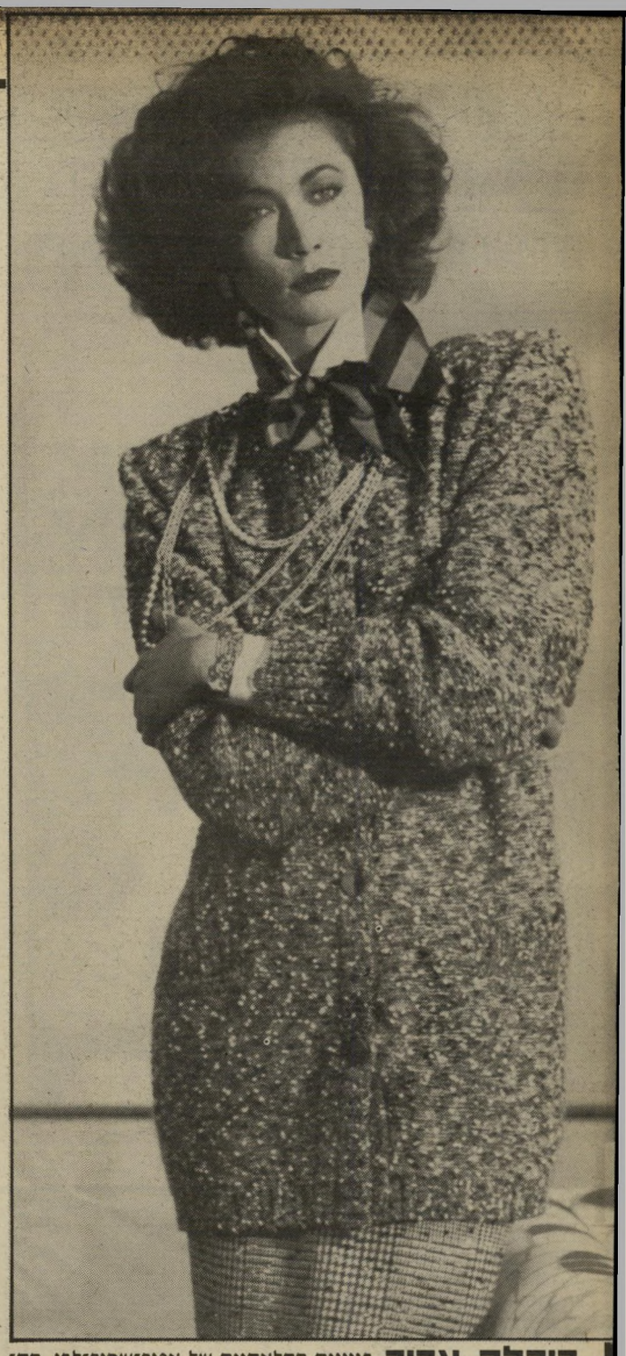

בוקלה ארוך בגוונים הקלאסיים של אפור־שחור־לבן. הסוודר בסיגנון ז'קט־מעיל, עשוי עבודת־יד. הדוגמה פשוטה ואופנתית. הצווארון עגול ועם כפתורים יפים בחזיתו.

חוץ לארץ גם באירופה וגם בארצות־הברית סיגנון הסוודרים זהה: הם גדולים, רחבים וארוכים, מהירכיים ומטה. הגוונים: לבן, אדום, סגול, צהוב, כתום וטורקיז. הסוודרים נלבשים מעל למיכנסיים צרות והדוקות, או מעל חצאית מיני חושפנית, בטעם האישי של הלובשת.

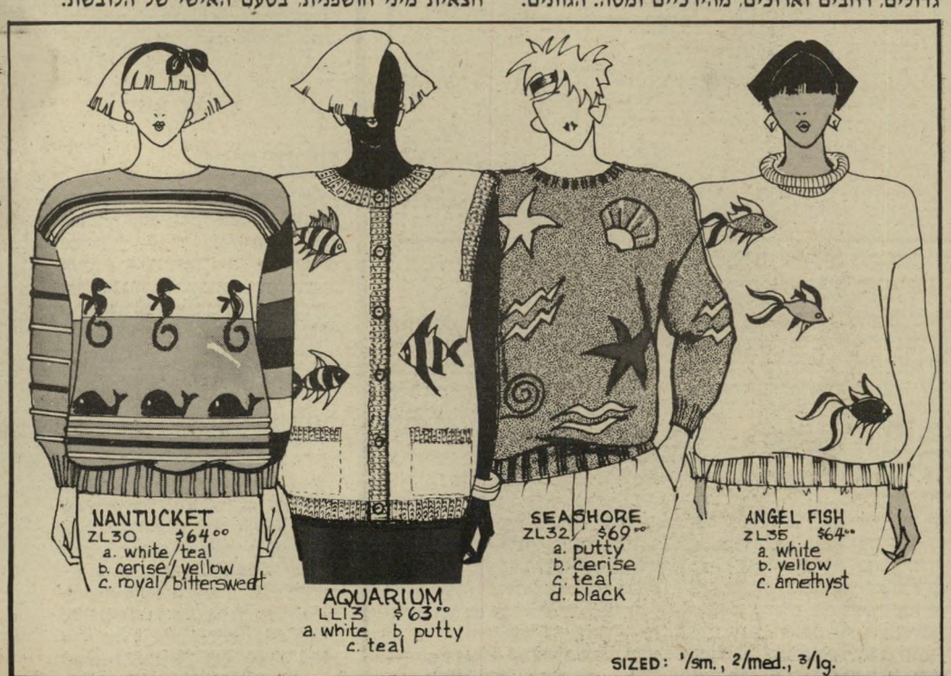

מה נשתנה החורף הזה מהחורף שעבר? שבחורף שעבר היו הסוודרים פשוטים וחלקים יותר במראם, והחורף הזה הם יותר מתוחכמים, גיאומטרים ובסיגנון ז'קארד. הסוודרים הם ארוכים וגדולים יותר, חלקם ממש ענקיים, והם מופיעים בכל צ'יבעי־הקשת האפשריים — סגול, אדום, טורקיז, ירוק, חרדל, כחול, צהוב, כתום. לא עוד חורף עצוב וקודר של שחור, חום ואפור.

הסריגים הם ארוכים, מתחילים מתחת למותן ומגיעים עד הירכיים ואפילו מתחתיהם. הם נלבשים על חצאית צרה וארוכה או מעל לחצאית מיני בגיזרת שפופרת צרה. המהדרין אף לובשים מתחת לחצאית המיני מיכנסי סריג, טריקו או לייקרה צמודים בגוון תואם.

סריגים בסיגנון צעיר שכזה עיצבו ירדנה זיו ואילנה כרמלי לראש אינדיאני. זוהי אופנה חתיכית, המתאימה לגוף דקיק ושדוף. כי הרי כולן יודעות, או צריכות לדעת, שצמר הוא גם מחמיא וגם מגלה עודפי־שומן השוכנים בחגורות הבטן והירכיים, ומי שרוצה ללבוש דגם כזה וקוקה לדיאטת־רצח, או שעליה ללבוש את הסוודר הארוך, הגדול והרחב לא על חצאית מיני או מיכנסיים צרים, אלא מעל למיכנסיים ישרים או חצאית־קפלים קלאסית.

הסריגים האופנתיים האלה מופיעים גם בגוונים מתכתיים, בסריגים השזורים חוטי לורקס, כסף, זהב, ירוק וכחול, כשדגש נוסף מושם על הכתפיים המרופדות. רגמים אלה מתאימים

שח־מת סוודר יוני־סקס עבה בסריגת־יד. לו ולה. עם משבצות שחור ולבן.

רעיונות שונים לסורגות החסרות מוסגים: חוץ: צדפות ושמש. כל מה שקשור לים יכול

לשמש כרעיון לסוודר, ממנו ניתן ליהנות גם בראשית האביב, בתנאי שהצמר לא יהיה עבה מדי. אפשר גם לפרום סוודרים משנים עברו ולסרוג סוודר חדש.

קליאופטרה היא רק התיסרוקת, אבל ה־סוודר הוא בסיגנון גיאומט־רי בשלושה גוונים – כתום, אדום, צהוב. בציור: משבצות־משבצות — בגודל תואם ובשבי גוונים, כגון כחול ושחור, צהוב ושחור או אדום ולבן.

בשילוב כובע־צמר חם, כפפות ושאל גדול שייכרך מסביב לצוואר.

סוודר דומה לו ולה, דומה אך לא זהה. את הסוודרים האלה עיצב האיטלקי רנסו פאביני, וניתן לרוכשם בחנויות המובחרות בניו־יורק, לוס־אנג'לס ודאלאס.

חתלתולה פאריסית המושכת תשומת־לב. סוודר אנגורה לבן, עם צווארון־גולף עשיר ועם אפליקציה של חתלתולה מעור חום בחזית. הסוודר הזה נראה נהדר מעל למיכנסי־עור חומים.

גם חלק וגם מעוטר: סוודרים בסיגנונות שונים ולכל טעם, בעיצוב ראש אינדיאני. הסריגים עשויים מאה אחוז אקרילן, אינם מתכווצים ואינם נמתחים ועם צעיפים בצבעים טוגדים.

אורנה גלזר חלוץ ראוה

ויוקרתי.

הדוגמה היא בדרך כלל חלקה, בגוונים שחור, לבן או אפרסק, השרוול הוא רחב, הצווארון הוא עגול, ועליו רוקמים פריטים נוצצים כלשהם — אבנים, פאייטים או סיכות העשויות נוצות.

גם אם משאירים את הסוודר חלק וטיבעי כמו שהוא, מקפידים בעולם הגדול לצרף לו שרשרת זהב או פנינים וצעיף קטן מסאטן, והתוצאה היא סוודר מרהיב ואופנתי לשעות־הערב ולהופעות חגיגיות.

סריגת־יד יכולה להועיל, בתנאי שסורגים בשילוב שני חו־טים בצבע אחד, אך בעובי ובמירקם שונים, על־מנת ליצור שקיפות שונה בסריגה. עם צווארון שאל – התוצאה: סוודר יפהפה.

זיקארד סוודר בסריגת ז־קארד, כשהסריג משולב בלורקס־כסף ובגוון שחור.

אפשר לנצל סוודר כזה אפילו לביקור בחרמון ולסקי.

ליחו של צמר־הבוקלה העבה, היפה והחם, עדיין לא נס. הוא טוב ואופנתי לסריגת סוודר רחב. ששרוליו עט־לפיים וצווארונו עגול, גולף או פולו ומעליו, בגוון תואם, סוודר גדול בסיג־נון מעיל. גם הוא מבוקלה וכפתוריו עשויים עץ. עור או כל כפתור יפה אחר.

אורך הסוודר מאיזור הירכיים ומטה. וזהו סוודר רב־תכליתי שיאריך שנים מבחינת איכותו וסיגנונו.

ולבסוף — סוודר אפשר גם לפרום. אם יש סוודר כזה, שמצבו עדיין טוב וציבעו אופנתי, ניתן לפורמו ולסרוג מן הצמר משהו קצת יותר אופנתי וחד־שני.

אגב, בנושא הפרימות: אפשר לפרום גם כמה סוודרים קטנים של הילדים שגדלו ולסרוג מהם סוודר אחד גדול.

ומה בחו"ל? באירופה מעדיפות הנשים לקנות סוודרים ספורטיביים מוכנים בסיגנון ז'קארד ואם הן כבר סורגות, זה כבר חייב להיות משהו מיוחד. כמו צמר אנגורה או מוהר יקר

ח"כ מיכאל איתן מסביר מדוע הוא מתנגד לעונש־מוות, לכהנא, לוויתור על עבר־הירדן המיזרחי ולפרובוקציות בהר־הבית, לעלייתם של כוכבי־טלוויזיה כמו בנימין בגין הבן ולשפיכת דם למען שיטחי־אדמה

„גדלתי על המאבק במימסד, המאבק לומר דברים שהם לא פופולאריים במימסד של שנות ה־50"

„בגין הצעיר יהיה תוספת־כוח, אבל גורל תנועה לא יכול להיות מוחנה בלידתו של כוכב בן־לילה"

ראיינה ענת סרגוסטי

„אחד הדברים שתרמו לעיצוב אישיותי היה ,העולם הזה' בשנות ה־50 וה־60"

„אם ננהיג עונש־מוות ניצור הזדהות עם מאבקי המוצאים־להורג, וניתן מימד הירואי למעשים שהם שפלים"

„הליכוד הלך ליזמים ביהודה ושומרון והתרים אותם. אם יש בזה עבירה פלילית, הם צריכים לעמוד לדין"

„מטרתו של כהנא אינה לפגוע בערבים. מטרתו האמיתית היא ליצור מדינת־הלכה תיאוקרטית"

„אינני חלוים בכוכבים כמו בנימין בגין!"

כשנולד מיכאל איתן, היום חבר־כנסת מטעם תנועת החירות, הוא שקל 4 וחצי קילו. הוריו קראו לו מיכאל, אך בתקופה ההיא, 1944, נהוג היה לתת לרך הילוד שני שמות, כך מספר איתן בעצמו, זה היה מעין סימן למעמד ולחשיבות. הרופא המיילד המליץ לתת לו גם את השם איתן, כי הוא היה תינוק בריא וחזק. כך נקרא תינוק קטן בעל עיניים כחולות יוקדות בשם הארוך מיכאל איתן הירשפרונג (בגרמנית: ניתוך הצבי). לימים, כשהחליט שפניו מועדות לפוליטיקה, חשב שהשם הירשפרונג אינו מתאים לפוליטיקאי מן הדור החדש, והוא השמיט אותו משמו. כך הפך איתן לשם משפחתו של מיכאל.

איתן נבחר לכנסת לפני שנה וחצי, אך לעיתים נדמה כאילו הוא מכהן כבר לפחות בקדנציה שניה. במעט הזמן שהוא מכהן בבית־הנבחרים הישראלי הספיק ח"כ איתן לעשות לא מעט כותרות בעיתון. להתבלט לא פעם מבין חבריו למיפלגה ואף מבין חברים מסיעות אחרות. הוא אינו שוקט ואינו נח, הוא עסוק כל הזמן בפעילויות, מצהיר הצהרות, נואם נאומים. אלה בדרך־כלל יוצאי־דופן, בעיקר בהשוואה לחברים אחרים במיפלגתו. דיעותיו אינן הדברים הרגילים שנהוג לשמוע מפי אנשי חרות והליכוד. הוא מפתיע כבעל מחשבה עצמ־אית בנושאים רבים, מהם חשובים, ועקרו־ניים.

הוא מדבר בצורה ברורה, מסביר את דבריו בהיגיון כמעט קר, מרצה באריכות על כל נושא ונושא עד שהוא בטוח שדבריו הובנו כראוי.

כשביקשתי לראיינו, הציב מיכאל איתן תנאי, שעליו אינו מוכן לוותר – הוא אינו מדבר על דברים אישיים. אינו מוכן לערב את מישפחתו בעיסוקיו הפוליטיים. הוא מוכן לדבר רק על השקפת־עולמו, על עק־רונותיו, על דרכו הפוליטית, על מחשבותיו ומעשיו. בשום אופן לא על דברים אישיים, בשום אופן לא על מישפחתו. זה, כמו שהסביר לי, כלל וסייג שהציב לעצמו כש־החליט לצעוד בכיוון הפוליטי, ובינתיים לא סטה ממנו.

הפגישה, לכן, נערכה במישרדו שבמצו־דת־זאב בתל־אביב, ולא בביתו הפרטי. לכן גם אי־אפשר היה לשכנעו להצטלם ביחד עם אשתו וילדיו. אותם הוא מנתק מעולמו הפוליטי.

● אילי נתחיל מהופעתך של בנימין

איתן במהומה במרכז חרות

"אני ערכתי את המחקר על ההקבלה בין הצעות כהנא והחוקים הנאציים"

זאב בגין במישדר "מוקד" בטלוויזיה ובדברים שאמר על אריאל שרון.

זו היתה שתיקה רועמת. האמת היא שההופעה שלו היתה מרשימה, לדעתי. אני לא מכיר אותו אישית, ומעולם לא דיברתי איתו יותר מכמה מילים.

אני מאמין שהוא יהיה תוספת כוח לחרות, אם הוא יצטרף. אבל גורל של תנועה פוליטית לא יכול להיות מותנה בלידתו של כוכב בן־לילה בתוכנית־טלוויזיה.

● משום מה בתנועת־החרות יש הרבה בנים של — כמו דן מרידור, עוזי לנדאו, רחל קרמרמן. מדוע זה?

אני חושב שמקבלים חינוך טוב בבית.

● התופעה קיימת פחות, אם בכלל, במיפלגות אחרות.

אני לא בטוח. אולי נבדוק. במערך יש עוזי ברעם, שהוא בנו של משה ברעם, ואולי זהו. מבין הצעירים, אבל אין להם הרבה צעירים.

● אתה חושב שזה טוב, יש לבנים האלה נקודת התחלה יותר מתקדמת מאשר לצעיר אחר?

כן, אני חושב כך. יכול להיות שלמושג מישפחה לוחמת יש השלכה גם על דור הבנים. אני זוכר בוועידה ב־1971, כשהיתה התמודדות בין עזר וייצמן למנחם בגין, רוב הצעירים הלכו עם וייצמן. בגין קצת נפגע, ובאחד הנאומים שלו אמר: "מה קרה, בתנועת החרות אין צעירים? לנו אין צעירים?" והתחיל לסקור — בנימין זאב (בנו שלו), אריה נאור, דן מרידור.

אני מנסה לנתח אובייקטיבית. אני חושב שבתנועת האופוזיציה, הנלחמת למען עקרונות — ולא חשוב כרגע אם זה ימין או שמאל — הרמה המוסרית חזקה יותר מאשר במיפלגת־שילטון. אני מאמין בעיקרון ששהות ממושכת בשילטון גורמת להסתאבות.

● גם אצלכם?

אני מאמין שגם הליכוד שונה היום מתנועת־החרות בשנות ה־50 וה־60.

● שונה לרעה?

מהבחינה הזאת — לרעה. וזה טיבעי ומוכר כחוק חברתי, החל על כל אירגון ההופך להיות מאופוזיציוני לגוף שולט. זה מזכיר את המאמר של אחד־העם נביא וכהן. אם עוקבים אחרי התנועה, רואים איך הופך נביא להכהן צעד אחר צעד, עד שהוא חותם על הסכמי קמפ־דיוויד.

● אתה היית נגד ההסכמים?

הייתי או בעד. אבל לא הייתי ח"כ, שיקול הדעת שלי היה שונה וגם, הכי חשוב, עברו מאז שמונה שנים, ויכול להיות שגם בגין היום היה דורש שינוי מסוים במיסמכים.

הדברים החמורים הם המעמד שנתנו לירדן בהסכמי קמפ־דייוויד. העומד בסתירה מוחלטת לתיאוריה החרותניקית והז'בוטינסקאית בעניין מדיניות שצריכה לחתום על שלום בין יהודי ארץ־ישראל לערביי ארץ־ישראל ולשלול את הלגיטימציה למישטרו של חוסיין בירדן. לירדן לאומית לארץ־ישראל. גם האמנה הפלסטינית רואה כנקודת־מוצא את הצהרת־בלפור ב־1917, כי הם טוענים שזה נעשה על־ידי האימפריאליזם הבריטי.

מקובל שזו נקודת־מוצא, והיא מדברת על כך שארץ־ישראל שמשני עברי־הירדן היתה יחידה אחת ותמיד הירדן היה במרכז הארץ הזאת, ולא הגבול שלה.

בשלב הזה נכנס מיכאל איתן לתיאור מפורט, שאותו הוא מעגן בדבריו של זאב ז'בוטינסקי, שכתב עוד ב־1924 על שני עמים היושבים בארץ ישראל – יהודי ארץ־ישראל וערביי ארץ־ישראל. לפי דבריו אלה, אין להכיר בשילטונו של חוסיין בן טלאל בן עבדאללה בן חוסיין שהוא, לדבריו, תאונה היסטורית כתוצאה מאינטרסים של מדינות מערביות שונות. קיומה של ממלכת־ירדן מסבך את העניינים, מכיוון שאחרת, אילו היו מדברים רק על שני העמים ש'בוטינסקי דיבר עליהם, אפשר היה להגיע לפיתרון הסיכסוך בתוך זמן קצר.

הוא ממשיך ומחלק את הערבים בישראל (ישראל שלו הכוללת את שטח מדינת־ישראל, את הגדה המערבית ואת ממלכת ירדן, או "עבר־הירדן המיזרחי"), לכמה קבוצות, ומסביר באופן ההגיוני והקר שלו מדוע אי־אפשר להגיע לייצוג שישקף את כל הקבוצות והגופים השונים, בעלי ההזדהויות השונות. "גם אצלנו," הוא מסיים את הקטע הזה, "יש דעות שונות, אבל אנחנו נותנים לגיטימציה לממשלה הנבחרת. שם אין עם מי ואין על מה לדבר. שום הסכם לא שווה את הנייר שחותמים עליו, והם אפילו אומרים זאת מראש."

● אבל אין להם מדינה.

כשעלה עניין הקמת המדינה שלנו, אצ"ל ראה בזה ויתור על חלקי מולדת, ראה בזה בגידה, אבל הוא קיבל את ההחלטה ועמד מאחורי בן־גוריון. הפרישה, בזמנו, היתה פרישה בערבון מוגבל, וזה לא המצב שקיים אצלם עכשיו.

לדעתי, בגין עשה טעות בכך שהכיר במדינת־ירדן ונתן לה לגיטימציה מלאה, ובהסכמי קמפ־דייוויד הפך אותה לצד באוטונומיה. ז'בוטינסקי אמר שהבעיה תיפתר כשתהיה מהגיגות ערבית ארץ־ישראלית.

● נחזור לרגע אחורה. אתה דיברת על הארץ, אבל לא הזכרת את הצד הדתי. אתה לא מתייחס אליו?

על זה אין ויכוח, על זכותנו על ארץ־ישראל. הוויכוח הוא עד כמה אנחנו צריכים לוותר על זכויות היסטוריות שלנו כדי לקיים את מדינת־ישראל.

דבר ראשון: כל ויתור על חלקים מיהודה ושומרון צריך להשקל באותה מידה כמו ויתור על תל־אביב או על נהריה או על הגליל.

דבר שני: אנחנו, חסידי ארץ־ישראל השלמה, נעשה כל דבר כדי ששיטחי ארץ־ישראל לא ימסרו לשילטון זר, ואנחנו מאמינים שהעמדה העקשנית שלנו לא רק שלא שוללת את השלום, אלא מקרבת אותו.

מצד שני, השיקולים שלנו הם פרגמאטיים, לא משיחיים, ולא מצדדים בכיוון של הקרבת הכל למען ערך ערטילאי היסטוריוסופי המתגלה במילה החשובה, אבל לא יותר מזה — מולדת ושיטחי־אדמה.

● למה אתה מתכוון כשאתה אומר שתעשו כל דבר כדי ששיטחי ארץ־ישראל לא יימסרו לשילטון זר?

נתתי את הגבול.

● הגבול הוא דם?

אנחנו לא צריכים לפרוס תוכניות וקווים אדומים. אני רוצה להרגיע, שהשיקולים שלנו הם לא שיקולים בלתי־דיאליסטיים. אנחנו לא מונעים על־ידי ערכים שעבורם אנחנו מוכנים לקדש כל מטרה.

מיכאל איתן מרבה לעגן את דבריו בדוגמות היסטוריות, בסיפורים מן העבר, בעובדות ובמובאות, בעיקר משל ז'בוטינסקי, בניגוד להרבה פוליטיקאים אחרים, השולפים תשובות ואידיאולוגיות מן המותן, ברור שאיתן קרא וחשב על מה שהוא מדבר, גם אם דבריו נראים קיצוניים לציבור מסויים בארץ, גם אם הוא משמיע דברים הצורמים לאוזניים רבות, הוא משתדל לבסס אותם על הגיון. הגיון שלו, שבו יש אוצר מילים מיוחד, שבו הגדה המערבית היא יהודה ושומרון, שבו ההתנחלויות הן ישובים יהודיים שהוקמו בחלקם למען הביטחון, שבו אין עם פלסטיני אלא ערביי ארץ־ישראל, שבו ארץ־ישראל מתחילה בים ומשתרעת גם בגדה המיזרחית של נהר־הירדן. הוא מדבר בשפה אחרת מהשפה שבה משתמשים אנשי השמאל במדינה ומחנה־השלום.

● למדת היסטוריה, שאתה מרבה כל־כך להשתמש בדוגמות היסטוריות?

לא, למדתי מישפטים. אבל אני חי את הדברים. הידע שלי הוא מתוך קריאה.

● פוליטיקאים מרבים לדבר דיבורים ריקים.

זו לא אשמתי.

אני מוכרח לומר, שאחד הדברים שתרמו לעיצוב אישיותי היה העולם הזה בשנות ה־50 וה־60.

● אתה גדלת בבית שמאלי?

לא, אבל בבית פתוח. העולם הזה זה העיתון שגדלתי על ברכיו. המאבק במימסד, המאבק לומר דברים שאינם פופולאריים, נגד המימסד של שנות החמישים, של מה שנקרא מנגנון החושך, שבמידה מסויימת קיים גם היום. שורת המתנדבים, פרשת קאסטנר, אלה דברים שכנער אני מאוד הזדהיתי איתם, ואני חושב שהם תרמו הרבה למדינת־ישראל.

אני רואה דברים שהם זועקים לשמיים. מדינת־ישראל במובנים רבים משועבדת למגנונים מצומצמים, ששום מדינה בעולם לא היתה מרשה להם להגיע לרמה כזו של שליטה.

● למשל?

נושא חברת־העובדים, ההסתדרות, מועצות הפועלים, קופת־חולים, ספורט ואפילו תרבות ואמנות. כל הדברים האלה נמצאים בהשפעה חזקה של מיפלגה מסויימת, ודמוקרטיה באופן מעשי לא יכולה לסבול ריכוז עוצמה.

לפני שבועיים שאל ח"כ איתן שאילתא בכנסת, ובה היקשה בעניין הכספים שמת־כוונת הממשלה להזרים לסולל־בונה. איתן טען שהחברה עומדת לפני פשיטת־רגל, ואם כך הדברים, יש להכריז על פשיטת־רגל ולא להחיות את החברה בכוח. הוא הסביר שהחברה קיבלה הלוואות ענקיות מבנק־הפועלים. ויש סכנה שבנק־הפועלים גם הוא עלול להתמוטט.

שימעון פרס, ראש־הממשלה, שהשיב על השאילתא, יצא מכליו. הוא צעק עליו שאינו יודע על מה הוא מדבר, שאינו בקי בחומר, שהוא אומר דברים לא נכונים וזרק לעבר ספסלי חרות הערות על פרשת גזל־הקרקעות והתרומות לקופת מיפלגתם מידי ה־ספסרים.

ראש־הממשלה היטעה ביודעין את הציבור בתקיפה שלו. הוא אמר שסולל־בונה לא דורשת כסף מהממשלה, הם דורשים שתינתן להם רשות להביא כספים מחברות־הבת שלהם בחו"ל.

„ברגע שעמדנו מול האורות וסירבו לתת לנו להיכנס, היינו צריכים לחזור על עיקבותינו וללכת משם"

על־כך הגבתי ואמרתי, שאם אלה פני הדברים, אני מוכן לאכול את הכובע ולהתנצל. אבל האמת היא שמה שסולל־בונה רוצים זה קבלת הלוואות בחו"ל, תוך מתן ערבויות של בנק־הפועלים או של המדינה.

כשהוא מדבר על הדברים האלה הוא מתרגש ועיניו הכחולות־בהירות נוצצות. אז הוא גם משתמש בידיו, ומשרטט על פתק קטן דיאגרמות שונות להבהרת דבריו. לעיתים, ברגעים כאלה, נראה כאילו באמת האויב הכי גדול שיש לחרות היא תנועת־העבודה, וכי פער זה לא יוכל להיסגר לעולם. גם אם יישבו שתי המיפלגות לעד בקואליציה מיפלצתית ומשונה.

(המשך בעמוד 32)

איתן עם גאולה כהן בהר־הבית

"למי שלא מכיר בקו הירוק, לא איכפת איפה הוא יושב"

קראו במשך שנים בתנועת־החרות „עבר־הירדן", במרכאות כפולות.

● כשאתה אומר אריץ־ישראל — למה אתה מתכוון?

משני עברי־הירדן, כפי שנקבע אחרי מילחמת העולם הראשונה על־ידי הצהרת־בלפור מ־1917, בוועידת סאן־רמו ב־1920 ובאישור ההחלטה בחבר־הלאומים. זה הבסיס.

● אתה לא מדבר על הבסים הדתי?

זאת ההתייחסות המודרנית של הקהילה הבינ־

תשבץ השלם הזה 2526

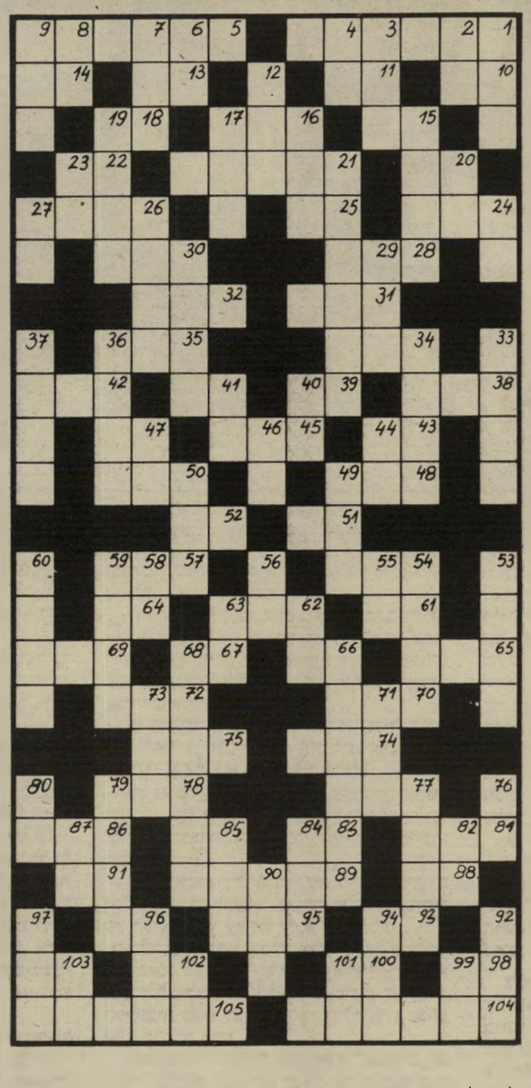

מאוזן:

1. יונקים שוכני ביצות, מחזה של יונסקו; 5. הכוכב צדק; 10. לא אכל, התענה; 11. מספיק; 13. פנה; 14. ילדה; 15. פחד; 16. שמה הקדום של טבריה; 18. ראשי־תיבות שנוהגים לרשום ליד שמו של אדם ולכבודו; 20. הב; 21. אביזר לשמוש; 22. פלא; 24. אחי יעקב; 25. מדף; 26. העוסק בקניה ומכירה; 28. מטבע עתיק (חצי הסלע); 30. עוף, מין סנוני; 31. קצר־קומה; 32. הרחיק; 34. כלי כסות; 35. בהשאלה — לב, קרב; 38. חמל, כפר עוון; 39. חיפש; 41. קבוץ בצפון; 42. למוד, מוסר; 43. אות־הנצחון; 45. הכשיר דבר; 47. תלמיד־חכם; 48. התנפח; 50. תשורה; 51. צער; 52. מפני; 54. אימה; 57. נהם בקול; 61. מספר העקרים להרמב"ם; 62. זרוני; 64. אם הפנינה; 65. זיעה; 66. כהן צדק; 67. נוזל; 69. עיר־חוף עתיקה; 70. מין אנטילופה בדרום־אפריקה; 72. נעימות, הנאה; 74. מצע לחות; 75. השמדה; 77. חבר־כנסת (ש"מ); 78. למרות; 81. ראש הזרוע; 83. ארון בארץ השפלה; 85. אות במוסיקה; 86. נהר בגרמניה; 88. שור צעיר; 89. דברים שנעשים בהוראה מגבוה; 91. עוף דורס; 93. קלף טוב מאד; 95. למשל ולדוגמה; 96. מילת־שאלה; 98. מידת־לח קטנה; 99. כברת שדה־מרעה; 102. רואה ומרגיש; 103. בוסתן; 104. מקום גבוה, בהש־אלה — מקום מיועד לבדידות מזהרת (4, 2); 105. ישוב בשומ־רון שישומר לטובת ההיסטוריה.

מאונך:

1. זרע כמון שחור; 2. נישא; 3. הגדול בנהרות אסיה המער־בית; 4. עיר עתיקה במצרים; 6. משותף לבטחון ולגרעון; 7. המרשל הבוגר, בצרפת; 8. רצוי; 9. צורת פעילות צבאית; 12. שלם לאיש כרעתו; 15. מת שגופו נמרח בסממנים, כדי לשמרו; 16. שלהבת; 17. זכר בעיזים; 19. האל בעל שני הרא־שים; 20. חלש, רפה; 21. כעס, מורת־רוח; 23. דבר, אמה; 24. עשה עגול; 26. בן כת דתית בצפון־מערב הודו; 27. מזמר; 29. היה לאיש; 30. נושא עוון; 33. חם; 34. צרה, מצוקה; 36. קדרה לבישול; 37. קשה כנחושת; 40. ידיד; 41. שה; 44. יתנאה; 46. הגיע; 47. בדרגה אחת נמוכה; 49. תבל; 50. עץ יער; 53. מגדל צאן; 54. מנהיג סין (ש"מ); 55. גנוסיא; 56. גבבא; 58. טפות מים זעירות העולות בעקבות פעולת החום; 59. הקומפוזיטור הלאומי של נורווגיה; 60. בעל כרם; 62. תנועה פוליטית; 63. איל; 66. מצב של דריכות; 68. מלוה (ג, 3); 71. ביטוי; 73. אור רב; 76. רק, אמנם; 77. בקר (ארמית); 79. יצירה מוסיקלית שמצטרפים בה קולות אחדים לאותו נושא עצמו; 80. אויב; 82. כלי־הקשה; 84. קנין; 85. חוט־ברזל; 87. מש ממקומו; 90. עץ הדקל; 92. אליל, פסל; 94. טפש; 96. שיר־לכת; 97. שנים־עשר ירחים; 99. כסוי הבית; 101. אביון; 102. זמן; 103. מלה הבאה לרבות.

אביגיל יגאי

מודעות בטלפון

לכל העתונים

בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD.

ויזה

ישראכרט

שרות ת.ד. ללא תשלום – חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 – 20.00 רצוף

03-227117/8

„איננו תלויים בכוכבים!"

(המשך מעמוד 31)

● יש רושם שאתה אומר את הדברים האלה כדי להסיט את תשומת־הלב מן הליכוד ומפרשת הקרקעות שנקשרה בשם המיפלגה.

בפרשת־הקרקעות מדובר על תרו־מות בסידרי גודל של עשרות אלפי דולארים לליכוד. היום בליכוד אין תקציב להוציא דולר. הליכוד היה בשילטון שבע שנים ולא עשה לעצמו בנק — וטוב שלא עשה.

● קשה לומר שהליכוד נקי־כפיים.

אבל הפרופורציות שונות.

● אתה מדבר על פרופור־ציות או על העיקרון?

במיקרה הזה הכמות הופכת למהות. מאשימים את הליכוד שהקים קרן שתכסה חובות של כמה אלפי דו־לארים. והמערך מתעסק בקיבוצים. ב־סולל־בונה ואחרים. נותנים משאבים ותרומות בסידרי־גודל גדולים לאין ספור.

● ובכל זאת, נחזור לפרשת־הקרקעות.

אומרים שהליכוד הלך ערב הבחי־רות לכל מיני יזמים ביהודה ובשומרון והתרים אותם.

● לפי החשד, זו לא היתה רק תרומה, אלא תרומה שבציד־תמורה.

זאת עבירה פלילית, ומי שיורשע יועמד לדין. זה חמור מאוד וזה לא בסדר, ואני לא אגן על אנשים אלה. אבל הטענה היתה יותר כללית, שה־אנשים האלה מטיבעם היו מעוניינים שהליכוד ישאר בשילטון מאינטרסים שלהם, ולכן הם תרמו לליכוד. הגבול מאוד דק. אסור לעם ישראל לקנות את המישוארה שהמערך היה מושחת והוא מושחת וכו"ל, כשווה ערך, עומד הליכוד.

● אתה אומר שהליכוד נקי?

מבקר־המדינה נדק, וזו המיפלגה היחידה שלא חרגה מתקציב מימון המיפלגות בבחירות. לפי האידיאולו־גיה שלנו, אסור שמיפלגה תרכז כל־כך הרבה השפעה.

● אתם לא סוציאליסטים.

נכון, אולי. אנחנו היינו שבע שנים בשילטון ולא סידרנו לעצמנו בנק ולא חברות כלכליות. אני נמצא בהסתדרות כדי להרוס את הקשר בין ההגנה על זכויות העובדים לבין העוצמה הכלכ־לית השילטונית הדורסנית שהם מחזי־קים בה רק כדי לשמור על השילטון.

● אתם לא עושים דברים כדי להחזיק ולהשפיע, כמו למי־נות מיניים פוליטיים?

„כשקראתי בספר של בגין על שבירת הגרדומים, הרגשתי הזדהות וידעתי שהייתי מצטרף למחתרת אז, וזה אחד הנימוקים שלי נגד עונש־מוות"

אין לנו חברות.

● אז אתם ממנים במישרדי־ממשלה.

כל אדם שנכנס לתפקיד מוגן על־ידי התקשי"ר.

● כל יום מתפרסמות בעי־תונים ידיעות על מינויים פו־ליטיים כאלה ואחרים.

אני אישית שולל מינויים פוליטיים לתפקידי ביצוע. מדובר על מינויים במועצות־מנהלים, וזה בתחום הפוליטי. אני בעד מינויים פוליטיים בצמרת השילטון. זה לגיטימי, זה נעשה גם בארצות־הברית.

את דרכו במצודת־זאב התחיל מיכאל איתן כיוזם, מריץ ומנהל של פרוייקט התיישבותי בשם כוכב־יאיר. **הנמצא בין כפר־סבא לקלקי־ליה. למרות הכל ובאופן מפתיע נמצא הישוב, הנמצא בשלבי הקמה מתקדמים, מן העבר המערבי של הקו הירוק.**

● לא התעקשתם שהישוב יהיה מעבר לקו־הירוק?

רצינו שיהיה מעבר לקו הירוק. כש־החלטתי שאלך לכיוון הזה של התיישׁ־בות, פניתי לגורמים המיישבים ואמר־תי שאני רוצה לארגן קבוצה של צעירי חרות, חברים שלי, מן המעמד הבינוני, שכירים במישרות ניהוליות. אחד התנ־אים החשובים היה שמרחק הישוב לא יעלה על 35 קילומטר מתל־אביב, זה היה אילוץ ראשון. חיפשנו בסביבות אלקנה, ואז באו ואמרו שיש מקום באיזור שנמצא אומנם בתחומי הקו הירוק, אבל שהחשיבות הביטחונית שלו גדולה, כי הוא נמצא באיזור שבו רוב האוכלוסיה היא ערבית.

● והלכתם לשם, למרות שזה בתוך תחומי הקו הירוק?

מי שלא מכיר בקיומו של הקו הירוק, זה לא איכפת לו.

● בישוב הזה אתה לא תע־דיף אנשים מתנועת־החרות?

אסור שתנועת־החרות תקבע מי ינהל את כוכב־יאיר.

● אין לך מחוייבות למיפ־לגה?

אני מרגיש מחוייבות אדירה, אידי־אולוגית ואירגונית, אבל אני לא רוצה לדבר על כוכב־יאיר, עד שהישוב לא ייחנך סופית, בעוד כמה חודשים.

■ ■ ■

● אתה נחשב לבן סורר ב־מיפלגה שלך?

אני משתדל לשמור על עמדות עצ־מאיות.

● אתה, בניגוד להרבה מ־חבריך למיפלגה, נגד עונש־מוות ללוחמים פלסטיניים.

גם את הנושא הזה עיגנתי בדוגמות מההיסטוריה של המאבק בבריטים. כשקראתי את הספר של בגין, המרד. ראיתי שם פרק שנקרא „כך שברנו את הגרדומים הבריטיים". הרגשתי שה־מילחמה הפוליטית בגרדומים היתה דבר שהיה מדליק אותי להצטרף למחתרת ולהזדהות איתה, וזה נימוק שצריך להביא בחשבון. אילו היה מת־רחש מאבק על שבירת הגרדומים, אנחנו, מדינת־ישראל, היינו יוצאים ממנו מובסים, כי לא היינו מצליחים לעמוד בלחץ העולמי והיינו נסוגים. אז למה להתחיל במשהו שמראש לא היינו הולכים איתו עד הסוף?

הדבר השני שעשיתי בוועדת־הכ־נסת היה לקרוא קטע מעיתון שהת־פרסם באותו יום. זה היה קטע מעיתון הארץ. שסיפר על הוצאתו להורג של המשורר השחור ברדום־אפריקה. קרא־תי את הקטע כאילו הוא נכתב בעיתון במדינה ידידותית לנו, וכאילו ממשלת ישראל נקרעת בין הצורך להפעיל את החוק והריבונות לבין הלחץ העולמי.

אם נגניב עונש־מוות ניצור הזדהות נוספת עם מאבקי המוצאים להורג וניתן מימד הירואי למעשים שהם שפלים. נימוק נוסף וחשוב — תליית הסרג'נטים הבריטיים, מעשה של אצ"ל כנקמה. האם אנחנו רוצים עוד מהדורה של תליות ותליות נגדיות?

● אלה דעות בלתי־מקובלות במיפלגה שלך.

אני מאמין שאני מייצג פחות או יותר. אני חושב שחבר־כנסת נבחר וקיבל מנדט לפעול לפי הנתנו.

● גם בשזה לא פופולארי?

אוי ואבוי אם אנשי־ציבור יפעלו רק לפי משברי־הרוח. אני נציג של הציבור ויש לי מנדט לפעול לפי אמונתי.

● גם אם זה יסגע בסיכויים שלך להיבחר מחדש?

אני מאמין בדמוקרטיה ומאמין ב־תבונתן של הבריות. הציבור יחרוץ דין צדק. אני חושב שאני משקף את תורת ז'בוטינסקי ואת האידיאולוגיה של תנועת־החרות.

● אתה לא חושב שבתנועת־

החרות חלה הידרדרות אידיאולוגית?

הידרדרות זו מילה סובייקטיבית.

● **התרחקות?**

יש התרחקות, וזה טיבעי. אני מנסה להחזיק את העוגן.

● **ראינו את בנימין זאב בגין בטלוויזיה ופתאום היה אדם מנומס, תרבותי, עם־מה שאתם קוראים הדר בית"רי. הרבה מן החברים בחרות איבדו את התכונות האלה.**

אפשר, במסווה של הדר, לעשות דברים הכי מכוערים, ובהתנהגות יותר מחוספסת וספונטאנית וצברית אפשר לעשות דברים טובים.

הייתי אומר שאלמנט מסויים מהג'נטלמניות כרוך בצניעות. כשאתה נלחם על עקרונות, ההתנהגות המכוסה־תרת עומדת לפעמים בסתירה למאבק חסר־פשרות ואמין למען השגת המטרה.

בין שאר המאבקים האישיים שלו, יצא איתן לא פעם בהכרזות נגד מעשיו של מאיר כהנא. הוא מרצה בפורומים שונים של תנועת־החרות נגד תופעת הכהניזם, ומסביר את הסכנה הטמונה באיש, בדבריו ובתורתו.

הכהניזם מתבסס על הולכת שולל של הציבור הישראלי בנושאים הלאומיים, כאשר המטרה שלו אינה לקדם את הנושאים הלאומיים. הייתי מרחיק לכת ואומר, שמטרתו גם אינה לפגוע בערבים, כפי שהוא מנסה להציג. מטרתו האמיתית של הכהניזם היא

מרואיין איתן
מנסה להחזיק את העוגן

ליצור בארץ־ישראל מישטר של מדינת הלכה תיאוקרטית, שבה כהנא יהיה השופט היחידי.

כדי להגיע למטרה זו, הוא משתמש בשינאה הקיימת בין יהודים וערבים במדינה, ומשתמש בפחד של היהודים מפני מעשי טרור, משתמש בתיסכול של חוסר היכולת למנוע את כל מעשי הטרור ומסתייע ברגשות הלאומיים וברעיונות ארץ־ישראל השלמה — וכל אלה משמשים לו כאמצעי ליצירת כוח פוליטי, שמטרתו הסופית היא כפי שאמרתי קודם.

אני אישית ערכתי מחקר ופירסמתי את ההקבלה בין עצות־החוק שלו לבין חוקי־הגזע הנאציים.

● **אבל כהנא אומר בקול רם מה שרבים בליכוד חושבים בלבם.**

כהנא אומר מה שרבים בעם־ישראל חושבים, והוא מתכוון לומר זאת כדי לצבור כוח פוליטי. הוא מדבר על בעיות אמיתיות שעם־ישראל מתלבט בהן.

● **הוא גורר אתכם ימינה?**

אני לא חושב. אני נחשב לבעל עמדות יותר ניציות בליכוד, וככזה אני לא חושב שהליכוד צריך לנוע ימינה, אלא לכלול גם אנשים בעלי עמדות יוניות בתוך המיפלגה.

● **אולי יש מעשים שלא היו נעשים לולא היה כהנא.**

הדברים היו קיימים לפני כהנא.

● **ובכל זאת כהנא גרר את־כם מלאומיות ללאומנות.**

אני לא מכין את האבחנה. יש בתנועה זרמים קיצוניים יותר ומתונים יותר, וזה לגיטימי.

שמו של איתן עלה לכותרות גם בפרשת הר־הבית. במשך כמה שעות, בהן שהו חברי־הכנסת ברח־בת המיסגדים, בעת הביקור השני של ועדת־הפנים של הכנסת במקום, התנהל ויכוח אם להיכנס או לא להיכנס בכוח למרתפים המכונים אורוות־שלמה. את הפתח ל־אורוות המפורסמות נעלו שומרי הווקף בעיקבות תפילתו של הרב אליעזר ולדמן בתוך השטח האסור, מעשה שהווקף ראה בו התגרות. מפכ"ל המישטרה ושוטרים בכירים, שליוו את מישלחת ה־ח'כים, הסבירו לנבחרים שיש אפשרות טכנית לפרוץ פנימה, לתוך האורוות, ושעליהם להחליט אם לבצע את הפריצה או לא. אחרי ויכוח שהתנהל בין הח"כים, הוחלט לערוך הצבעה. תוצאות ההצבעה היתה שלא לפרוץ.

במשך כמה שעות באותו היום שודר במהדורות החדשות ברדיו כאילו ח"כ איתן היה בין המחייבים את הפריצה. אך האמת היא שהוא לא השתתף כלל בהצבעה.

לא באתי למקום כדי לחזק את הריבונות בלבד, אלא כדי להתרשם. אם היו אומרים לי שכתוצאה מהסיור חיזקנו את הריבונות, הייתי שולל בתכלית את הקביעה הזו. הביקור לא חיזק את הריבונות כהוא זה.

ברגע שעמדנו מול האורוות והווקף סירב לתת לנו להיכנס, היינו צריכים לחזור על עיקבותינו וללכת משם ולדון בנושא בכנסת.

אני אישית חשבתי שהצבעה אם לפרוץ פנימה או לא אינה בתחום האחריות הפרלמנטרית שלי, זו החלטה המוטלת על הרשות המבצעת. לא היה לי ספק שגם אילו הח"כים היו מחליטים ברוב לפרוץ, ההחלטה לא היתה מתבצעת, כי בנסיבות שנוצרו שם, וכאשר היתה סכנה מוחשית שישפך דם, הממשלה לא היתה מבצעת דבר כזה. לכן לא השתתפתי כלל בהצבעה.

מיכאל איתן הוא חבר בוועדת־החינוך ובוועדת־הכנסת. בביקור על הר־הבית שימש כמלא מקום של חבר ועדת־הפנים, שלא הגיע. זו היתה הפעם הראשונה שביקר בתוך רחבת המיסגדים שמעבר לחומה הגבוהה.

כחבר־כנסת הוא נחשב לפעלתן מאוד, שאינו מחמיץ הזדמנות לומר את דעתו. באופן עקרוני הוא אינו נעדר מישיבות המליאה (בז־כות אורי אבנרי," הוא אומר). ולעיתים נאלץ לדחות הזמנות אפילו לנסיעות לחו"ל – ובלבד שלא יצטרך להיעדר מן המליאה. הוא גם אינו מנצל את זכותו כחבר־כנסת המתגורר בשפלה, ואינו מבלה את לילותיו בבתי־המלון המפוארים של הבירה, כמו רבים מעמיתיו, אלא מקפיד לחזור בכל ערב לביתו ולמישפחתו. כמו שהזהיר אותי בתחילה, כשמגיע הנושא המישפחתי הוא מסמיק קצת ואינו מוכן להרחיב את הדיבור על כך.

אפילו בתנועת־החרות, תנועה ימנית, נחשב מיכאל איתן לקיצוני ימני. הוא מעדיף את ההגדרה נץ. הוא משתייך למחנהו של יצחק שמיר, ומקדיש את רוב ימיו לפעילות פוליטית ולהתרוצצות ברחבי־הארץ.

את דרכו התחיל כשהיה סטודנט באוניברסיטת תל־אביב, בצילם של רוני מילוא, מיכאל קליינר, ואחר־כך גם מיכה רייסר. בינתיים צמח והפך להיות שווה להם במעמדו. למרות העובדה שסיים תואר במישפטים, לא עשה את ההתמחות והוא אינו עורך־דין רשום בלישכת עורכי־הדין. אחרי תום לימודיו היה במשך חמש שנים יועץ של ראש עיריית תל־אביב בנושאי רווחה וחברה, ועבד על פרוייקט שרותי רווחה – נושאים שבהם הוא מתעסק עד היום.

מגדלי זאב

קנה דירה
על הקרקע
ולא "על הנייר"...

לכן־
לחץ על הידית והכנס אל
מגדלי זאב

תוכנית דירה טיפוסית A

הדירות שמקבלות אותך
בדלת פתוחה

בית הדירות המפואר במרכז רמת־גן

● מיזוג אויר דירתי
● חניה צמודה

מוכן לכניסה מיידית!
נותרו למכירה
■ דירות 5 חדרים
■ דירת 4 חדרים
■ 2 דירות פנטהאוז

משרד המכירות פתוח במקום במשך כל שעות היום
מגדלי זאב, ז'בוטינסקי 48 (פינת בית־חורון, מקביל לביאליק)
רמת־גן טלפון: 03־731328

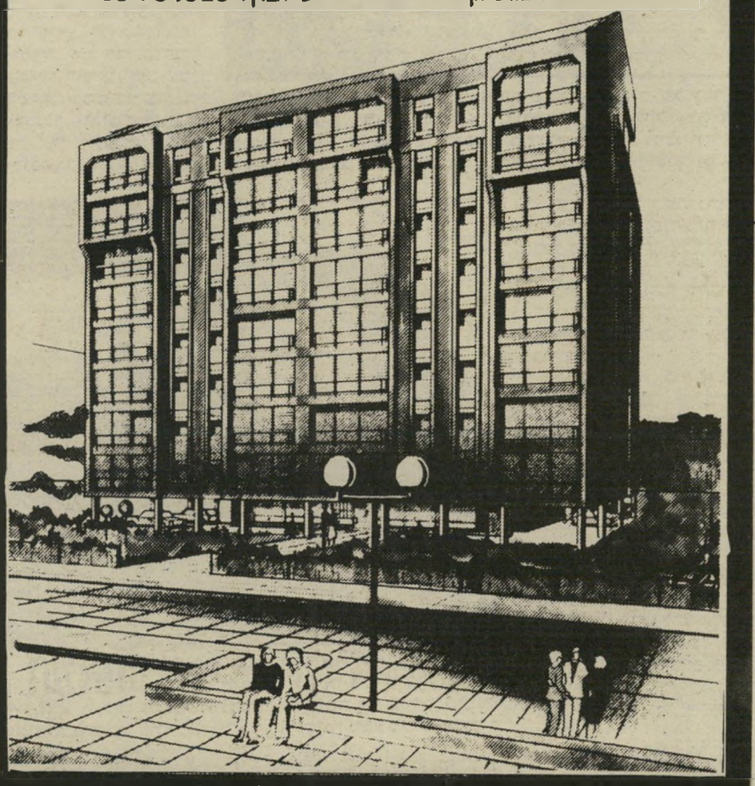

הדירות שמקבלות אותך
בדלת פתוחה

הבימאי אלן רודולף סיפר לעדנה פיינרו איך עשה סרט־אינסטנט על אהבה אינסטנט של יועצת־מין רדיופונית, נערת־בארים ושקרן פאתולוגי

שידורים כחולים

נערת הבאר לסלי אן וורן בתפקיד איב. בעלת באר שאותו רכשה רק מפני שבעלת־הבאר הקודמת נקראה גם היא בשמה. אלא שמצאה מותה בנסיבות טראגיות. איב פוחדת להינתק מפרשת־אהבים סוערת לגבר נשוי ולהתחיל בהרפתקה חדשה.

ב־1984. אלן רודולף יושב בחדרו במלון קארלטון. קצת המום מן הכבוד שנפל בחלקו. פסטיבל הסרטים היוקרתי ביותר בעולם בחר בסירטו החדש. למרות מימדיו הצנועים, כסרט־ההפתעה של הפסטיבל.

זה אותו סרט מיסתורי שאין מודיעים עליו מראש. מכניסים אותו לתוכנית, והוא צריך להיות הצימוק שבעוגה היקרה הזאת. אולי שם הסרט. בחר בי (ראה שעון במדור זה), הוא שדירבן את מנהלי הפסטיבל לבחור בו. ואולי העובדה שרודולף הוא מן הקולנועים האמריקאים ששמם הולך לפניהם באירופה, יותר מאשר בבית. הוא חניך של רוברט (מ.א.ש) אלטמן, עוזר־בימאי בשלושה מסרטיו ותסריטאי של סרט רביעי, ועבודתו הקולנועית נושאת לכל אורכה את סימני ההיכר של מי שחי בצילו של בימאי נאש־וויל.

גיחוך, לא צחוק

ב־תום הצגת הסרט, היה הקהל הפסטיבלי די מבולבל. בזמן ההצגה היו רגעים של גיחוך. אבל לא של צחוק בפה מלא: במקומות אחרים שלחו זה אל זה מבטי השתאות באפלה. המבקרים המאולפים לא הרגישו בנוח: הסרט הזה לא נכנס אצלם לאף מגירה מוגדרת היטב. וזה כבר מביך מאוד.

„בעיניי אין שום בעיה," אמר רודולף. „זאת קומדיה רומנטית. תמונת־מצב של קישרי־אהבה נוסח אמריקה. זה נראה אבסורדי? אין מה לעשות. אמריקה כולה אבסורדית. ולוס־אנג'לס היא המקום שבו האבסורד מגיע ל־שיאו."

את הסרט אומנם רצה רודולף לצלם בניו־אורלינס. עם הנמל כרקע. אבל הכסף שהופקד בידיו, פחות מ־800 אלף דולר, הספיק רק כדי נסיעה לפרברי עיר מגוריו, לוס־אנג'לס: „אור־לי אצלכם, בישראל. סכום כזה נחשב כבר ונכבד: אצלנו — זה שום דבר."

כדי לחפות על העובדה שלא התאפשר לו לנסוע למחוז חפצו כדי לצלם, הוא בילה חודשים ארוכים בחיפוש אתרי־צילום מתאימים קרוב לבית. „אין בסרט שום רמז המצביע על המקום שבו מתרחשת העלילה, וזאת היתה כוונתי המקורית. אין בו שום התייחסות לתקופה מוגדרת. לבד מעיסוקה של אחת הדמויות הראשיות, המגישה בתחנת־רדיו תוכנית ייעוץ לבעיות אינטימיות, תוכנית מן הסוג הפופולרי דווקא בשנים האחרונות. אבל חוץ ממנה כל הפרטים האחרים, המכוניות, הבגדים, הבתים או הרהיטים, אינם שייכים לתקופה מסויימת. ומבחינה חזותית הסרט יכול להתאים ל־1959 לא פחות מאשר ל־1984."

השקרן קית קאראדין מגלם בסרט תפקיד של גבר מיסתורי, המופיע משום מקום ומציע נישואין לכל נערה שהוא פוגש. בתצלום הוא מחבק את ז'נבייב בוז'ולד, כוכבת תוכנית־רדיו לייעוץ בענייני־מין, שגם לה הוא מציע נישואין אחרי אחר־צהריים של אהבה.

אכן, רודולף מתרכז במציאות ריגשית של דמות שאינה צריכה להיות קשורה לעיתוי מדוייק כלשהו. העלילה עוסקת ביחסים בין שלוש דמויות מרכזיות: אותה שדרנית שהוזכרה כבר, בעלת בר המחלקת את דירתה עם ה־שדרנית, וגבר מיסתורי המופיע משום מקום, ובאורח משונה מאוד מציע נישואין לכל נערה ואשה שהוא פוגש.

עד כדי כך רוצה בחר בי להיות תיאור של מצב נפשי נתון, שאינו נכנס כלל לפרטי עברן של הדמויות, מלבד אחת, זו של הגבר. „עליו אנחנו יודעים פרטים רבים. והנה מתברר שדווקא הוא, מכל הדמויות, שקרן פאתולוגי שאף אושפז בשל נטייתו לפנטז." העיר רודולף בחיוך.

ואומנם, הסרט הוא מישחק מתמיד של חתול ועכבר. מישחק שבו כל הדמויות מתוודות ללא הרף, אבל כל אחת, בווידוייה, מספרת בדיוק מה שהיא רוצה, והאמת לובשת בכל פעם צבעים שונים וגוונים אחרים.

„אם בכלל יש לכך משמעות." אמר רודולף, „הרי היא מתבטאת בכך שגם חיינו נראים כך. נדמה לנו שאנחנו יודעים את כל האמת על מישהו, ואז לפתע מסתבר לנו שכל מה שהכרנו זאת החזית שרצו להציג לפנינו. הסרט הוא בבואה נאמנה של המחול הזה. שגברים ונשים רוקדים אלה עם אלה, מחול שבו אין שום דבר מוגדר. גמור, סופי. לעולם אין לדעת הכל על הזולת."

אין תחליף לאף אחת

כ־מורי זרבו, רוברט אלטמן. גם רודולף משאיר מרחב גדול לתימרון. את הסרט כתב בשמונה ימים וצילם אותו ב־23 יום בלבד. אבל היתה זאת עבודה קבוצתית מכל הבחינות.

„אני מוכן לקבל כל שינוי בתוכנית המקורית. אם יש בה משום שיפור. גם אם זה עוסק בחלקים שלא כתבתי אני. אני מוכן לשנות הכל, אם זה יועיל לסרט. אני מוכן לשנות את הדמויות, את הדיאלוגים, את הסיפור. אני מוכן לשנות את הסוף. אני מוכן לשנות את הכל, אם זה יועיל לסרט. אני מוכן לשנות את הכל, אם זה יועיל לסרט. אני מוכן לשנות את הכל, אם זה יועיל לסרט

קולנוע

הוליווד

האקדמיה מתלבטת

מה דינו של סרט שבבר הזכרון בטלוויזיה?

האקדמיה לאמנות הקולנוע, שהיא המוסד המעניק את האוסקר והמכין את המועמדים בקאטגוריות השונות, מתבלטת קשה בהגדרת קאטגוריות לשני סרטים העומדים להיכלל ב־רשימת המועמדים הסופית לפרסי האוסקר.

מדובר בסירטו של באד יורקין, פעמיים בחיים שאת תסריטו כתב קולין וילאנד לפי מחזה שחיבר בעצמו לטלוויזיה (1979) בשם נשיקות בגיל 50.

הוויכוח מתנהל באקדמיה האם אפשר להעמיד את הסרט לאוסקר בקאטגוריה של התסריט מקורי או תסריט מעובד.

בימאי קונצ'לובסקי
בדרך לחופש – בדרך לאוסקר?

לבטים דומים מתבטאים ביחס לסירטו של אנדריי (אהבותיה של מריה) קונצ'לובסקי, רכבת אל החופש, שנעשה על־פי רעיון של קורוסאווה, כשהאשף היפאני חתום גם כשותף לתסריט.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: שושנת קאהיר הסגולה. אמ־דאוס הרבה ולא כלום. הכבוד של פריצי מסע־עסקים של אבא. אפוקליפסה עכשיו. צייד הצבאים. ראן.

ירושלים: הרבה ולא כלום. שושנת קאהיר הסגולה. מסע־עסקים של אבא.

חיפה: קאוס.

תל־אביב

★★★★ **ראן** (צפון, יפאן): גירסתו ה־מודהבת של אקירה קורוסאווה למלך ליר של שקספיר מוסיפה לו צבעים, אלימות, ומעש־נבלה, ככל שיד הדמיון המריר של קורוסאווה יכולה. הירדטורה, פיאודל ושל־ט כל־כול בשעתו, מפרק את כל־טשקו ותואר מרצונו הטוב ומביא על עצמו ועל הארץ כולה אסון. שאת מצדיו יכלו לאמוד רק אלי הזעם והנקם. זוהי הודאה כבדה באפסיות האדם שהאלים מעטים בו והופכים אותו מרודף לנרדף. מרוצה לנרצה. מבחינה קולנועית קשה לתאר תמונה שלמה יותר.

★★★★ **מסע־עסקים של אבא** (פאר. יוגוסלביה): מייאושו של קורוסאווה מן המין האנושי להבנה וסימפטיה שרוחש אמיר קוסטר־ריצה הצעיר לבני מינו ולחופשותיהם בתקופה הפוליטית הבעייתית של ארצו. עם הינתקו של טיטו מיטבורו של סטאלין. אבא אומר מילה מיותרת, מרגיז את הפילגש שלו, המלשינה עליו והוא נאלץ לעבור תקופה של חינוך מחדש הרחק מן הבית. אבא מספרת לבנו בן השש שהוא יצא למסע־עסקים, ויחד עליהם לעבור את התקופה כשהזעם נפנה את מקומו לסליחה, להסד ולפיוס.

★★★★ **הרבה יא בהם** (גת. אנגליה): פרד שפיזי האוסטרלי־ביים את סירטו לפי מחזהו של דייוויד הר על אנגליה רומנטית שאינה מוצאת את מקומה בחברה הגבוהה אחרי טעם האהבה והקיום בעל־התשמעות שחוותה בהיותה מתנדבת להתחרת הצרפתית בעת המלחמה. מריל סטריפ בתפקיד מרשים והופעה מבריקה של ג'ון גילגוד בדיפלומט נאוכזב מן הפוליטיקה ההיצונית של בריטניה הדועכת.

עדנה סיינרי

אהבה נוסח אמריקה

בחר בי (גורדון, תל־אביב, ארצות־הברית): העצה היחידה ששען המדור הזה מתכוון לתת לצופי גורדון ב־שבועות הבאים היא להשאיר בבית את הציפיות והתיקוות. התפורות מראש לפי גיזרות ותבניות מוכרות. הסרט הזה הוא בהחלט אינדיווידואלי בסיגנון, בטעם ובצורת הסיפור.

אפשר לראות בו סתם סיפור־אהבה: בחור זר ומוזר מופיע בבר. ומציע נישואין לכל דיכפין. למעשה הוא „תפוס" על אחת. איב (השם הנצחי „חווה" – אין מיקריות בעולם!) אבל היא בטוחה שלא תינשא לעולם. רוצה לשמור על עצמאות. הגנה עצמית. בצר לה היא פונה לשרות דוקטור־אינסטנט רדיופוני, שלא במיקרה גם הוא אשה, ד"ר ננסי לאב (פשר השם. „אהבה" – הרי, שוב, אין מיקריות בעולם!) ושגם היא מחפשת מה שכל הנשמות התועות מחפשות. כמובן: אהבה.

במשולש הזה מתחיל מין מחול־חיזור מרתק, כשדמויות מיניניות, המאכלסות את הסביבה, פולשות פנימה, מושכות חוט אחד, מסבכות בו חוט אחר ומחליקות החוצה כשהן הופכות את האבנים האנושיות בקליידוסקופ. אבל הפלא ופלא – אף אבן אינה הולכת לאיבוד או ניזוקה נזק רציני.

לכאורה זה נראה כמו תרגיל קולנועי בהשתקפויות של יחסים רומנטיים. הגובל לרגעים אפילו במותחן רומנטי. למעשה, הוא רומז להרבה יותר מזה (ראה ראיון עם הבימאי אלן רודולף בעמוד הסמוך): לצורת חיים אמריקאית אבסורדית, שהגיעה לשיאה במקומות מסויימים באמריקה. כשכל אחד מוכן להתערטל בפומבי. אבל התערטלות זו עשויה להיות הבלוף בהתגלמותו. ואילו דווקא השקרן הפאתולוגי, שהחברה סבורה שצריך לאשפזו (קית קאראדין), הוא היחיד הדובר אמת. זה רומז גם על נשמות רומנטיות החוששות מקשר קבוע (לסלי אן וורן) ועל מעמידי־הפנים שהפכו את מבוכתם למיקצוע (ז'ניבייב בוז'ולד); וזה יכול להיות גם פיראנדלו נוסח לוס־אנג'לס. הבחירה חופשית ועם קצת הומור. ההנאה מובטחת.

ז'ניבייב בוז'ולד: כל אחד והבלוף שלו

האב על הבן

עד סוף הלילה (פריז, תל־אביב, ישראל): אחד הסרטים המורכבים, המעניינים והבעייתיים שנעשו ב־ארץ. ושבוודאי יערימו לא מעט קשיים על צופיהם העתידיים. הסיבה המשוערת: השפה הקולנועית של הבימאי איתן (לנה) גרין היא מתונה ומאופקת. אין מצבים דרמאתיים קיצוניים. אין שאגות־כאב ואין צחוקים היסטריים. הכל מנמיך טון ואפילו השיחות הכואבות ביותר (שיחתם האמיתית הראשונה של האב והבן לקראת סוף הסרט) משתמשת בביטויים מופנמים למדי ומתנהלת בצורה תרבותית. הצופה צריך להרגיש את כאבי־הבטן של הדמויות במעיו שלו בעזרת דימיונו, כי מה שיתרחש על הבד אצל גרין יהיה רק השתקפות של התוצאה. אבל לעולם לא חיטוט פסיכולוגי במניע.

הסיפור: גיורא גטר (אסי דיין) הוא קצין צה"ל מושעה עם עבר קרבי שנקטע בפאשלה. עד שיוכיח את חפותו הוא משליך את תיסכוליו על סביבתו – נישואיו ההרוסים ואשתו המנוכרת, נערותיו הנגמעות בשקיקה ובחוסר־סיפוק כמו כוסות האלכוהול שהוא מרוקן לתוכו ושאינן מביאות את המנוחה המיוחלת. למהומה זאת מגיע אביו ברנרד (יוסף מילוא) ללא הזמנה. לאחד שאמו, רות (אורנה פורת), העזיבה אותו מן הבית. אחרי שנדמה לה כי מצאה הזדמנות לטעום את טעם החיים והאהבה בסתיו חייה. דבר שלא הספיקה לעשות במועד. ומשאינו מוצא אחיזה אצל בנו מנסה לשוב אל הכנסיה ולהציל את נשמתו בחיקה.

אסי דיין ויוסף מילוא: אנשים מתפוררים

מאחורי הסיפור הזה מסתתר בימאי המנסה להבין את התפו־רות התא המישפחתי. הוא מצביע על התיסמונות של הכירסום בחברה הישראלית – פער תרבויות ופער של חינוך. המגביר עוד את הניכור שבין דור האבות. שבא לכאן. לבנים. שנולדו כאן, ואת חוסר השקט הנובע מיעוד לא ברור ומטרות מפוקפקות של הצבר הממוצע. הצבא כמוטיבציה. כהגנה וכתיסכול ושוב מושג הגבר המקובל. המסתיר מאחוריו מבוכה, חולשה ואומללות.

רצח ללא סתימה

הרופא חולה אהבה (הוד, תל־אביב, ארצות־הברית): מדוע הרופא חולה אהבה. בשמו העברי של ה־סרט? הרי אותו רופא־שיניים, ד"ר פלקשטיין, נרצח מייד בדקות הראשונות של הסרט. אז מתי הוא מספיק לחלות באהבה? אולי בזיכרונות הפירסומאים/ות מרופאי־השיניים שלהם.

כדי להבהיר יותר את העניין – הסרט מספר על עקרת־בית (סוזאן סארנדון) בעלת עבר של עיתונאית והווה של בעל המתעלם ממנה לחלוטין ומתמסר לקריירה הבלעדית שלו. הנסחפת בסערה לתעלומת פיענוח רצח רופא השיניים שלה שמשו כצייד־נשים הלך לפניו. בלהט החשיפה היא מנהלת תחרות־ריצה אחרי הרוצח עם בלש מישטרה (ראול ג'וליה) וכמעט הופכת לז"ל בעצמה.

מה שעניין כנראה את הבימאי פראנק (דוד וליזה) פרי בסיפרה של סוזאן איזאקס, הוא הריקבון של החברה האמריקאית באותם פרברי־יוקרה שלכל אחד יש בית נאה, אשה נאה וכלים נאים. הבוז שהוא חש כלפי מעמד משועמם זה. מועבר דרך הגיבורה המתוסכלת והמטופשת ודרך בעלה הנפוח מחשיבות העניינים שבהם הוא עוסק עד כדי כך שלא איכפת לו כלל מה מתרחש אצלו במיטה.

לעומת זאת הנקודות המעניינות יותר שבהן נוגע פרי, חבל שלא קצת יותר לעומק, היא הסקרנות החולנית כמעט, הדוחפת אשה פשוטה להתחקות בעקבות הפשע, ואותה היסחפות וריתוק למלאכה המאפיניים כל־כך אנשים שעסקו אי־פעם בעיתונות.

ג'ודית אייבי: השכנה חוקרת רצח

החביבה מכולם בסרט מימי זה היא ג'ודית אייבי, שחקנית־בימה בעלת נוכחות דמויית־שאמפניה, המשחקת את תפקידה של הפסלת התוססת ומחוסרת התסביכים. שכנתה של הגיבורה.

„אני בתוך פריג'דר!"

(המשך מעמוד 22)

ככה הייתי עם כולם. לכן אין לי מושג מה פיתאום הפיצו כאילו היתה לי מערכת־יחסים מיוחדת עם צבי גור. זה לא נכון: אולי הוא היה קצת יותר מיוחס, מהסיבה הפשוטה שהייתי זקוק לו. הוא אמן, עילוי במיקצוע שלו: ואני רציתי לצבוע את החומה של הכלא, שיהיה לזה צביון יותר נורמלי, שלא יהיה כזה אפור. מכיוון שלשכור צייר מבחוץ היה עולה הון־עתק, נזקקתי לשרותיו של גור. יחד עם גור עבדו עוד שני אסירי־עולם — אחד צייר והשני מבוגר. היושב על רצח. היתה בינינו בדיוק אותה מערכת־היחסים. אלא מה? הם לא ברחו. חוץ מזה, השם צבי גור מעורר כאלה תגובות בארץ.

אני נוטה להאמין בבני־אדם. סמכתי גם על זה שלי זה לא יקרה. כל אחד חושב ככה. עד למיקרה שלו, לא קיבלתי סטירת־לחי בנושא הזה.

לא אשכח את הרגע הזה שבו הודיעו לי באיתורית שגור נעלם. הרגשתי כמו דף נייר שטילטלו אותו חזק. כלומר: עברתי שנים, והשקעתי, והשקעתי, ו־ פיתאום — הכל מתהפך!

הפגיעה היתה מאוד אישית. עוד בלילה שהוא נעלם הצעתי לנציב רפי סויסה להתפטר מהשרות. אני מאמין בקבלת אחריות.

מדוע רק אני לקחתי אחריות? היו גם קצינים־מטה שקיבלו לתיקיהם האישיים הערות. נכון. הם ממשיכים בתפקידיהם, ואני לא, אבל הם לא קיבלו הוראות לעזוב את תפקידיהם.

אילו הייתי מתאמץ, הייתי יכול להכניס אנשים נוספים למערבולת, להדביק אנשים נוספים באשם. אבל יש לי חינוך למפקדים.

אני יודע שאני נשמע לך מליצי, אבל אף פעם לא חיפשתי מיטריות, או שותפים־לאשמה. לפני הקריירה שלי בבתי־הסוהר שירתי במישמר־הגבול. תמיד נהגתי כך. בכלל, בכל הפרשה הזאת, כולם סביבי היו בלחץ. הכל תסס ורגש, ואני הייתי האדם הכי שקט.

מאז שעזבתי את הכלא, לא ביקרתי שם. אין לי מה לומר לאנשים — גם לצוות וגם לאסירים. אני פוגש אנשים ליד חדר־האוכל, לפעמים. אני שואל אותם „מה שלומך?" או „מה נשמע?". אני מרגיש את המבוכה שלהם. קשה להם. היינו מאוד קשורים, ומדובר על הסוהרים. העובדים הסוציאליים, הביטחון. האסירים. ופיתאום כואת סי־ טואציה שאני במבוכה והם במבוכה, ואני שונא את המבוכות האלה.

„סויסה שלח לי פרחים!"

את צבי גור? בטח שלא ראיתי אותו מאז: מה פיתאום? אין לי מה לדבר איתו!

אחרי שתפסו אותו הכניסו אותו אליי. הוא בכה ודיבר במשך שעה. אני לא חושב שמישהו ראה אותו בוכה לפני־כן.

לא הוצאתי מילה מהפה. בתום השעה, אמרתי לו: אני לא מאמין לאף מילה שלך! גם בין העבריינים יש טיפוסים — עד כמה שזה יישמע לך מוזר — ישרים. בדרכם הם. הכעס על גור הוא מכל הקצוות, בקרב האסירים. נכון, חלקם כועסים עליו מטעמים אגואיסטיים, שהחמירו את הנוהלים עימם בגללו, אבל חלקם כועסים עליו כי הפר אמון.

אני לא כועס עליו. יכול להיות שאני נשמע ככה. אבל בדרך־כלל אני משתדל להבין בני־אדם. אני לא יכול להציע כאן דיאגנוזה למה שקרה. זה לא עניין של כועס עליו או לא. הוא שבר את האמינות שלו אצלי. סתם עבריין שאין מה להתייחס אליו. אני לא חושב עליו כעל האיש שקטע לי את הקריירה, או הפסיקה זמנית. עברתי הרבה מאוד בחיים. אין לי מה להתחשבן עם אסיר. גם את מישמר־ הגבול עזבתי בזמנו בטריקת־דלת. היו לי חילוקי־דיעות עם חברים לעבודה. אז להתחשבן עם אסיר?

בכלל, איני חושב ומנתח מה קרה. הנה, אתמול נסעתי לרמת־הגולן, בגשם. נהניתי מהנוף, ובעיקר מהגשם. סתם ישבתי שעה במכונית בגשם ונהניתי — אני מסתכל קדימה, מהרהר, מה עליי לעשות עם עצמי.

זה לא תכליתי להרהר במה שקרה, ומה היה קורה „אילו". ברור שהיום לא הייתי מוציא את גור החוצה. מפיקים לקחים בחיים, ביחוד בדרך כל־כך קשה.

אני מנסה לברוק מה צפוי לי בשירות בתי־הסוהר, או במילים אח־ רות: לכמה זמן שמו אותי בפריג'דר.

סוזה פולק
לא מחפש מיטריות

אין לי כל כוונה להיות שם הרבה זמן. אני לא מסוגל. אני מבין שברגע שסויסה — יש לי המון הבנה איתו, הוא גם שלח לי פרחים הביתה, כשכל זה קרה — יחליט לקדם אותי, הוא עלול לזכות במיקלחת צוננים ולביקורת ציבורית.

בכל זאת, אני מאמין בו ומקווה, בעיקר מקווה. אם אתבדה — אצא מהמערכת. נראה שאלך ללמוד.

לא איכפת לי לארגן אי־זה בית־סוהר חדש. העיקר לעשות משהו! לאדם עם ניסיון ומרץ כמוני. שרגיל לשעות־ עבודה כל־כך רבות, זהו צורך. אבל השאלה היא: כמה זמן זה לארגן? מצבי היה קל יותר, אילו הייתי שוקע בדיפרסיה. אז היה לי קל לשקוע, להסתלבט. אבל אני מעדיף לנתח דברים בהיגיון, לשקול אפשרויות: לא כך — אז כך.

יש לי מצב־רוח. ועוד איך! אבל אין לי מצב רוח שחור משחור מעבר לחמש דקות.

אם אכנס עכשיו למצב שאחשוב, גון־סטופ, כמה אני דפוק ורע לי, כמה אני קורבן — מה ייצא לי מזה? נכון שאני כועס לכמה דקות, אבל אז אני מביט קדימה.

אני עוד לא מברר תכל'ס את עתידי. מדוע? בשביל מה? בשביל מה, להלחיץ אנשים? מה ייצא לי מזה עכשיו — תשובות מעורפלות? אני מבין את מצבו של סויסה. אם ארגיש כך הרבה זמן — אפרוש!

בינתיים אני מפנה חדר בדירתי והופך אותו לסטודיו. אני אוהב לצייר, ולא היה לי זמן להתמסר לזה. אני מתכוון לחזור ולטייל ברחבי הארץ. מעולם לא הייתי בחו"ל, ואין לי שום כוונה לעשות זאת בקרוב. אני רץ עכשיו לאספת־הורים של הבת שלי. מתי היה לי זמן ללכת לדברים כאלה? והו: הגזמתי במדיניות שלי. לא עברתי במפורש על ההוראות, אבל כיום כבר יש הגבלות מפורשות, שלא להוציא אסירים כמו גור מהכלא. לפחות תרמתי לשהו בנושא הזה. עשיתי פאשלה, ואני משלם עליה.

איתן עמיחי הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 03-6790114-5 רש' מס' 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

למחזיקי ישראכרט
חייג טלכרט, 03-287651
למסירת מודעות לוח, מודעות מסגרת ומודעות משפחתיות
בשעות 8.30–17.00

שולה
ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאי. תחזוקות באחריות וכן השתלת ריסים
קורסים מזורזים לבניית ציפורניים
ת"א, המלך ג'ורג' 89
טלפונים: 282969, 284919, 295318
השתלת ציפורניים

OVERNIGHT
התקשר/י אלינו עד 9.00 בערב. ועבודת הסדר שלך תהיה אצלך למחרת בבוקר. שרות OVERNIGHT בתעריף הכי נמוך בעיר. כדאי לגרפיקאים ופרסומאים.
רוני צפריר 03-447363

זקוק דחוף למודעה?
מודעון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

מרים בנימיני

מזל החודש:

דלי

אופק עולה במזל דלי

המזל	השעה	האופק העולה
דלי	4 ־ 6 בוקר	דלי
דגים	6 ־ 8 בוקר	דלי
טלה	8 ־ 10 בוקר	דלי
שור	10 ־ 12 בוקר	דלי
תאומים	12 ־ 14 צהריים	דלי
סרטן	14 ־ 16 צהריים	דלי
אריה	16 ־ 18 אחה"צ	דלי
בתולה	18 ־ 20 ערב	דלי
מאזניים	20 ־ 22 ערב	דלי
עקרב	22 ־ 24 לילה	דלי
קשת	24 ־ 02 לילה	דלי
גדי	02 ־ 04 בוקר	דלי

לבני מזל דלי תכונות המאפיינות אותם ומייחדות אותם לעומת שאר המזלות. בד־רך־כלל הופעתם נאה. הם מקובלים בחברה ומרגישים צורך לתרום ולעזור לכל אחד, כשהם מעדיפים לפעול למען קבוצה ולא למען הפרט. כשאר מזלות־האוויר, גם הם יוצרים תיקשורת מהירה עם הסביבה, יש להם כושר הסתגלות מצויין ויכולת להש־תלב ולהתמזג בכל חברה.

בני דלי נחשבים מוזרים ובלתי צפויים ביותר. בעזרת הדמיון הפורה וכושר ההמ־צאה הם רגילים להדהים ולהפתיע את כו־לם. קשה להתקרב אליהם, הם מעדיפים ליצור קשר עם חברים רבים מבלי להתקרב יותר מדי, יחסים קרובים מדי מגבילים אותם ומאיימים על עצמאותם. תכונות אלה של מזל דלי לא מופיעות רק אצל בני מזל זה, בכל אפשר למצוא את הטיפוס המז־כיר את הדלי. זה יתכן כאשר האופק העולה יהיה במזל דלי. את זה אפשר לדעת לפי שעת־הלידה, לכל מזל שונה שבו יצא האופק העולה במזל דלי. כאן ניתנת טבלה, שאינה מדוייקת אך נותנת את הזמן המשוער שבו האופק יצא בדלי בכל מזל שהוא.

גוף רחב וגדול, עצמות גדולות וחזה כאילו מוכנס פנימה, מאפיינים את זה שנולד כשהאופק העולה נמצא במזל דלי. בשרו מוצק ואפילו קשה. גופו ארוך, כתפיו רחבות ומרובעות. הוא נאה מאוד ואפילו „חתיך". פנים יפות בעלות קווים די מצויים, אין קווים שיכעירו אותם, אך גם לא משהו שייחד אותם. צבע הפנים נוטה לאדום, אך זהו סומק בריא. הפנים חלקות מאוד ונאות. הפה דק, אבל החיוך מאיר ומקסים. הראש מרובע גם מלפנים וגם מאחור. אבל הפנים עצמן, מהעיניים עד הסנטר, יוצרות משולש כאילו דמוי אגס.

לבעל האופק העולה בדלי יש עיניים צוח־קות ופתוחות לרווחה, כשהעפעפיים העל־יונים גדולים. העיניים מלוכסנות כלפי מע־לה. בעין העיניים מצוי רווח די גדול. הסנטר חזק, מחודד ונוטה החוצה – תכונה המעידה על עקשנות ונחישות, המאפיינים אותו. יש לו מה שנקרא „ידיים טובות". האצבעות חז־קות, והציפרניים גם הן רחבות וגדולות. ידיים אלה יודעות לעשות הכל במהירות, ביעילות ובכישרון רב.

לאופק־עולה־דלי יש קרסוליים חלשים ורגישים, לעיתים הם מעקמים את הקרסול או מקבלים נקע דווקא במקום זה, שהוא נקודה רגישה בגופם.

ההליכה שלו קצת מוזרה, קפיצית וכל צ־עד כאילו לא צפוי. לא ברור אם הוא מתכונן לעשות צעד ענקי ואיטי או מיספר צעדים קטנים ומהירים. אפילו את הכיוון קשה לנחש מראש, כי כל מה שקשור להליכתו מפתיע. קולו חזק, בעל גוון צרוד. הוא מרבה לחייך, אבל כמעט אף פעם לא צוחק צחוק בריא מתפרץ ורועם.

אופק־דלי לא נותן הרגשת יציבות, אי־אפשר לתכנן עימו מראש, היום הוא כאן ולפתע נעלם. המחשבה שלו חופשית, עצ־מאית וללא הגבלות, דיעות קדומות ומוס־כמות חברתיות. מכל המזלות הוא בעל הפתיחות הגדולה ביותר. מחשבה בעלת תנופה, העזה, מוזרות וקצת שיגעון. צורת דיבורו ברורה, בהירה, קלילה ומעניינת. הוא בן־שיחה מרתק, לעולם אינו מתלונן, יש לו הומור מיוחד, לא חשוב מאיזה סוג יהיה הומור זה, אך יהיה מבית־היוצר שלו.

המישפטים השגורים בפיו: „למי איכפת? מה יש לדאוג? הכל יהיה בסדר. אני הולך לכייף, ובטוח שאהנה." או „מה אתה עושה בעיה מכל דבר, הכל ניתן לפיתרון!"

כשהאופק העולה בדלי, חשוב לשים לב למזל שבו נמצא כוכב אוראנוס (שליט דלי) וכן לקשריו עם הכוכבים האחרים. המזל שבו אוראנוס ממוקם משפיע על ההופעה וההתנהגות. גם המיקום של יופיטר וסטורן יכולים להשפיע, בעיקר על הקומה וההופעה.

כוכבים בבית הראשון גם הם משפיעים על המראה והקומה.

שמש בבית הראשון – עיניים גדולות, פ־נים יותר קטנות, שפה עליונה ארוכה וסנטר מרובע.

מרקורי בבית הראשון – גבוה, דק וזריז, בעל עיניים מתרוצצות.

ונוס בבית הראשון – בהיר, נאה, בעל מיבנה גוף טוב ויפה, אך נוטה להשמנה.

מרס בבית הראשון – שיער אדום, חזק, נאה, בעל מיבנה גוף מעט גס.

יופיטר בבית הראשון – בנוי היטב, גבה קומה, רחב וגדול, בעל פנים ארוכות, הבעה קורנת ואופטימיות, מצח גבוה ורחב.

סטורן בבית הראשון – נוטה להשמנה, גוון עור כהה, פנים קודרות וזועפות.

אוראנוס בבית הראשון – גבוה, רזה וכחוש, עיניים גדולות, קורנות וממגנטות. נפטון בית הראשון – שיער בהיר ושופע, מבט כאילו נותחנן.

העיניים שלהם צוחקות ומלוכסנות, הסנטר חזק, מחודד ונוטה החוצה, ההליכה קפיצית ומוזרה — והמחשבה היא בעלת תנופה, העזה וקצת שיגעון

עלה

21 במרס – 20 באפריל

לפני שמדברים על כל הדברים הנעימים השבוע, כדאי לזכור את הימים שעלולים להיות מסוכנים. מה־2 עד ה־4 בפברואר קיי־מת נטיה להיפגע מת־אונות דרכים, ובכלל התוכניות שתוכננו ל־אותם ימים יתקלו ב־מיכשולים בלתי צפויים מראש. אלה לא ימים שבהם כדאי להתעקש לבצע מה שהוחלט. ע־דיף לדחות זאת בש־בוע. בתחום הרומנטי מובטחת הצלחה. הבודדים שבכם יהנו מהיכרויות חדשות.

* * *

בתחום המיקצועי נראה שאתם מצליחים לקנות לעצמכם שם טוב. אנשים מעריכים את עבודתכם. אך חשוב שלא תמהרו לשתף ב־תוכניותיכם את מי ש־אינכם מכירים היטב או את כל אלה שאינם מסוגלים לשמור סוד. יחסים שהתחדשו או התחילו לא מזמן עלו־לים לגורם לאכזבה ב־1 או ב־2 בפברואר. בין־הזוג ישנה לפתע את היחס. בקרוב גם תוכלו ליהנות מהיכרות חדשה. התחום הכספי – ממשיך להדאיג.

* * *

אם תצליחו לעבור את השבוע הזה מבלי להסתכסך עם הבוס ועם עובדים אחרים, תוכלו לנוח תקופה ארוכה, המתח והעצ־בנות שאיפיינו את הת־קופה האחרונה עדיין לא חלפו, ויהיה עליכם פשוט לשמור על שתי־קה ולא להגיב. אנשים ינסו לגרום לכם להת־פרצויות כעס. ה־3 וה־4 בפברואר יהיו מאוד קשים. שום דבר לא יסתדר. תנו לימים האלה לעבור. יתכן שלא תרגישו טוב – אתם זקוקים ליותר מנוחה.

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

ב־30 וב־31 בינואר תיאלצו להקדיש יותר זמן לבית ולמישפחה. מישהו עלול להרגיש לא טוב ולהזדקק לעז־רתכם. ובבית יתכן ש־יתקלקלו אביזרים שהם מאוד חיוניים לחיי־היומיום. מבחינה ברי־אותית אינכם מרגישים כל־כך טוב כל יום מציקה לכם בעיה אח־רת. אך בסך הכל אין מה לדאוג – כל זה יעבור. מה־2 ועד ה־4 בפברואר כדאי שתהיו זהירים בכל מה שקשור לכספים – בעיקר אנשי־העסקים.

* * *

בתקופה זו אתם מאוד מבוקשים. אנשים נהנים מחברתכם ומכירים ביכולת האירגון והביצוע הטובים שבהם ניחנתם. במקום שבו אתם עובדים תוכלו ל־בצע שינויים. ה־30 וה־31 בינואר טובים לשי־חות, כושר השיכנוע שלכם יהיה חזק וכדאי לנצל זאת. נסיעות ב־אותם תאריכים יהיו מוצלחות ומהנות. ה־2 וה־3 בפברואר מסוכ־נים, אם אינכם מוכרחים לנסוע – דחו את הנסיעה. בתחום הרומנטי אתם מצליחים.

* * *

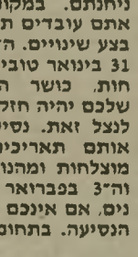

אריה

21 ביולי – 21 באוגוסט

הבריאות אינה טובה. מדי יום צצות בעיות חדשות. אלה אפילו לא אותן מחלות מוכרות מהעבר. שימרו על עצ־מכם. הבעיות היותר קשות קשורות לנטייתי־כם לסבול מאלרגיות. במקום העבודה דורי־שים מכם כעת להשקיע מאמץ רב מאוד. מטי־לים עליכם עבודה נוס־פת. אולם כדאי שתדעו מתי לסרב. בתחום ה־כספי צפויה לכם הפ־תעה מעניינת ב־30 או ב־31 בינואר. ה־3 וה־4 בפברואר יהיו ימים מאוד מעצבנים.

בתולה

22 באוגוסט – 22 בספטמבר

מאזניים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר

הצעות חדשות יוצעו לכם בתחום המיק־צועי, אנשים מעריכים את העבודה שאתם עושים. יתכן שתופתעו מהערכה זו, אבל אל תשהו את התשובות. זה לא הזמן להתלב־טויות, אם לא תמהרו לעגות בחיוב אתם עלולים להפסיד הזדמ־נות חשובה לקידום. בתחום הרומנטי זוהי התקופה הטובה עבור־כם. מי שלא היה מ־עוניין קודם, יזכר בכם לפתע. היכרויות חדשות יגרמו לכם להתרגשות ולציפיה.

* * *

ה־30 וה־31 בינואר יהיו מעייפים ודי קשים. אל תקחו על עצמכם יותר ממה שאתם מסוגלים להספיק. גם ה־1 בפברואר אינו יום נוח. אתם עלולים להס־תכסך עם אדם שמאוד קובע את עתידכם ה־מיקצועי כדאי להת־אפק ולא לומר את דעתכם. אפילו אם אתם צודקים. עניינים כס־פיים ממשיכים להט־ריד. בבית לא קל. בני המישפחה מכניסים אתכם למתח וקשה לכם למצוא מקום שבו אפשר פשוט להירגע.

* * *

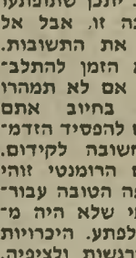

עקרב

22 באוקטובר – 22 בנובמבר

ה־30 וה־31 בינואר יהיו טובים. פגישות עם ידידים ישפרו את מצב־הרוח, תקבלו עידוד מאנשים שאתם אתם מעריכים. היכרו־יות חדשות יוסיפו לביטחון העצמי, שבזמן האחרון אינו חזק ב־יותר. מה־1 בפברואר ועד ה־4 בו צפויים י־מים מאוד קשים, בת־חילה פשוט לא תרגישו טוב בגלל עייפות מצ־טברת, אך מה־3 אתם תכניסו את עצמכם לתיסבוכת שממנה יהיה קשה לצאת. היזהרו במה שאתם אומרים.

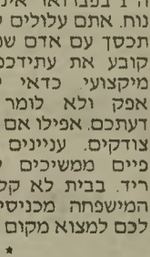

קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

גדי

21 בדצמבר – 19 בינואר

המיקצועי צפויות ב־30 או ב־31 בינואר. ב־2 בפברואר עלולה לה־גרם לכם אכזבה מידיד שבו האמנתם ובטחתם. אל תמהרו להפתח ול־שתף אחרים בסודו־תיכם. ה־3 וה־4 בחודש – נראים ימים מעייפים וקשים. שימרו על עצ־מכם. בשטח הרומנטי חשוב לשמור על סודיות מוחלטת. כל מה שיתגלה עכשיו עלול לגרום לניתוק זמני.

* * *

ה־30 וה־31 בינואר יהיו מאוד מהנים. התכוננו לקבל ידיעה. מיכתב או שיחת טלפון מארץ אחרת – מישהו עומד לבקר ב־קרוב ולהזמין אתכם להתארח אצלו. ה־1 וה־2 בפברואר מאוד רצי־שים במה שקשור ל־תחום הקריירה. אלה לא ימים שבהם כדאי להילחם על עקרונות. גם אם אתם צודקים. אם מישהו אחר לוקח לעצמו את הפיקוד, תנו לו, בשבוע הבא תוכלו להראות מי מנהל את העניינים.

* * *

דלי

20 בינואר – 18 בפברואר

מצב־הרוח ומצב הבריאות עדיין אינם טובים. אתם די מבולבלים ובעצם לא מבינים כל מה שקורה. התקופה אינה נוחה. קרובי מישפחה קשישים אינם מרגישים טוב ועליכם להקדיש להם מזמנכם ולטפל בהם. ה־2 בפברואר אינו טוב לטיפול בענייני כספים מישהו יכול להטעות אתכם וזה עלול לעלות ביוקר. ה־3 וה־4 בחודש כל־כך קשים. כמעט כל דבר שתרצו לעשות יכשל. תזדקקו לתמיכה ואהדה מהסביבה.

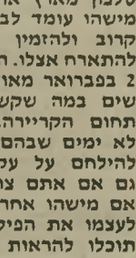

דגים

19 בפברואר – 20 במרס

קשרים עם בני ארצות אחרות יגרמו לשימ־חה עצומה. הצעות מעניינות ומושכות בתחום

מיכתבים לרוחי

חמודה ופיקנטית

היא חמודה, פיקנטית, נאה, אינטליגנטית, בעלת מודעות וראש פתוח, רגישה, מזכירה בכירה במיקצועה, רווקה, בת 38, אבל נראית ומרגישה צעירה מגילה. זה, בכל אופן, התיאור שהיא העבירה אליי.

„מחפשת חברי־לחיים." היא כותבת. „שיהיה נאה, אסתטי, מעל 1.75 מטר (אני 1.67 מטר), לא שמן, רצוי גרוש, עד 45. שיהיה צעיר במראהו וב־נישמתו, בעל שימחת־חיים. לא יכולה עם הכבדים האלה. לא מחפשת אחד שיכתיב לי את עולמו ורצונותיו. רוצה ביחד, אבל בלי לכפות דברים אחד על השני. לא יפריע לי שתביא איתך את ילדיך, כי אני מאוד אוהבת ילדים, ורוצה משלי."

היא אינה מעשנת, ומקווה שגם אתה לא. אוהבת מוסיקה, תיאטרון, את ארץ־ישראל על נופיה ושיריה. מאוד חשובים לה יושר וכנות. היא בת"ד 29772, תל־אביב.

★ ★ ★

מישהו חזק

„ממה מתחילים, רותי?" היא כותבת. „אולי מהתכונות שלו, של מי שאני מחפשת: שיהיה אינטליגנטי, לא שיגרתי, רגיש, נאה (אם כי לא צריך להיות יפה), צימחוני, אוהב טבע, שאינו מעשן, מישהו חזק ממני, כי חולשה בגבר ממש דוחה אותי. לא מעניין אותי להיות האמא שלו. הוא יכול להיות בין 30 ל־40.

„אני בת 28, רווקה, מזכירה רפואית במיקצועי, גובה 1.65 מטר, עיניים כחולות, נחמדה, שמנמונת. עם פוטנציאל להיות הרבה יותר נאה וחטובה. הבעיה היא שאני לא מסוגלת להוריד לבד את הקילוגרמים המיותרים. מקווה לפגוש בנאדם שיעזור לי בעניין הזה, שיעזור לי למצות את עצמי. אני מאוד אוהבת ילדים, וקרובה לאמנות, שירים וציור. לא אוהבת שיגרה, אוהבת מאוד את החיים." כתוב לה לת"ד 22109, תל־אביב, עבור ע.

★ ★ ★

– אתה מאהב גרוע.
– נו, באמת, איך את יכולה לדעת בשלושים שניות.

★ ★ ★

מחפקד היטב

„אני רווק, בן 29, גובה 1.80 מטר, טיפוס ספורטיבי, שואף לקשר רציני, אוהב ילדים," כותב (1160/86). „אני עיוור מלידה, בגלל סיבוך בהריון, לא עקב סיבה תורשתית. למדתי באוניברסיטה העברית בירושלים, ויש לי תואר שני במדעי־המחשב. אני גר לבד, מסודר בחיים, מתפקד היטב בכל דבר, ומגיע לכל מקום בעזרת כלבת־הנחיה שלי.

„אני אוהב לטייל, לשחות בים, לרכוב על אופניים זוגיות (הרוכב הקדמי רואה, ומעדכן אותי בנוף), להאזין למוסיקה. חיים נעימים, למרות המיגבלה. הייתי רוצה להכיר בחורה משכילה ועצמאית. היא יכולה להיות מבוגרת ממני בשנתיים, או צעירה ממני בחמש שנים. אני לא פוסל מראש שום מיגבלה אצלה, אם כי הייתי מעדיף בחורה רואה, כי כך אוכל לראות ברכה. מום אחר, כמו צליעה למשל, לא יפריע לי. אני מעדיף לא נמוכה, בעלת גוף נאה. על אף העיוורון — קיים המגע הגופני, ואין להתעלם מזה. הפנים — זוהי נקודה פחות חשובה לגביי."

★ ★ ★

יש אנשים שבצעירותם הורסים את הבריאות כדי לעשות כסף. ומאוחר יותר הם מוציאים את הכסף כדי להשיג מחדש את הבריאות.

★ ★ ★

אוהב ואהוב

„כבר די הרבה זמן אני מחפשת בן־אדם, שיהיה חבר טוב לחיים ושאהיה חברה טובה בשבילו," היא כותבת. „בעולם שלנו, כשכולם רצים כל הזמן, בלי להבין כל־כך למה ולאן, כשהניכור והבדידות בין האנשים מקבלים מימדים מראיגים, למצוא בן־אדם אוהב ואהוב — זו משימה מאוד קשה, אבל חשובה. אולי הכי חשובה.

„קצת קשה לי להאמין בדרך של פירסום בעיתון, אבל מי יודע. כל האמצעים כשרים. על עצמי בקיצור: ראיתי אור לראשונה לפני 26 שנים, די גבוהה (מטר־שיבעים־ומשהו). עובדת אוהבת לעבוד, מאוד עצמאית. מאוד חרשבת ומאוד מתחשבת. זהו. אני בתיבת־דואר 26430, תל־אביב."

★ ★ ★

הרמוניה ואיזון

„אני בן שלושים, רווק וגר לבד, לבד מדי," כותב (1161/86). „בדרך־כלל מרגיש טוב. אני חושב שגם נראה טוב: מטר־שיבעים, ג'ינג'י, בעל זקן אדמוני קצר, עיניים ירוקות־חומות, אשכנזי. אני איש־מחשבים, כותב תוכניות ודי נהנה ממה שאני עושה. עוסק גם בנושאים כמו פסיכולוגיה, מתעניין במיסטיקה, אסטרולוגיה, מדיטציה, חלומות ופירושיהם. ציירתי פעם, צילמתי פעם. גם כיום, כשיש זמן ויש את מי. אני אוהב הצגות תיאטרון, מופעי ג'ז ורוק, ים בקיץ. מהאשה שאיתי אני רוצה שתאהב לפחות חלק מן הדברים שאני אוהב, והכי חשוב — שתאהב אותי. אני רוצה שהיא תהיה פתוחה, סקרנית, עירנית, רגישה, בעלת שקט נפשי, פיקחית, מקורית ומעניינת. אני מעריך גדול של הרמוניה ואיזון. שונא ויכוחים לשם ויכוחים ושונא לריב.

„אני מאמין שקשר הוא עניין של זמן ורצון. כמה שמשקיעים יותר — הסיכוי להצלחה גדול יותר. אני רוצה אשה שתהיה מודעת לעצמה ולעולם, שתכיר את יתרונותיה ומיגבלותיה. שתנסה לחיות את חייה יחד איתי בצורה מהנה ככל האפשר, מבלי לבזבז אותם על דאגות בקשר לעתיד או רחמנות עצמית, הנובעת מכישלונות בעבר. אני רוצה ומוכן לנסות להתקשר עם כל אשה שחושבת שהיא נאה מספיק, חכמה מספיק, רגישה מספיק ואוהבת מספיק." שמתם־לב כמה פעמים הוא השתמש ב„אני"? לא יכולתי להתאפק, וספרתי — 11, בלי לקחת־בחשבון „אני" אחדים במיכתבו המקורי, שעליהם ויתרתי. מה זה אומר? לא יודעת. אני (סליחה) לא פסיכולוגית.

★ ★ ★

הומוסקסואל ולסבית נתקעו בחדר אחד למשך כל הלילה. אני רוצה לדעת. הוא שאל אותה. מי עושה מה למי ועם מה.

★ ★ ★

עקרב נאה

מיכתב קצר מהצפון: אם את בי־סביבות ה־20 לחייך, נאה, חכמה, רגשנית, אוהבת לאהוב, מחכה לך בן 21, נאה, בן מזל עקרב, הנדסאי־מכונות במיקצועו, אוהב מוסיקה, טיולים ובילוי במקומות שקטים. קוראים לו שחר, והוא בת"ד 303, כרמיאל.

כך ברא אותה הטבע

תמי חיימזבסקי
עבודות אפורות. בלי עיניים בוחנות

האמא של תמי חיימובסקי, אלישבע, היתה בעבר יועצת־יופי ראשית של חברת־תמרוקים גדולה. אבל הבת לא נמשכת לנושא, ובינתיים, עד שאולי תשנה את דעתה, היא מאמינה ביופי טיבעי, בלי איפור. אין לה סבלנות לזה. „נולדתי יפה, כך ברא אותי הטבע," היא אומרת כמציינת עובדה, בלי שחצנות. „אני לא שמה דגש על חיצוניות. לגמרי במיקרה לא יצא לי עדיין לצאת עם בחורים לא נאים, אבל זה באמת לא חשוב לי."

חשוב לה שבן־הזוג יהיה בן־אדם, חבר טוב, שתדע שיש על מי לסמוך, חכם, שתמצא שפה משותפת איתו. בזכות המטר־שיבעים שלה, הגוף החטוב, העיניים הירוקות וכמה תכונות נוספות, הציעו לה להיות דוגמנית. תמי ניסתה, אבל החליטה שהיא לא אוהבת את החשיפה הזאת, למרות שאפשר להרוויח כסף טוב. במקום זה היא מסתפקת בעבודות אפורות יותר – בעבר היתה אסיסטנטית של רופא־שיניים וכיום היא מלצרית במיסעדה בצפון תל־אביב, וקורצת טיפים נאים.

אגב, דוגמנות־צילום דיווקא כן היתה מעניינת אותה. לפני המצלמות הרבה יותר נעים מאשר לפני זוגות עיניים בוחנות.

אך לא נראה לה שעליה להחליט, בגיל הרך של 22, מה היא רוצה לעשות בחיים, לכן בינתיים היא מעבירה את שעות היום בלימודים בחוג לסיפרות עברית באוניברסיטה. לדבריה: „סתם בשביל הכיף". בטוח שלא אהיה מורה לסיפרות. אבל הנושא מעניין אותי." כיוון בחיים בכל זאת יש לה, וכרגע מעניין אותה שטח המלונאות ויחסי־ציבור. כצעד ראשון היא השתלמה בחצי השנה האחרונה באנגלית. בבית־ספר לשפות בעיר אוכספורד.

שליחנו בנאס"א

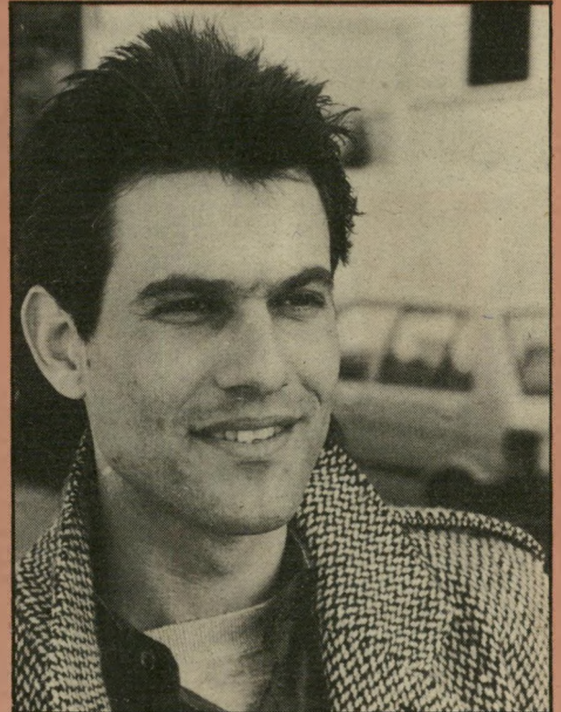

אירי סלי
קופסות אפורות. בלי חושניות

הוא בן 30, בסך־הכל. אורי סלי. אבל הספיק כבר המון בחיים. בהתחלת הדרך בא לו להיות שחקן, ומייד קיבל תפקיד די בולט של קצין בסרט אמי הנגרלית. לצידה של גילה אלמגור. ואחר־כך נתנו לו להיות המאהב של עופרה חזה בנערת הפרברים. „רציתי להוציא את חלומות המשחק מהראש שלי, כדי שזה לא ינקר לי כל החיים," הוא אומר.

אחר־כך הוא חי במשך שנה בכפר בדווי בגליל העליון, על תקן של מדריך קאראטה. פעם היתה לו חגורה שחורה. אבל כיום, הוא אומר, הוא לא מסוגל להוריד למישהו אפילו סטירת־לחי, כי אין לו כבר זמן לעשות ספורט, וחוץ מזה, הוא נעשה יותר הומאני. בשלב הבא בחייו הוא היה במשך שנה בלש במדור המרכזי, והיה לו די מעניין עם הזונות, הסמים, מארבים לאנס המתנצל ושמירה על עדי־מדינה בלילות באבו־כביר.

לפני שש שנים החליט אורי שמה שהוא באמת רוצה בחיים זה להיות ארכיטקט. נסע ללוס־אנג'לס, והתקבל לאחד מבתי־הספר הטובים ביותר בעולם בשטח זה. ככה הוא אומר. אני לא מבינה בנושא. היה שם דגש על תיכנון בשטח העתידנות וההומניסטיקה, וזה הוביל אותו לעבודה, אחרי קבלת התואר, באחד הבסיסים של נאס"א (המרכז לחקר החלל) בעמק הסיליקון המפורסם.

אורי, שהוא גם יפה־תואר, גם נראה צעיר מגילו וגם גבה־קומה (1.81 מטר), תיכנן להם שם – ולדבריו, זכה להערכה רבה – תחנת־חלל בצורת גליל באורך עשרים מטר וקוטר של חמישה מטר, שבה צריכים שישה אנשים לחיות בנוחיות במשך 90 יום. הוא תיכנן להם שם מיטבח, מיטות, פינה להתעמלות ואפילו גינה קטנה, בה אפשר לשתול ירקות, לגדל אותם מהר בעזרת דשנים מיוחדים ולהספיק לאכול אותם לפני החזרה לכדור־הארץ.

„כיום בונים בלי התחשבות ברוח, באור, בשייכות למקום," הוא אומר. „מה שאיכפת לאנשים זה איך למכור או להשכיר שטח במחיר הגבוה ביותר, ומה שיוצא מזה זה קופסות אפורות לאורך קילומטרים, בלי שייכות לרחוב ולעוברים בו, בלי חושניות, בלי אורגניות, כאילו נטע זר." עכשיו הוא כאן לחופשת־מולדת קצרה, מבקר את המישפחה ומבלה.

צל"ג

הצטרפו לחגיגה

● **לגיורא צור**, כתב מבט, שהצטרף ביום הראשון בערב, לחגיגה המוזרה שהשתלטה באותו היום על כל העיתונות הכתובה. החגיגה היתה סביב הולדתו של בן־זכר למישפחת ברמי משדרות. גם כתב־הטלוויזיה הוסיף הערות, שיש בהן משום אפליה גסה ל־10 הבנות של המיש־פחה. הכתב אמר: „הבן שוקל כמעט ארבעה קילוגרם, גבר אמיתי." ותוך כדי צילומי שימחה וחיבוקים, נתן לאב המאושר לומר את מישפט הסיום: „עכשיו אני עם ראש מורם, והנסיך הקטן ילך אחריי."

ייתכן שהולדתו של בן־זכר במישפחת ברמי היא האירוע המשמח ביותר לאבי המישפחה. האם טענה בטלוויזיה כי היתה מאושרת גם קודם, עם כל הבנות. לא ברור מה טעם מצאה הטלוויזיה הישראלית להשתתף בחגיגה האנטי־נשית הזאת בכתבה שהיא שוביניסטית גברית ואנטי־חינוכית ממדרגה ראשונה.

באותו ערב הקדישה הטלוויזיה תוכנית שלמה מה השאלה? לנושא אפליית הנשים, אך לא

כתב אטינגר
שדיים ואחוריים

הוזכרה בה ולוא במילה אחת גישתם המיננית („סקסיסטית") של כתבי־החדשות.

השדיים של טאבה

● **לעמום אטינגר** על סרט ארוך ותפל על טאבה, במיסגרת התוכנית מבט שני. כל מה שנאמר בסרט יכול היה להיאמר בחמש דקות, אך אטינגר משך את הנושא כמו מסטיק, כשהוא נותן לכל מרואיין לחזור על דבריו לפחות שלוש פעמים (ובאריכות). את הרווחים מילא בצילומי־קירבה של שדיים ואחוריים נשיים, ובעיקר בצילומי־דיוקן של עמוס אטינגר עצמו. הסיפור האמיתי — שאחרי החזרת כל סיני, מסכנת ישראל את השלום עם מצריים בגלל „טובה" שעשה אפריים פורן לחבר שרצה להרוויח כסף בבניית מלון — כמעט ונעלם תחת מבול הקישקושים נוסח רפי נלסון, ההופך בסרט מין משה לווינגר המנופף בפחית־בירה תחת עוזי.

כאילו לא די בעונש זה אירגן **חיים יבין** ויכוח בין אבא אבן, דן מרידור וגאולה כהן — וכך הציג את המערך הנוכחי של המימסד הפוליטי בישראל — כשהליכוד במרכז, התחייה מצד ימין והפסבדו־יונים של מיפלגת־העבודה בקצה השמאלי — וכל מחנה־השלום הישראלי בחוץ.

מאחורי המירקע

שטרן או לא שטרן

כהונתו של **יאיר שטרן** כמנהל מחלקת־החדשות מסתיימת בימים אלה. הוא מעוניין להמשיך בתקופת־כהונה נוספת, ויש סיכויים רבים שתיקוותו תתממש. למרות זאת מתלבטים עדיין **אורי פורת**, מנכ"ל הרשות, **ויאיר אלוני**, מנהל הטלוויזיה, אם להאריך לו את התפקיד בתקופה נוספת.

תוך כדי התלבטויות פנו השניים **ליעקב אחימאיר**, הכתב הפרלמנטרי של הטלוויזיה, והציעו לו את התפקיד. אחימאיר עוד לא נתן תשובה סופית.

והשיבושים ממשיכים

בהנהלת הטלוויזיה מתקבל רושם עז שהטכ־נאים ממשיכים לשבש באופן מכוון את השי־דורים, בעיקר את שידורי מהדורות מבט. בעוד שאינם פוגעים כמעט בתוכניות ולא בשידורים בערבית, ובכללם החדשות שם.

השבוע שובץ לעבודה **חזי קוקה**. המנהלים טענו שהוא בחופשה, כמו שנקבע עם הסתדרות ועם בית־הדין לעבודה, אך הטכנאים טענו שזו בעייה של ההנהלה.

במקביל הגישו הטכנאים תלונה מטעמם ליו"ר רשות־השידור, **מיכה ינון**, לוועד־המנהל, למנכ"ל, **אורי פורת**, ולמנהל כוח־האדם של הרשות. את התלונה הגישה ההסתדרות הכללית, הסתדרות הנהדסאים וועד־הנדסה. הם מגוללים שוב את סיפור־המעשה ביום שבו הואפל המירקע, ואומרים, בין השאר: „נודע לוועד

עורך שפירא
עוץ לי גוץ לי

שבמהדורה הערבית שודרה כתבת אי־אן־ג'י. ניגשנו ל**רפיק חלבי**, שהיה באותו היום עורך מבט, וביקשנו ממנו שלא לשדר את הכתבה. חלבי ו**יאיר אלוני**, מנהל הטלוויזיה, ניסו לשכנע את הטכנאים לחזור בהם מהחלטתם. אחרי התייעצות החליט הוועד שלא להענות לבקשה. למרות מחאות הוועד הסביר מנהל־הטלוויזיה לעורך מבט שאם הכתבה לא תשודר, „יבטל את כל מהדורת־החדשות."

לפי תלונתם של הטכנאים, גרמו שלושה להאפלת המירקע באותו הערב: אלוני, חלבי ו**יאיר שטרן**, מנהל מחלקת־החדשות. הם עשו זאת, לפי הגירסה, כדי ליצור משבר בסיכסוך העבודה שבין ההנהלה לטכנאים, והם שסייעו להאפלת השידורים. לסיום מבקשים הטכנאים וההסתדרות להגיש תלונה נגד שלושת האנשים לבית־הדין למישמעת.

קרפין לבית־הדין

לא רק **חזי קוקה**, יו"ר־ועד־הטכנאים המודח בטלוויזיה, עומד בימים אלה לדין מישמעתי על האפלת המירקע. גם **מיכאל קרפין**, עורך מבט, עומד לדין על עבירה דומה. קרפין נאשם כי בתחילת חודש ספטמבר היה אחראי להאפלת המירקע במשך 40 דקות. כתב־האישום מגולל מעשה בכתבה מצולמת מן העיר חברון, שהובאה על־ידי אחד מציוותי־החוץ לטלוויזיה הישׂ־ראלית.

כשנודע לטכנאים על הכוונה לשדר את הכתבה, הודיעו שזה בניגוד להסכמים בין הרשות לוועד־הנרסה, שלפיהם אין לשדר כתבות שצולמו באי־אן־ג'י, והם לא ישדרו את הכתבה. קרפין, לפי כתב־האישום, הודיע בתגובה כי הוא ידאג להאפיל את המירקע, ואכן המירקע הואפל.

כתב־האישום יודע לספר גם על סידרת־העלבות שהטיח קרפין בכימאית מבט באותו הערב, **שרה ברקמן**, והיא תהיה אחת מעדות־התביעה נגדו.

מישפטו של קרפין ייפתח ביום הראשון, ויש הטוענים שכתב־האישום הוגש רק בגלל כתב־אישום דומה שהוגש נגד קוקה, כדי שהטכנאים לא יוכלו לטעון לאפליה.

מאחורי המיקרופון

גם מעיירות־פיתוח

גלי־צה"ל מחדשים את שורותיהם, כמו בכל שנה. הם שולחים הודעות משודרות ברדיו ומיכתבים בדואר לצעירים העומדים לסיים בשנה זו את לימודיהם והמתעתדים להתגייס לצבא, שיבואו לבחינות לתפקידים שונים בתחנה הצבאית.

למנהלי בתי־ספר בכל הארץ נשלחו מיכתבים שבהם הם מתבקשים להמליץ על תלמידים שיתאימו, לדעתם, לעבוד בתחנה. **שרה דורון**, האחראית למיבצע בגל"ץ, כבר מקבלת זרם בלתי־פוסק של מיכתבים מכל רחבי־הארץ (ובכלל זה מעיירות־פיתוח ומקומות מרוחקים).

מיבחני־הכניסה לתחנה קשים וארוכים. הם כוללים שלבים שונים, ובסופם מתקבלים רק אחוז (18) מתוך הפונים. בגל"ץ מעוניינים מאוד שגם צעירים מעיירות־פיתוח ומשכונות־מצוקה ישתלבו בתפקידים שונים בתחנה, אך אלה לא תמיד מגיעים למיבחנים, ולא תמיד עומדים בהם.

תיאטרון משודר

מחלקת־תרבות־אמנות־זבידור של גל"ץ, ש־אותה מנהל **מולי שפירא**, מסיימת בימים אלה עריכה של שמונה תוכניות, שיוקדשו לתיאטרון ולנושאים הקשורים בו.

בגלל בעיות תקציביות לא ניתן לחדש בתחנה את פעולתה של מחלקת־הדראמה. תחת זאת החליט שפירא להשתמש בחומר הקיים בשטח. הוא פנה לכל התיאטראות הגדולים בארץ והציע להם להקליט במיוחד עבור גל"ץ כמה מן ההצגות האחרונות שלהם. כולם הסכימו. הדברים נעשים כמובן בהתנדבות (נראה שכל דבר בתחנה הצבאית נעשה כיום בדרך זו, בגלל בעיות תקציביות חמורות).

ההצגות עובדו במיוחד לשעת־שידור אחת. חלקן הוקלטו באולפן וחלקן בהקלטה חיה בפני קהל, ונערכו אחר־כך למתכונת של 50 דקות, בעזרת בימאי־ההצגה.

הסידרה, הנקראת „תיאטורדיו", תשודר בכל שבת ב־12 בצהריים, החל ב־8 בפברואר. בין ההצגות: עוץ לי גוץ לי; טירונות של ניל סיימון מתיאטרון הבימה; פיטריית הרעל, קברט מוסיקאלי על עליית הנאצים לשילטון, שיש לו

ושוב: פאר במסיבה

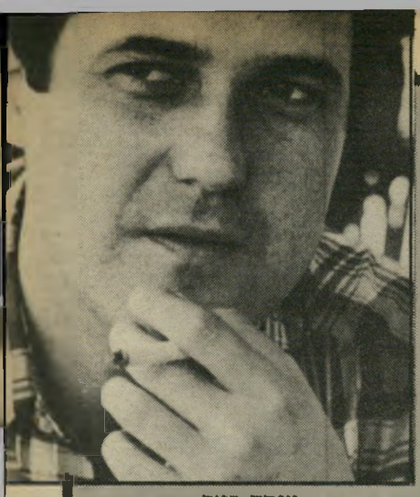

מנחה פאר
להפסיק לשחק!

אחרי לבטים שונים, אחרי נסיונות משונים, אחרי טירטורים, החלטות וביטולן, יהיה זה מני פאר.

תוכנית־הבידור סיבה למסיבה גו־רמת בהנהלת רשות־השידור יותר כאב־ראש מאשר בידור. בזמן האחרון חיפשו נואשות מנחה לתוכנית. אך המשימה התגלתה קשה משבוע לשבוע.

אחרי שעזב דניאל פאר את כיסא המנחה, היתה הפסקה ארוכה, שב־מהלכה תפס את המקום ירון לונדון, מתוך התחשבות ומתוך הבהרה שהדבר נעשה באופן חד־פעמי ביותר. אחר־כך דיברו על טוביה סער, מנהל־הטל־ויזיה לשעבר. הציעו לאיש הצעה ריש־מית. הוא בדק אותה ואמר שהוא מוכן לשקול את הרעיון בחיוב. אבל עוד לא הספיקו לומר בטלוויזיה סיבה למסיבה. וכבר היה מי שהתנגד לשיבוצו של סער כמנחה בתוכנית. בוועד־העובדים טענו שהוא לא הספיק לעבור תקופת־צינון מאז שעזב את כיסא המנהל (עוד מעט שנה!). אחרים טענו שאולי סער אינו מתאים ואינו „עובר את המירקע". הם אולי שכחו שהוא הינחה את התוכנית מוקד בטלוויזיה. אחר־כך אמרו שאי־אפשר לקחת אדם מבחוץ, כשמדברים על פיטורין. אבל הטיעון הזה נפל משום שגם מני פאר הוא לא בדיוק מן העובדים הקבועים בטלוויזיה.

לבסוף נפל הפור על פאר. מנחה ותיק, המכיר היטב את כל מהמורות הכיסא המיוחד בתוכנית זו, מכיוון שהוא ישב עליו לא־פעם בעבר.

בהנהלה החליטו לקבוע מנחה לתקו־פה ארוכה. ו„להפסיק לשחק, כי העם נבוך מהעובדה שלתוכנית אין עדיין אופי קבוע".

לא הפסקת חשמל

הנהלת הטלוויזיה והנהלת רשות־השידור ערכו בדיקה יסודית של מה שהתרחש בערב שבו חזרו הטכנאים לעבודתם. אחרי צו בית־הדין לעבו־דה. באותו ערב היו שיבושים רבים על גבי המירקע. באותו הערב גם הובאה שוב לשידור כתבה על ביקור חברי־הכנסת בהר־הבית.

באותו הערב, וגם בימים שאחר־כך, נטען מפי גורמים שונים כאילו הסיבות לתקלות היו אובייקטיביות, ונבעו מהפסקות־חשמל שהיו ב־איזור. הנושא נבדק. כיום מצוי במישרדי־הרשות מיכתב מחברת־החשמל, ובו נאמר שבאותו הערב לא היו הפסקות חשמל באיזור בניין־הטלוויזיה ברוממה בירושלים.

למרות זאת אין ההנהלה מתכוונת לנקוט אמצעים בשלב הזה, כדי שלא להצית מחדש את להבות השביתה.

השלכות גם על מילחמת הלבנון, בביצוע תיאט־רון חיפה; אנשים קטנים של שלום עליכם בהבימה; אליל ההמונים. הצגה המספרת על חייו של שדרן־דרדיו, בתיאטרון בארי־שבע; ועוד.

בגל"ץ מקווים שסנוניות אלה יגרמו אולי לאפשרות להכין הפקות מקוריות של קיטע־תיאטרון.

עמוד סרוסטי

לוח־תאריכים חדש

ברשות־השידור המציאו לוח־תא־ריכים חדש. אחרי שנואשו, כנראה מן הלוח העברי ומן הלוח הלועזי. השבועות בלוחות אלה חלפו מהר מדי, לטעמם.

השבוע קיבלו אגודות־העיתונאים של הרשות בירושלים ובתל־אביב מיכתב מהנהלת הרשות, שבו הם מדווחים כי 14 הימים הקבועים בחוק לדיון בינם לבין ההנהלה, בנסיון להגיע לפשרה בעניין הפי־טורין, הסתיימו. הדבר לא היה מעורר תשומת־לב כה רבה, לולא התחילו 14 הימים האלה בערך לפני שלושה חודשים (ואולי אפילו יותר).

(המשך מעמוד 10)

בשכירות, ולימים נתבעה לשלם את הנזקים שהושארו בדירה.

בין השתיים היו, כנראה, גם קשרים פינאנסיים עלומים. עד לפיצוץ הפרשה היתה גרנות האדם הקרוב ביותר לחווה יערי, והיתה אשת־סודה הן בדברים האישיים והן, כך מסתבר, בעניינים הכספיים שבינה לבין התיירת מלבסקי.

מייד עם מעצרה הסכימה אביבה חווה יערי התוודתה לפניה על רצח מלה מלבסקי.

גם החוקרים האמינו בשלב ההוא כי מצפונה של אביבה גרנות מציק לה. גרנות סיפרה שהיתה מוכנה לשמור אמונים לחברתה כל זמן שהיה מדובר רק בזיוף יפויי־כוח ובגניבת כספים מחשבונה של התיירת. לפי החשד, היא אף נתנה יד לזיופים אלה. אך ברגע שחווה הודתה לפניה כי רצחה את מלבסקי, לא יכלה גרנות להעלים עין מכך.

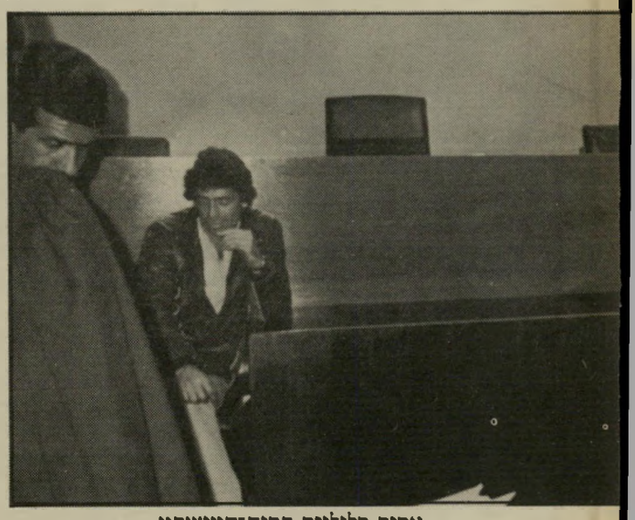

אסיר בליליום בבית־המישפט
מי הכניס את הסכין?

גרנות למסור למישטרה גירסתה על רצח מלה מלבסקי. היא טענה כי מצפונה מציק לה, כי היא אומנם היתה מעורבת בעבר במעילה כספית בהס־תדרות הרוקחים, אך החזירה את הכסף. אבל הפעם — כך התוודתה בפני חוקרי־המי־שטרה — אין מדובר רק ב־מעילה כספית אלא ברצח, ולזה אינה מוכנה לתת את ידה, גם כאשר מדובר בחברתה הטובה ביותר.

היא הזדרזה לספר בפרוטרוט כיצד עזר והיתה מוכרחה לפרוק את אשר על ליבה באוזני חוקרי־המישטרה. רבים האמינו לסיפור זה.

אז גם נראה היה כי תיק־החקירה נגד יערי סגור, וכי עדותה של גרנות היא העדות החסרה לשם הגשת כתב־האישום ברצח. נדמה היה אז כי גרנות תקבל מעמד של עד־מדינה.

אך אחרי כמה ימים התברר כי הדב־רים הרבה יותר מסובכים, וכי ברגע שיערי שמעה על גירסתה של גרנות, מיהרה לתת גירסה נגדית, ואז התגל־גלו הדברים עד להודאה של שתי הנשים כי היו במכונית ביחד עם התיירת מלבסקי, וכי מעשה ההריגה (או הרצח) בוצע בנוכחות שתיהן.

השתעבדות מן הסוג שהיה קיים אצל חווה עלולה לגרום להתפרקות האישיות, כאשר היא מגיעה לאכזבה.

בין שתי הופעותיה של חווה יערי בבית־המישפט בתל־אביב קרה לה משהו נורא. בעת ההופעה הראשונה היתה בטוחה בנאמנותה המוחלטת של אביבה. היא הטילה את כל האחריות על בעלה אהוד, וטענה שזה בגד בה וטופל עליה עלילות. באותו רגע היתה מוכנה עדיין לטעון כי אהוד המציא סיפור מרושע כדי להתגרש ממנה, ושהוא למעשה גרם למעצרה, כאשר סיפר למישטרה על החלפת צמיגי המכונית.

ואז ניחתה עליה המכה האיומה מכל. הסתבר לה כי האשה הנערצת מוכנה לבגוד בה כדי להציל את עצמה. כל עולמה חרב עליה: בהופעתה השניה בבית־המישפט לא היתה זו עוד אשה הבוטחת בעצמה. היא התייפחה וצעקה לעבר בעלה: „היא מטילה עליי את הכל!" היתה זאת זעקה של אשה נבג־דת. שלא נותרה לה שום מישענת מל־בד בעלה, שנגדו כבר הגישה תביעת גירושין.

אשה במצב כזה יכולה לחפש מיפ־לט בהתאבדות.

סכין וגלולות

ש לוש פעמים ניסתה כבר חווה יערי להתאבד בכלא. ביום ראשון בשבוע שעבר, יומיים בלבד לאחר מעצרה, נמצא סכין מתחת למיזרון מיטתה באבו־כביר.

עד אז הוחזקה חווה בתאי־מעצר רגילים, אבל מרגע גילויו של הסכין הושמה עליה שמירה קפדנית כל שעות היממה. ביום השני בבוקר בדיון מחדש במעצרה של חווה, לא גילתה המישטרה את העניין. כאשר ביקשו סניגוריה של חווה, עורכי־הדין הד"ר עדנה קפלן ודרור מקרין, להקל בתנאי מעצרה ולהחזיר לה את שעת הטיול ואת הסיגריות, ואמרו כי כל החשד לעניין התאבדות נובע ממילים שאמ־רה: „החיים הם זבל," העיר קצין־המישטרה מישל חדד: „יש לנו ראיות נוספות לכך." הוא התכוון למציאת הסכין.

פעמיים נוספות המציאה חווה למישטרה ראיות על רצונה לגמור עם החיים. פעם אחת כאשר ניסתה להס־תיר בחזיית אפודתה מיספר גדול של כדורי־הרגעה שקיבלה, אבל בחיפוש מרוקדק נמצאו הגלולות ונלקחו ממנה. בפעם האחרונה ניסתה להתאבד בקשירת רצועות העור של ארנקה לצווארה.

חווה יערי בבית־במישפט בירושלים
יחסים לסביים?

גלולות־הרגעה וארנק לא הובריחו אליה, הם היו ברשותה באופן חוקי, אבל הסכין שנמצא בחדרה הוא כבר סיפור אחר. המישטרה ושילטונות בית־המעצר נחרדו למחשבה כי מישהו מסוגל להעביר כלי־נשק אל תא שמור במחלקת הנשים. החשד נפל מייד על אסיר־העבודה המנקה את תאי־הנשים — אורי ראובן, אסיר שנשלח לאבו־כביר ממעשיהו. והמרצה את עונש־המאסר שלו בניקוי תאים ותחזוקת בית־המעצר.

מייד לאחר מציאת הסכין מתחת למזרונה של חווה, הוחלף העציר המנקה את התאים ואורי ראובן נחקר והועבר לתא־בידוד.

בית־המעצר באבו־כביר מתוחזק בידי אסיר־עבודה. הם מנקים את התאים והמיסדרונות, עוזרים במיטבח ומגישים את האוכל. בדרך־כלל נב־חרים למטרה זו אסירים „טובים", שזכו באמון השילטונות. אסירי־עבודה זוכים לתנאים טובים בהרבה מאלה של אסירים רגילים. אפילו בכלא מעשיהו. הם מקבלים יותר ביקורים, הם חיים בתאים מרווחים, ויש להם מכל טוב, החל מאוכל בשפע ועד למכשיר טל־וויזיה ציבעוני בתא. לפני חודשים אחדים התברר כי הטבח של בית־המעצר, שהיה גם הוא אסיר־עבודה, קיבל זכויות מיוחדות, והיה יוצא לשוק לקניות ולביקורים בביתו באופן כמעט חופשי.

אין זה קשה במיוחד לאסיר־עבודה, המנקה את תאי־הנשים, להגניב לשם משהו. בדרך־כלל אינו עובר חיפוש על גופו בדרך לעבודתו בתאי־הנשים, והוא יכול להסתיר בבגדיו סכין או כל דבר אחר. ברגע שבו מסיחה השוטרת שבתא את דעתה ממנו, או ברגע שהוא מנקה את השרותים הצמודים לתאים, הוא יכול להסתיר שם את החפץ המוברח, במקום מוסכם מראש.

הסכין שנמצא בתאה של חווה יערי הוא סכין־אוכל רגיל, כזה הנמצא בשימושם הקבוע של אסירי־העבודה והסוהרים באבו־כביר. היא אינה סכין־מיטבח חד, שבו ניתן לדקור מישהו, אבל בהשחזה קלה ניתן להשתמש בו לחיתוך הוורידים.

ד"ש מציפי

ד חשד הראשון של החוקרים היה, כמובן, כי חווה היא ששי־שחדה בצורה כלשהי את המברית, כדי שיכניס את הסכין לתאה. למרות הכחשותיה של חווה כי הסכין מיועד לה, אין הממונים על החקירה מאמינים בכך. אבל הם גם יודעים כי אף אסיר או סוהר לא יסתכן בהברחת סכין בלי תגמול גבוה. לחווה יערי, עצירה חדשה וחסרת־קשרים בעולם־התחתון, היה

(המשך בעמוד 42)

שתי גירסות על מותה של התיירת מלבסקי גוררות אחריהן הבדל גדול בעונש — ממאסר עולם עד שלוש שנים בלבד

רצח, הריגה או תאונה?

נראה כי בשלב זה של החקירה, הולכות ומתגבשות שתי גירסות באשר למותה של התיירת מלה מלבסקי.

גירסת המישטרה היא כי חווה יערי, ביחד עם חברתה אביבה גרנות או בלעדיה, דרסה במכוניתה את התיירת, מתוך כוונה ורצון להביא למותה. לדעת המישטרה היה זה רצח בכוונה תחילה – העבירה החמורה ביותר בספר־החוקים, הגוררת בעיקבותיה עונש מאסר־עולם.

לעומת זאת נראה כי חווה וסניגוריה, הד"ר עדנה קפלן ודרור מקרין, גורסים כי מותה של התיירת נגרם בתאונה. ללא כל כוונה או רצון להביא למוות. על פי החוק, עבירה זו היא גרם מוות ברשלנות. ועונשה המכסימלי הוא שלוש שנות מאסר.

חוק העונשים 1977, **מבחין בשלוש עבירות שתוצאתן מותו של אדם. החמורה מכולן היא רצח בכוונה־תחילה (סעיף 300 בחוק העונשין). יסודות העבירה הזו הן: רצון לגרום למוות. חזות התוצאה של מוות. ושלושה אלמנטים נוספים. המייחדים את העבירה הזו מהריגה רגילה. אלמנטים אלה הם:**

- **החלטה להרוג את הקורבן, שבשלה בלב הרוצח עוד לפני המעשה.**
- **הכנה של כלי־נשק או ההזדמנות לגרום למוות.**
- **קביעה שלא היה קינטור מצד הקורבן סמוך לרצח.**

כדי להוכיח עבירת רצח בכוונה־תחילה יהיה על הפרקליטות להוכיח כי חווה יערי זרקה את התיירת מן המכונית ודרסה אותה מתוך רצון להביא למותה; כי החליטה על כך עוד לפני המעשה, וכי התיירת לא קינטרה אותה לפני־כן.

סביר להניח כי בעזרת הדוח הפאתולוגי ניתן יהיה לקבוע אם התיירת נחבלה ממכה פיתאומית, או נדרסה שוב ושוב כדי לוודא את מותה. השימוש במכונית, כלי קטלני, יכול לשמש במיקרה זה הוכחה להחלטה לרצוח וגם להכנת כלי־הרצח. ואם אומנם עברה המכונית על פני הגופה שוב ושוב, יהיה בכך גם משום הוכחה כי לא היה קינטור.

אם תוכיח הפרקליטות עבירה זו, יהיה העונש. המתחייב על פי החוק, מאסר־עולם. ועונש זה בלבד. פירושו הטכני של העונש הוא כי העבריין יבלה את כל חייו בכלא. אולם כרגיל, כעבור כמה שנים, קוצב נשיא־המדינה את עונשו של הרוצח ל־30 או ל־27 שנות־מאסר. מאז מתחילים לחשב את המועד לשיחרור בניקוי השליש. עבור התנהגות טובה. הזמן הממוצע שיושב רוצח בכלא הוא בין 12 ל־15 שנים.

במיקרה שאין הפרקליטות מצליחה להוכיח את היסודות המיו־חדים של כוונה־תחילה – החלטה. הכנה. וחוסר־קינטור – אבל היא מצליחה להוכיח רצון לגרום למוות וחזות התוצאה של מוות, תואשם חווה יערי בהריגה לפי ס' 298 לחוק העונשין. עבירה קלה יותר מרצח. ועונשה המכסימלי הוא 20 שנות מאסר. בדרך כלל אין בית־המישפט נוטה לגזור את העונש המכסימלי, ומתחשב בכל מיקרה לנסיבותיו. בדרך כלל נע העונש בין 8 ל־12 שנים. מעונש זה יורד שליש על התנהגות טובה.

אם תצליח יערי להוכיח כי המוות נגרם בתאונה, עבירה לפי ס' 304 לחוק העונשין יהיו היסודות הדרושים להוכחה שלושה:

- **כי חווה לא חזתה את תוצאת המוות. למרות שאדם סביר היה חוזה אותה.**
- **כי חווה יערי סטתה מנורמת־התנהגות סבירה בנהיגה, ובכך גרמה למותה של המנוחה.**
- **כי היתה לה חובת־זהירות כלפי המנוחה.**

מכיוון שחווה היא שלקחה את התיירת במכוניתה למקום הנידח בו מצאה את מותה, נראה כי כל בית־מישפט ימצא שהיתה לה חובת־זהירות כלפיה. מנסיבות המיקרה, כפי שיתבררו בבית־המישפט, יהיה צורך להסיק אם אומנם נהג סביר היה צופה תאונה בנסיבות אלה. אם, למשל, קפצה התיירת מתחת לגלגלי־המכונית בהפתעה, יתכן מאוד כי חווה תזוכה גם מעבירת גרם־מוות ברשלנות. מכיוון שלא היה עליה לחזות התנהגות מוזרה כזו. מאידך, אם נסעה חווה אחורה, בידיעה כי התיירת שוכבת על הארץ ויש סבירות גבוהה כי תפגע בה בנסיעתה, הרי שהוכיחה התביעה כי היתה כאן עבירה של הריגתה. מפני שהיתה חזות מראש של תוצאת המוות.

אם תהיינה עדויות מפורשות של חווה ושל חברתה, אפשר יהיה לבסס את גירסת התביעה וההגנה על פיהן. אבל אם עדויות אלה לא יהיו מספיקות, נראה כי המישפט יוכרע על פי הדוח הפאתולוגי ומימצאיו. ממנו ינסו להסיק כיצד התנהגה חווה, ולמה התכוונה בעת הדריסה.

רצח או התאבדות?
הממצאים מצביעים על רצח

גופה באגם

כמה סריטים מוזרים, שנמצאו במכונית שנמשתה מהאגם המלאכותי בפארק־הירקון, עוררו את התענינותם של חוקרי־המישטרה. בתא הכפפות של מכונית אן־אס־או היש־נה נמצאו מיברשת־שיער נשית בצבע ורוד, שפתון־לחות, בקבוק־בושם וצינצנת ובה קרם שנראה כמו ואזלין.

ביום הראשון, סמוך לשעה 10 בבוקר, הבחין יצחק קדוש בן 23, עובד באגם המלאכותי שבפארק הירקון, בגג לבן של מכונית המבצבץ כמה סנטי־מטרים מעל פני המים הרדודים.

כשהועלתה המכונית מן המים הע־כורים ציפתה לשוטרים הפתעה מזוו־עה. במושב האחורי של המכונית היתה גופה של גבר.

מכבי־האש ניסו לפתוח את דלתות המכונית כדי לחלץ את הגופה, אך ללא הועיל. גג המכונית נוסר לבסוף, לעינ־הם של קציני־מישטרה בכירים שהגיעו למקום, והגופה הושכבה על המדרגות. הגופה זוהתה על פי המיסמכים שעליה כיוסף יזראלוב, חבר דן מרמת־גן.

במושב האחורי, ליד גופתו של יזראלוב בן ה־53, נמצא פרוספקט תיירות, מגפיים נשיים בצבע אפור, מקושטים בפרווה. על המושב הקידמי שליד הנהג נמצאו שתי חפיסות של שוקולד מריר, עטופות בניילון, וכן בקבוק של יין אדום.

המפתחות היו במנעול־ההצתה ליד ההגה. השאלה שחוקרי־המישטרה שא־לו את עצמם היא אם היה עוד מישהו או מישהי יחד עם יזראלוב במכונית, לפני שהמכונית נפלה למים. שעומקם הצת מאז שעזבה אותו אשתו, לא יכלו היה האיש הלא־צעיר להסתגל שוב לחיי בדידות. הוא עזב את דירתו המפוארת ברמת־השרון והשכיר אותה, „כי היא הזכירה לו את אשתו שבגדה בו," לדיברי אחד השכנים.

אם אכן התאבר יזראלוב בנסיעה לתוך האגם, לא ברור כיצד הגיע למושב האחורי. אי־אפשר לנהוג במכו־נית נוסעת מהמושב האחורי. אם רק ישב במכוניתו על שפת־האגם ונפל איתה למים, לא ברור כיצד הגיעה המכונית כל־כך רחוק לתוך המים.

מומחה לרכב, שעימו התייעץ הער־לם הזה, אמר כי אן־אס־או היא מכו־נית אטימה במיוחד, כך שיכול להיות שבמכונית שנפלה למים, כשיזראלוב בתוכה, נשאר כיס־אוויר. אילו ניסה המנוח לפתוח את הדלתות לא יכול היה לעשות זאת מפני שהיו תקועות, וכן בשל לחץ־המים מבחוץ. מה שהיה על יזראלוב לעשות, אילו היה בהכרה, היה לפתוח את החלונות, להניח למים לפרוץ למכונית, לעצור את נשימתו, לצאת מבעד לחלון ולצוף אל פני האגם. יכול להיות שהאיש המפוחד נתפס לתבהלה והתבלבל — טעות שעלתה לו בחייו.

עובדה נוספת המסבכת עוד יותר את החקירה היא שארנקו של יזראלוב, וכן כל מיסמכיו האישיים, נמצאו במכונית. שוד בוודאי לא היה כאן. גם לא נמצאו סימני־אלימות חיצוניים על הגופה.

האם היתה זו התאבדות? תאונה? או אולי רצח מתוכחם?

גופה על הרציף גופתו של ההרוג מונחת על הרציף שליד האגם. ברקע המכונית, שגגה נוסר על־ידי מכבי־האש ושדלתותיה נעקרו. מימין – קצין מישטרה שמיהר לכסות את הגופה בסדין, לאחר שהסתיימה הבדיקה הפאתולוגית הראשונית בזירת־המוות.

הצוללן יורד אל מתחת לפני המים בחיפוש אחרי מימצאים נוספים. הצוללן ועוזריו הובהלו על־ידי המישטרה, בחשד שמתחת למים מצויה עוד גופה. החיפוש לא הניב דבר.

חפצים אישיים של ההרוג ממתינים על הרציף, בדרכם לבדיקה במעבדות המישטרה. החוקרים נטלו עימם בקבוקון ממי־האגם, כדי להשוותם למימצאים על החפצים.

יותר ממטר וחצי. שכניו של יזראלוב ציינו כי לא נהג לשתות אלכוהול.

בעיה מתמיהה נוספת, המעסיקה את החוקרים, היא מיקומה של המכונית הטבועה. אין כביש המוביל אל האגם מן הצד שבו נמצאה המכונית. כדי להגיע אל שפת־המים היה על הנהג לנסוע על פני מדרגה צרה, ולהגיע למקום שבו כניסת כלי־רכב היא קשה מאוד.

יום אחרי שנמצאה הגופה, אמור היה להתקיים בבית־הדין הרבני בתל־אביב הדיון בתביעת־הגירושין שהגיש יזרא־לוב נגד אשתו. שכניו סיפרו כי יזרא־לוב היה רווק עד גיל 47. אז נשא לו לאשה יפהפיה בלונדית, שהיה צעירה ממנו ב־20 שנה. „הוא בנה לה ברמת־השרון ממש דירת־ארמון," ריכלו השכ־נים. „הוא הכניס לדירה מכל טוב, גם קרמיקה מחוץ־לארץ וגם מיזנון איטל־קי, כורסות חדשות ומכשירי חשמל." השכנים הוסיפו וסיפרו כי יזראלוב טען שאשתו ברחה ממנו אחרי שסיממה או־תו.

מיכאל רותם

מכרה את נישמתה

(המשך מעמוד 40)

קשה לשלם למישהו בכלא כדי שיב־ריח לה סכין.

החוקרים החלו בודקים אם לא היה בבית־המעצר עוד מישהו הקשור אליה. ומאחר שישראל היא ארץ קטנה, התברר להם חיש מהר כי בין אסירי־העבודה יש אחד המכיר את חווה והיה בקשרים הדוקים עם אחותה, ציפי.

מנחם בליליוס, גבר גבה־קומה ובעל קסם אישי, נידון למאסר ממושך באשמת סחר־בסמים. בליליוס אינו איש העולם התחתון, אלא צעיר תל־אביבי, בעל קשרים בנוהמה, שבביתו נתפסו „על חם", בקיץ שעבר, כמה מאנשי החברה והבוהמה של תל־אביב. הוא ניהל אז תחנת־סמים בדירתו ברחוב בורוכוב, במרכז־העיר.

כאשר הגיעה לאוזניו השמועה כי חווה עצורה באבו־כביר, שלח לה דרישות־שלום דרך אסירי־עבודה אח־רים. השמועות עוברות מהר בכלא. ולפני זמן קצר קיבל בליליוס ביקור מאחותה של חווה, ציפי. היא באה לבקרו וביקשה ממנו שיעזור לאחותה, אם יוכל.

אחרי גילוי זה נחקר בליליוס, אבל הוא הכחיש כל קשר לסכין, ונראה כי החוקרים האמינו לו. שכן הוא נשאר עובד במקום, ולא נשלח משם.

חובות כספיים

ד וח הפסיכיאטרי שנמסר לשופט חיים אילת הצביע על כך שחווה אומנם נמצאת במצב נפשי קשה, והיא חושבת על התאבדות באופן רציני. כך ציין השופט בעת הארכת המעצר האחרונה. המישטרה, המנסה למנוע בכל דרך אסון כזה, התחילה לחקור מי מעוניין במותה של חווה, ומי יכול היה לתת יד להברחת סכין לתאה של האשה הנואשת.

כמו בכל סיפור־המתח נופל החשד תמיד לראשונה על אותם היכולים להנות ממותה של חווה. נראה כי החשודה הראשונה במיקרה כזה היא באופן טיבעי אביבה גרנות, ידידתה ושותפתה של חווה לרצח. השתיים היו חברות קרובות במשך שמונה השנים האחרונות. למורת רוחו הגדולה של אהוד יערי. הן בילו שעות רבות ביחד. וידעו האחת את סודות חברתה. אביבה יודעת הרבה מאוד דברים על חייה האינטימיים של חווה ועל ענייני העסקים והכספים שלה. היא גם עלולה להיות בימים הקרובים עדת־מדינה נגד חווה.

אבל בשלב זה נראה כי גם לאביבה יש הרבה מה להסתיר. היא כבר שינתה את גירסתה הראשונה, כי לא היתה כלל במכונית בעת הרצח. והודתה כי היתה שם. כיום מנסים לברר מה היה חלקה במעשה. חווה יערי טוענת כי אביבה היא האשמה ברצח. במהלך השנים קיבלה אביבה כנראה גם הלוואות כספיות גדולות מחווה. שאת חלקן טרם החזירה. על כן נראה למישטרה כי לאביבה היה מניע להיפטר מחנה. מותה של חווה היה סוגר את תיק הרצח. ומביא, כנראה, לזיכויה המלא של אביבה, מחוסר־ראיות נגדה. בו זמנית היתה נפטרת גם מחובותיה הכספיים לחווה.

אלא שאביבה נעצרה סמוך מאוד למעצרה של חווה, ונראה שלא היה לה זמן לארגן את הברחת הסכין.

„שידול או עצה"

ל מרות העיבדה שלפני שנים אחדות שונה החוק במדינה, ונסיון התאבדות אינו עוד עבירה פלילית, הרי מי שעזר לאדם אחר להתאבד עדיין עובר עבירה, ועונשו: מאסר עד 20 שנה. סעיף 302 לחוק העונשין אומר: „המביא אדם לידי התאבדות, בשידול או בעצה, או מסייע לאדם להתאבד, דינו — מאסר עשרים שנה."

אם יימצא האדם שדאג להבריח את הסכין לידיה של חווה, יש להניח כי יואשם בעבירה זו ויהיה צפוי לעונש חמור.

היא הובאה מכלא נווה־תירצה. הוא הובא מכלא באר־שבע. הם באו לרבנות כדי להתגרש בפעם השניה. הם אוהבים זה את זה

גירוש אהבה

ד ה היה עצוב לראות את סיומו של סיפור־אהבה מפורסם כל־כך. שמעיה ושרה אנג'ל כבשו את כותרות העיתונים במשך שנים רבות, כמעט מאז נישואיהם. כיום יושבים שניהם בכלא. שמעיה, שהובא כבול באזיקים, יושב בכלא באר־שבע על רצח מישל נחמיאס, ושרה יושבת בכלא נווה־תירצה על סחר־בסמים.

גם אחרי שהסתיים הכל, ושמעיה הניח את כתב־הגט על כפות ידיה של שרה, האהבה בין השניים לא הסתיימה. השוטרים הבטיחו לבני־הזוג כי ירשו לצלמים לצלם את שניהם ביחד, אבל כאשר הובל שמעיה לעבר מעלית היציאה של הבניין, הוא הבין כי מפ־רידים אותו משרה. הוא נעצר, ורגע ארוך התמתח על קצות אצבעותיו, כדי לקלוט בפעם האחרונה את דמותה של אשתו־לשעבר.

אגוז קוקוס

כ הלך הגט היה קצר מאוד. ה־שניים הובאו תחת מישמר כבד לבניין־הרבנות, צבא של צלמים חיכה להם שם. שמעיה אמר לדיינים כי אחרי שהתגרש משרה, לפני שלוש שנים, הוא אומנם שב לחיות איתה, אבל זה היה בכפייה — היא לא הסכימה לכך. כיום הוא רוצה שהיא תפתח דף חדש, ותוכל לחיות אחרת.

„אני יודע שכל הצרות שלה הן רק בגללי," אמר שמעיה לרב דביר, אב בית־הדין. עורך־הדין שימחה זיו והמתמחה משה שרמן נלוו אל שמעיה, וחיכו עד שכותב־הגיטין יכתוב את הגט. כל אותו זמן היתה שרה בחוץ, יושבת על ספסל בליווית השוטרת. חברים וחברות באו כדי לראותה וה־ביאו לשרה אגוז־קוקוס ועוגות.

בפעם הקודמת, לפני שלוש שנים, היו הגירושין אחרים לגמרי. „אמרתי לו: למי אתה נשוי, לי או להרואין?" סיפרה שרה בבית־המישפט, בעת מישפט הרצח הכפול. „הגעתי להכרה שזה לא בשבילי, כל העולם הזה, ואמרתי: ‚אני רוצה להתגרש!' הוא ניסה לשכנע אותי עד הדקה ה־90 שלא להתגרש. אבל כאשר הגענו לרבנות, הוא קיבל שיגעון. הוא ירק עליי ואמר: ‚את רוצה להתגרש? בבקשה! אנחנו נתגרש היום!' הוא רץ אחרי הדיין שהיה כבר ברחוב, והביא אותו בחזרה. הוא אמר לי להגיד שאני בוגדת בו, שהוא אימפוטנט ומשתמש בסמים, ואני אמרתי את זה.

„הרבנים כתבו על התיק הזה ‚סכנת

שרה: מבט מושפל
גט לחומרה –

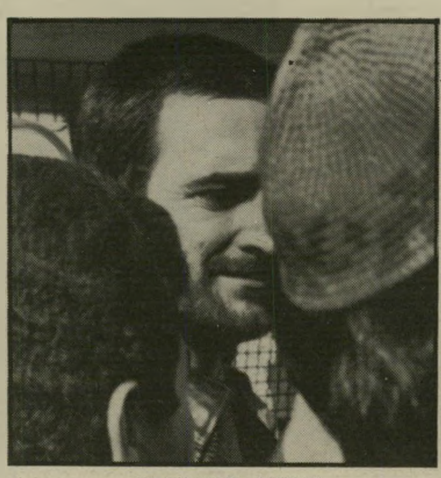

שמעיה: מבט אחרון
– בגלל „קידושין בביאה"

נפשות' והם נתנו לנו את הגט באותו היום. כשחזרנו הביתה זו היתה הפעם השניה שאני קיבלתי מכות משמעיה. ממש הייתי על הריצפה. איך אני מעזה להתגרש ממנו? ואז, אחרי שעילף אותי במכות, הוא ביקש סליחה. הוא בכה ו' אני בכיתי, ואמרנו שיהיה בסדר. ואנח־

לפני שנתיים היה שמעיה אימת העולם התחתון. עתה איבד ממלכתו וגם את אשתו

נו נמשיך. הבנתי שהוא עושה את זה לא מתוך הכרה. הרי הוא אוהב אותי, הוא עשה זאת בגלל הסמים, ואני אהבתי אותו, כי הרי ביסודו הוא לא רע. חזרנו לרבנות וביקשנו להתחתן שוב."

ואומנם. אחרי שחזרו מהרבנות בפעם הקודמת, השלימו השניים וחזרו לחיות ביחד. למחרת היום הם באו לרבנות וביקשו לבטל את הגט. הס־בירו להם כי אם הם מקיימים יחסי־מין, ומתגוררים ביחד, הרי על פי הדת היהודית הם כאילו נשואים שוב. „אין אדם עושה בעילתו בעילת־זנות," אומרת ההלכה, והדת היהודית חושבת למיצווה את החזרת האשה הגרושה על־ידי בעלה. על כן הסבירו לזוג כי

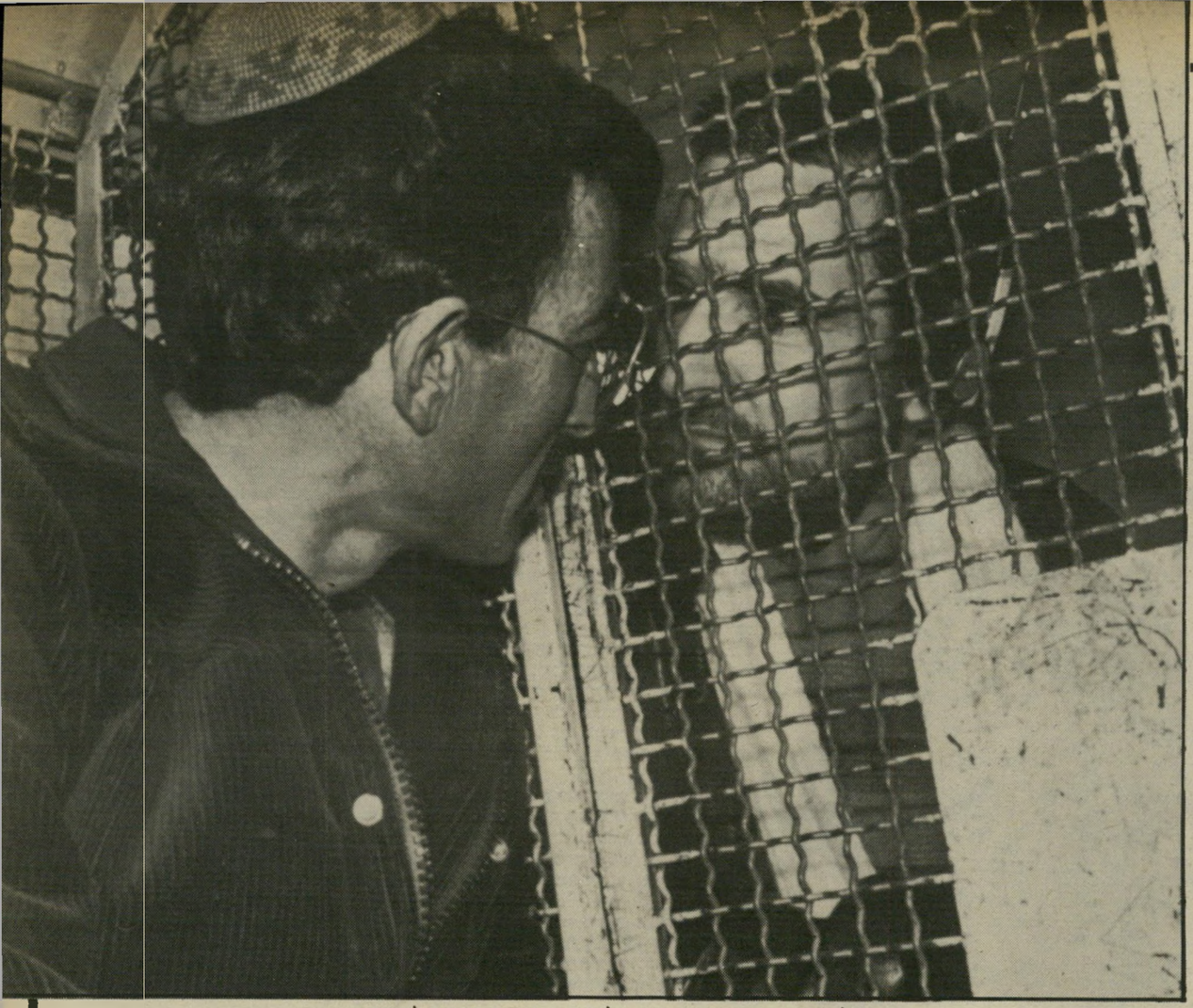

אנג'ל משוחח עם שוטר מבעד לסורגי הניידת בבואו לרבנות
מי זה? מי מתגרש? זמר ידוע?

הפעם היו הקידושין ביניהם בביאה, כלומר בקיום יחסי־מין.

כאשר חזרו השניים השבוע לבניין הרבנות, כתבו להם הרבנים גט־מחומרה. שכן גט רגיל כבר היה כאן. אבל הפעם לא חזרו השניים הביתה כדי להשלים. כל אחד חזר לכלא שבו הוא מרצה את עונשו.

תנועות מיזרחיות

שרה לא נראתה עצובה או נרגשת. היא לבשה סוודר גרול וג'ינס. ובשיערה היה סרט אדום. שרה אומנם זוכתה מאשמת רצח שולמית שלי ומישל נחמיאס, אבל הפרקליטות עירערה על הזיכוי. אחרי תקופת־חירות קצרה, שבה כתבה בעיתון חדשות, חזרה שרה לכלא, באשמת סחר בסמים והברחת אקדח לתאו של שמעיה.

מישפטה החדש כבר הסתיים בעו־נש־מאסר של שלוש שנים בפועל, ומועד העירעור על מישפט־הרצח טרם הגיע. גם עירעורו של שמעיה על הרשעתו ברצח ועל מאסר־העולם שהוטל עליו טרם נשמע.

שמעיה התמכר בעבר לגמרי לסמים. הוא לא הצליח להביא ילדים

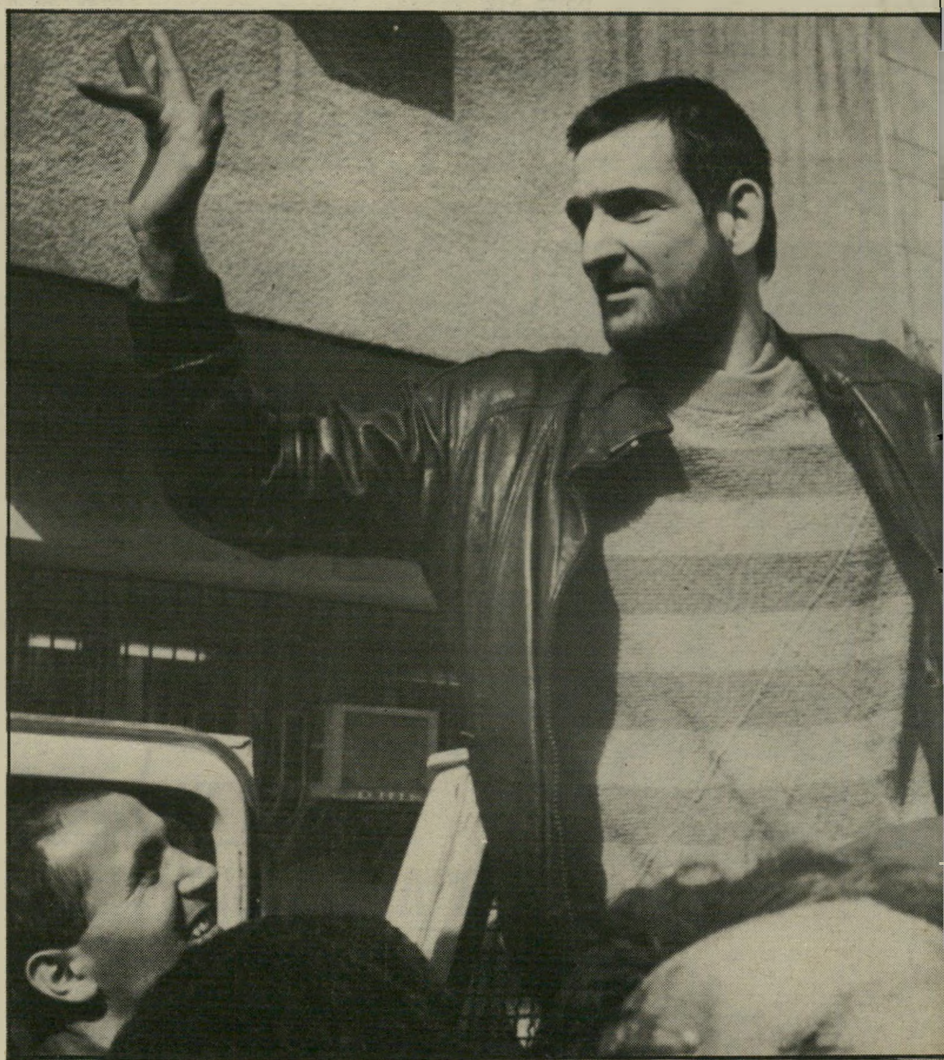

אנג'ל עושה תנועה מיזרחית לעבר הקהל (למטה: שוטר)
וגם את איבר־מינו

הם התגרשו לפני כמה שנים, אבל חזרו לחיות יחד. היחסים המיניים יצרו נישואין חדשים. השבוע הובאו לרבנות וקיבלו „גט לחומרה"

שמעיה אוהב ללטף את שערה של שרה. גם בעת מישפט הרצח הכפול. כאשר ישבו השניים ביחד על ספסל־הנאשמים. היה לוקח תלתל משיערה ומלטף אותו ארוכות. גם הפעם גחן שמעיה לרגע לעבר שרה וליטף את שערה. הוא עצמו נראה זקן מ־33 שנותיו. ועייף. הוא גידל בכלא זקן וחבש כיפה מניירקרטון צחוב. אצבעות ידיו היו כתומות מניקוטין.

שרה הכירה את שמעיה כאשר עבדה במועדון־הלילה פיקוקס. היא באה מבית מהוגן. אבל רצתה לשחק באש. שמעיה היה האש שלה. יום לאחר שהכירה אותו עובה את עבודתה במועדון ומאז חיה עם שמעיה.

היא עברה אתו צרות רבות. מע־צרים, מישפטים, אשמת־רצח ומאסר. אבל היא נשארה נאמנה לו בכל אלה. לעולם. שניהו נשרו והוא היה מסומם במשך רוב הזמן.

כאשר יצא שמעיה השבוע מבניין הרבנות ועלה למכונית המסורגת, עשה עבור העיתונאים הצגה אחרונה. הוא נפנף בזרועותיו ועשה תנועות מיז־רחיות בשתי ידיו. הוא נסחף בהצגה הגדולה שלו, וניסה להראות לעיתו־נאים את איבר־מינו.

הקהל ברחוב שאל: „מה זה? מי מתגרש? זה זמר ידוע?" אחרים סברו, למראה קהל העיתונאים והצלמים ברחוב, שחווה יערי מתגרשת מבעלה אהוד.

רבים לא הכירו כלל את השם שמעיה אנג'ל, שעד לפני שנתיים היה אימת העולם־התחתון. שמעיה איבד את ממלכתו, את חייליו וכעת גם את אשתו.

כל אחד והאתגר שלו

ביום השישי האחרון התפרסמה בידיעות אחרונות כתבה גדולה אודות אשת־העסקים **שרה ברוכין**, נציגתו של הברון **אדמונד דה־רוטשילד** בארץ. קראתי על 500 זוגות הגרביים של ברוכין, ועל השמלות המותאמות לארנקים ולנעליים, וקראתי על הגן המטופח, ובו ציפורי גן־עדן ושאר ירקות.

רק דבר אחד המשיך להטריד אותי, כשגמרתי לקרוא את הכתבה: איך שרה ברוכין נעשתה נציגתו של רוטשילד בארץ־הקודש?

אומנם היה איזה הסבר בכתבה, אבל אותי באופן אישי הוא לא שיכנע.

אז התיישבתי על־יד מכונות־ההאזנה שלי והתחלתי לעבוד.

אחרי עבודה קשה של שעתיים הבנתי שני דברים מאוד־חשובים: הבנתי ששרה ברוכין חושבת שהיא סידרה את **לאה אתגר**, והבנתי שצריך להגיד ללאה אתגר שתפסיק להיות כל־כך בסדר עם המרואיינים שלה.

ביום השני נערכה ארוחת־ערב חגיגית, לרגל בואו של הד"ר **הנרי קיסינג'ר**, במלון דן בתל־אביב. בארוחת־הערב היו אנשים רבים, והם ישבו ליד שולחנות עגולים. ליד אחד השולחנות ישבה שרה ברוכין וגם **גדעון ריבלין** מכנס והפרופסור **חיים שקד**. עם רעייתו הצעירה והיפה **רותי**, **בן־עמי צוקרמן** ועוד כמה אנשים.

אחרי שגמרו לדבר על הד"ר קיסינג'ר דיברו קצת גם על החיים. ואז, בשלב מסויים, כש־ראתה שרה ברוכין שאף אחד עוד לא מדבר עליה, היא סיפרה לכולם איך היא סידרה את העיתונאית לאה אתגר. ברוכין הסכימה להתראיין, אבל היתנתה את הראיון בכך שהיא תוכל למחוק מהכתבה מה שלא ייראה לה. אתגר הסכימה.

כשהכתבה היתה מוכנה, ישבה ברוכין ומחקה בטוש שחור את כל הקטע שבו מספרת לאה אתגר על הרומאן שהיה לברוכין עם הברון רוטשילד. „לא סתם רומאן היה לנו," אמרה ברוכין. „אלא רומאן רומאן. אבל לא נתתי לה לכתוב את זה."

אז שתדע גברת ברוכין, הנציגה של רוטשילד בישראל, שעיתונאים יש בארץ הזאת הרבה, ואם אחד מהם היה הגון, הבטיח וגם קיים, אז לא צריך לסדר אותו ולצחוק עליו בפרהסיה.

יש עיתונאים כמוני שלא הבטיחו שום דבר לאיש, ולכן הם יכולים לכתוב שהגברת ברוכין קיבלה את תפקידה המכובד אחרי רומאן, וכאלה דברים כבר היו. היא לא הראשונה.

לאה אתגר
הטוש השחור מחק –

שרה ברוכין
– את כל הרומאן עם הברון

סערה בצלחת קוסקוס

זה שהיה בארץ שקט יחסי בחודשים האחרונים, זה לא בגלל השיחות עם חוסיין או השלום הקר עם מצריים. זה הכל מפני ש**דני זיתוני** לא היה בארץ כמה זמן.

זיתוני, כדי להזכיר למי ששכח, הוא הבחור

תמי בן־עמי עם דני זיתוני
מיקי תירוש לא בא

שהרים ידיים (לא למטרות חיבוק) על **שרונה מרש**, ואחר כך היא תיעדה אותו בסיפרה כאבא של הכלב שלה.

טוב, אז זיתוני חזר ממסע־עסקים בחו"ל (ככה כולם אומרים) וישר נפל לארוחת־ערב חגיגית שהגישה **תמי בן־עמי** לחבריה מסביב לשולחנה הפרטי.

לחשו לי שכל ארוחת־הערב הזאת היתה כדי להביא אל ביתה את **מיקי תירוש**, בנו של **זאן תירוש**, שתמי בן־עמי שמה עליו עין גדולה כבר מזמן. אבל תירוש הצעיר לא הגיע משום־מה, ולעומת זאת הגיע זיתוני עם **בחורה** נורא־נורא מפורסמת, שאני לא זוכרת את שמה.

בין ביס של חריימה (דגים מארוקאיים) לבין טעימה של קוסקוס, התחילו המבטים בין תמי ובין דני לעוף באוויר כמו סוללות של טילים סובייטיים.

אחרי הארוחה הלכו כולם לביתה, וגם דני זיתוני והמפורסמת שלו. אבל המבטים מעל הקוסקוס לא נשכחו. לקח להם זמן לטלפן אחד לשני, וסוף־סוף עכשיו הכל רישמי, וכבר אפשר להגיד עליהם שהם ברומאן סוער. ומה לא סוער אצל שני אלה? מה לא סוער?

עוד אשה באדום

כבר ראיתם בטלוויזיה שאולם בית־המישפט נראה. בעת הדיון בהארכת מעצרה של **חוזה יערי**, כמו אולם־הבורסה בימים הטובים ההם. עשרות סקרנים צבאו על הדלתות מהשעות הקטנות ונדחפו כדי לראות את חוזה יערי, וכמובן לראות, סוף־סוף, את הדמות המיסתורית שנקראה „האשה באדום".

כשכולם כבר ישבו וחיכו שמשהו יקרה, נפתחה דלת צדדית ולאולם פסעה בצעדים איטיים גברת אדומה לגמרי, כלומר לבושה במעיל אדום.

הושלך הס באולם, וכל העיניים הופנו אליה ובדקו אותה מכף רגל ועד ראש. אנשים התחילו להתלחש ביניהם. הדבר המוזר היחידי היה שערדת־הצלמים שהיתה שם, אף לא טרחה להרים את המצלמות. הצלמים ידעו מה שלא ידע הקהל הרחב: שהגברת באדום שנכנסה לאולם לא היתה אלא **איה אורנשטיין**.

איה אורנשטיין
חיוך של נצחון

כתבת מעריב, שדווקא ביום הזה החליטה להתלבש באדום וסקרה את הקהל בחיוך קל.

בחו"ל ועשה לה טוב בנשמה.

גלי, לעומת זאת, לא נראה מאושר מי־יודע־מה מהיותו גרוש טרי. לחבריו הקרובים סיפר שהוא עדיין אוהב את מירי, אם בתו. כשהציעו לו לנסות ולדבר אל ליבה שתחזור אליו, אמר

מירי לחוביץ
אמא לא כל־כך מאושרת

גלי שהוא לא יכול לעשות דבר כזה, כי למירי יש כבר מישהו אחר.

לא יודעת איך הסתדרו העניינים, אבל נכון להיום מירי וגלי הם שוב ביחד, ונראים מאוד־מאוד מאושרים. מי שלא נראית מאושרת היא יונה לחוביץ, אבל אולי הפעם לצעירים זה לא כל־כך איכפת. הם כבר למדו מהנסיון.

צריך לחשוב פעמיים

לפני כמה חודשים נפרד **גלי לחוביץ**, הבן של **יונה**, מאשתו היפה **מירי**. הלשונות הרעות ידעו לספר שהיחידה ששמחה מהגירושין היתה אמא יונה.

אחרי הגירושין מצאה לעצמה מירי גבר חדש, והתחילה לראות איך חיים אנשים שטוב להם. החבר פינק אותה ולקח אותה לטיול

רחל מרחלת על כל העולם

מאת
שולמית ידיב

...ואין בינינו שום עציצים

אם אתם עוברים עכשיו ברחוב ורואים דבר קטן ויפה, לבוש חליפת־עור שחורה מהממת, דעו שזו **טלי יאיר**, החברה של **אריק סיני**. שחזרה ארצה מלונדון.

אחרי אחת ממריבות־הם הסוערות של הזוג הסוער נסעה טלי ללונדון והתחילה לחפש

טלי יאיר
מתי מתחתנים? –

אריק סיני
–אולי אחרי הצהריים!

עבודה. טלי, שהיא רקדנית במיקצועה, הבינה שלונדון מלאה ברקדניות תוצרת אנגליה, ואז היא החליטה ללכת על משהו אחר. היא התקשרה עם להקה קטנה של רקדנים, ועשתה מהם רקדנים־דוגמנים המופיעים בתצוגות־אופנה, תוך כדי ריקוד. העסק הצליח מאוד, יותר ויותר חברות־אופנה התחילו לפנות אל טלי, כדי שתארגן להן תצוגות. אבל אז, כשהיא מטפסת בסולם ההצלחה, הגיע אריק סיני ללונדון והאהבה התפרצה שוב. טלי חזרה השבוע ארצה לחיות לידו, אבל על הקריירה שלה היא לא מוותרת. כל חודש תיסע פעם אחת ללונדון כדי להמשיך לעבוד.

„ומתי אתם מתחתנים סוף־סוף?" שאלתי אותה.

„את יודעת איך זה אצלנו. אולי מחר בבוקר, אולי בעוד שבועיים אחרי הצהריים. נראה. אני רק רוצה שתדעי את. וכל הקוראים שלה, שאין ולא היו בינינו שום זריקות עציצים, כמו שמישהו סיפר לך," סגרה טלי עניין.

אין מנצחים

הכל התחיל בארוחת־צהריים של שבת בבית מישפחת **שולה וגיורא אקרשטיין** (מה־מידצפות). 30 איש ישבו מסביב לשולחן וזללו. בין המנות הראשונות לצ'ולנט הענקי ולסלטים דיברו, כמובן, על דיאטות. פעם, כשהבורסה היתה בשיאה, דיברו רק הנשים על דיאטה, והגברים דיברו על איפה כדאי להשקיע ומתי לצאת. אבל הזמנים השתנו והיום, סוף־סוף, יש לגברים ולנשים נושא־שיחה משותף.

אחרי שדיברו על דיאטת־רבין ועל דיאטת־קרקסגייל ועל עוד 300 דיאטות, קם חכם אחד ואמר שכל הדיאטות האלה הן שטויות, ואם מישהו רוצה באמת לרזות זאת לא בעיה. הקבלן **צביקא לופוביץ**, אחיה של **שרה קישון** הקטנה וידידו, **אהרון** („ילו") **ילובסקי־שביט**, אל"מ של חיל־האוויר לשעבר, נספח צבאי ומנהל בחברה למיסחר בנשק, מייד הסכימו עם האיש, ואז נשמעו קולות רבים שאמרו לשני הגיבורים „נו, נראה אתכם!"

לפני שהם הספיקו להבין מה קורה, הם התערבו. הוחלט שצביקה לופוביץ וילו יבואו לאותו המקום בעוד חמישה שבועות ושניהם יישקלו. מי שיוריד פחות קילוגרמים ממיש־קלו יקנה לשני כרטיס־טיסה לאתר נופש בשווייץ. וגם ישלם את האירוח. הכל נוסח כדת וכדין על־ידי עורך־דין שנכח במקום.

אחרי הארוחה קמו כל האורחים והלכו הביתה, שמחים וטובי־לב. רק צביקה לופוביץ וילו יצאו משם קצת מדוכאים, אבל נחושי־החלטה לנצח.

במשך חמישה שבועות רצופים עשה כל אחד מהם דיאטת־רצח לעצמו, ואת המוות לחברו. אחרי שאחד מהם היה אוכל עלה אחד של חסה, היה מייד מצלצל לחברו ומספר לו על הארוחה הנפלאה ועל המנות האחרונות עטורות הקאלוריות שהוא הכניס לתוכו.

בינתיים התחילו ההימורים. כל אחד מחב־ריהם המשותפים של שני המרזים הימר על מישהו. זה אמר ילו ינצח, והשני אמר לופוביץ ינצח, ורק **ציונה לשם** אמרה שייצא להם תיקו, ואף אחד לא יקנה שום דבר לשני.

בתום חמשת השבועות הרזים נפגשו שני המתחרים וכל העדים מסביב לאותו שולחן עמוס כל־טוב בבית מישפחת אקרשטיין. הוחלט שכל אחד יישקל שלוש פעמים, כדי שהמעמד יראה יותר רציני ומיקצועי.

ראשון עלה על המישקל צביקה לופוביץ. כל המבטים הורדו אל המישקל אשר למרגלו־תיו. ילו כבר התחיל לשפשף את ידיו בהנאה. המאזניים הראו שלופוביץ לא הוריד כמעט כלום ממישקלו. אז עלה ילו על המאזניים, וכולם התחילו לעשות „יו" ו„הו" ועוד כל מיני קולות. ואז התחילה השקילה השניה. אבל לפני שלופוביץ עלה למאזניים בפעם השניה הוא הוציא מתוך הכיס שלו מפתח שוודי ענק, בעל מישקל של שני קילוגרם. כולם שוב עשו „יו" ו„הו" והשימחה בליבו של ילו ירדה קצת.

בשקילה השלישית הוריד לופוביץ מעצמו שאר כלי־עבודה כבדים, וגם כמה וכמה זוגות מיכנסיים שלבש לצורך מתיחת עצביו של יריבו.

בסוף נשארו שני המתחרים בתחתוניהם בלבד. ולפי הרישומים הסתבר שכל אחד מהם הוריד בדיוק תישעה קילו ממישקלו. אחרי ענויי הגוף והנפש במשך חמישה שבועות הסתבר שבדיאטות אין מנצחים, רק מפסידים. אף אחד לא קנה שום כרטיס לחברו, ושוב הסתבר להם שאם הם רוצים לבלות, הם צריכים לשלם עבור עצמם.

אגב, לאן נעלמה הג'נטלמניות? למה אף אחד מהארונים לא חשב לקנות כרטיס־טיסה לציונה לשם, שהיתה הזוכה היחידה בהת־ערבות, כאשר היא ניבאה תיקו?

גיורא אקרשטיין וצביקה לופוביץ
חמישה שבועות של דיאטה

תחרות לא הוגנת ותגובת החרדים

עירית בולקא
מקהלה כמו למורמונים

סוף־סוף הבנתי למה החרדים מוכנים ללכת באש ובמים כדי שלא יקום כאן הבית של המורמונים.

כולם חושבים שזה באמת כמו שהם אומרים, מהפחד שמא המורמונים יעבירו אל המחנה שלהם כמה נשמות תועות מכוחותינו. ככה הם אומרים. אבל אני מייד הבנתי שלא צריך להאמין להם למילה. אז חקרתי וחקרתי, ולבסוף נודע לי מה פשר ההתנגדות העצומה.

אז ככה. ידוע שלמורמונים יש במרכזם, במדינת יוטה בארצות־הברית, מקהלה. מה זה מקהלה? פשוט המקהלה הכי טובה בעולם! כל מי ששומע את המקהלה פעם אחת רץ וקונה את כל התקליטים שלהם. חלק מהכנסות של המורמונים הם מהתגמולים על התקליטים הנפלאים וההופעות של המקהלה המשגעת הזאת. נו.... שאלתם, נו...?

החרדים פשוט מפחדים מהתחרות.

אחרי שהם גנבו לנו כמה מטובי שחקנינו ובמאינו וציירינו, הם החליטו גם להקים מקהלה, והתחילו לעבור על זמרים וזמרות שיעברו לירושלים.

הזמרת האחרונה שהשתקעה בעיר הקודש וכבר קיצצה את שערה היפה והארוך לטובת שירי־הקודש היא **עירית בולקא**.

אז בינתיים יש להם **פופיק ארנון, דני גולן, רפי גרנות** ו**ג'קי אלקיים**, ועכשיו עירית בולקא. אז שלא יחששו ממקהלת המורמונים? אני שואלת אתכם.

השולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה

גליון מס' 38 ● עורכים אלכס פז ובנצי לופו

דויד לוי: ישראל תכרות שלום עם ישראל

בטקס חנוכת בית הדסה – הר־מעון לנשים מוכות — בחברון, אמר סגן ראש־הממשלה: „מאז ומתמיד רדפה ישראל אחרי ה־שלום, וזה החליק מבין ידיה. אולם עוד יבוא היום שבו תת־פוס ישראל את השלום בשתי ידיים אמיצות בגרונו, ותכה אותו מכות נמרצות."

רודף שלום עם שניים מתלמידיו

LO LATET MIKLAT LAPOSH'IM!

במיברק ששלח מהכלא האיטלקי, דורש שמואל פלאטו־שרון מנשיא־צר־פת לאסור על משה שטרן לרוץ לפרלמנט הצרפתי. כזכור, הכריז משה שטרן, מנהל בנק צפון אמריקה, החשוד כי מעל ב־25 מיל־יון דולר, בעת מעצרו על־ידי מישטרת פאריס כי יקים רשימת־יחיד וירוץ בבחירות הבאות בצרפת.

האסונות באו בגלל צום שהיה בראש־השנה

שרשרת־אסונות פקדה בשנה האחרונה את העיירה קריית־מלאכי. אנשים, שהיו צריכים להגיע בשבת לאיצטדיון בבאר־שבע, גילו לתדהמתם שהתחבורה הציבורית משותקת; אמבולנס שהיה בדרכו אל יולדת נרגם באבני־שפה בצהרי יום־כיפור; אשה שהמליחה עוף, שהוכשר קודם על־ידי השרייתו במלח, הקדיחה את תבשילה וחטפה מכות־רצח מבעלה; ושיא האסונות – מופע־חשפנות, שהיה אמור להתקיים בערב הסילווסטר – בוטל.

תושבים מהעיירה פנו למקובל בירושלים וביקשו את עצתו. לדבריהם, גילה להם האיש הקדוש, שהאסונות אירעו בגלל מאורע שנעשה במקום ציבורי. „בדקנו ומצאנו כי בליל ט' בתשרי נערכה בבית־הכנסת עצרת גדולה, שבסופה יצאו האנשים לצום בן יממה." לדבריהם, השמיע החזן על הבימה קולות תקיעה בשופרו, שזיעזעו את אמות־הסיפים.

התושבים ביקשו מהרבנים הראשיים להכריז על יום של מופעי־חשפנות בעיירתם, כדי לסלק את החטא הנורא.

במיבצע טכנולוגי תיקבר תעלת־הימים מתחת תעלת למאנש

מיליוני דולארים יזרמו לישראל בפרוייקט הייצוא הגדול ביותר שהיה מעולם. בביקורו האחרון בלונדון הציע פרס לגברת תאצ'ר, שישראל תעזור ביישום התוכנית לגשר בין בריטניה לצרפת על־ידי כרית מינהרה מתחת לתעלת־למאנש. ישראל תייצא לבריטניה את התעלה שנחפרה במיסגרת פרוייקט תעלת־הימים, והיא תונח בתוך צינור גדול ותשוקע במימי תעלת־למאנש. מנופי־ענק כבר החלו בעבודת חלל־התעלה למשאיות, שיישאו אותן לאירופה.

הסדר הביטוח לתלמידים אינו מכסה את כל הפגיעות בביה"ס

מנהלי בתי־ספר בכל רחבי הארץ קובלים על נזקים שתלמידים מסבים לכיתות, למורים ולציוד, מבלי שיהיו נזקים אלה מכוסים אף כהוא־זה על־ידי הביטוח של התלמידים.

מיכתבים למערכת

בשבוע שעבר מלאו 57 שנים להולדתו של הלוחם הדגול בגיזענות מרטין לותר קינג. יהי מנחיג דגול זה, נרו יאיר, נר לבולנו בנחישותו לביעור הגיזענות, שהיא הגורם למיבלם של מיליוני בני־אדם בכל רחבי תבל.

אומנם, לא היה מרטין לותר קינג ראשון, ואף לא אחרון, לקום חוצץ בנגד הגיזענות, אך אין ספק שהוא האיש שיצר גוף של ממש שאיים להבחידה.

ורק חבל שהאיש הנפלא הזה, שהביא לנו רעיונות כה נאצלים, לא היה אלא כושי שחור.

סגי נאור, סביון

סקר חדש מגלה: הסיגריות קוטלות

תוחלת־החיים של נידונים למוות, המבקשים לעשן סיגריה אחרונה — קטנה ביותר.

אמנים מהשטחים ישתתפו בוועידת הציירים והפסלים

האמנים מהשטחים יטלו חלק נרחב בבניית הקונסטרוקציות והביתנים, שישמשו את באי־הכינוס.

84 אחוז ממשיכים וסובלים

זאת עולה מסקר של נעמ"ת, שעל פיו רק 16 אחוז מהזוגות הנישאים מצליחים להתגרש.

האוצר יעלה את האחוז לנכים

שר־האוצר הודיע שאינו יכול להיענות לתביעת איחוד נכי־צה"ל להעלאה של 40 אחוז בתגמולים. אולם ישקול בחיוב את ההצעה להעלות להם את אחוזי הנכות.

קואופרטיב אגד מודיע:

ואלה מיספרי התחנות שעלו באש:

45, 32, 26, 17, 15, 12

והתחנה הנוספת: 22

צריך להצית רק עוד שש!

איך לחסוך באנרגיה

אל תחכה שהחורף יתפוס אותך לא מוכן

צריך לאטום את החלונות...

וצריך לאטום טוב את הדלתות...

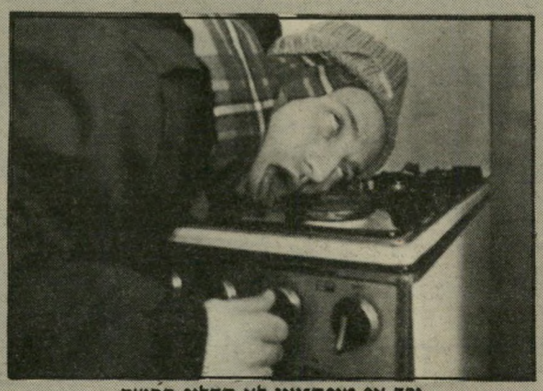

וכך אף טיפת־גאז לא תדלוף החוצה.

ובשבוע הבא נלמד כיצד לחסוך בחשמל!

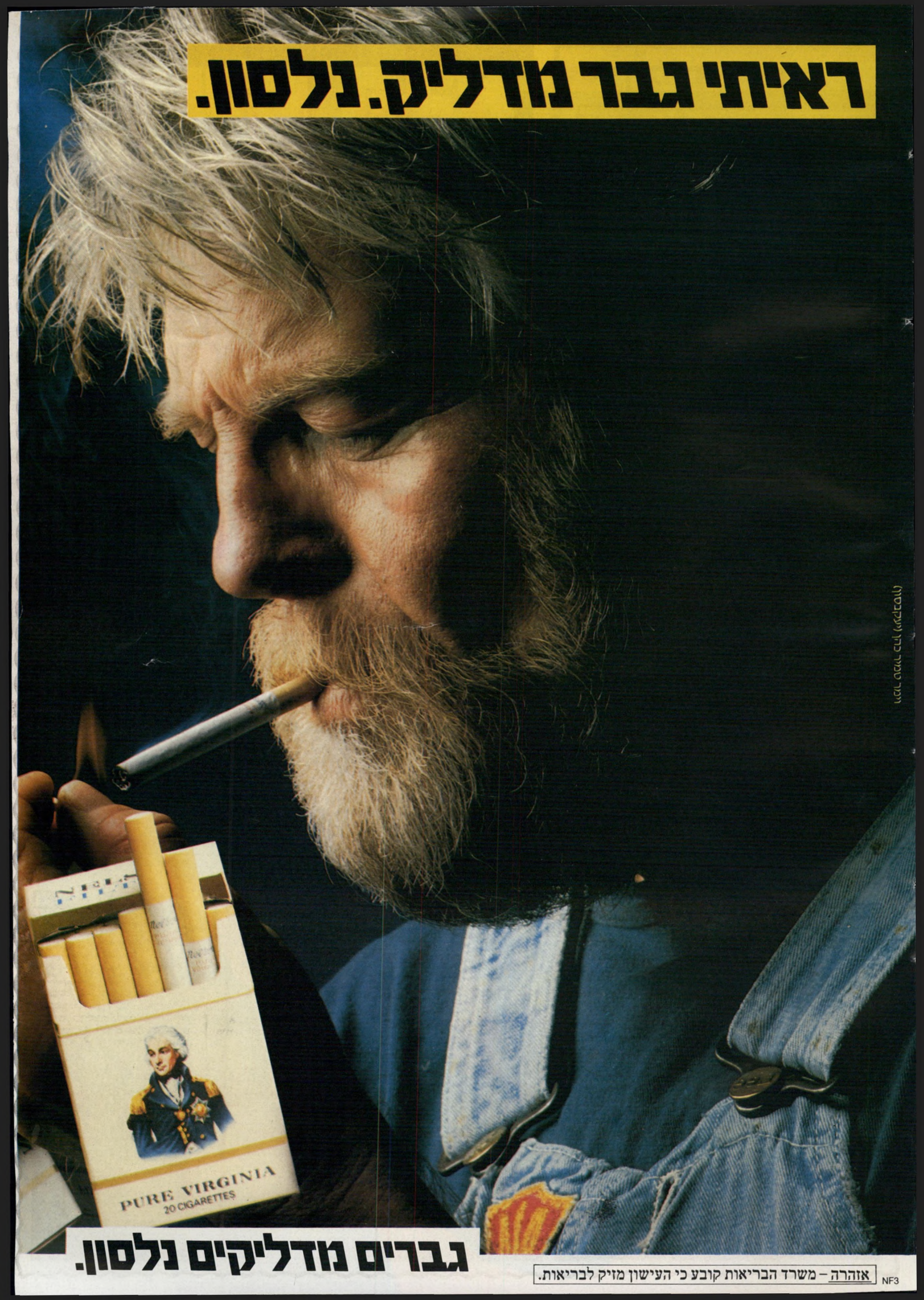

אזהרה – משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות.
NF3

ט' שבט תשמ"ו, 29.1.1986 מיספר 2526 שנה 50 המחיר 1.85 שקל חדש (כולל מע"מ)

העולם

שמעיה ושרה אנג'ל באו לרבנות

משני בתי־סוהר שונים

גירושין מתוך אהבה